

CVRIA

SOUDNÍ DVŮR
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

Výroční zpráva
2008

SODNÍ DVŮR
EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ

VÝROČNÍ ZPRÁVA 2008

Přehled činnosti Soudního dvora Evropských společenství,
Soudu prvního stupně Evropských společenství
a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie

Lucemburk 2009

www.curia.europa.eu

Soudní dvůr Evropských společenství
L-2925 Lucemburk
Telefon: +352 4303-1

Soud prvního stupně Evropských společenství
L-2925 Lucemburk
Telefon: (352) 43 03-1

Soud pro veřejnou službu Evropské unie
L-2925 Lucemburk
Telefon: (352) 43 03-1

Internetová adresa Soudního dvora: <http://www.curia.europa.eu>
Výroční zpráva je rovněž k dispozici na CD-ROM
v odboru Tisk a informace Soudního dvora
Telefon: (352) 4303-2035

Redakční uzávěrka: 31. prosince 2008

Reprodukce povolena s uvedením zdroje. Fotografie mohou být reprodukovány pouze v kontextu této publikace. Pro veškeré jiné použití je třeba požádat o schválení Úřad pro úřední tisky Evropských společenství.

Mnoho doplňujících informací o Evropské unii je k dispozici na internetu. Můžete se s nimi seznámit na serveru Europa (<http://europa.eu>).

Katalogové údaje jsou uvedeny na konci této publikace.

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství, 2009

ISBN 978-92-829-0891-4

doi: 10.2862/15357

© Evropská společenství, 2009

Printed in Luxembourg

VYTIŠTĚNO NA NEBĚLENÉM PAPIŘE

Obsah

	Strana
Předmluva, autor: předseda Soudního dvora, Vassilios Skouris	5

Kapitola I

Soudní dvůr Evropských společenství

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2008	9
B – Složení Soudního dvora	53
1. Členové Soudního dvora	55
2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2008	67
3. Protokolární pořádky	69
4. Bývalí členové Soudního dvora	71
C – Soudní statistiky Soudního dvora	75

Kapitola II

Soud prvního stupně Evropských společenství

A – Činnost Soudu prvního stupně v roce 2008	107
B – Složení Soudu prvního stupně	147
1. Členové Soudu prvního stupně	149
2. Změny ve složení Soudu prvního stupně v roce 2008	159
3. Protokolární pořádky	161
4. Bývalí členové Soudu prvního stupně	163
C – Soudní statistiky Soudu prvního stupně	165

Kapitola III*Soud pro veřejnou službu Evropské unie*

A – Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2008	189
B – Složení Soudu pro veřejnou službu	201
1. Členové Soudu pro veřejnou službu	203
2. Protokolární pořádky	207
C – Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu	209

Kapitola IV*Setkání a návštěvy*

A – Oficiální návštěvy a události u Soudního dvora, Soudu prvního stupně a Soudu pro veřejnou službu	223
B – Studijní návštěvy	227
C – Slavnostní zasedání	231
D – Návštěvy a účast na oficiálních akcích	233
<i>Zkrácené schéma organizační struktury</i>	<i>248</i>
<i>Kontaktní údaje Soudního dvora</i>	<i>251</i>

Předmluva

Soudní dvůr uzavřel rok 2008 symbolickým krokem – převzetím nového komplexu budov. Nyní má Soudní dvůr centralizovanou infrastrukturu, která svou velikostí odpovídá potřebám jeho rozšiřování, trvalého zvyšování počtu projednávaných případů, zavádění nových procesních postupů i nedávným rozšířením Evropské unie, což i v době elektronické komunikace představuje optimální situaci.

Historický význam otevření nového komplexu budov Soudního dvora, zdůrazněný i přítomností předních osobností, nelze mezi ostatními událostmi uplynulého roku přehlédnout. Značný význam mělo i zavedení nového řízení o naléhavé předběžné otázce, které Soudnímu dvoru umožnilo projednat v mimořádně krátkých lhůtách první věci týkající se prostoru svobody, bezpečnosti a práva, jež se řešily s využitím uvedeného postupu.

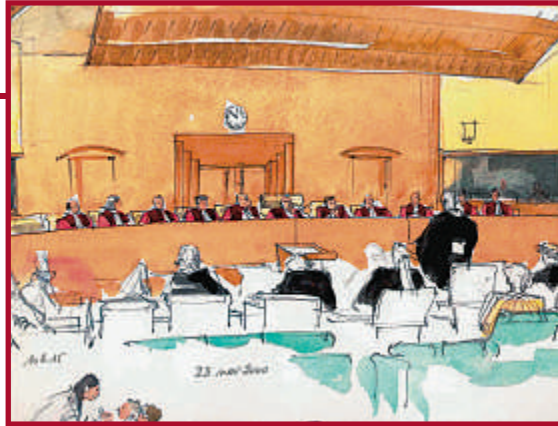
Rok 2008 se zapíše do historie i efektivností a mimořádně výrazným tempem soudní činnosti tohoto orgánu. V této souvislosti si nelze nepovšimnout celkového zkrácení délky trvání řízení, jež je obzvláště markantní ve věcech týkajících se žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce. Pro Soud prvního stupně byl tento rok jedním z nejproduktivnějších v jeho dějinách.

V uplynulém roce bylo předloženo všem třem soudům, které tvoří Soudní dvůr Evropských společenství, celkem 1332 věcí, což stejně jako v roce 2007 představuje opět nejvyšší počet v historii tohoto orgánu a ukazuje na neustálý nárůst objemu soudní agendy Společenství.

Výroční zpráva podává přehled rozvoje a hlavní činnosti tří soudů, které tvoří tento soudní orgán: Soudního dvora, Soudu prvního stupně a Soudu pro veřejnou službu. Rozbor soudní činnosti v uplynulém roce doplňují a dokreslují soudní statistiky každého z těchto soudů.

V. Skouris
Předseda Soudního dvora

Kapitola I

Soudní dvůr Evropských
společenství

A – Vývoj a činnost Soudního dvora v roce 2008

Autor: předseda Vassilios Skouris

Výroční zpráva má obdobnou strukturu jako zprávy z předchozích let. Její první část obsahuje souhrnný přehled činnosti Soudního dvora Evropských společenství v roce 2008. Zaprvé podává nástin vývoje tohoto orgánu během uvedeného roku, přičemž zdůrazňuje institucionální změny, které se dotkly Soudního dvora, a změny týkající se jeho vnitřní organizace a pracovních metod (oddíl 1). Zadruhé obsahuje statistickou analýzu týkající se vývoje pracovního zatížení orgánu, jakož i průměrné délky řízení (oddíl 2). Nakonec uvádí, jako každý rok, hlavní události v oblasti judikatury seřazené podle oblasti úpravy (oddíl 3).

1. Nejvýznamnější událostí roku 2008 bylo pro Soudní dvůr slavnostní otevření jeho nového Paláce, jímž byl doplněn a rozšířen stávající komplex soudních budov. Tento objekt, jehož architektonické pojetí je značně novátorské, byl podle přání Soudního dvora vybudován s respektem ke stávající struktuře původního Paláce, na kterou navazuje. Nový palác se skládá z Původního paláce, v němž byly po přestavbě umístěny jednací síně, z Prstence, což je dvoupodlažní budova, jejíž název je navzdory pravouhlému tvaru dán tím, že zcela obklopuje Palác a obsahuje kanceláře členů Soudního dvora i jejich spolupracovníků, ze dvou Věží, v nichž jsou umístěny překladatelské služby, a z Galerie, dlouhé světlé pasáže, která jako sjednocující architektonický prvek vzájemně propojuje nejenom staré a nové budovy, ale je též spojnicí různých činností tohoto soudního orgánu.

Při slavnostním otevření nového Paláce dne 4. prosince 2008 za přítomnosti Jejich Královských Výsostí velkovévody a velkovévodkyně Lucemburska zazněly mimo jiné projevy paní Diany Wallis, místopředsedkyně Evropského parlamentu, paní Rachidy Dati, Garde des Sceaux, ministryně spravedlnosti Francouzské republiky, pana Josého Manuela Barrosa, předsedy Evropské komise, a pana Jeana-Clauda Junckera, předsedy vlády Lucemburského velkovévodství.

Co se týče předpisů, kterými se řídí chod tohoto orgánu, byla novelou ze dne 8. července 2008 do jednacího řádu Soudního dvora vložena hlava IVa, která upravuje provádění přezkumu rozhodnutí Soudu prvního stupně vydaných na základě kasačního opravného prostředku v souladu s článkem 62 statutu Soudního dvora. Nejvýraznější změna zavedená těmito novými ustanoveními (články 123a až 123e) spočívá ve zřízení zvláštního senátu, jehož úkolem je rozhodnout – na návrh prvního generálního advokáta – zda je třeba přezkoumat rozhodnutí Soudu prvního stupně. Tento senát se skládá z předsedy Soudního dvora a čtyř předsedů senátů složených z pěti soudců.

2. Soudní statistiky Soudního dvora za rok 2008 vykazují jednak velmi významné zkrácení délky řízení o předběžných otázkách oproti předchozím létům, a jednak trvalý nárůst počtu projednávaných věcí.

Soudní dvůr tak v roce 2008 ukončil 495 věcí (čistý počet, který zohledňuje spojení věcí). Z těchto věcí byl ve 333 případech vydán rozsudek a 161 případů vedlo k vydání usnesení. Počet vydaných rozsudků a usnesení je nižší než v předchozím roce (379 rozsudků a 172 usnesení). Je však třeba uvést, že počet řízení o předběžných otázkách uzavřených v roce 2008

(čistý počet činil 238 věcí, hrubý počet 301 věcí) byl výrazně vyšší než v roce 2007 (čistý počet 218 věcí, hrubý počet 235 věcí).

Soudnímu dvoru bylo předloženo 592 nových věcí, což ještě převyšuje počet nových věcí v roce 2007, který byl nejvyšší v jeho historii¹. Počet projednávaných věcí se však ke konci roku 2008 významně nezvýšil (767 věcí, hrubý počet) v porovnání s počtem případů zbývajících ke konci roku 2007 (741 věcí, hrubý počet).

V roce 2008 byl dále zaznamenán pozoruhodný vývoj ohledně délky řízení. U předběžných otázek tak dosahovala průměrná délka řízení 16,8 měsíce, zatímco v roce 2007 činila 19,3 měsíce a v roce 2006 19,8 měsíce. Srovnávací analýza ukazuje, že pro celé období, pro něž má Soud k dispozici spolehlivé údaje, dosáhla v roce 2008 průměrná délka vyřizování předběžných otázek své nejnižší hodnoty. Pokud jde o přímé žaloby, činila průměrná délka vyřizování 16,9 měsíce a u kasačních opravných prostředků představovala 18,4 měsíce (18,2 měsíce a 17,8 měsíce v roce 2007).

Odhlédneme-li od reforem pracovních metod zavedených v posledních letech lze zlepšení efektivnosti soudního orgánu při projednávání věcí připsat i širšímu využívání různých procesních nástrojů, jimiž může tento orgán vyřizování určitých věcí urychlit; jedná se zejména o řízení o naléhavé předběžné otázce, přednostní rozhodování věcí, zrychlené řízení, zjednodušené řízení a možnost rozhodnout bez stanoviska generálního advokáta.

O řízení o naléhavé předběžné otázce bylo v tomto roce požádáno v šesti věcech a určený senát měl za to, že podmínky stanovené článkem 104b jednacího řádu byly splněny ve třech z oněch šesti případů. Tato nová ustanovení upravující řízení o naléhavé předběžné otázce poskytla Soudnímu dvoru možnost uzavřít zmíněné věci v roce 2008 v průměrné lhůtě 2,1 měsíce.

Zrychlené řízení bylo žádáno u 8 věcí, ale podmínky požadované jednacím řádem byly splněny pouze ve 2 věcech, jež byly v průměru ukončeny za 4,5 měsíce. V souladu s praxí zavedenou v roce 2004 se o vyhovění nebo zamítnutí žádosti o zrychlené řízení rozhoduje odůvodněným usnesením předsedy Soudního dvora. Dále bylo u jedné věci provedeno přednostní vyřízení.

Krom toho Soudní dvůr využíval i nadále zjednodušeného řízení upraveného v čl. 104 odst. 3 jednacího řádu pro zodpovězení některých předběžných otázek. Celkem 39 věcí bylo ukončeno usnesením na základě tohoto ustanovení, což oproti roku 2007 představuje dvojnásobek.

Soudní dvůr často využíval možnosti, kterou mu poskytuje článek 20 statutu, a to rozhodnout bez stanoviska generálního advokáta, pokud ve věci nevyvstává žádná nová právní otázka. Lze tak uvést, že v roce 2008 bylo přibližně 41 % rozsudků vyhlášeno bez stanoviska (43 % v roce 2007).

¹ S výjimkou 1324 zahájených věcí v roce 1979. Toto nezvykle vysoké číslo lze vysvětlit podáním velkého počtu žalob na neplatnost s tímž předmětem.

Co se týče rozdělení věcí mezi jednotlivá kolegia Soudního dvora, lze uvést, že velký senát vyřešil přibližně 14 %, pětičlenné senáty 58 % a tříčlenné senáty o něco více než 26 % věcí ukončených v roce 2008. V porovnání s předchozím rokem lze konstatovat mírné zvýšení počtu věcí projednávaných velkým senátem (11 % v roce 2007) a pětičlennými senáty (55 % v roce 2007) v neprospěch věcí řešených tříčlennými senáty (33 % v roce 2007).

Podrobnější informace týkající se statistických údajů za soudní rok 2008 lze nalézt v bodě C této kapitoly.

Ústavní a institucionální otázky

Co se týče základních zásad, od nichž se odvíjí budování Společenství, zaujímala v judikatuře Soudního dvora znovu významné místo zásada rovnosti.

Na tomto místě je vhodné zmínit se o třech rozsudcích, které se věnují jejím implikacím v různých oblastech.

Ve věci *Feryn* (rozsudek ze dne 10. července 2008, C-54/07) šlo o to, zda skutečnost, že zaměstnavatel veřejně prohlásí, že nepřijme zaměstnance určitého etnického nebo rasového původu, představuje přímou diskriminaci při náboru do zaměstnání ve smyslu čl. 2 odst. 2 písm. a) směrnice 2000/43².

Soudní dvůr uvedl, že tomu tak je vzhledem ke skutečnosti, že taková prohlášení mohou skutečně odradit určité uchazeče od toho, aby se přihlásili, a tudíž působí jako překážka jejich přístupu na trh práce. Existence takové přímé diskriminace nepředpokládá existenci konkrétního stěžovatele, který tvrdí, že se stal obětí takové diskriminace.

Soudní dvůr se následně vyslovil k otázce důkazu diskriminace. Konstatoval, že veřejná prohlášení, o něž se jedná, postačí ke vzniku domněnky existence přímo diskriminující náborové politiky ve smyslu čl. 8 odst. 1 směrnice 2000/43. Tomuto zaměstnavateli pak přísluší, aby prokázal, že k porušení zásady rovného zacházení nedošlo, což může učinit tak, že prokáže, že skutečná náborová praxe podniku těmto prohlášením neodpovídá. Předkládajícímu soudu pak přísluší, aby ověřil, že vytýkané skutečnosti jsou prokázány, a posoudil, zda skutečnosti uplatněné na podporu tvrzení uvedeného zaměstnavatele, podle kterých neporušil zásadu rovného zacházení, jsou dostatečné.

Soudní dvůr nakonec rozhodl, že co se týče sankcí přiměřených diskriminaci při náboru, o niž jde v projednávané věci, článek 15 směrnice 2000/43 vyžaduje, aby systém sankcí za porušování vnitrostátních předpisů přijatých k provedení této směrnice byl i v případě, kdy neexistuje konkrétní oběť, účinný, přiměřený a odrazující.

Rovné zacházení z hlediska zákazu diskriminace na základě věku bylo předmětem věci *Bartsch* (rozsudek ze dne 23. září 2008, C-427/06). Soudní dvůr v ní rozhodl, že právo Společenství neobsahuje zákaz diskriminace na základě věku, jehož uplatnění musí soudy členských států zajistit, jestliže případné diskriminační zacházení nevykazuje žádnou souvislost s právem Společenství. Taková souvislost nevzniká ani prostřednictvím článku 13 ES, ani – v případě systému podnikového důchodového zabezpečení vylučujícího

² Směrnice Rady 2000/43/ES ze dne 29. června 2000, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ (Úř. věst. L 180, s. 22; Zvl. vyd. 15/08 s. 311).

nárok na důchod ve prospěch pozůstalého manžela, který je o více než patnáct let mladší než zesnulý bývalý zaměstnanec – podle směrnice 2000/78³ ještě před uplynutím lhůty poskytnuté dotčenému členskému státu k provedení zmíněné směrnice.

Ve věci *Wood* (rozsudek ze dne 5. června 2008, C-164/07) byla Soudnímu dvoru položena předběžná otázka týkající se slučitelnosti – s ohledem na obecnou zásadu zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti – francouzské úpravy vedoucí k vyloučení nároku příslušníka členského státu Evropského společenství, který bydlí ve Francii a je otcem dítěte s francouzskou státní příslušností, jež zahynulo v důsledku trestného činu, který nebyl spáchán na území tohoto státu, na odškodnění poskytované *Fonds de garantie des victimes des actes de terrorisme et d'autres infractions* pouze z důvodu státní příslušnosti. Soudní dvůr měl za to, že právo Společenství takovémuto právnímu předpisu brání.

Na úrovni obecných zásad práva Společenství a jejich respektování vnitrostátními orgány při uplatňování zmíněného práva je třeba poukázat na věc *Heemskerk a Schaap* (rozsudek ze dne 25. listopadu 2008, C-455/06) týkající se vývozních náhrad a ochrany skotu během přepravy, která Soudnímu dvoru umožnila vyslovit se k vnitrostátnímu pravidlu, jímž se řídí *reformatio in peius*. Rozhodl, že právo Společenství neukládá vnitrostátnímu soudu povinnost, aby i bez návrhu použil ustanovení práva Společenství, jestliže by jej takové použití vedlo k prolomení zásady zákazu *reformationis in peius* zakotvené v příslušném vnitrostátním právu. Taková povinnost by totiž byla nejen v rozporu se zásadami dodržování práva na obhajobu, právní jistoty a ochrany legitimního očekávání, z nichž uvedený zákaz vychází, ale jednotlivce, jenž podal žalobu proti aktu, který nepříznivě zasahuje do jeho právního postavení, by vystavovala riziku, že v důsledku takové žaloby se bude nacházet v horším postavení, než v jakém by se nacházel, kdyby tuto žalobu nepodal.

Pokud jde o oblast pravidel upravujících řízení před soudy Společenství, několik rozsudků si zasluhuje zvláštní pozornosti. Jeden z nich se týká samotné příslušnosti soudu Společenství.

Ve spojených věcech *Kadi a Al Barakaat International Foundation v. Rada a Komise* (rozsudek ze dne 3. září 2008, C-402/05 P a C-415/05 P) totiž Soudní dvůr potvrdil napadené rozsudky Soudu prvního stupně (rozsudky ze dne 21. září 2005, T-315/01, Sb. rozh. s. II-3649, a T-306/01, Sb. rozh. s. II-3533), pokud jde o příslušnost Rady k přijetí nařízení o zmrazení prostředků a jiných finančních zdrojů osob a subjektů, jejichž jména či názvy jsou uvedeny v seznamu připojeném k tomuto nařízení⁴, jež bylo přijato k provedení rezolucí Rady bezpečnosti Organizace spojených národů v Evropském společenství, ale měl za to, že se Soud prvního stupně dopustil nesprávného právního posouzení svým rozhodnutím, že soudy Společenství v zásadě nemají pravomoc k přezkoumání vnitřní legality tohoto nařízení. Přezkum platnosti jakéhokoli aktu Společenství z hlediska základních práv prováděný Soudním dvorem musí být podle Soudního dvora považován v právním

³ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

⁴ Nařízení Rady (ES) č. 881/2002 ze dne 27. května 2002 o zavedení některých zvláštních omezujících opatření namířených proti některým osobám a subjektům spojeným s Usámou bin Ládinem, sítí Al-Káida a Tálibánem a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 467/2001 (Úř. věst. L 139, s. 9; Zvl. vyd. 18/01 s. 294).

společenství za výraz ústavní záruky vyplývající ze Smlouvy o ES coby autonomního právního systému, který nemůže být narušen mezinárodní dohodou. Přezkum legality zajišťovaný Soudním dvorem se týká aktu Společenství, kterým se provádí předmětná mezinárodní dohoda, a nikoli této dohody samotné. Soudy Společenství musí zajišťovat v zásadě úplný přezkum legality veškerých aktů Společenství z hlediska základních práv, jež jsou nedílnou součástí obecných zásad práva Společenství, včetně aktů Společenství, které stejně jako sporné nařízení provádějí rezoluce přijaté Radou bezpečnosti.

Soudní dvůr měl dále za to, že vzhledem ke konkrétním okolnostem, které provázely zápis jména Y. A. Kadi a názvu Al Barakaat do seznamu osob a subjektů, na něž se vztahuje zmrazení prostředků, je třeba v tomto ohledu dospět k závěru, že jejich právo na obhajobu, konkrétně právo být vyslechnut, a právo na účinnou soudní ochranu, zjevně nebyla zachována. Ohledně tohoto bodu Soudní dvůr připomněl, že účinnost soudního přezkumu znamená, že příslušný orgán Společenství má povinnost sdělit dotčené osobě nebo subjektu důvody, o něž se opírá dané opatření, pokud možno v okamžiku, kdy je o opatření rozhodováno, nebo alespoň co nejdříve po rozhodnutí, aby těmto adresátům bylo umožněno využít v příslušných lhůtách jejich práva na opravný prostředek.

Soudní dvůr nařízení Rady zrušil v rozsahu, v němž zmrazilo prostředky Y. Kadiho a Al Barakaatu, ale uznal, že zrušení tohoto nařízení s okamžitým účinkem by mohlo vážně a nevratně narušit účinnost omezujících opatření, neboť v mezidobí předcházejícím jeho případnému nahrazení novým nařízením by osoba a subjekt, jichž se týká, mohly podniknout kroky s cílem vyhnout se tomu, aby na ně mohlo být zmrazení prostředků nadále uplatňováno, a to tím spíše, že nelze vyloučit, že uvalení takovýchto opatření na Y. Kadiho a Al Barakaat by se mohlo přece jen ukázat jako meritorně odůvodněné. Vzhledem k těmto skutečnostem zachoval Soudní dvůr účinky zmíněného nařízení po dobu, která nesmí přesáhnout tři měsíce ode dne vyhlášení tohoto rozsudku, aby Radě umožnil zjištěná porušení zhojit.

V dalším rozsudku – ve věci *Masdar (UK) v. Komise* (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, C-47/07 P) – jsou pojednány procesní prostředky zjednávací přístup k soudům Společenství.

Zmíněná věc se týkala bezdůvodného obohacení. Soud dospěl k závěru, že podle obecných zásad společných právním řádům členských států platí, že osoba, jež utrpěla ztrátu, kterou se zvětší majetek jiné osoby, aniž by pro toto obohacení existoval jakýkoli právní základ, má v zásadě právo požadovat od osoby, která se takto obohatila, vydání obohacení do výše odpovídající této ztrátě. Žaloba založená na bezdůvodném obohacení v podobě, v jaké je upravena ve většině vnitrostátních právních řádů, není podmíněna protiprávností nebo existencí zavinění v jednání žalovaného. Na druhou stranu je podstatné, aby pro obohacení chyběl jakýkoli platný právní základ. Vzhledem k tomu, že bezdůvodné obohacení je zdrojem mimosmluvního závazku, který je společný právním řádům členských států, nemůže se Společenství, vytýká-li mu fyzická či právnická osoba, že se k její újmě neoprávněně obohatilo, vyhnout tomu, že se na ně uplatní též zásady.

Soudní dvůr k tomu dodal, že žaloba založená na bezdůvodném obohacení nevychází z mimosmluvní odpovědnosti v užším smyslu, jejíž vznik závisí na splnění souboru podmínek, který je tvořen protiprávností jednání vytýkaného Společenství, skutečnou existencí tvrzené škody a existencí příčinné souvislosti mezi tímto jednáním a uplatňovanou škodou. Liší se od žalob podávaných v uvedeném režimu v tom směru, že nevyžaduje podání důkazu o protiprávním jednání žalovaného ani existenci jakéhokoli

jednání jako takového, ale pouze důkaz o obohacení žalovaného bez platného právního základu a ochuzení žalobce, které souvisí s uvedeným obohacením. Nicméně i přes tuto charakteristiku nemůže být jednotlivci upřena možnost podat žalobu založenou na bezdůvodném obohacení vůči Společenství pouze z toho důvodu, že Smlouva výslovně neupravuje procesní prostředky pro podání tohoto typu žaloby. Výklad článku 235 ES a čl. 288 druhého pododstavce ES, který by tuto možnost vyloučil, by dospěl k výsledku odporujícímu zásadě účinné soudní ochrany, která je zakotvena v judikatuře Soudního dvora a potvrzena článkem 47 Listiny základních práv Evropské unie.

Právě v této oblasti žalob na určení mimosmluvní odpovědnosti si zasluhují zvláštní pozornosti spojené věci *FIAMM a FIAMM Technologies v. Rada a Komise* (rozsudek ze dne 9. září 2008, C-120/06 P a C-121/06 P), které se týkají problému odpovědnosti Společenství za normativní akt. Orgán pro řešení sporů (OŘS) Světové obchodní organizace (WTO) rozhodl, že režim dovozu banánů do Společenství je neslučitelný s dohodami WTO, a povolil Spojeným státům americkým, aby uplatnily celní přírážku na určité dovozy ze Společenství. Šest obchodních společností usazených v Evropské unii požadovalo, aby bylo Komisi a Radě uloženo nahradit škodu, kterou tyto společnosti utrpěly v důsledku uplatnění amerických odvetných opatření na jejich vývozy do Spojených států.

Soudní dvůr připomíná, že odpovědnost Společenství za normativní akt, který zahrnuje hospodářskopolitická rozhodnutí, může vzniknout pouze tehdy, pokud dojde k dostatečně závažnému porušení normy vyšší právní síly chránící jednotlivce a udělující jim práva. Uvádí rovněž, že jestliže zásada odpovědnosti Společenství za protiprávní jednání jeho orgánů je výrazem obecné zásady uznávané právními řády členských států, podle níž protiprávním konáním nebo opomenutím vzniká povinnost nahradit způsobenou škodu, takováto podobnost právních řádů členských států není prokázána, pokud jde o existenci zásady odpovědnosti za legální jednání, zejména pokud se jedná o akty normativního charakteru. Soudní dvůr dospěl k závěru, že za současného stavu právo Společenství nestanoví režim umožňující založit odpovědnost Společenství za jeho normativní jednání v situaci, kdy se případného nesouladu takového jednání s dohodami WTO nelze dovolávat u soudu Společenství. Krom toho upřesňuje, že normativní akt Společenství, jehož použití vede k omezením vlastnického práva a svobodného výkonu podnikatelské činnosti, by mohl založit mimosmluvní odpovědnost Společenství, jestliže nepřiměřeně a neúnosně zasáhne do samotné podstaty těchto práv, případně proto, že nebyla stanovena náhrada škody způsobilá zabránit uvedenému zásahu nebo jej napravit.

Další rozsudky již tradičně rozmnožily bohatou judikaturu Soudního dvora týkající se přípustnosti žaloby na neplatnost.

Tak například ve věci *Komise v. Infront WM* (rozsudek ze dne 13. března 2008, C-125/06 P) rozhodl Soudní dvůr, že rozhodnutí Komise, jímž byla schválena opatření, která mají za cíl upravit výkon výhradních práv televizního vysílání událostí zásadního společenského významu přijatá členským státem na základě článku 3a směrnice 89/552⁵, se bezprostředně

⁵ Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání (Úř. věst. L 298, s. 23; Zvl. vyd. 06/01, s. 224), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES ze dne 30. června 1997 (Úř. věst. L 202, s. 60; Zvl. vyd. 06/02, s. 321).

dotýká právního postavení držitele těchto práv ve smyslu podmínek přípustnosti žaloby na neplatnost. Jelikož jsou omezení určená danými opatřeními navázána na podmínky, za kterých tyto subjekty u držitelů výhradních vysílacích práv nabývají televizní vysílací práva na určené události, mají opatření přijatá tímto členským státem a rozhodnutí, kterým se tato opatření schvalují, za důsledek, že práva, jejichž držitelkou je společnost, jež nabyla vysílací práva, jsou podřízena novým omezením, která neexistovala v okamžiku, kdy tato společnost uvedena práva nabyla, a která činí jejich výkon obtížnějším. Krom toho – jak konstatoval Soudní dvůr – jsou zásahy do postavení uvedeného držitele pouze důsledkem požadavku na dosažení výsledku určeného těmito opatřeními a rozhodnutím Komise, aniž by vnitrostátní orgány při provádění tohoto rozhodnutí měly prostor pro uvážení, který by se mohl tohoto postavení dotýkat.

Co se týče podmínky osobního dotčení žalobce, dospěl Soud k názoru, že pokud se rozhodnutí dotýká skupiny osob, jež byly nebo mohly být známy v okamžiku přijetí tohoto aktu, a na základě kritérií, která jsou členům skupiny vlastní, mohou být tyto osoby tímto aktem osobně dotčeny z toho důvodu, že patří k omezenému okruhu hospodářských subjektů. Může tomu tak být zejména v případě, že dané rozhodnutí mění práva, která jednotlivec nabyl před jeho přijetím.

Ve věci *Athinaiki Techniki v. Komise* (rozsudek ze dne 17. července 2008, C-521/06 P) se jednalo o upřesnění pojmu „napadnutelný akt“ ve smyslu článku 230 ES.

K Soudnímu dvoru byl podán kasační opravný prostředek proti usnesení Soudu prvního stupně, kterým Soud odmítl jako nepřipustnou žalobu směřující ke zrušení rozhodnutí Komise, jímž se odkládá stížnost týkající se údajné státní podpory poskytnuté v rámci veřejné zakázky, o němž se navrhovatelka dozvěděla prostřednictvím dopisu. Soudní dvůr rozhodl, že pro určení, zda je akt v oblasti státních podpor rozhodnutím ve smyslu článku 4 nařízení č. 659/1999⁶, je třeba ověřit, zda s ohledem na obsah tohoto aktu a úmysl Komise posledně uvedený orgán vyjádřil v posuzovaném aktu vydaném na závěr předběžné fáze přezkumu své konečné stanovisko k opatření, proti němuž směřovala stížnost, a tedy zda dospěl k závěru, že toto opatření je, či není podporou a že existují, či neexistují pochybnosti o slučitelnosti tohoto opatření se společným trhem.

Dopis, ve kterém Komise sděluje původci stížnosti směřující k tomu, aby bylo shledáno porušení článků 87 ES a 88 ES, že „jelikož neexistují doplňující informace odůvodňující pokračování v šetření, Komise [...] věc administrativně odložila“, ukazuje, že Komise skutečně přijala akt, kterým se věc administrativně odkládá. Z obsahu tohoto aktu a z úmyslu Komise vyplývá, že se Komise takto rozhodla ukončit předběžný přezkum zahájený z podnětu původce stížnosti. Uvedeným aktem Komise konstatovala, že zahájené šetření neumožnilo dospět k závěru, že existuje podpora ve smyslu článku 87 ES, a implicitně odmítla zahájit formální vyšetřovací řízení stanovené v čl. 88 odst. 2 ES. V takové situaci se mohou ti, jimž svědčí procesní záruky stanovené uvedeným ustanovením, domoci jejich dodržení pouze tehdy, pokud mají možnost napadnout toto rozhodnutí před soudem Společenství v souladu s čl. 230 čtvrtým pododstavcem ES. Tato zásada platí také v případě, kdy Komise přijme rozhodnutí, jelikož se domnívá, že podpora je slučitelná se společným trhem, nebo zastává názor, že samotná existence podpory musí být vyloučena.

⁶ Nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku [88] Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339).

V uvedeném ohledu nelze takovýto akt kvalifikovat jako předběžný nebo přípravný, jelikož po něm v rámci zahájeného správního řízení nenásleduje žádný jiný akt, který by mohl být předmětem žaloby na neplatnost. V této souvislosti není rozhodné, že zúčastněná strana může ještě Komisi poskytnout doplňující informace, které mohou posledně uvedenou přimět k přehodnocení jejího stanoviska k dotčenému státnímu opatření, jelikož legalita rozhodnutí, ve které vyústila předběžná fáze přezkumu, se posuzuje pouze podle informací, které měla Komise k dispozici k okamžiku jeho přijetí, tj. v projednávaném případě k okamžiku administrativního odložení věci. Poskytne-li zúčastněná strana doplňující informace po odložení věci, může Komise mít případně povinnost zahájit nové správní řízení. Naproti tomu takové informace nemají dopad na skutečnost, že první předběžný přezkum již byl ukončen. Z toho vyplývá, že tímto aktem Komise zaujala konečné stanovisko k návrhu původce stížnosti. Soudní dvůr dospěl k závěru, že takový akt tím, že brání původci stížnosti předložit své připomínky v rámci formálního vyšetřovacího řízení stanoveného v čl. 88 odst. 2 ES, vyvolává závazné právní účinky, kterými mohly být dotčeny jeho zájmy, a je tedy napadnutelným aktem ve smyslu článku 230 ES.

Obohacení doznala i judikatura, která je méně klasická (neboť je novějšího data), týkající se důsledků nečinnosti členského státu po rozsudku, jímž bylo konstatováno nesplnění povinnosti.

Ve věci *Komise v. Francie* (rozsudek ze dne 9. prosince 2008, C-121/07) tak Soudní dvůr připomněl, že zájem na okamžitém a jednotném uplatňování práva Společenství vyžaduje, aby výkon rozsudku konstatujícího nesplnění povinnosti členským státem byl započat okamžitě a završen v co nejkratší možné lhůtě, a poté rozhodl, že zatímco se v rámci řízení stanoveného v čl. 228 odst. 2 ES jeví uložení penále jako obzvláště vhodné, aby přimělo členský stát co nejrychleji ustat v neplnění povinností, které by, nebyť takového opatření, mělo tendenci přetrvávat, spočívá uložení zaplacení paušální částky spíše na posouzení dopadů nesplnění povinností dotčeného členského státu na soukromé a veřejné zájmy, zejména pokud neplnění povinností trvalo po dlouhou dobu od rozsudku, jímž bylo původně určeno.

V této souvislosti Soudní dvůr dále uvedl, že mu v každé věci a v závislosti na okolnostech případu, který mu byl předložen, jakož i na stupni přesvědčování a odrazování, který se mu jeví jako potřebný, přísluší rozhodnout o peněžitých sankcích vhodných k zajištění co možná nejrychlejšího splnění povinností vyplývajících z rozsudku, kterým bylo dříve určeno nesplnění povinnosti, a k předejití tomu, aby se obdobná porušení práva Společenství opakovala.

Soudní dvůr proto uvedl, že okolnost, že zaplacení paušální částky nebylo Soudním dvorem doposud uloženo v situacích, ve kterých bylo původnímu rozsudku vyhověno v plném rozsahu před ukončením řízení podle článku 228 ES, nemůže tvořit překážku tomu, aby o takovém uložení bylo rozhodnuto v rámci jiné věci, jeví-li se toto uložení nezbytným s ohledem na charakteristiky daného případu a na potřebný stupeň přesvědčování a odrazování.

Soudní dvůr konečně dospěl k názoru, že mohou-li pokyny obsažené ve sděleních zveřejněných Komisí skutečně přispívat k zaručení transparentnosti, předvídatelnosti a právní jistoty ohledně kroků přijímaných Komisí, nic to nemění na tom, že on sám není při výkonu pravomoci, která je mu svěřena čl. 228 odst. 2 ES, takovými pravidly vázán.

Ohledně pravidel upravujících řízení je též třeba připomenout, že v roce 2008 zavedl Soudní dvůr nové řízení o naléhavé předběžné otázce použitelné od 1. března 2008. Toto řízení

bylo uplatněno ve třech věcech: ve věci *Santesteban Goicoechea* (rozsudek ze dne 12. srpna 2008, C-296/08 PPU), ve věci *Leymann a Pustovarov* (rozsudek ze dne 1. prosince 2008, C-388/08 PPU) týkající se výkladu rámcového rozhodnutí Rady 2002/584 o evropském zatýkáacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy⁷, a ve věci *Rinau* (rozsudek ze dne 11. července 2008, C-195/08 PPU) ohledně právních předpisů Společenství týkajících se navrácení dítěte, které bylo neoprávněně zadrženo v jiném členském státě.

Výše uvedená věc *Rinau* umožnila Soudnímu dvoru upřesnit podmínky požadované pro využívání řízení o naléhavé předběžné otázce. Soudní dvůr tak rozhodl, že žádost předkládajícího soudu o projednání žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu nařízení č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení č. 1347/2000⁸ v naléhavém řízení upraveném v článku 104b jednacího řádu Soudního dvora je odůvodněná, jestliže je založena na nutnosti naléhavého postupu. Tak tomu je v případě, že jakékoli zpoždění by bylo velmi neprospěšné pro vztahy mezi dítětem a rodičem, s nímž nebydlí a poškození těchto vztahů by mohlo být nenapravitelné. Podle Soudního dvora taková nutnost vyplývá jak ze sedmáctého bodu odůvodnění zmíněného nařízení, který uvádí cíl neprodleného navrácení uneseného dítěte, tak i z čl. 11 odst. 3 téhož nařízení, který stanoví soudu, u kterého je podána žádost o navrácení dítěte, šestitýdenní lhůtu pro vydání rozhodnutí. Soudní dvůr upřesnil, že potřeba chránit dítě před jakoukoli případnou újmu a nutnost zajistit spravedlivou rovnováhu mezi zájmy dítěte a zájmy rodičů rovněž odůvodňují použití naléhavého řízení.

Co se týče zásad, kterými se řídí předkládání žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce Soudnímu dvoru, poskytla věc *Cartesio* (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, C-210/06) Soudnímu dvoru příležitost věnovat se problematice pravomoci vnitrostátního soudu ke změně rozhodnutí nižšího soudu podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce. V tomto ohledu Soudní dvůr rozhodl, že existují-li ustanovení vnitrostátního práva upravující právo na odvolání proti rozhodnutí podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, která se vyznačují tím, že věc v původním řízení jako celek je i nadále projednávána předkládajícím soudem a samostatným odvoláním je napadeno pouze předkládací rozhodnutí, musí být čl. 234 druhý pododstavec ES vykládán tak, že pravomoc rozhodnout o předložení žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, kterou toto ustanovení přiznává všem vnitrostátním soudům, nelze zpochybnit použitím takových pravidel, která umožňují odvolacímu soudu změnit rozhodnutí podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, zrušit tuto žádost a nařídit soudu, který uvedené rozhodnutí vydal, aby pokračoval v přerušeném vnitrostátním řízení. Je ovšem nepochybné, že článek 234 ES nebrání tomu, aby rozhodnutí vnitrostátního soudu, jehož rozhodnutí lze napadnout opravnými prostředky podle vnitrostátního práva, který se na Soudní dvůr obrací s žádostí o rozhodnutí o předběžné otázce, podléhala obvyklým opravným prostředkům upraveným ve vnitrostátním právu. Výsledek takového řízení o opravném prostředku však nesmí omezit pravomoc uvedeného soudu, kterou mu přiznává článek 234 ES, obrátit se na Soudní dvůr, má-li

⁷ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 (Úř. věst. L 190, s. 1; Zvl. vyd. 15/08 s. 311).

⁸ Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000, ve znění nařízení Rady č. 2116/2004 ze dne 2. prosince 2004 (Úř. věst. L 367, s. 1).

za to, že ve věci, kterou projednává, vyvstaly otázky týkající se výkladu ustanovení práva Společenství vyžadující rozhodnutí Soudního dvora.

Upřesněny byly i účinky práva Společenství ve vnitrostátních právních řádech.

Ve spojených věcech *Viamex Agrar Handel* (rozsudek ze dne 17. ledna 2008, C-37/06 a C-58/06, Sb. rozh. s. I-69) rozhodl Soudní dvůr, že ačkoli platí, že směrnice sama o sobě nemůže zakládat povinnosti jednotlivců, nelze v zásadě vyloučit, že se mohou ustanovení směrnice uplatňovat prostřednictvím výslovného odkazu na její ustanovení obsaženého v určitém nařízení, s výhradou dodržování obecných právních zásad a zejména zásady právní jistoty.

Ve věci *Kempter* (rozsudek ze dne 12. února 2008, C-2/06) se Soudní dvůr musel vyslovit k otázce, zda přezkum a zrušení konečného správního rozhodnutí za účelem zohlednění mezitím Soudním dvorem provedeného výkladu relevantního ustanovení práva Společenství předpokládá to, že dotčený napadl správní rozhodnutí před soudem s odvoláním na právo Společenství. Soudní dvůr podmínku uvedenou v závěru předchozí věty nepřijal.

Rozhodl, že ačkoli právo Společenství nevyžaduje, aby byl správní orgán v zásadě povinen přehodnotit správní rozhodnutí, které se stalo konečným, zvláštní okolnosti mohou nicméně na základě zásady spolupráce vyplývající z článku 10 ES takovému orgánu ukládat, aby přezkoumal správní rozhodnutí, které se stalo konečným, za účelem zohlednění výkladu příslušného ustanovení práva Společenství přijatého později Soudním dvorem. Mezi podmínkami, které mohou zakládat takovou povinnost přezkumu, nemůže být podmínka, podle které rozsudek soudu rozhodujícího v posledním stupni, na jehož základě se napadené správní rozhodnutí stalo konečným, byl s ohledem na pozdější judikaturu Soudního dvora založen na nesprávném výkladu práva Společenství přijatém, aniž by byla Soudnímu dvoru předložena předběžná otázka, vykládána tak, že ukládá účastníkům řízení povinnost uplatnit před vnitrostátním soudem dotčenou otázku práva Společenství. V tomto ohledu postačuje, aby uvedená otázka práva Společenství, jejíž výklad se ve světle pozdějšího rozsudku Soudního dvora ukázal jako nesprávný, byla buďto posouzena vnitrostátním soudem rozhodujícím v posledním stupni, nebo aby jí mohla být uplatněna i bez návrhu. Neukládá-li totiž právo Společenství vnitrostátním soudům povinnost uplatnit i bez návrhu důvod vycházející z porušení ustanovení práva Společenství, pokud by je přezkum tohoto důvodu nutil k opuštění rámce sporu, tak jak byl vymezen účastníky řízení, jsou tyto soudy povinny uplatnit i bez návrhu právní důvody vycházející ze závazného pravidla Společenství, pokud mají podle vnitrostátního práva povinnost nebo možnost tak učinit ve vztahu k závaznému vnitrostátnímu předpisu.

Třebaže tato možnost požádat o přezkum a zrušení konečného správního rozhodnutí, jež odporuje právu Společenství, není časově omezená, členské státy mohou stanovit přiměřené lhůty pro podání opravného prostředku v souladu se zásadami rovnocennosti a efektivity v právu Společenství.

Soudní agenda týkající se sporů ohledně přístupu veřejnosti k dokumentům orgánů Společenství není ještě zdaleka vyčerpána. Tak například ve spojených věcech *Švédsko a Turco v. Rada* (rozsudek ze dne 1. července 2008, C-39/05 P a C-52/05 P) Soudní dvůr blíže specifikoval přezkum, který je Rada povinna provést před podáním odpovědi na žádost o zpřístupnění dokumentu.

Nařízení Společenství o přístupu veřejnosti k dokumentům⁹ stanoví, že všichni občané Unie a všechny osoby, které mají bydliště nebo sídlo v členském státě, mají právo na přístup k dokumentům orgánů. Stanoví výjimky z této obecné zásady, zejména pokud by zpřístupnění dokumentu ohrozilo soudní řízení a právní poradenství, neexistuje-li převažující veřejný zájem na zpřístupnění.

Pokud se jedná konkrétně o výjimku týkající se právního poradenství, musí se orgán, který je požádán o zpřístupnění dokumentu, ujistit, že uvedený dokument se skutečně týká právního poradenství, a pokud tomu tak je, určit, které jeho části jsou skutečně dotčeny, a mohly by tedy spadat do působnosti uvedené výjimky. Skutečnost, že byl dokument označen jako „právní stanovisko“, není důvodem pro to, aby pro něj automaticky platila ochrana právního poradenství zaručená výše zmíněným nařízením. Bez ohledu na jeho označení přísluší orgánu, aby se ujistil, že tento dokument se takového poradenství skutečně týká. V této souvislosti musí Rada zkoumat, zda by zpřístupnění částí dotčeného dokumentu vedlo k porušení ochrany právního poradenství. V tomto ohledu Soudní dvůr vykládá výjimku týkající se právního poradenství tak, že jejím účelem je chránit zájem orgánu žádat o nezávislá, objektivní a úplná stanoviska. Nebezpečí porušení tohoto zájmu musí být k tomu, aby je bylo možno uplatňovat, rozumně předvídatelné, a nikoli čistě hypotetické.

V tomto ohledu není obecné a abstraktní odvolání na riziko, že zpřístupnění právních stanovisek týkajících se legislativního procesu může vyvolat pochybnosti, pokud jde o legalitu legislativních aktů, dostačující k tomu, aby charakterizovalo porušení ochrany právního poradenství ve smyslu uvedeného ustanovení, a nemůže proto být základem pro odepření přístupu k těmto stanoviskům. Právě transparentnost v tomto ohledu totiž umožňuje, aby bylo otevřeně diskutováno několik náhledů, a tím přispívá k tomu, aby orgány získaly větší legitimitu v očích evropských občanů a aby vzrostla jejich důvěra.

Konečně Soudní dvůr upřesnil, že Rada je povinna ověřit, zda neexistuje převažující veřejný zájem odůvodňující zpřístupnění. V tomto kontextu jí přísluší zvážit zvláštní zájem, jenž má být chráněn nezpřístupněním dotčeného dokumentu, a veřejný zájem na zpřístupnění dokumentu vzhledem k výhodám vyplývajícím z větší transparentnosti, a sice lepšímu zapojení občanů do rozhodovacího procesu, jakož i vyšší legitimitě, účinnosti a odpovědnosti správních orgánů ve vztahu k občanům v demokratickém systému.

Soud uvedl, že takovéto úvahy mají samozřejmě zvláštní význam v případě, že Rada jedná jakožto zákonodárce. Transparentnost v tomto ohledu přispívá k posílení demokracie tím, že občanům umožňuje kontrolovat veškeré informace, které jsou základem pro přijetí legislativního aktu. Možnost, aby se občané seznámili s důvody vedoucími k zákonodárným činnostem, je totiž podmínkou toho, aby mohli účinně vykonávat svá demokratická práva. Soudní dvůr dospěl k závěru, že nařízení č. 1049/2001 v zásadě ukládá povinnost zpřístupnit stanoviska právní služby Rady týkající se legislativního procesu, avšak připustil, že z důvodu ochrany právního poradenství může být odepřeno zpřístupnění konkrétního právního stanoviska, které bylo vydáno v rámci legislativního procesu, ale je zvláště citlivé povahy nebo zvláště širokého rozsahu, jenž překračuje rámec dotčeného legislativního procesu. V takovém případě musí dotyčný orgán odepření podrobně odůvodnit.

⁹ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

Na základě tohoto odůvodnění Soudní dvůr zrušil rozsudek Soudu prvního stupně v rozsahu, v němž se týká odepření přístupu k právnímu stanovisku dotčenému v projednávané věci.

Zcela bezprecedentní byl naproti tomu přezkum provedený Soudního dvorem ve spojených věcech *Marra* (rozsudek ze dne 21. října 2008, C-200/07 a C-201/07), týkajících se problematiky imunity, kterou mají v určitých případech a za určitých okolností členové Evropského parlamentu, konkrétněji pak modalit uplatňování imunity evropského poslance, na něhož byla podána žaloba pro šíření letáků obsahujících výroky urážlivé povahy.

Soudní dvůr nejprve připomněl, že článek 9 Protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství¹⁰ zakotvuje zásadu imunity evropských poslanců ve vztahu k vyjádřeným názorům a hlasování během výkonu jejich funkce. Taková imunita musí být chápána v rozsahu, v němž je jejím cílem ochrana svobodného vyjadřování a nezávislosti evropských poslanců, jako imunita absolutní, která brání jakémukoli soudnímu řízení. V rámci žaloby podané proti evropskému poslanci za jeho vyjádřené názory má tedy vnitrostátní soud povinnost odmítnout žalobu podanou proti dotčenému evropskému poslanci v případě, kdy se domnívá, že uvedený poslanec požívá parlamentní imunity. Uvedené ustanovení totiž musí být respektováno jak tímto soudem, tak i Evropským parlamentem. Jelikož Parlament nemůže poslance takovéto imunity zbavit, má zmíněný soud povinnost dotčnou žalobu odmítnout.

Soudní dvůr dále uznal, že do výlučné pravomoci vnitrostátního soudu spadá zjištění, zda jsou splněny podmínky pro uplatnění této imunity, aniž by měl povinnost předložit danou otázku Parlamentu, který v této záležitosti pravomoc nemá. Pokud naproti tomu Evropský parlament přijme na žádost dotčeného poslance rozhodnutí o ochraně imunity, představuje toto rozhodnutí stanovisko, které nemá závazné účinky vůči vnitrostátním soudním orgánům.

Jakmile poslanec předloží Evropskému parlamentu žádost o ochranu imunity a je o tom informován vnitrostátní soud, musí tento soud na základě povinnosti loajální spolupráce mezi evropskými a vnitrostátními orgány¹¹ přerušit soudní řízení a požádat Parlament, aby co nejdříve vydal stanovisko. Tato spolupráce je nutná k tomu, aby se zabránilo jakémukoli konfliktu při výkladu a používání ustanovení protokolu.

Konečně je v tomto přehledu judikatury v ústavní a institucionální oblasti třeba upozornit na věc *Payir a další* (rozsudek ze dne 24. ledna 2008, C-294/06), v níž se Soudní dvůr vyjádřil k přiznávání – na základě Dohody o přidružení EHS-Turecko – postavení pracovníka osobám turecké státní příslušnosti, které vstoupily na území členského státu jakožto osoby vykonávající práce au pair nebo jako studenti a působí na řádném trhu práce. S ohledem na čl. 6 odst. 1 rozhodnutí Rady přidružení EHS-Turecko č. 1/80 ze dne 19. září 1980 o vývoji přidružení Soudní dvůr rozhodl, že okolnost, že tureckému státnímu příslušníkovi byl povolen vstup na území členského státu jako osobě vykonávající práci au pair nebo jako studentovi, jej nemůže zbavit postavení „pracovníka“ a bránit mu v tom, aby působil na „řádném trhu práce“ tohoto členského státu ve smyslu zmíněného článku. Tato okolnost nemůže v důsledku toho bránit uvedenému státnímu příslušníkovi, aby se dovolával tohoto ustanovení s cílem dosáhnout prodloužení svého pracovního povolení a získal právo pobytu, které s ním souvisí.

¹⁰ Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství ze dne 8. dubna 1965 (Úř. věst. 1967, 152, s. 13).

¹¹ Zakotvené v článku 10 ES.

Evropské občanství

Soudní dvůr v několika případech posuzoval vnitrostátní ustanovení, která jsou způsobilá neodůvodněně omezit volný pohyb občanů Unie.

Věc *Grunkin a Paul* (rozsudek ze dne 14. října 2008, C-353/06) se týkala uznání příjmení dítěte německé státní příslušnosti, které se narodilo a žilo v Dánsku a při narození bylo zapsáno do matriky pod složeným příjmením sestávajícím z příjmení otce a matky. Rodiče dítěte požádali o zápis tohoto složeného příjmení do rodinné knížky vedené v Německu, což jim bylo zamítnuto z toho důvodu, že se příjmení německých občanů řídí německým právem, které nedovoluje, aby dítě používalo příjmení složené. Soudní dvůr konstatoval, že i když pravidla upravující příjmení osoby spadají do pravomoci členských států, musí tyto členské státy nicméně při výkonu této pravomoci dodržovat právo Společenství. Soudní dvůr upřesňuje, že skutečnost, že dotčená osoba musí v členském státě, jehož je státním příslušníkem, používat jiné jméno, než jaké jí bylo přiděleno a zapsáno v členském státě, v němž se narodila a kde má bydliště, může být na překážku volnému pohybu občanů Unie. Rozdíly v příjmeních v různých německých a dánských dokumentech by mohly dotčené osobě způsobit značné obtíže v profesní i soukromé sféře. Vzhledem k tomu, že omezující německé předpisy nebyly řádně odůvodněné, dospěl Soudní dvůr k závěru, že právo evropských občanů volně se pohybovat a pobývat na území členských států brání dotčené právní úpravě.

Následně je třeba věnovat pozornost věcem *Metock a další* (rozsudek ze dne 25. července 2008, C-127/08) a *Jipa* (rozsudek ze dne 10. července 2008, C-33/07), které se týkají výkladu směrnice 2004/38/ES o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států¹².

Ve výše uvedené věci *Metock a další* rozhodl Soudní dvůr, že směrnice 2004/38 brání právní úpravě členského státu, jež ukládá státnímu příslušníku třetí země, který je manželem nebo manželkou občana Unie pobývajících v tomto členském státě, jehož není státním příslušníkem, podmínku, aby před svým příchodem do hostitelského členského státu nejdříve legálně pobýval v jiném členském státě, mají-li se na něj vztahovat ustanovení této směrnice. Pokud jde o rodinné příslušníky občana Unie, žádné ustanovení směrnice 2004/38 nepodmiňuje její použití zmíněnou skutečností; Soudní dvůr má za to, že je třeba přehodnotit závěr jeho rozsudku *Akrich*¹³, který možnost výkonu práva na vstup a práva pobytu stanovených nařízením (EHS) č. 1612/68¹⁴ podmiňoval splněním této podmínky. Skutečnost, že by občana Unie nemohla jeho rodina v hostitelském členském státě doprovázet nebo následovat, by jej totiž mohla odradit od výkonu jeho práva na vstup a pobyt v tomto členském státě. Soudní dvůr rovněž upřesňuje, že na manžela nebo manželku občana Unie, kteří nejsou státními příslušníky žádného členského státu

¹² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (Úř. věst. L 158, s. 77; Zvl. vyd. 05/05, s. 46, a oprava Úř. věst. L 229, s. 35).

¹³ Rozsudek ze dne 23. září 2003, C-109/01, Recueil, s. I-9607.

¹⁴ Nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství (Úř. věst. L 257, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 15, ve znění směrnice 2004/38).

Společenství a tohoto občana Unie doprovází nebo následují, se vztahují ustanovení uvedené směrnice bez ohledu na místo a datum uzavření jejich manželství nebo na způsob, jakým tento manžel nebo manželka vstoupili na území hostitelského členského státu, a že není nutné, aby občan již před tím, než se přestěhuje, založil rodinu, aby jeho rodinní příslušníci mohli požívat práv přiznaných uvedenou směrnicí. Konečně je třeba výrazy „rodinné příslušníky [občana Unie] [...], kteří [ho] doprovázejí,¹⁵ vykládat tak, že se týkají zároveň rodinných příslušníků občana Unie, kteří vstoupili na území hostitelského členského státu s tímto občanem Unie, a rodinných příslušníků občana Unie, kteří s ním v tomto členském státě pobývají, aniž by v tomto druhém případě bylo třeba rozlišovat podle toho, zda vstoupili na území uvedeného členského státu před nebo po občanovi Unie nebo předtím nebo poté, co se stali jeho rodinnými příslušníky.

Ve výše uvedené věci *Jipa* byla Soudnímu dvoru položena otázka, zda právo Společenství a jmenovitě směrnice 2004/38 brání vnitrostátní právní úpravě umožňující omezit právo občana členského státu odebrat se na území jiného členského státu zejména z důvodu, že z něho již byl dříve vyhoštěn, jelikož se tam nacházel v situaci „nezákonného pobytu“. Soudní dvůr uvádí, že takovýto občan má postavení občana Unie, a může se tedy dovolávat práva svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států, i vůči členskému státu svého původu, což zahrnuje jak právo občanů Evropské unie vstoupit na území jiného členského státu než členského státu svého původu, tak i právo tento stát opustit. S takovýmto právem mohou být v každém případě spojena omezení a podmínky stanovené ve Smlouvě, zejména co se týče požadavků veřejného pořádku a veřejné bezpečnosti, jejichž určení je v pravomoci členských států. V kontextu Společenství však musí být tyto požadavky chápány restriktivně. Soud upřesňuje, že takovéto vymezení zejména znamená, že opatření přijatá z důvodů veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti musí být k tomu, aby byla odůvodněná, založena výlučně na osobním chování dotyčné osoby, nikoli na důvodech souvisejících s obecnou prevencí. Opatření omezující výkon volného pohybu je třeba přijmout na základě úvah týkajících se ochrany veřejného pořádku nebo veřejné bezpečnosti členského státu, který je přijímá: není sice vyloučeno, že orgány členského státu mohou brát na zřetel důvody, kterých se dovolává jiný členský stát za účelem odůvodnění rozhodnutí o ukončení pobytu občana Společenství na území posledně uvedeného státu, avšak omezující opatření nesmí být založeno výlučně na zmiňovaných důvodech. Soudní dvůr dospěl k závěru, že právo Společenství dané vnitrostátní úpravě nebrání, jestliže jsou splněny určité podmínky. Na jedné straně musí osobní chování dotyčného občana představovat skutečné, aktuální a dostatečně závažné ohrožení základního zájmu společnosti. Na straně druhé musí být zamýšlené omezující opatření nutné a přiměřené uskutečnění cíle, který sleduje.

Ve věci *Nerkowska* (rozsudek ze dne 22. května 2008, C-499/06) rozhodl Soudní dvůr, že právo všech občanů Evropské unie svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států je nutno vykládat tak, že brání právním předpisům členského státu, podle kterých tento stát obecně a za každých okolností odmítá vyplácet vlastním státním příslušníkům dávku poskytovanou civilním obětem války nebo represe, a to jen z toho důvodu, že nemají po celou dobu vyplácení této dávky bydliště na území tohoto státu, ale na území jiného členského státu. Soudní dvůr připomíná, že zmíněná dávka spadá do

¹⁵ Článek 3 odst. 1 směrnice 2004/38.

pravomoci členských států, ale že tyto státy musí při výkonu této pravomoci dodržovat právo Společenství, obzvláště právo občanů Unie na volný pohyb. Požadavek bydliště v tuzemsku, jímž se podmiňuje vyplácení této dávky, představuje omezení výkonu zmíněné svobody. Soudní dvůr má za to, že objektivní hlediska obecného zájmu, která mohou odůvodnit toto omezení, představují jak vůle zajistit existenci vazby mezi společností dotčeného členského státu a osobou, která má na dávku nárok, tak nutnost ověřit, že tato osoba nadále splňuje podmínky pro přiznání této dávky. Nicméně jednak skutečnost, že příjemce této dávky je státním příslušníkem členského státu, který přiznává dotčenou dávku, a jednak to, že v tomto státě více než dvacet let žil, může stačit k prokázání zmíněné vazby. Za těchto podmínek musí být požadavek bydliště po celou dobu vyplácení uvedené dávky považován za nepřiměřený. Mimoto pro ověření, že oprávněná osoba nadále splňuje podmínky přiznání této dávky, existují jiné prostředky, které jsou stejně účinné, ale méně omezující.

Volný pohyb zboží

V oblasti volného pohybu zboží vydal Soudní dvůr několik rozsudků týkajících se slučitelnosti vnitrostátních ustanovení, která představují opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením, s právními předpisy Společenství.

Soudní dvůr se nejprve ve věci *Dynamic Medien* (rozsudek ze dne 14. února 2008, C-244/06, Sb. rozh. s. I-505) zabýval německou právní úpravou, na jejímž základě byl zakázán zásilkový prodej a převod nosičů s videozáznamy, které nejsou příslušným vnitrostátním orgánem nebo vnitrostátní dobrovolnou samoregulační institucí podrobeny kontrole ani klasifikaci pro účely ochrany nezletilých a které nebyly tímto orgánem nebo institucí opatřeny údajem o věku, od něhož je povoleno se na tyto nosiče s videozáznamy dívat. Soudní dvůr rozhodl, že taková právní úprava nepředstavuje způsob prodeje, který by mohl narušovat přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potenciálně obchod mezi členskými státy, ale opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením ve smyslu článku 28 ES, které je v zásadě neslučitelné s povinnostmi vyplývajícími z tohoto článku. Podle Soudního dvora může být nicméně tato právní úprava odůvodněna cílem ochrany dítěte, pokud je ve vztahu k němu přiměřená, jako je tomu v případě, kdy nebrání všem formám uvádění nosičů s videozáznamy, které nebyly zkontrolovány, na trh a kdy je dovoleno dovážet a prodávat tyto nosiče s videozáznamy dospělým, přičemž se dbá na to, aby k nim neměly přístup děti. Jinak tomu může být pouze tehdy, pokud by se ukázalo, že postup kontroly, klasifikace a označování stanovený touto právní úpravou není snadno dostupný nebo není možno jej dokončit v přiměřených lhůtách anebo že zamítavé rozhodnutí nemůže být předmětem soudního přezkumu.

Dále ve věci *Komise v. Německo* (rozsudek ze dne 11. září 2008, C-141/07) se Soudní dvůr zabýval německou právní úpravou týkající se požadavků, zahrnujících *de facto* určitou geografickou blízkost mezi lékárnou dodávající léčivé přípravky a nemocnicí, které musely splňovat externí lékárny, pokud chtěly zásobovat léčivými přípravky nemocniční zařízení nacházející se v tuzemsku. Soudní dvůr rozhodl, že ačkoli taková ustanovení – jelikož se netýkají vlastností léčivých přípravků, ale týkají se výhradně způsobu, jakým mohou být tyto přípravky prodávány – musejí být považována za ustanovení týkající se způsobů prodeje, mohou nicméně narušit obchod uvnitř Společenství, a představují tedy opatření

s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení dovozu, které je zásadně zakázáno článkem 28 ES. Podle Soudního dvora jsou tato ustanovení nicméně odůvodněná ochranou veřejného zdraví. Taková vnitrostátní právní úprava je totiž způsobilá dosáhnout cíle, jímž je zaručit spolehlivé a kvalitní zásobování nemocnic dotyčného členského státu, a přenáší ve skutečnosti na systém externího zásobování nemocnic požadavky obdobné požadavkům, kterými se vyznačuje systém interního zásobování, a sice požadavek na lékárníka, který je jednak odpovědný za zásobování, a jednak je na místě v širokém rozsahu a rychle k dispozici. Dotčená právní úprava tak zajišťuje rovnocennost a slučitelnost všech prvků systému zásobování nemocnic v dotyčném členském státě léčivými přípravky a zaručuje jednotu a rovnováhu tohoto systému.

Závěrem je třeba uvést věc *Gysbrechts a Santurel Inter* (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, C-205/07) týkající se slučitelnosti belgické právní úpravy v oblasti smluv uzavřených na dálku se Smlouvou o ES. Tato právní úprava zakazovala prodejci požadovat od spotřebitele zálohu nebo platbu, nebo podle belgických orgánů dokonce i jeho číslo platební karty, před uplynutím lhůty sedmi pracovních dnů pro odstoupení od smlouvy. Soudní dvůr měl za to, že tyto zákazy představují opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení vývozu, a rozhodl, že ačkoli je zákaz vyžadovat zálohu nebo platbu od spotřebitele odůvodněn nezbytností jeho ochrany, jde naopak zákaz uložený dodavateli vyžadovat číslo platební karty spotřebitele nad rámec toho, co je nezbytné pro zajištění efektivního výkonu práva spotřebitele na odstoupení od smlouvy. Takový zákaz je totiž užitečný pouze k vyloučení rizika, že dodavatel provede inkaso ceny před uplynutím lhůty pro odstoupení od smlouvy. Naplní-li se přitom toto riziko, porušuje jednání dodavatele samo o sobě zákaz vyžadovat zálohu nebo platbu od spotřebitele, který je nutno považovat za vhodné a přiměřené opatření k dosažení jím sledovaného cíle. Článek 29 ES tedy nebrání zakazu uloženému dodavateli vyžadovat od spotřebitele v rámci přeshraničního obchodu uzavřeného na dálku zálohu nebo jakoukoli platbu před uplynutím lhůty pro odstoupení od smlouvy, avšak brání zakazu požadovat před uplynutím uvedené lhůty číslo platební karty spotřebitele.

Zemědělství

Ve věci *Komise v. Německo* (rozsudek ze dne 26. února 2008, C-132/05, Sb. rozh. s. I-957) měl Soudní dvůr určit, zda členský stát neplní své povinnosti tím, že na svém území formálně odmítá stíhat užívání názvu „parmesan“ na etiketách výrobků, které neodpovídají požadavkům specifikace chráněného označení původu (dále jen „CHOP“) „Parmigiano Reggiano“, a podporuje tím zneužívání dobrého jména původního výrobku chráněného v rámci Společenství¹⁶.

Soudní dvůr nejprve uvedl, že CHOP je chráněno podle práva Společenství pouze přesně v té podobě, v jaké je zapsáno, a konstatoval, že vzhledem k fonetické a vzhledové podobnosti mezi dotčenými názvy a obdobnému vnějšímu vzhledu výrobků musí být užívání názvu „parmesan“ kvalifikováno jako vyvolávání dojmu CHOP „Parmigiano

¹⁶ Nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 ze dne 14. července 1992 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. L 208, s. 1; Zvl. vyd. 03/13, s. 4).

Reggiano“. Pokud daný stát neprokáže, že název „parmesan“ má druhovou povahu, nemůže se dovolávat této výjimky na základě nařízení č. 2081/92.

Konečně, pokud jde o povinnost členského státu postihovat jednání porušující CHOP, Soudní dvůr připomíná, že pouhá možnost dovolávat se ustanovení nařízení před vnitrostátními soudy nezproštuje členské státy povinnosti přijmout vnitrostátní opatření umožňující zajistit jeho plné uplatnění, jestliže se to jeví jako nezbytné, a konstatuje, že dotčený právní řád disponuje právními nástroji, které mohou zajistit jak ochranu zájmů výrobců, tak zájmů spotřebitelů. Členský stát však nemá povinnost přijmout *ex officio* opatření nezbytná pro stíhání na svém území porušení CHOP, která pocházejí z jiného členského státu. Kontrolními útvary, na kterých spočívá povinnost zajistit dodržování CHOP, jsou kontrolní útvary členského státu, ze kterého pochází CHOP, a kontrola tedy nepřísluší kontrolním útvarům dotčeného státu.

Volný pohyb osob, služeb a kapitálu

V oblasti svobody usazování měl Soudní dvůr ve věci *Cartesio* (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, C-210/06) příležitost upřesnit svou judikaturu ohledně práva společností přemístit své sídlo uvnitř Evropské unie. Předběžná otázka předložená Soudnímu dvoru se týkala slučitelnosti maďarské právní úpravy, která nedovoluje společnosti založené podle vnitrostátního práva přemístit své sídlo do jiného členského státu a zároveň být považována i nadále za společnost, která se řídí vnitrostátním právem členského státu, podle jehož právní úpravy byla založena, s články 43 ES a 48 ES. Soudní dvůr odpověděl, že za současného stavu práva Společenství uvedené články takové právní úpravě nebrání. V souladu s článkem 48 ES totiž platí, že neexistuje-li v právu Společenství jednotná definice společností oprávněných k využití práva na usazování v závislosti na jednotném hraničním určovateli, který by určoval vnitrostátní právo použitelné na společnost, je otázka, zda se článek 43 ES použije na společnost, která se dovolává základní svobody zakotvené v tomto článku, předběžnou otázkou, která za současného stavu práva Společenství může být zodpovězena pouze na základě příslušného vnitrostátního práva. Podle Soudního dvora tedy otázka, zda se musí uvedená společnost potýkat s omezením svobody usazování ve smyslu článku 43 ES, vyvstává pouze v případě, že je ověřeno, že tato společnost skutečně požívá této svobody s ohledem na podmínky uvedené v článku 48 ES. Členský stát má tedy možnost volby při definování jak vazby, která je vyžadována od společnosti k tomu, aby mohla být považována za společnost založenou podle jeho vnitrostátního práva, která může z tohoto titulu využít práva na usazování, tak vazby vyžadované pro pozdější zachování tohoto postavení. Tato možnost volby zahrnuje možnost členského státu nedovolit společnosti podléhající jeho vnitrostátnímu právu zachovat si toto postavení, hodlá-li se reorganizovat v jiném členském státě tak, že přemístí své sídlo na území tohoto jiného členského státu, čímž přeruší vazbu, kterou stanoví vnitrostátní právo členského státu založení.

Co se dále týče oblasti svobody usazování, rovněž si zaslouží zmínku věc *Lidl Belgium* (rozsudek ze dne 15. května 2008, C-414/06) zahájená na základě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se slučitelnosti německého daňového režimu vylučujícího možnost, aby obchodní společnost-rezident odečetla ztráty stálé provozovny-nerezidenta, která jí patří, s článkem 43 ES. Soudní dvůr nejprve upřesnil, že se oblast působnosti článku 43 ES vztahuje na situaci, kdy fyzická či právnická osoba usazená v členském státě zřídí

a zcela vlastní stálou provozovnu bez samostatné právní subjektivity nacházející se v jiném členském státě, jakož i na činnost společnosti v jiném členském státě, kterou vykonává prostřednictvím stálé provozovny, jak ji definuje příslušná smlouva o zamezení dvojího zdanění, a která je z pohledu smluvního daňového práva samostatným subjektem. Poté rozhodl, že článek 43 ES nebrání tomu, aby obchodní společnosti usazené v členském státě bylo zakázáno odečíst od jejího základu daně ztráty její stálé provozovny nacházející se v jiném členském státě, pokud jsou na základě smlouvy o zamezení dvojího zdanění příjmy této stálé provozovny zdaňovány v posledně uvedeném členském státě, v němž uvedené ztráty mohou být zohledněny v rámci zdanění příjmu této stálé provozovny v budoucích zdaňovacích obdobích. Takový daňový režim sice zavádí rozdíl v daňovém zacházení, na základě kterého by obchodní společnost-rezident mohla být odrazena od vykonávání své činnosti prostřednictvím stálé provozovny nacházející se v jiném členském státě. Podle Soudního dvora může být nicméně takový režim odůvodněn nezbytností ochrany dělby zdaňovací pravomoci mezi členské státy a nezbytností zabránit nebezpečí dvojího zohlednění ztrát, které, pojímány jako celek, sledují legitimní cíle slučitelné se Smlouvou, a představují tak naléhavé důvody obecného zájmu, pokud je tento režim přiměřený uvedeným cílům.

V oblasti volného pohybu služeb je třeba zaměřit pozornost na tři případy.

Na prvním místě se jedná o věc *Centro Europa 7* (rozsudek ze dne 31. ledna 2008, C-380/05, Sb. rozh. s. I-349) týkající se italského provozovatele činného v oblasti televizního vysílání, který je držitelem licence, jíž se povoluje vysílání, a který nemohl vysílat z důvodu nepřidělení vysílacích rádiových frekvencí. Soudní dvůr vyložil ustanovení práva Společenství¹⁷ týkající se kritérií pro přidělení těchto frekvencí. Uvádí, že v důsledku postupného uplatňování jednotlivých přechodných režimů upravených italskými právními předpisy ve prospěch stávajících kanálů bylo provozovatelům bez rádiových frekvencí zabráněno v přístupu na trh. Obecné povolení podnikat na trhu rádiově šířených služeb pouze ve prospěch stávajících kanálů zakonzervovalo tento omezující účinek. To mělo za následek ustrnutí struktury vnitrostátního trhu a ochranu postavení uvedených kanálů. Soudní dvůr upřesňuje, že režim, který omezuje počet provozovatelů na státním území, může být odůvodněn cíli obecného zájmu, ale musí být v takovém případě upraven na základě objektivních, transparentních, nediskriminačních a přiměřených kritérií. Tak tomu však není v případě režimu přidělovacího bez časového omezení výlučné rádiové frekvence omezenému počtu stávajících provozovatelů, aniž by zohlednil výše uvedená kritéria. Soudní dvůr dospěl k závěru, že vnitrostátní právní úprava, jejíž uplatnění znemožňuje provozovateli, který získal licenci, vysílat z důvodu, že mu na základě uvedených kritérií nebyly přiděleny vysílací rádiové frekvence, je v rozporu se zásadami Smlouvy ohledně

¹⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací („rámcová směrnice“) (Úř. věst. L 108, s. 33; Zvl. vyd. 13/29, s. 349). Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací („autorizační směrnice“) (Úř. věst. L 108, s. 21; Zvl. vyd. 13/29, s. 337) a směrnice Komise 2002/77/ES ze dne 16. září 2002 o hospodářské soutěži na trzích sítí a služeb elektronických komunikací (Úř. věst. L 249, s. 21; Zvl. vyd. 08/02, s. 178).

volného pohybu služeb, jakož i se zásadami nového společného předpisového rámce, který upravuje sítě a služby elektronických komunikací¹⁸.

Na druhém místě se Soudní dvůr ve věci *Rüffert* (rozsudek ze dne 3. dubna 2008, C-346/06) zabýval otázkou, zda volný pohyb služeb brání právní úpravě členského státu, podle níž se zadavatel veřejné zakázky na stavební práce musí písemně zavázat, že svým zaměstnancům zaplatí přinejmenším odměnu stanovenou v platné kolektivní smlouvě, a uložit tuto povinnost svým nadnárodním subdodavatelům vysílajícím zaměstnance do uvedeného členského státu, přičemž nedodržením tohoto závazku vzniká povinnost zaplatit smluvní pokutu. Soudní dvůr rozhodl, že i když na základě ustanovení směrnice 96/71¹⁹ o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb má členský stát možnost uložit podnikům usazeným v jiných členských státech v rámci nadnárodního poskytování služeb minimální mzdu, není oprávněn uložit uvedeným podnikům povinnost uplatňovat mzdu stanovenou platnou kolektivní smlouvou, i když ostatně překračuje minimální mzdu použitelnou na základě právní úpravy v místě uskutečnění dotčených plnění, která není prohlášena za všeobecně použitelnou, tím, že opatřením legislativního charakteru uloží zadavateli, aby zadával veřejné zakázky na stavební práce pouze podnikům, které se při podání nabídky písemně zavážou, že svým zaměstnancům zaplatí jako protihodnotu za uskutečnění dotčených plnění přinejmenším odměnu stanovenou v uvedené kolektivní smlouvě. Taková právní úprava představuje omezení volného pohybu služeb stanoveného v článku 49 ES v tom smyslu, že může uložit poskytovatelům služeb usazeným v jiném členském státě, kde je minimální mzda nižší, dodatečnou hospodářskou zátěž, která může znemožnit, ztížit nebo učinit méně atraktivním poskytování jejich služeb v hostitelském státě.

Konečně ve věci *Komise v. Lucembursko* (rozsudek ze dne 19. června 2008, C-319/06) rozhodl Soudní dvůr, že čl. 3 odst. 10 první odrážka směrnice 96/71 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb představuje výjimku ze zásady, podle níž oblasti, ve kterých hostitelský členský stát může uplatňovat své právní předpisy vůči podnikům, které vysílají pracovníky na jeho území, jsou taxativně uvedeny v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci této směrnice. Možnost přiznaná tímto článkem hostitelskému členskému státu, aby uplatnil nediskriminačním způsobem na uvedené podniky pracovní podmínky vztahující se na jiné záležitosti, než které jsou uvedeny v čl. 3 odst. 1 prvním pododstavci stejné směrnice, pokud se ovšem jedná o kogentní ustanovení, představuje výjimku ze systému zavedeného uvedenou směrnicí, jakož i výjimku ze základní zásady volného pohybu služeb a musí být předmětem restriktivního výkladu. Soudní dvůr proto konstatoval, že členský stát neplní povinnosti, které pro něj vyplývají z čl. 3 odst. 10 první odrážky této směrnice, když prohlašuje za donucující ustanovení spadající do vnitrostátního veřejného pořádku zaprvé ustanovení, která vyplývají mimo jiné z všeobecně použitelných kolektivních smluv, a zadruhé ustanovení provádějící směrnicí 96/71, která dotčným podnikům ukládají jednak povinnost vysílat pouze pracovníky vázané s podnikem písemnou pracovní smlouvou nebo jiným dokumentem považovaným za obdobný dokument podle

¹⁸ Je známý pod názvem „NSPR“ a skládá se z rámcové směrnice a čtyř zvláštních směrnic, mezi nimi i „autorizační směrnice“, které jsou doplněny směrnicí č. 2002/77.

¹⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 96/71/ES ze dne 16. prosince 1996 o vysílání pracovníků v rámci poskytování služeb (Úř. věst. L 18, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 431).

směrnice 91/533²⁰, a jednak dodržovat vnitrostátní předpisy v oblasti práce na částečný úvazek a pracovních smluv na dobu určitou. Soudní dvůr také konstatoval, že členský stát neplní povinnosti, které pro něj vyplývají z článku 49 ES, když jednak podnikům se sídlem mimo vnitrostátní území, které vysílají pracovníky na vnitrostátní území, stanoví povinnost uložit před vysláním u *ad hoc* zmocněnce s bydlištěm na vnitrostátním území dokumenty nezbytné pro kontrolu povinností, které pro ně vyplývají na základě vnitrostátních právních předpisů, a ponechat je tam po neurčitou dobu po ukončení poskytování služeb, a jednak uvádí ve vnitrostátní právní úpravě zavádějící postup předběžného prohlášení v případě vysílání pracovníků podmínky přístupu k údajům nezbytně nutným pro kontrolu příslušnými vnitrostátními orgány tak, že jim chybí jasnost nezbytná pro zajištění právní jistoty podniků chtějících vysílat pracovníky na území uvedeného členského státu.

V oblasti svobody usazování a volného pohybu služeb byl vydán rozsudek ve věci *ASM Brescia* (rozsudek ze dne 17. července 2008, C-347/06), který se týká italské právní úpravy přijaté za účelem předčasného ukončení – po uplynutí přechodného období – koncesí na distribuci zemního plynu vydaných bez otevření hospodářské soutěži, tak jak stanoví směrnice 2003/55 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 98/30/ES²¹. Předběžné otázky položené Soudnímu dvoru se konkrétně týkaly slučitelnosti prodloužení, za určitých podmínek, uvedeného přechodného období s uvedenou směrnicí a s články 43 ES, 49 ES a čl. 86 odst. 1 ES. Soudní dvůr rozhodl, že ani směrnice 2003/55, ani články 43 ES, 49 ES nebo čl. 86 odst. 1 ES nebrání takové právní úpravě za předpokladu, že pokud jde o slučitelnost s výše uvedenými články Smlouvy o ES, může být takové prodloužení považováno za nezbytné za účelem umožnit smluvním stranám rozvázat jejich smluvní vztahy za podmínek přijatelných jak z hlediska požadavků veřejné služby, tak i z ekonomického hlediska. Pokud jde o posledně uvedený bod, Soudní dvůr se domníval, že ačkoli italská právní úprava zavádí rozdílné zacházení zakládající nepřímou diskriminaci na základě státní příslušnosti, lze tento rozdíl v zacházení nicméně odůvodnit nezbytností dodržovat zásadu právní jistoty, která zejména vyžaduje, aby právní úprava byla jasná a přesná a její účinky byly předvídatelné. Podle Soudního dvora tato zásada nejenže umožňuje, ale dokonce ukládá, aby s ukončením takové koncese bylo spojeno přechodné období, které umožňuje smluvním stranám rozvázat jejich smluvní vztahy za podmínek přijatelných jak z hlediska požadavků veřejné služby, tak i z ekonomického hlediska.

Pokud jde o volný pohyb kapitálu, je namístě upozornit na věc *Arens-Sikken* (rozsudek ze dne 11. září 2008, C-43/07), jejímž předmětem byla právní úprava, kterou se řídí výpočet dědické daně a daně z přechodu majetku, které jsou vybírány z nemovitého majetku nacházejícího se v členském státě, který nestanoví možnost odečíst při výpočtu těchto daní dluhy, které vážnou na dědickém podílu navýšeném na základě testamentárního rodičovského rozdělení pozůstalosti, pokud osoba, která po sobě zanechala pozůstalost, neměla v okamžiku své smrti bydliště v tomto státě, ale v jiném členském státě. Soudní dvůr rozhodl, že ustanovení Smlouvy týkající se volného pohybu kapitálu brání takové právní

²⁰ Směrnice Rady 91/533/EHS ze dne 14. října 1991 o povinnosti zaměstnavatele informovat zaměstnance o podmínkách pracovní smlouvy nebo pracovního poměru (Úř. věst. L 288, s. 32; Zvl. vyd. 05/02, s. 3).

²¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/55/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 98/30/ES (Úř. věst. L 176, s. 57; Zvl. vyd. 12/02, s. 230).

úpravě, pokud se na jejím základě uplatňuje progresivní daňová sazba, neboť nemožnost zohlednit uvedené dluhy by ve spojení s touto progresivní daňovou sazbou mohla vést k vyššímu daňovému zatížení dědiců, kteří nemají nárok na takovýto odpočet. Soudní dvůr tak odmítl argument, podle kterého se zavedený rozdíl v zacházení týkal situací, které nejsou objektivně srovnatelné, jelikož dotčená právní úprava zacházela pro účely dědické daně s nabytím majetku děděním u rezidentů a nerezidentů stejně, s výjimkou odpočtu dluhů. Soudní dvůr rovněž upřesnil, že při neexistenci smlouvy o zamezení dvojího zdanění členský stát, v němž se nachází nemovitý majetek, nemůže k tomu, aby odůvodnil omezení volného pohybu kapitálu vyplývající z jeho právní úpravy, namítat, že v členském státě, v němž měl zůstavitel bydliště v okamžiku své smrti, existuje nezávisle na jeho vůli možnost přiznat daňový zápočet, který by mohl zcela nebo zčásti kompenzovat újmu, která byla dědicům této osoby způsobena tím, že členský stát, v němž se uvedený nemovitý majetek nachází, nezohlednil při výpočtu daně z přechodu majetku dluhy, které vážnou na dědickém podílu navýšeném na základě testamentárního rodičovského rozdělení pozůstalosti.

Je třeba rovněž zmínit věc *Truck Center* (rozsudek ze dne 22. prosince 2008, C-282/07), v níž Soudní dvůr odpovídal na otázku výkladu ustanovení Smlouvy týkajících se volného pohybu kapitálu s ohledem na belgické právní předpisy v oblasti zdanění obchodních společností. Na základě těchto právních předpisů byly úroky vyplácené společností-rezidentem přijímající společností-rezidentovi jiného členského státu předmětem srážkové daně (zvané srážková daň z movitého majetku), zatímco od ní byly zcela osvobozeny úroky vyplácené přijímající společností-rezidentovi. Soudní dvůr rozhodl, že ustanovení Smlouvy týkající se svobody usazování a volného pohybu kapitálu nebrání takové daňové úpravě. Soudní dvůr připomněl, že v oblasti přímých daní nejsou situace rezidentů a nerezidentů obecně srovnatelné, a poté konstatoval, že dotčené rozdílné zacházení, které spočívá v použití odlišných způsobů zdanění v závislosti na tom, zda dotyčné společnosti mají sídlo v Belgii, nebo v jiném členském státě, se týká situací, které nejsou objektivně srovnatelné. Podle Soudního dvora totiž postavení belgického státu, způsoby zdanění úroků, založené na odlišných právních základech, jakož i situace, ve kterých se nacházejí společnosti, které jsou příjemci úroků, pokud jde o vybírání daně, se liší v závislosti na tom, zda jsou společnosti, které jsou příjemci uvedených úroků, rezidenty, či nikoli. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že rozdílné zacházení vyplývající z dotčené právní úpravy nepřináší nutně výhodu společnostem-rezidentům přijímajícím úroky, jelikož tyto společnosti jednak musejí uskutečňovat zálohové platby korporační daně, a jednak je sazba srážkové daně z movitého majetku vybíraná z úroků vyplácených společností-nerezidentovi mnohem nižší než sazba korporační daně vybíraná z příjmů společností-rezidentů přijímajících úroky. Za těchto okolností neomezuje takto vzniklé rozdílné zacházení svobodu usazování a volný pohyb kapitálu.

V oblasti volného pohybu pracovníků se Soudní dvůr vyslovil k uznávání diplomů získaných po ukončení vzdělání poskytovaného v rámci „dohod o uznávání rovnocennosti“.

Ve věci *Komise v. Řecko* (rozsudek ze dne 23. října 2008, C-274/05) vytýkala Komise Řecké republice, že neuznává diplomy vydané příslušnými orgány jiných členských států po ukončení vzdělání poskytovaného v rámci dohody, podle níž je vzdělání poskytované soukromým zařízením v Řecku uvedenými orgány uznáváno za rovnocenné, a přiznává Radě pověřené uznáváním rovnocennosti vysokoškolských diplomů pravomoc ověřit

podmínky požadované k vydání diplomu a povahu zařízení, v němž držitel absolvoval své vzdělání. Z hlediska ustanovení směrnice 89/48²², ve znění směrnice 2001/19²³, rozhodl Soudní dvůr zaprvé, že z čl. 1 písm. a) prvního pododstavce uvedené směrnice vyplývá, že se výraz „převážně ve Společenství“ vztahuje jak na vzdělání zcela získané v členském státě, který vydal dotčený doklad o vzdělání, tak na vzdělání částečně nebo zcela získané v jiném členském státě. Zadruhé, ačkoli metoda uznávání vysokoškolských diplomů, upravená v uvedené směrnici, nevede k automatickému a bezpodmínečnému uznání dotčených diplomů a odborných kvalifikací, zejména pokud jde o možnost upravenou v článku 4 téže směrnice, aby členské státy uložily vyrovnávací opatření, měl Soudní dvůr za to, že právo volby druhu vyrovnávacích opatření náleží žadateli o uznání diplomu nejen u povolání vyžadujících znalosti vnitrostátního práva, ale rovněž u všech ostatních povolání, která jsou předmětem zvláštních ustanovení. Zatřetí Soudní dvůr uvedl, že na základě čl. 8 odst. 1 této směrnice je věcí pouze orgánů vydávajících diplomy, aby ve světle norem použitelných v rámci svých systémů odborného vzdělávání ověřily podmínky vyžadované pro jejich vydání a povahu zařízení, v němž držitel absolvoval své vzdělání. Naopak hostitelský členský stát nemůže přezkoumat podklady, na jejichž základě byly diplomy vydány. Konečně Soudní dvůr rozhodl, že na základě článku 3 uvedené směrnice musí hostitelský členský stát umožnit ve veřejném sektoru nové zařazení na pracovní místo vyššího stupně u osob, které byly přijaty na stupeň nižší, než na který by si mohly činit nárok, kdyby jejich diplomy byly příslušným orgánem uznány.

Krom toho při příležitosti projednávání dvou věcí týkajících se výkladu ustanovení nařízení č. 1408/71²⁴ rozvinul dále Soudní dvůr svou judikaturu v oblasti sociálního zabezpečení migrujících pracovníků. Věc *Vláda Francouzského společenství a Valonská vláda* (rozsudek ze dne 1. dubna 2008, C-212/06) se týkala režimu pojištění sociální péče zavedeného vlámskou vládou Belgického království v regionu nizozemské jazykové oblasti a v dvojjazyčném regionu Hlavní město Brusel. Tento režim upravoval za určitých podmínek a až do určité maximální výše nárok na náhradu ze strany pojišťovny určitých nákladů způsobených v důsledku zdravotně podmíněného stavu odkázanosti. Účast v tomto režimu měly pouze osoby s bydlištěm v obou výše uvedených regionech, jakož i osoby pracující na území zmíněných regionů s bydlištěm v jiném členském státě než v Belgii. Na osoby, které přesto, že pracují v regionu nizozemské jazykové oblasti nebo dvojjazyčném regionu Hlavní město Brusel, mají bydliště v jiné části belgického území, se tedy tento režim nevztahoval. Soudní dvůr potvrdil, že dávky vyplácené v rámci takového systému, jako je dotyčný systém pojištění sociální péče, spadají do věcné působnosti nařízení č. 1408/71, a poté připomněl,

²² Směrnice Rady 89/48/EHS ze dne 21. prosince 1988 o obecném systému pro uznávání vysokoškolských diplomů vydaných po ukončení nejméně tříletého odborného vzdělávání a přípravy (Úř. věst. L 19, s. 16; Zvl. vyd. 05/01, s. 337).

²³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/19/ES ze dne 14. května 2001, kterou se mění směrnice Rady 89/48/EHS a 92/51/EHS o obecném systému pro uznávání odborných kvalifikací a směrnice Rady 77/452/EHS, 77/453/EHS, 78/686/EHS, 78/687/EHS, 78/1026/EHS, 78/1027/EHS, 80/154/EHS, 80/155/EHS, 85/384/EHS, 85/432/EHS, 85/433/EHS a 93/16/EHS o povolání zdravotní sestry odpovědné za všeobecnou péči (ošetřovatele odpovědného za všeobecnou péči), zubního lékaře, veterinárního lékaře, porodní asistentky, architekta, farmaceuta a lékaře (Úř. věst. L 206, s. 1; Zvl. vyd. 05/04, s. 138).

²⁴ Nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství (Úř. věst. L 149, s. 2; Zvl. vyd. 05/01, s. 138).

že články 39 ES a 43 ES brání veškerým vnitrostátním opatřením, která, i když se použijí bez diskriminace na základě státní příslušnosti, mohou bránit státním příslušníkům členských států Společenství ve výkonu základních svobod zaručených Smlouvou nebo tento jejich výkon učinit méně přitažlivým. Proto musejí být články 39 ES a 43 ES vykládány v tom smyslu, že brání takové právní úpravě samosprávného celku členského státu, jako je právní úprava pojištění sociální péče, která omezuje účast na systému sociálního zabezpečení a využití dávek stanovených tímto systémem na osoby, které buď mají bydliště na území, na němž tento samosprávný celek vykonává svou působnost, nebo na tomtéž území vykonávají výdělečnou činnost a přitom mají bydliště v jiném členském státě, v rozsahu, v němž se takové omezení dotýká státních příslušníků jiných členských států nebo vlastních státních příslušníků, kteří využili svého práva volného pohybu uvnitř Evropského společenství.

Článek 13 odst. 2 písm. a) nařízení č. 1408/71, ve znění nařízení č. 647/2005²⁵, stanoví, že osoba zaměstnaná na území jednoho členského státu podléhá právním předpisům uvedeného státu, i když má bydliště na území jiného členského státu. Ve věci *Bosmann* (rozsudek ze dne 20. května 2008, C-352/06) posuzoval Soudní dvůr situaci zaměstnankyně, které členský stát jejího bydliště odebral rodinné dávky z důvodu, že přijala zaměstnání v jiném členském státě. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 13 odst. 2 písm. a) je nutno vykládat ve světle článku 42 ES, který směřuje k usnadnění volného pohybu pracovníků a znamená zejména, že migrující pracovníci nesmějí ztratit své nároky na dávky sociálního zabezpečení ani jim nesmí být snížena částka těchto dávek z důvodu, že využili právo na volný pohyb, které jim přiznává Smlouva. Soudní dvůr z toho vyvodil, že členský stát bydliště nelze zbavit možnosti poskytovat rodinné přídatky osobám bydlícím na jeho území a že uvedené ustanovení nařízení nebrání tomu, aby migrující pracovník, který podléhá systému sociálního zabezpečení členského státu zaměstnání, pobíral na základě vnitrostátních právních předpisů členského státu bydliště rodinné dávky v posledně uvedeném státě. Vnitrostátnímu soudu přísluší určit, zda okolnosti projednávané věci jsou rozhodné pro účely posouzení, zda pracovník splňuje podmínky pro přiznání takové rodinné dávky podle právních předpisů dotyčného členského státu.

Doprava

V oblasti dopravy je třeba zmínit obzvláště čtyři věci.

Pokud jde o silniční dopravu, Soudní dvůr v případě řidičů, kterým nebyl uznán jejich řidičský průkaz získaný v České republice poté, co jim správní orgány odňaly jejich německý řidičský průkaz z důvodu konzumace drog nebo alkoholu, uvedl ve spojených věcech *Wiedemann a Funk* (rozsudek ze dne 28. května 2008, C-329/06 a C-343/06), že směrnice

²⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 647/2005 ze dne 13. dubna 2005, kterým se mění nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby, osoby samostatně výdělečně činné a jejich rodinné příslušníky pohybující se v rámci Společenství a nařízení Rady (EHS) č. 574/72, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení (EHS) č. 1408/71 (Úř. věst. L 117, s. 1).

91/439 o řídičských průkazech²⁶ musí být vykládána v tom smyslu, že brání tomu, aby členský stát odmítl na svém území uznat platnost řídičského průkazu vydaného později jiným členským státem, pokud jeho držitel nesplnil podmínky vyžadované v tomto prvním členském státě pro vydání nového řídičského průkazu po odnětí předchozího řídičského průkazu, včetně zkoušky způsobilosti k řízení osvědčující, že důvody zmíněného odnětí již pominuly. Tato směrnice nicméně nebrání tomu, aby členský stát odmítl na svém území uznat řídičské oprávnění vyplývající z řídičského průkazu vydaného později jiným členským státem, pokud bylo na základě údajů v něm uvedených nebo jiných nesporných informací pocházejících z členského státu vydání prokázáno, že v době, kdy byl zmíněný řídičský průkaz vydán, neměl jeho držitel – jemuž byl na území prvního členského státu odňat předchozí řídičský průkaz – obvyklé bydliště na území členského státu vydání. Krom toho uvedená směrnice brání tomu, aby členský stát předběžně pozastavil řídičské oprávnění, které vyplývá z řídičského průkazu vydaného jiným členským státem, když tento posledně uvedený členský stát ověřuje podmínky vydání tohoto řídičského průkazu.

Co se týče letecké dopravy v rámci sporu mezi cestujícím letecké společnosti, která mu odmítla nahradit škodu v důsledku zrušení zpátečního letu z Manily (Filipíny), Soudní dvůr ve věci *Emirates Airlines* (rozsudek ze dne 10. července 2008, C-173/07) uvedl, že zpáteční let nelze považovat za jeden a týž „let“ ve smyslu nařízení č. 261/2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě²⁷. V důsledku toho musí být čl. 3 odst. 1 písm. a) uvedeného nařízení, který stanoví, že se toto nařízení vztahuje na cestující odlétající z letiště umístěného na území členského státu, na které se vztahuje Smlouva, vykládán v tom smyslu, že se nepoužije na případ zpáteční cesty, kdy cestující, kteří původně odletěli z letiště umístěného na území členského státu, na které se vztahuje Smlouva, se vrátí na toto letiště letadlem, které odletělo z letiště umístěného ve třetí zemi. Okolnost, že let tam i let zpáteční jsou rezervovány současně, nemá vliv na výklad tohoto ustanovení.

Dále v oblasti letecké dopravy poskytl Soudní dvůr ve věci *Wallentin-Hermann* (22. prosince 2008, C-549/07) výklad čl. 5 odst. 3 nařízení č. 261/2004, který se týká náhrady škody cestujícím v případě zrušení letu a obsahuje pojem „mimořádné okolnosti“. Soudní dvůr rozhodl, že technická závada na letadle, která způsobí zrušení letu, nespadá pod pojem „mimořádné okolnosti“ ve smyslu uvedeného ustanovení, s výjimkou případu, kdy tato závada vyplývá z událostí, které ze své povahy nebo původu nejsou vlastní běžnému výkonu činnosti dotčeného leteckého dopravce a vymykají se jeho účinné kontrole. I když technická závada na letadle může patřit mezi neočekávané nedostatky dotýkající se letové bezpečnosti, nelze nicméně takové okolnosti kvalifikovat jako „mimořádné“, zatímco technická závada způsobená nedostatkem údržby letadla musí být považována za vlastní běžnému výkonu činnosti leteckého dopravce. Soudní dvůr upřesnil, že k výkladu tohoto pojmu není určující Montrealská úmluva. Krom toho Soudní dvůr doplnil, že vyšší četnost

²⁶ Směrnice Rady 91/439/EHS ze dne 29. července 1991 o řídičských průkazech (Úř. věst. L 237, s. 1; Zvl. vyd. 07/01, s. 317), ve znění nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 ze dne 29. září 2003 (Úř. věst. L 284, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 447).

²⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 261/2004 ze dne 11. února 2004, kterým se stanoví společná pravidla náhrad a pomoci cestujícím v letecké dopravě v případě odepření nástupu na palubu, zrušení nebo významného zpoždění letů a kterým se zrušuje nařízení (EHS) č. 295/91 (Úř. věst. L 46, s. 1; Zvl. vyd. 07/08, s. 10).

technických závad u leteckého dopravce není sama o sobě skutečností takové povahy, aby umožnila konstatovat, že nastaly nebo nenastaly „mimořádné okolnosti“ ve smyslu čl. 5 odst. 3 nařízení č. 261/2004. Konečně Soudní dvůr rozhodl, že skutečnost, že letecký dopravce dodržel minimální pravidla údržby letadla, sama o sobě nepostačuje k prokázání, že daný dopravce přijal „všechna přiměřená opatření“ ve smyslu tohoto článku, a tudíž k tomu, aby byl uvedený dopravce osvobozen od povinnosti náhrady škody stanovené v čl. 5 odst. 1 písm. c) a čl. 7 odst. 1 tohoto nařízení. Jelikož tedy exkulpační povahu nemají všechny mimořádné okolnosti, ale pouze ty, kterým by nebylo možné zabránit, i kdyby byla přijata všechna přiměřená opatření, přísluší tomu, kdo se jich chce dovolávat, aby prokázal, že jim nebylo možné předejít pomocí opatření přiměřených situaci, ledaže by přistoupil k neúnosným obětem s ohledem na kapacity svého podniku.

Pokud jde o námořní dopravu, Soudní dvůr uvedl ve věci *The International Association of Independent Tanker Owners a další* (rozsudek ze dne 3. června 2008, C-308/06), že článek 4 směrnice 2005/35 o znečištění z lodí²⁸ ve spojení s jejím článkem 8 tím, že stanoví členským státům povinnost ukládat sankce za vypouštění znečišťujících látek z lodí, je-li spácháno „úmyslně, následkem vědomé nedbalosti nebo hrubé nedbalosti“, aniž by však tyto pojmy definoval, není v rozporu s obecnou zásadou právní jistoty, když zavazuje členské státy ukládat sankce za vypouštění znečišťujících látek z lodí spáchané následkem „hrubé nedbalosti“. Tyto jednotlivé pojmy, zejména pojem „hrubá nedbalost“, totiž odpovídají kritériím pro založení odpovědnosti, která se mají uplatňovat na neurčitý počet situací, jež nelze předem předvídat, a nikoli na konkrétní jednání, která by mohla být podrobně popsána v normativním aktu práva Společenství nebo vnitrostátního práva. Tyto pojmy jsou navíc plně integrovány a používány v jednotlivých právních systémech členských států. V tomto ohledu musí být pojem „hrubá nedbalost“ ve smyslu uvedeného článku 4 chápán tak, že předpokládá neúmyslné konání nebo opomenutí, jímž odpovědná osoba závažným způsobem porušuje povinnost řádné péče, kterou s ohledem na své vlastnosti, znalosti, schopnosti a svou individuální situaci měla a mohla dodržet. Konečně podle článku 249 ES musí být směrnice 2005/35 provedena členskými státy do jejich právních řádů. Samotná definice protiprávních jednání uvedených v článku 4 této směrnice, a použitelné sankce tak vyplývají z pravidel stanovených členskými státy.

Pravidla hospodářské soutěže

Zvláštní pozornost zaslouží čtyři rozsudky týkající se pravidel hospodářské soutěže použitelných na podniky.

Pokud jde o pojmy „podnik“ a „hospodářská činnost“, Soudní dvůr rozhodl ve věci *MOTOE* (rozsudek ze dne 1. července 2008, C-49/07), že právnická osoba, jejíž činnosti spočívají v organizaci sportovních závodů, která v tomto rámci uzavírá sponzorské, reklamní a pojistné smlouvy, jež slouží ke komerčnímu využití těchto závodů, přičemž tyto činnosti představují pro tento subjekt zdroj příjmů, musí být kvalifikována jako podnik ve smyslu práva Společenství v oblasti hospodářské soutěže. Tato kvalifikace není zpochybněna

²⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/35/ES ze dne 7. září 2005 o znečištění z lodí a o zavedení sankcí za protiprávní jednání (Úř. věst. L 255, s. 11).

skutečností, že takový subjekt nesleduje cíl dosahování zisku, ani skutečností, že disponuje pravomocí vydat souhlasné stanovisko k žádostem o povolení předloženým veřejným orgánům za účelem organizace závodů, jelikož účast takové právnické osoby na rozhodovacím procesu orgánů musí být odlišena od hospodářských činností, které vykonává, jako jsou organizace a komerční využití závodů. Soudní dvůr rovněž připomněl, že okolnost, že hospodářská činnost souvisí se sportem, nebrání použití pravidel Smlouvy. Konečně tímto rozsudkem Soudní dvůr rozhodl, že články 82 ES a 86 ES brání vnitrostátní právní úpravě, která právnické osobě, která organizuje sportovní závody a v tomto rámci uzavírá sponzorské, reklamní a pojistné smlouvy, přiznává pravomoc vydávat souhlasné stanovisko k žádostem o povolení předloženým za účelem organizace takových závodů, aniž by tato pravomoc podléhala omezením, povinnostem a kontrole.

Ve věci *CEPSA* (rozsudek ze dne 11. září 2008, C-279/06) se Soudní dvůr zabýval podmínkami pro výjimku u smluv o výhradním odběru ropných produktů (viz již rozsudek ze dne 14. prosince 2006, *Confederación Española de Empresarios de Estaciones de Servicio*, C-217/05, Sb. rozh. s. I-11987). Taková smlouva může spadat do působnosti čl. 81 odst. 1 ES, pokud provozovatel čerpací stanice přebírá nikoli zanedbatelný podíl na finančních a obchodních rizicích spojených s prodejem ropných produktů třetím osobám a pokud tato smlouva obsahuje doložky, které mohou narušit hospodářskou soutěž. V případě, že provozovatel čerpací stanice taková rizika nepřebírá, mohou do působnosti čl. 81 odst. 1 ES spadat pouze povinnosti uložené provozovateli v rámci jeho zprostředkovatelských služeb poskytovaných zmocniteli, jako jsou doložky o výlučnosti a o zákazu soutěžit. Pokud jde o podmínky pro uplatnění výjimky, Soudní dvůr rozhodl, že se na takovou smlouvu může vztahovat bloková výjimka na základě nařízení č. 1984/83²⁹, pokud splňuje podmínku maximální doby deseti let a pokud dodavatel provozovateli čerpací stanice jako protiplnění za výhradní odběr poskytne významné hospodářské výhody, které přispívají ke zlepšení distribuce, usnadňují zřízení nebo modernizaci čerpací stanice a snižují náklady na distribuci. Soudní dvůr rovněž konkretizoval pravidla použitelná na smlouvy uzavřené v rámci nařízení č. 1984/83, jejichž provádění přesahuje datum uplynutí platnosti tohoto nařízení. Krom toho, pokud jde o smlouvy, na které se vztahuje nařízení č. 2790/1999³⁰, jelikož se výjimka uvedená v článku 2 nepoužije na vertikální dohody, jejichž cílem bylo omezení způsobilosti kupujícího stanovit svou prodejní cenu, Soudní dvůr rozhodl, že je věcí předkládajícího soudu, aby přezkoumal, zda další prodejce má skutečnou možnost tuto cenu snížit. Konečně Soudní dvůr upřesnil, že se neplatnost *ex lege* stanovená v čl. 81 odst. 2 ES dotýká smlouvy v jejím celku pouze tehdy, pokud doložky neslučitelné s odstavcem 1 tohoto článku nejsou od smlouvy oddělitelné. V opačném případě otázka důsledků neplatnosti pro všechny ostatní části smlouvy nespadá do působnosti práva Společenství.

V oblasti zneužití dominantního postavení je třeba uvést rozsudek *Sot. Lélos kai Sia* (rozsudek ze dne 16. září 2008, C-468/06 až C-478/06), který následoval po věci *Syfait a další* (rozsudek ze dne 31. května 2005, C-53/03). Soudní dvůr v něm rozhodl, že pokud farmaceutický

²⁹ Nařízení Komise (EHS) č. 1984/83 ze dne 22. června 1983 o použití čl. 85 odst. 3 Smlouvy na kategorie dohod o výhradním odběru (Úř. věst. L 173, s. 5), ve znění nařízení Komise (ES) č. 1582/97 ze dne 30. července 1997 (Úř. věst. L 214, s. 27).

³⁰ Nařízení Komise (ES) č. 2790/1999 ze dne 22. prosince 1999 o použití čl. 81 odst. 3 Smlouvy na kategorie vertikálních dohod a jednání ve vzájemné shodě (Úř. věst. L 336, s. 21; Zvl. vyd. 08/01, s. 364).

podnik, který má dominantní postavení na trhu některých léčivých přípravků, odmítne vyhovět „obvyklým“ objednávkám velkoobchodníků, aby jim zabránil vyvážit tyto léčivé přípravky z členského státu do jiných členských států, zneužívá dominantní postavení. K tomuto závěru dospěl Soudní dvůr poté, co posoudil, zda v odvětví léčivých přípravků existují zvláštní okolnosti, které by mohly vyloučit zneužívající charakter uvedeného odmítnutí. Soudní dvůr měl nejprve za to, že farmaceutický podnik, který má dominantní postavení, se nemůže opírat o skutečnost, že paralelní vývozy léčivých přípravků z členského státu, kde jsou jejich ceny nižší, do jiných členských států, ve kterých jsou ceny vyšší, má pouze minimální užitek pro konečného spotřebitele. Tyto vývozy totiž představují alternativní zdroj zásobování, což nezbytně zahrnuje některé výhody pro konečného spotřebitele. Soudní dvůr poté rozhodl, že ani existence státní regulace cen léčivých přípravků nevyklučuje zneužívající charakter odmítnutí. Připomněl nicméně, že podnik, který má dominantní postavení, může přijmout opatření, která jsou důvodná a přiměřená vzhledem k potřebě chránit vlastní obchodní zájmy. V důsledku toho pro účely posouzení, zda odmítnutí farmaceutického podniku, který má dominantní postavení, dodávat velkoobchodníkům účastnícím se paralelních vývozů je opatřením, které je důvodné a přiměřené vzhledem k ohrožení jeho legitimních obchodních zájmů těmito vývozy, je třeba určit, zda objednávky těchto velkoobchodníků mají neobvyklý charakter vzhledem k předchozím obchodním vztahům, které udržoval podnik s dotčenými velkoobchodníky, jakož i rozsah objednávek vzhledem k potřebám trhu dotčeného členského státu. Soudní dvůr uvedl, že vnitrostátnímu předkládajícímu soudu přísluší rozhodnout o „obvyklém“ charakteru objednávek z hlediska těchto dvou kritérií.

Nakonec je třeba upozornit na rozsudek *Bertelsmann a Sony Corporation of America v. Impala* (rozsudek ze dne 10. července 2008, C-413/06 P), kterým Soudní dvůr zrušil rozsudek Soudu prvního stupně ve věci *Impala v. Komise* (rozsudek ze dne 13. července 2006, T-464/04, Sb. rozh. s. II-2289) a ve kterém poskytl řadu upřesnění pokud jde o důkazní požadavky a rozsah soudní kontroly v oblasti spojování podniků. Zaprvé Soudní dvůr rozhodl, že neexistuje obecná domněnka slučitelnosti oznámeného spojení se společným trhem a že rozhodnutí povolující spojení nepodléhají důkazním požadavkům, které jsou rozdílné od požadavků použitelných na rozhodnutí zakazující taková spojení. Zadruhé Soudní dvůr připomněl, že se Komise může ve svém rozhodnutí odchýlit od předběžných závěrů v oznámení námitek. Ačkoli Soud může ve světle oznámení námitek ověřit správnost, úplnost a hodnověrnost skutečností, které jsou základem sporného rozhodnutí, nemůže považovat za prokázané závěry obsažené v tomto oznámení. Zatřetí Soudní dvůr uvedl, že nelze vytýkat oznamujícím stranám, že předkládají určité skutečnosti teprve v jejich odpovědi na oznámení námitek a že takové skutečnosti nepodléhají vyšším požadavkům ohledně jejich důkazní síly, než jsou požadavky ve vztahu k argumentaci třetích osob nebo ve vztahu k jiným informacím, které předložily oznamující podniky. Krom toho Soudní dvůr rozhodl, že když Komise zkoumá ve svém rozhodnutí argumenty předložené v odpověď na oznámení námitek, může se odchýlit od předběžných závěrů obsažených v tomto oznámení, aniž by formulovala žádost o informace nebo provedla dodatečné studie trhu. Začtvrté Soudní dvůr upřesnil právní kritéria použitelná na situaci společného dominantního postavení vyplývajícího z tiché koordinace a rozhodl, že posouzení těchto kritérií včetně transparentnosti na daném trhu by se nemělo provést izolovaně a abstraktně, ale z hlediska mechanismu hypotetické tiché koordinace. Konečně Soudní dvůr rozhodl, že rozhodnutí Komise povolující spojení podniků může být zrušeno kvůli nedostatečnému odůvodnění.

V oblasti státních podpor si zaslouží zvláštní pozornost dva rozsudky. Jeden se týká pojmu „státní podpora“, a konkrétněji podmínky selektivity opatření, a druhý problematiky protiprávních, ale slučitelných podpor.

Ve spojených věcech *Unión General de Trabajadores de La Rioja* (rozsudek ze dne 11. září 2008, C-428/06 až C-434/06) byla Soudnímu dvoru předložena otázka, zda daňová opatření přijatá entitami nižší než státní úrovně stanoví daňovou sazbu nižší, než je obecná daňová sazba stanovená zákony španělského státu, a zavádějící daňové odpočty neexistující ve státní daňové právní úpravě, musí být považována za státní podpory neslučitelné se společným trhem pouze kvůli tomu, že se použijí pouze na území těchto entit. Soudní dvůr uvedl, že přísluší předkládajícímu soudu, který je jediný příslušný k určení použitelného vnitrostátního práva a jeho výkladu, jakož i k použití práva Společenství na spory, které mu byly předloženy, aby ověřil v souladu s rozsudkem ze dne 6. září 2006, *Portugalsko v. Komise* (C-88/03, Sb. rozh. s. I-7115), zda entity nižší než státní úrovně, v projednávaném případě Territorios Históricos a samosprávné společenství Baskicka, mají institucionální, procesní a hospodářskou autonomii, což by znamenalo, že normy přijaté v mezích pravomocí, které byly svěřeny těmto entitám nižší než státní úrovně španělskou ústavou z roku 1978 a dalšími ustanoveními španělského práva, nemají selektivní povahu ve smyslu pojmu „státní podpora“, jak jej stanoví čl. 87 odst. 1 ES. Soudní dvůr tak měl ve vztahu k výše uvedenému rozsudku příležitost upřesnit, že tato autonomie vyžaduje, aby entity nižší než státní úrovně nesly politické a finanční důsledky opatření snižujícího daň. Tak tomu není, pokud tyto entity neodpovídají za správu rozpočtu, tj. nerozhodují ani o příjmech, ani o výdajích. Krom toho nesmí být finanční důsledky snížení celostátní daňové sazby kompenzovány podporami nebo dotacemi – otevřeně deklarovanými nebo vyplývajícími pouze z konkrétního přezkumu finančních toků – od ostatních regionů nebo ústřední vlády.

Ve věci *Centre d'exploitation du livre français* (rozsudek Soudního dvora ze dne 12. února 2008, C-199/06, Sb. rozh. s. I-469) rozhodl Soudní dvůr, že ačkoli právo Společenství ukládá vnitrostátnímu soudu povinnost nařídit vhodná opatření pro účinné zhojení důsledků protiprávnosti, neukládá mu, a to ani v případě, kdy neexistují mimořádné okolnosti, povinnost nařídit navrácení protiprávní podpory v plném rozsahu. Podle Soudního dvora je totiž cíl čl. 88 odst. 3 poslední věty ES preventivní a má zabezpečit, že jsou poskytovány pouze slučitelné podpory. Pro uskutečnění tohoto cíle se provedení záměru podpory odkládá do doby, než jsou konečným rozhodnutím Komise odstraněny pochybnosti o jeho slučitelnosti. Pokud Komise přijme kladné rozhodnutí, pak se zdá, že předčasné vyplacení podpory nebylo s tímto cílem v rozporu. Nicméně v tomto případě z pohledu jiných subjektů, než je příjemce takové podpory, má protiprávnost podpory při jejím vyplacení za následek jednak to, že tyto subjekty jsou vystaveny riziku – které se v konečném důsledku nenaplní – že dojde k poskytnutí neslučitelné podpory, a jednak to, že z hlediska hospodářské soutěže musí případně snášet následky slučitelné podpory dříve, než by bylo nutné. Z pohledu příjemce podpory spočívá neoprávněné zvýhodnění jednak v tom, že neplatí úroky, které by platil z dotčené částky slučitelné podpory, pokud by si musel tuto částku vypůjčit na trhu do doby rozhodnutí Komise, a jednak ve zlepšení jeho soutěžního postavení vůči jiným subjektům na trhu po dobu trvání protiprávního stavu. Vnitrostátní soud má proto podle práva Společenství povinnost nařídit, aby příjemce podpory zaplatil z této podpory úroky za dobu trvání protiprávního stavu. Soudní dvůr rovněž uvedl, že v rámci svého vnitrostátního práva může případně vnitrostátní soud krom

toho nařídít navrácení protiprávní podpory, aniž by bylo dotčeno právo členského státu tuto podporu později znovu poskytnout. Taktéž může být veden k tomu, aby vyhověl žalobám na náhradu škod způsobených protiprávní povahou podpory.

Krom toho Soudní dvůr v tomto rozsudku stanovil, že pokud soud Společenství zruší rozhodnutí Komise konstatující slučitelnost se společným trhem v případě podpor, které byly vyplaceny v rozporu se zákazem uvedeným v ustanovení čl. 88 odst. 3 poslední věty ES před konečným rozhodnutím Komise, presumpce legality aktů orgánů Společenství a pravidlo zpětné účinnosti zrušení rozhodnutí se uplatní postupně. Podpory poskytnuté poté, co Komise přijala kladné rozhodnutí, se považují za legální až do rozhodnutí soudu Společenství o zrušení a poté, ode dne přijetí posledně uvedeného rozhodnutí, jsou dotčené podpory v souladu s čl. 231 prvním pododstavcem ES považovány za podpory, které nebyly zrušením rozhodnutím prohlášeny za slučitelné, a proto je třeba považovat jejich poskytnutí za protiprávní. V tomto případě tedy pravidlo vyplývající z čl. 231 prvního pododstavce ES ukončuje se zpětnou účinností uplatňování presumpce legality. Povinnost zhojit následky protiprávnosti vyplývající z čl. 88 odst. 3 poslední věty ES se tak pro účely výpočtu částek, které je příjemce povinen zaplatit, a s výhradou mimořádných okolností, vztahuje také na dobu mezi přijetím kladného rozhodnutí Komise a jeho zrušením soudem Společenství.

Daně

V oblasti daně z přidané hodnoty je třeba zmínit věc *Isle of Wight Council a další* (rozsudek ze dne 16. září 2008, C-288/07), v níž Soudní dvůr upřesnil význam několika výrazů použitých v čl. 4 odst. 5 směrnice 77/388 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu³¹. Soudní dvůr rozhodl, že výrazné narušení hospodářské soutěže, ke kterému by vedlo nepodléhání dani v případě veřejnoprávních subjektů, které vystupují jako orgány veřejné správy, musí být posuzováno s ohledem na dotčenou činnost jako takovou, aniž by se toto posouzení týkalo konkrétního místního trhu. Soudní dvůr rovněž upřesnil, že slovní spojení „vedlo-li by k“ ve smyslu uvedeného článku musí být vykládáno tak, že zohledňuje nejen skutečnou hospodářskou soutěž, ale také hospodářskou soutěž potenciální, pokud je možnost, že soukromý subjekt vstoupí na relevantní trh, reálná, a nikoli čistě hypotetická. Pokud jde o slovo „výrazné“ ve smyslu téhož článku, musí být chápáno v tom smyslu, že skutečné či potenciální narušení hospodářské soutěže nesmí být jen zanedbatelné.

Sbližování právních předpisů a jednotné právní předpisy

Tato oblast, v níž Unie vyvíjí intenzivní činnost, se opět ukázala jako obzvláště bohatá na judikaturu. Připomeňme nejprve celou sérii rozsudků, kterými byla doplněna již tak hojná judikatura v oblasti zadávání veřejných zakázek.

³¹ Směrnice Rady 77/388 ze dne 17. května 1977 o harmonizaci právních předpisů členských států týkajících se daní z obratu – Společný systém daně z přidané hodnoty: jednotný základ daně (Úř. věst. L 145, s. 1; Zvl. vyd. 09/01, s. 23).

Soudní dvůr ve věci *Michaniki* (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, C-213/07) rozhodoval o tom, zda mají členské státy právo doplnit do svých vnitrostátních právních úprav jiné důvody pro vyloučení uchazeče, než které jsou stanoveny v příslušných směrniciích Společenství. Soudní dvůr rozhodl, že čl. 24 první pododstavec směrnice 93/37³² musí být vykládán v tom smyslu, že stanoví taxativní výčet důvodů založených na objektivních posouzeních odborných předpokladů, které mohou odůvodňovat vyloučení zhotovitele z účasti v soutěži o veřejnou zakázku na stavební práce, avšak není překážkou pro to, aby členský stát stanovil další opatření směřující k vyloučení účastníka, jejichž cílem je zaručit dodržování zásady rovného zacházení s uchazeči a zásady transparentnosti, pokud taková opatření nejdou nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení tohoto cíle. Vzhledem k tomu, že členské státy disponují určitým prostorem pro uvážení, vyplývá z toho, že právo Společenství nebrání přijetí vnitrostátních opatření za účelem vyloučit riziko praktik ohrožujících transparentnost a narušujících hospodářskou soutěž, které by se mohly vyskytnout, pokud by mezi uchazeči byl zhotovitel působící v odvětví sdělovacích prostředků nebo udržující styky s osobou činnou v tomto odvětví, a předcházet tak podvodům a korupci nebo je postihovat. Nicméně vnitrostátní ustanovení, které zavádí obecnou neslučitelnost mezi odvětvím veřejných staveb a odvětvím sdělovacích prostředků, má za následek vyloučení přidělení veřejných zakázek zhotovitelům působícím v oblasti veřejných staveb, kteří mají rovněž blízko k odvětví sdělovacích prostředků, z důvodu vlastnického vztahu či vztahu významného akcionáře, společníka nebo řídicího pracovníka, aniž by měli možnost prokázat, že skutečné nebezpečí tohoto druhu neexistuje. Tím, že takovéto ustanovení vylučuje celou jednu kategorii zhotovitelů působících v oblasti veřejných staveb na základě uvedené nevyvratitelné domněnky, jde tedy nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení tvrzených cílů.

Ve věci *Coditel Brabant* (rozsudek ze dne 13. listopadu 2008, C-324/07) rozhodl Soudní dvůr, že články 43 ES a 49 ES, zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti, jakož i povinnost transparentnosti, která z nich vyplývá, nebrání tomu, aby veřejný orgán udělil bez vyhlášení soutěže koncesi na veřejné služby obecní družstevní společnosti s účastí několika obcí, jejímiž členy jsou pouze veřejné orgány, pokud tyto veřejné orgány vykonávají nad touto společností kontrolu, která je obdobná kontrole, kterou vykonávají nad svými vlastními organizačními složkami, a uvedená společnost vykonává většinu své činnosti s těmito veřejnými orgány. Je třeba, aby existovala možnost rozhodujícího vlivu jak nad strategickými cíli, tak nad důležitými rozhodnutími entity, která je držitelem koncese. Z toho vyplývá, že za okolností, kdy jsou rozhodnutí týkající se činnosti uvedené obecní družstevní společnosti držené výlučně veřejnými orgány přijímána statutárními orgány této společnosti složenými ze zástupců veřejných orgánů, lze mít za to, že vykonávaná kontrola umožňuje vykonávat nad touto společností kontrolu, která je obdobná kontrole, kterou vykonávají nad svými vlastními organizačními složkami. V případě, kdy veřejný orgán vstoupí do obecní družstevní společnosti s účastí několika obcí, jejímiž členy jsou pouze veřejné orgány, s cílem svěřit jí správu veřejné služby, může být kontrola k tomu, aby byla kvalifikována jako obdobná kontrole, kterou vykonává veřejnoprávní subjekt nad svými vlastními organizačními složkami, vykonávána společně za případného použití většinového pravidla. Kontrola vykonávaná nad držitelem koncese

³² Směrnice Rady 93/37/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce (Úř. věst. L 199, s. 54; Zvl. vyd. 06/02, s. 163).

veřejným orgánem udělujícím koncesi musí být totiž obdobná kontrola vykonávaná nad vlastními organizačními složkami, nemusí však být s touto kontrolou ve všech bodech totožná. Je nutné, aby kontrola vykonávaná nad držitelem koncese byla účinná, ale není nezbytné, aby byla individuální. Je tedy třeba připustit, že v případě, kdy několik veřejných orgánů vlastní entitu, která je držitelem koncese, které svěřují plnění jednoho ze svých úkolů veřejné služby, může být kontrola, kterou tyto veřejné orgány vykonávají nad touto entitou, vykonávána těmito veřejnými orgány společně. Pokud jde o kolektivní orgán, postup používaný k přijetí rozhodnutí, zejména požadavek většinového rozhodování, je nepodstatný.

Ve věci *Komise v. Itálie* (rozsudek ze dne 21. února 2008, C-412/04) judikoval Soudní dvůr, že členský stát, který smíšené veřejné zakázky na stavební práce, dodávky a služby, jakož i zakázky na dodávky nebo služby zahrnující příležitostné práce, jestliže tyto práce představují více než 50 % z celkové ceny dotyčné zakázky, podrobí vnitrostátní právní úpravě o veřejných zakázkách na stavební práce, neplní povinnosti, které pro něj vyplývají ze směrnic 92/50³³, 93/36³⁴ a 93/37³⁵. Pokud totiž smlouva obsahuje zároveň prvky veřejné zakázky na stavební práce a prvky jiného druhu veřejné zakázky, je při určování toho, která směrnice upravující oblast veřejných zakázek se použije, rozhodný hlavní předmět smlouvy. K tomuto určení musí dojít s ohledem na základní povinnosti, které převládají a které jako takové charakterizují tuto zakázku, oproti těm, které mají pouze vedlejší nebo doplňující charakter a jsou uloženy v důsledku samotného předmětu smlouvy, přičemž příslušná výše jednotlivých předmětných plnění je v tomto ohledu pouze jedním z řady kritérií, která je třeba za účelem uvedeného určení vzít v úvahu. Soudní dvůr rovněž rozhodl, že jestliže dohoda uzavřená mezi jednotlivcem, který je majitelem pozemků určených k parcelaci, a správními orgány obce splňuje kritéria pro vymezení pojmu „veřejná zakázka na stavební práce“ ve smyslu čl. 1 písm. a) směrnice 93/37, lze odhadovanou hodnotu, která musí být v zásadě brána v úvahu pro účely ověření, zda je dosažena prahová hodnota stanovená v této směrnici, a zda v důsledku toho zadání zakázky musí dodržovat pravidla pro vyhlášení, která směrnice ukládá, chápat pouze s ohledem na celkovou hodnotu jednotlivých stavebních prací a staveb jako součet hodnot jednotlivých položek. Jedinými povolenými výjimkami z použití směrnic 92/50 a 93/38³⁶ jsou výjimky, které jsou v nich taxativně a výslovně uvedeny.

V jiné věci *Komise v. Itálie* (rozsudek ze dne 8. dubna 2008, C-337/05) vyvstala otázka, zda členský stát může určitému podniku zadat přímo, aniž by byly dodrženy postupy stanovené směrnicí 93/36³⁷, zakázky na dodávku helikoptér pro potřeby několika vojenských a civilních útvarů a sborů. Soudní dvůr nejprve dospěl k závěru, že takovou praxi nelze

³³ Směrnice Rady 92/50/EHS ze dne 18. června 1992 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na služby (Úř. věst. L 209, s. 1; Zvl. vyd. 06/01, s. 322).

³⁴ Směrnice Rady 93/36/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na dodávky (Úř. věst. L 199, s. 54; Zvl. vyd. 06/02, s. 110).

³⁵ Směrnice Rady 93/37/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce (Úř. věst. L 199, s. 54; Zvl. vyd. 06/02, s. 163).

³⁶ Směrnice Rady 93/38/EHS ze dne 14. června 1993 o koordinaci postupů při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a telekomunikací (Úř. věst. L 199, s. 84; Zvl. vyd. 06/02, s. 194).

³⁷ Viz poznámka pod čarou 34.

odůvodnit existenci „in house“ vztahu, má-li soukromý podnik na kapitálu společnosti, která vyrábí uvedené helikoptéry a jíž je dotčený zadavatel rovněž akcionářem, účast, byť menšinou, která tomuto zadavateli brání v tom, aby nad touto společností vykonával kontrolu obdobnou té, kterou vykonává nad vlastními organizačními složkami.

Krom toho, co se týče poukazu na legitimní požadavky národního zájmu stanovené v článku 296 ES a v čl. 2 odst. 1 písm. b) směrnice 93/36 s odůvodněním, že tyto helikoptéry představují výrobky dvojího využití, Soudní dvůr připomněl, že každý členský stát může učinit opatření, která považuje za nezbytná k ochraně podstatných zájmů své bezpečnosti a která jsou spjata s výrobou zbraní, střeliva a válečného materiálu nebo obchodem s nimi, ale vždy za podmínky, že tato opatření nepříznivě neovlivní podmínky hospodářské soutěže na společném trhu s výrobky, které nejsou určeny výlučně k vojenským účelům. Nákup zařízení, jehož využití k vojenským účelům je málo pravděpodobné, musí tudíž nezbytně splňovat pravidla o zadávání veřejných zakázek. Takovým případem je dodávka helikoptér vojenským sborům a útvarům pro účely civilního využití, kdy ani povinnost zachovat důvěrnost nemůže bránit v dodržování těchto pravidel. Vyjednávací řízení je tedy řízením výjimečné povahy a smí být použito pouze v taxativně vymezených případech. Vzhledem k tomu, že směrnice 93/36 musí být předmětem striktního výkladu, neboť jinak by hrozilo, že bude zbavena svého užitečného účinku, nemohou členské státy stanovit případy, kdy se použije vyjednávací řízení, které nejsou stanoveny touto směrnicí, nebo doplnit k výslovně stanoveným případům nové podmínky, kterými by se používání uvedeného řízení usnadnilo. Dále platí, že důkazní břemeno ohledně toho, že výjimečné okolnosti odůvodňující výjimku skutečně existují, má ten, kdo hodlá tuto výjimku uplatnit.

Následující část je svojí povahou částí sběrnou, v níž budou uvedeny ostatní rozsudky, které jsou z nějakého důvodu obzvláště významné.

Soudní dvůr se ve věci *Synthon* (rozsudek ze dne 16. října 2008, C-452/06) zabýval výkladem článku 28 směrnice 2001/83³⁸ a rozhodl, že tento článek brání tomu, aby členský stát, kterému byla předložena žádost o vzájemné uznání registrace humánního léčivého přípravku, kterou udělil jiný členský stát v rámci zkráceného postupu stanoveného v čl. 10 odst. 1 písm. a) bodu iii) téže směrnice, tuto žádost zamítl z důvodu, že dotčený léčivý přípravek není v zásadě podobný referenčnímu léčivému přípravku. Jediným důvodem, který může členský stát uplatňovat pro odmítnutí uznání registrace udělené jiným členským státem, je totiž existence rizika pro veřejné zdraví. Krom toho členský stát, který zamýšlí takový důvod uplatnit, je povinen dodržet specificky stanovený informační, dohodovací a arbitrážní postup.

Soudní dvůr k tomu dodal, že pokud členský stát nemá normativní volbu a má značně omezený nebo dokonce nemá žádný prostor pro uvážení, pouhé porušení práva Společenství může stačit k tomu, aby založilo existenci dostatečně závažného porušení práva Společenství. Jelikož článek 28 uvedené směrnice poskytuje členskému státu, kterému byla předložena žádost o vzájemné uznání, pouze velmi omezený prostor pro uvážení, co se týče důvodů, pro které je tento stát oprávněn neuznat dotčenou registraci, představuje v důsledku toho skutečnost, že členský stát neuzná tuto registraci z důvodu, že dotčený léčivý přípravek není v zásadě podobný referenčnímu léčivému přípravku nebo že patří do kategorie léčivých přípravků, u nichž obecná praxe dotčeného členského

³⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/83/ES ze dne 6. listopadu 2001 o kodexu Společenství týkajícím se humánních léčivých přípravků (Úř. věst. L 311, s. 67; Zvl. vyd. 13/27, s. 69).

státu vylučuje, aby mohly být považovány za v zásadě podobné referenčnímu léčivému přípravku, dostatečně závažné porušení práva Společenství, které může zakládat odpovědnost tohoto členského státu.

Ve věci *Arcor* (rozsudek ze dne 17. července 2008, C-152/07 až C-154/07) týkající se odvětví telekomunikací Soudní dvůr rozhodl, že čl. 12 odst. 7 směrnice 97/33³⁹ a článek 4c směrnice 90/388⁴⁰ musí být vykládány v tom smyslu, že vnitrostátní regulační orgán nemůže uložit provozovateli sítě propojené s veřejnou sítí povinnost platit provozovateli účastnické sítě, který má dominantní postavení na trhu, poplatek za připojení, jenž doplňuje poplatek za propojení a je určený k vyrovnání deficitu, který posledně uvedenému vzniká poskytováním účastnického vedení. Článek 12 odst. 7 směrnice 97/33 totiž vnitrostátnímu regulačnímu orgánu neumožňuje povolit poplatek za připojení, jehož tarif není stanoven v závislosti na nákladech, když vykazuje stejné vlastnosti jako poplatek za propojení a je vybírán vedle takového poplatku. Krom toho jediným účinkem takového poplatku je ochrana provozovatele účastnické sítě, který je dominantní na trhu, přičemž poplatek vede k financování jeho vlastního deficitu účastníky jiných provozovatelů propojených sítí, ke kterému dochází mimo financování povinností univerzální služby a které je v rozporu se zásadou volné hospodářské soutěže. Uvedené články mají přímý účinek a jednotlivci se jich mohou přímo dovolávat před vnitrostátním soudem, aby zpochybnili rozhodnutí vnitrostátního regulačního orgánu.

Ve věci *Tele2 Telecommunication* (rozsudek ze dne 21. února 2008, C-426/05, Sb. rozh. s. I-685) týkající se sítě a služeb elektronických komunikací, na něž se vztahuje směrnice 2002/21/ES⁴¹, se Soudní vyslovil k pojmu „dotčený“ uživatel nebo podnik ve smyslu čl. 4 odst. 1 uvedené směrnice⁴², jakož i k pojmu „dotčená“ strana ve smyslu čl. 16 odst. 3 uvedené směrnice⁴³. Tyto pojmy musí být vykládány tak, že se mohou vztahovat nejen na „podnik s (dříve) významnou silou na relevantním trhu“, který je předmětem rozhodnutí vnitrostátního regulačního orgánu přijatého v rámci postupu pro analýzu trhu a který je jeho adresátem, ale rovněž na uživatele a podniky konkurující takovému podniku, kteří nejsou sami adresáty tohoto rozhodnutí, ale jejichž práva jsou tímto rozhodnutím nepříznivě dotčena. V rámci takového řízení není ustanovení vnitrostátního práva, které přiznává postavení strany pouze „podnikům s (dříve) významnou silou na relevantním

³⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/33/ES ze dne 30. června 1997 o propojení v odvětví telekomunikací s cílem zajistit univerzální službu a interoperabilitu uplatněním zásad otevřeného přístupu k síti (ONP) (Úř. věst. L 199, s. 32), ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/61/ES ze dne 24. září 1998 (Úř. věst. L 268, s. 37).

⁴⁰ Směrnice Komise 90/388/EHS ze dne 28. června 1990 o hospodářské soutěži na trhu telekomunikačních služeb (Úř. věst. L 192, s. 10), ve znění směrnice Komise 96/19/ES ze dne 13. března 1996 (Úř. věst. L 74, s. 13).

⁴¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro síť a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice) (Úř. věst. L 108, s. 33; Zvl. vyd. 13/29, s. 349).

⁴² Toto ustanovení přiznává každému uživateli nebo podniku zajišťujícímu síť nebo poskytujícímu služby elektronických komunikací právo podat opravný prostředek proti rozhodnutí přijatému vnitrostátním regulačním orgánem, kterým je dotčen.

⁴³ Toto ustanovení přiznává dotčené straně právo být v přiměřené lhůtě vyrozuměna o rozhodnutí, jímž se ruší odvětvové regulační povinnosti.

trhu," jimž byly uloženy, změněny nebo zrušeny zvláštní regulační povinnosti, v zásadě v rozporu s článkem 4 výše uvedené směrnice. Předkládajícímu soudu však přísluší ověřit, že vnitrostátní procesní právo zajišťuje ochranu práv, která uvedeným uživatelům a uvedeným konkurenčním podnikům vyplývají z právního řádu Společenství, způsobem, který není méně příznivý než v případě ochrany srovnatelných vnitrostátních práv a který nepoškozuje účinnost právní ochrany dotčených uživatelů a podniků zaručené v článku 4 rámcové směrnice.

Ve věci *Sabatauskas a další* (rozsudek ze dne 9. října 2008, C-239/07) týkající se vnitřního trhu s elektřinou rozhodl Soudní dvůr, že článek 20 směrnice 2003/54⁴⁴ musí být vykládán v tom smyslu, že definuje povinnosti členských států, pouze pokud jde o přístup, a nikoli připojení třetích osob k soustavám pro přenos a distribuci elektřiny, a že nestanoví, že systém přístupu k soustavám, který jsou členské státy povinny zavést, musí umožnit oprávněnému zákazníkovi vybrat si podle svého uvážení typ soustavy, ke které si přeje být připojen. Uvedený článek musí být rovněž vykládán v tom smyslu, že nebrání vnitrostátní právní úpravě, která stanoví, že zařízení oprávněného zákazníka může být připojeno k přenosové soustavě pouze tehdy, pokud provozovatel distribuční soustavy odmítne, z důvodu stanovených technických nebo provozních požadavků, připojit ke své soustavě zařízení oprávněného zákazníka, která jsou umístěna na území uvedeném v jeho licenci. Vnitrostátnímu soudu však přísluší ověřit, že zavedení a provádění tohoto systému se uskutečňuje na základě objektivních a nediskriminačních kritérií mezi uživateli soustav.

V oblasti ochrany osobních údajů připomeňme věc *Huber* (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, C-524/06) týkající se německého systému nakládání s osobními údaji o občanech Unie, kteří nejsou německými státními příslušníky, který počítá se zpracováváním s uchováváním údajů o těchto cizích státních příslušnících ve zvláštním registru, který obsahuje více informací než v případě německých státních příslušníků, o nichž jsou informace zanášeny do obecních registrů. Soudní dvůr, který byl dotázán na slučitelnost takového systému s čl. 7 písm. e) 95/46/ES o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů⁴⁵, rozhodl, že takovýto systém, jehož cílem je poskytování podpory vnitrostátním orgánům příslušným k provádění právní úpravy v oblasti práva pobytu, splňuje požadavek nezbytnosti stanovený v uvedeném článku vykládaném ve světle zákazu jakékoli diskriminace z důvodu státní příslušnosti pouze tehdy, pokud obsahuje pouze údaje nezbytné k provádění této právní úpravy uvedenými orgány a pokud jeho centralizovaná povaha umožňuje účinnější provádění této právní úpravy, pokud jde o právo pobytu občanů Unie, kteří nejsou státními příslušníky tohoto členského státu, přičemž je na předkládajícímu soudu, aby toto ověřil. Za nezbytné ve smyslu čl. 7 písm. e) výše uvedené směrnice 95/46 každopádně nelze považovat uchovávání a zpracování jmenných osobních údajů v rámci takového registru pro statistické účely. Soudní dvůr dále dospěl k závěru, že čl. 12 odst. 1 ES brání tomu, aby členský stát zavedl s cílem bojovat proti trestné činnosti takový systém zpracování osobních údajů, který se týká výlučně občanů Unie, kteří nejsou státními příslušníky tohoto členského státu, neboť

⁴⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/54/ES ze dne 26. června 2003 o společných pravidlech pro vnitřní trh s elektřinou a o zrušení směrnice 96/92/ES (Úř. věst. L 176, s. 37; Zvl. vyd. 12/02, s. 211).

⁴⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355).

situace státních příslušníků členského státu není z hlediska cíle boje proti trestné činnosti odlišná od situace občanů Unie, kteří nejsou státními příslušníky tohoto členského státu a kteří pobývají na jeho území.

Ve věci *Promusicae* (rozsudek ze dne 29. ledna 2008, C-275/06, Sb. rozh. s. I-271) rozhodl Soudní dvůr, že právo Společenství neukládá členským státům povinnost zveřejnit v rámci občanskoprávního řízení osobní údaje za účelem zajištění účinné ochrany autorského práva. V situaci, kdy neziskové sdružení sdružující výrobce a vydavatele hudebních a audiovizuálních nahrávek podá návrh směřující k tomu, aby poskytovatelé přístupu na internet bylo uloženo, aby mu sdělil totožnost a adresu vlastníků určitých účastnických připojení pro účely občanskoprávních řízení zahájených pro porušení autorských práv, směrnice týkající se informační společnosti a ochrany duševního vlastnictví, zejména pak autorského práva⁴⁶, ani směrnice, které se týkají ochrany osobních údajů⁴⁷, neukládají členským státům, aby stanovily povinnost sdělit osobní údaje za účelem zajištění účinné ochrany autorského práva v rámci občanskoprávního řízení. Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (Dohoda TRIPS) neobsahuje ustanovení, která by ukládala povinnost vykládat výše uvedené směrnice tak, že po členských státech požadují stanovení takovéto povinnosti. Soudní dvůr nicméně zdůraznil, že právo Společenství po členských státech požaduje, aby při provádění těchto směrnic dbaly na to, že se budou opírat o výklad těchto směrnic, který umožní zajistit spravedlivou rovnováhu mezi jednotlivými základními právy chráněnými právním řádem Společenství. Při zavádění opatření k provedení uvedených směrnic do vnitrostátního právního řádu musí orgány a soudy členských států nejenže vykládat své vnitrostátní právo v souladu s těmito směrnici, ale rovněž se nesmí opírat o takový jejich výklad, jaký by byl v rozporu se základními právy nebo s jinými obecnými zásadami práva Společenství, jako je zásada proporcionality.

Dvě věci přiměly Soudní dvůr, aby se zabýval směrnicí 2000/35 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích⁴⁸.

Ve věci *01051 Telecom* (rozsudek ze dne 3. dubna 2008, C-306/06) dospěl Soudní dvůr v rámci sporu ohledně platby úroků z prodlení nárokovaných z důvodu údajně opožděných plateb faktur k závěru, že článek 3 odst. 1 písm. c) bod ii) uvedené směrnice musí být vykládán v tom smyslu, že vyžaduje, nemá-li při platbě bankovním převodem

⁴⁶ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (Úř. věst. L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399). Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/29/ES ze dne 22. května 2001 o harmonizaci určitých aspektů autorského práva a práv s ním souvisejících v informační společnosti (Úř. věst. L 167, s. 10; Zvl. vyd. 17/01, s. 230) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES ze dne 29. dubna 2004 o dodržování práv duševního vlastnictví (Úř. věst. L 157, s. 45; Zvl. vyd. 17/02, s. 32).

⁴⁷ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů (Úř. věst. L 281, s. 31; Zvl. vyd. 13/15, s. 355) a směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/58/ES ze dne 12. července 2002 o zpracování osobních údajů a ochraně soukromí v odvětví elektronických komunikací (Úř. věst. L 201, s. 37; Zvl. vyd. 13/29, s. 514).

⁴⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/35/ES ze dne 29. června 2000 o postupu proti opožděným platbám v obchodních transakcích (Úř. věst. L 200, s. 35; Zvl. vyd. 17/01, s. 226).

dojít k nabíhání úroků z prodlení nebo má-li nabíhání úroků ustát, aby byla splatná částka včas připsána na účet věřitele.

Ve věci *Caffaro* (rozsudek ze dne 11. září 2008, C-265/07) rozhodl Soudní dvůr, že uvedená směrnice musí být vykládána v tom smyslu, že nebrání takovému vnitrostátnímu ustanovení, podle kterého věřitel, jenž má exekuční titul vztahující se k nesporné pohledávce, kterou má vůči veřejné správě a která představuje úhradu za obchodní transakci, nemůže zahájit řízení o výkonu rozhodnutí proti této správě před uplynutím lhůty 120 dnů ode dne doručení exekučního titulu uvedené správě. Tato směrnice totiž, pokud jde o vymáhání nesporných pohledávek, harmonizuje pouze délku lhůty pro získání zmíněného exekučního titulu, aniž by upravovala řízení o výkonu rozhodnutí, na něž se nadále vztahuje vnitrostátní právo členských států.

Pokud jde o oblast ochrany spotřebitele, i tam je možné poukázat na dva rozsudky.

Ve věci *Hamilton* (rozsudek ze dne 10. dubna 2008, C-412/06) uvedl Soudní dvůr, že směrnici 85/577 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory⁴⁹ je nutno vykládat tak, že vnitrostátní zákonodárce je oprávněn stanovit, že právo na odstoupení od smlouvy stanovené v čl. 5 odst. 1 této směrnice, který stanoví, že spotřebitel má možnost odstoupit od svého závazku zasláním oznámení ve lhůtě alespoň sedmi dnů po datu, ke kterému jej dodavatel o tomto právu poučil, může být vykonáno nejpozději do jednoho měsíce od úplného splnění závazků vyplývajících ze smlouvy o dlouhodobém úvěru smluvními stranami, pokud byl spotřebitel nesprávně poučen o podmínkách výkonu uvedeného práva.

Ve věci *Quelle* (rozsudek ze dne 17. dubna 2008, C-404/06) předložil Bundesgerichtshof Soudnímu dvoru otázku týkající se sporu mezi sdružením spotřebitelů a podnikem Quelle, který v souladu s německou právní úpravou požadoval a obdržel od spotřebitelky úhradu za užívání vadného spotřebiče, který byl vyměněn za nový. Soudní dvůr měl za to, že směrnice 1999/44 vztahující se na spotřební zboží⁵⁰ musí být vykládána v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která umožňuje prodávajícímu, který prodal spotřební zboží, které bylo v rozporu se smlouvou, požadovat od spotřebitele náhradu za užívání zboží, které bylo v rozporu se smlouvou, až do jeho výměny za nové zboží. Cílem bezplatnosti uvedení zboží do stavu odpovídajícího smlouvě prodávajícím, je totiž ochrana spotřebitele před rizikem finančních nákladů, které by mohly spotřebitele odradit od uplatnění jeho nároků, pokud by taková ochrana neexistovala. Bezplatnost uvedení spotřebního zboží do stavu odpovídajícího smlouvě krom toho odpovídá cíli této směrnice, kterým je přispět k dosažení vysoké úrovně ochrany spotřebitele. Prodávající, který na rozdíl od spotřebitele, jenž zaplatil prodejní cenu, nesplní řádně svoji smluvní povinnost, jestliže dodá zboží, které je v rozporu se smlouvou, musí nést následky tohoto vadného plnění. Jeho finanční zájmy jsou nicméně chráněny jednak dvouletou promlčecí lhůtou, a jednak možností odmítnout výměnu zboží v případě, že se zjistí, že tento způsob zjednání nápravy je nepřiměřený, jelikož by pro něj znamenal vznik nepřiměřených nákladů.

⁴⁹ Směrnice Rady 85/577/EHS ze dne 20. prosince 1985 o ochraně spotřebitele v případě smluv uzavřených mimo obchodní prostory (Úř. věst. L 372, s. 31; Zvl. vyd. 15/01, s. 262).

⁵⁰ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží (Úř. věst. L 171, s. 12; Zvl. vyd. 15/04, s. 223).

Ochranné známky

V judikatuře v oblasti ochranných známek vzbuzují pozornost zvláště dvě věci, které se týkají možnosti, kterou majiteli ochranné známky dává čl. 5 odst. 1 písm. b) a čl. 6 odst. 1 písm. b) směrnice 89/104⁵¹, zakázat užívání označení podobného jeho ochranné známce.

Ve věci *O2 Holdings a O2 (UK)* (rozsudek ze dne 12. června 2008, C-533/06) se jednalo o to, že O2, jež je majitelkou dvou britských ochranných známek, které jsou tvořeny statickým obrázkem bublin, užívala uvedený obrázek pro propagaci svých služeb jak ve statické podobě, tak i v pohybu. Společnost Hutchinson 3G použila v reklamě, v níž srovnává své služby se službami O2, černobílé obrázky bublin v pohybu. V rámci žaloby pro porušení práv z ochranné známky podané O2, kterou High Court v řízení v prvním stupni zamítl, položil Cour of Appeal otázku, jejíž podstatou bylo, zda je majitel ochranné známky oprávněn zakázat užívání označení, které je totožné s jeho ochrannou známkou nebo je jí podobné, ve srovnávací reklamě. Poté, co Soudní dvůr nejprve připomněl podmínky přípustnosti stanovené v článku 3a směrnice 84/450⁵², ve znění směrnice 97/55⁵³, umožňující majiteli ochranné známky zakázat uvedené užívání, rozhodl Soudní dvůr, že článek 5 odst. 1 písm. b) směrnice 89/104 je nutno vykládat tak, že majitel zapsané ochranné známky není oprávněn zakázat, aby třetí osoby ve srovnávací reklamě užívaly označení podobné této ochranné známce pro zboží nebo služby totožné s těmi, pro něž byla zmiňovaná ochranná známka zapsána, nebo jim podobné, jestliže toto užívání nezpůsobí u veřejnosti nebezpečí záměny, a to bez ohledu na skutečnost, zda srovnávací reklama splňuje všechny podmínky přípustnosti.

Ve věci *adidas a adidas Benelux* (rozsudek ze dne 10. dubna 2008, C-102/07) se společnost adidas AG, majitelka obrazových ochranných známek, které jsou tvořeny třemi vertikálními rovnoběžnými proužky stejné šířky umístěnými v bočních švech oblečení pro sport a volný čas, jejichž barva kontrastuje se základní barvou, bránila tomu, aby společnosti Marca Mode, C&A, H&M a Vendex používaly podobné označení tvořené dvěma proužky. Uvedené společnosti argumentovaly požadavkem dostupnosti těchto proužků pro jejich používání bez souhlasu adidas. Soudní dvůr v rozsudku, kterým rozhodl o předběžné otázce předložené Hoge Raad der Nederlanden, dospěl k závěru, že požadavek dostupnosti nemůže v žádném případě představovat autonomní omezení účinků ochranné známky doplňující omezení výslovně stanovená v čl. 6 odst. 1 písm. b) směrnice 89/104. Majitel ochranné známky však nemůže třetím osobám zakázat poctivé užívání popisných údajů. K tomu, aby třetí osoba mohla uplatňovat omezení účinků ochranné známky stanovená v uvedené směrnici o ochranných známkách a dovolávat se požadavku dostupnosti, musí se údaj užívaný třetí osobou týkat některé z vlastností výrobku.

⁵¹ První směrnice Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sblížují právní předpisy členských států o ochranných známkách (Úř. věst. L 40, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 92).

⁵² Směrnice Rady 84/450/EHS ze dne 10. září 1984 o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se klamavé reklamy (Úř. věst. L 250, s. 17; Zvl. vyd. 15/01, s. 227).

⁵³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/55/ES ze dne 6. října 1997, kterou se mění směrnice 84/450/EHS o klamavé reklamě tak, aby zahrnovala srovnávací reklamu (Úř. věst. L 290, s. 18; Zvl. vyd. 15/03, s. 365).

Sociální politika

Mezi judikáty v oblasti sociální politiky je třeba uvést několik věcí, které se týkaly uplatňování zásady rovného zacházení a předpisů na ochranu pracovníků, jakož i jednu věc, která byla obzvláště zajímavá díky svým institucionálním aspektům.

Soudní dvůr nejprve v rámci dvou řízení o předběžné otázce prohloubil svoji judikaturu týkající se výkladu směrnice 2000/78/ES⁵⁴ o rovném zacházení v zaměstnání a povolání. Soudní dvůr ve věci *Coleman* (rozsudek ze dne 17. července 2008, C-303/06) uvedl, že zásada rovného zacházení zakotvená v této směrnici se použije nikoli na určitou kategorii osob, ale v závislosti na důvodech diskriminace uvedených v článku 1 směrnice, a že zákaz přímé diskriminace tedy není omezen pouze na osoby, které jsou samy zdravotně postiženy. Pokud totiž zaměstnavatel se zaměstnancem, který sám není zdravotně postižen, zachází méně příznivým způsobem, než zachází s jiným zaměstnancem ve srovnatelné situaci, a je-li prokázáno, že nepříznivé zacházení, jemuž je tento zaměstnanec vystaven, se zakládá na zdravotním postižení jeho dítěte, jemuž poskytuje převážnou část potřebné péče, je takové zacházení v rozporu se zákazem přímé diskriminace zakotveným v článku 2 téže směrnice. Jakýkoli jiný výklad by mohl zmařit významný aspekt užitečného účinku této směrnice a snížit ochranu, kterou má zaručovat. Tatáž logika se uplatní i v případech obtěžování, které je považováno za formu diskriminace ve smyslu uvedené směrnice. Zákaz obtěžování tedy nemůže být omezen pouze na osoby, které jsou samy zdravotně postiženy, ale vztahuje se i na oběti chování, které naplňuje znaky obtěžování souvisejícího se zdravotním postižením jejich dítěte.

Ve věci *Maruko* (rozsudek ze dne 1. dubna 2008, C-267/06) dospěl Soudní dvůr k závěru, že pozůstalostní dávka přiznaná v rámci systému oborového zaopatření spravovaného penzijní pojišťovnou zvláštní kategorie pracovníků spadá do rozsahu působnosti směrnice 2000/78/ES. Takováto dávka musí být totiž kvalifikována jako „odměna“ ve smyslu článku 141 ES zejména z důvodu, že vyplývá z pracovního poměru zesnulého. Krom toho článek 1 a 2 uvedené směrnice brání takové právní úpravě, podle které pozůstalému registrovanému partnerovi není po smrti jeho partnera vyplácena pozůstalostní dávka odpovídající pozůstalostní dávce poskytované pozůstalému manželovi, ačkoli ve vnitrostátním právu registrované partnerství staví osoby téhož pohlaví, pokud jde o pozůstalostní dávku, do situace srovnatelné se situací manželů. Odmítnutí přiznat pozůstalostní dávku registrovaným partnerům je podle Soudního dvora přímou diskriminací založenou na sexuální orientaci. Je na vnitrostátním soudu, aby ověřil, zda je pozůstalý partner v situaci srovnatelné se situací manžela, který pobírá pozůstalostní dávku stanovenou systémem oborového zaopatření, který spravuje příslušná penzijní pojišťovna.

Soudní dvůr dále rozvinul v rámci věci *Mayr* (rozsudek ze 26. února 2008, C-506/06, Sb. rozh. s. I-1017), která se týkala ženy, která se podrobila oplodnění *in vitro*, svoji judikaturu v oblasti ochrany těhotných žen a rovného zacházení s muži a ženami. Tímto rozsudkem

⁵⁴ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání (Úř. věst. L 303, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 79).

Soudní dvůr upřesnil, že směrnice 92/85/EHS⁵⁵, která zavádí zejména ochranu těhotných zaměstnankyň před propouštěním, musí být vykládána v tom smyslu, že se nevztahuje na zaměstnankyni, která podstoupí oplodnění *in vitro*, jestliže v den, kdy dostala výpověď, byla vajíčka dané zaměstnankyně již oplozena spermii jejího partnera, takže existovala vajíčka oplodněná *in vitro*, ale tato vajíčka ještě nebyla přenesena do její dělohy. Vzhledem k možné délce uchovávání oplodněných vajíček se totiž z důvodů zachování právní jistoty nemůže na takovou zaměstnankyni vztahovat ochrana zavedená článkem 10 směrnice 92/85. Soudní dvůr naproti tomu uvedl, že ustanovení směrnice 76/207⁵⁶ týkající se zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy brání propuštění zaměstnankyně, která je v pokročilém stadiu oplodnění *in vitro*, tedy po odběru folikulární tekutiny a před bezprostředním přenesením vajíček oplodněných *in vitro* do dělohy, jestliže se prokáže, že výpověď je založena především na skutečnosti, že dotyčná osoba podstoupila uvedenou léčbu. Vzhledem k tomu, že se takovýto lékařský zákrok týká toliko žen, představuje totiž propuštění zaměstnankyně především z důvodu skutečnosti, že podstoupila tuto významnou fázi oplodnění *in vitro*, přímou diskriminaci na základě pohlaví.

Věc *Juuri* (rozsudek ze dne 27. listopadu 2008, C-396/07) umožnila Soudnímu dvoru upřesnit působnost článků směrnice 2001/23 o právech zaměstnanců v případě převodů podniků⁵⁷. Článek 4 odst. 2 uvedené směrnice stanoví, že je-li rozvázán pracovní poměr v důsledku podstatné změny pracovních podmínek způsobené převodem podniku, má se za to, že pracovní poměr rozvázal zaměstnavatel. Soudní dvůr rozhodl, že neporušil-li nabyvatel povinnosti vyplývající z uvedené směrnice, neukládá toto ustanovení členským státům povinnost zaručit zaměstnanci nárok na peněžitou náhradu vůči tomuto nabyvateli za týchž podmínek jako v případě nároku, jehož se může dovolávat zaměstnanec, pokud jeho zaměstnavatel protiprávně ukončí jeho pracovní smlouvu nebo pracovní poměr. Vnitrostátní soud je však povinen v rozsahu své pravomoci zaručit, že nabyvatel v takovém případě přinejmenším ponese důsledky, které použitelné vnitrostátní právo spojuje s ukončením pracovní smlouvy nebo pracovního poměru ze strany zaměstnavatele, jako je výplata mzdy a ostatních dávek odpovídajících výpovědní době, kterou musí zaměstnavatel dodržet. Soudní dvůr dále upřesnil, že čl. 3 odst. 3 směrnice 2001/23, podle kterého je nabyvatel po převodu podniku povinen zachovat pracovní podmínky sjednané v kolektivní smlouvě za stejných podmínek až do rozvázání či uplynutí doby platnosti této kolektivní smlouvy, neukládá nabyvateli povinnost zaručit zachování pracovních podmínek po tomto datu, přestože se toto datum shoduje s datem převodu podniku.

Ve věci *Impact* (rozsudek ze dne 15. dubna 2008, C-268/06) se Soudní dvůr musel zabývat otázkou procesní autonomie členských států a přímého účinku právních předpisů Společenství v oblasti pracovních poměrů na dobu určitou ve veřejné správě.

⁵⁵ Směrnice Rady 92/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň (Úř. věst. L 348, s. 1; Zvl. vyd. 05/02, s. 110).

⁵⁶ Směrnice Rady 76/207/EHS ze dne 9. února 1976 o zavedení zásady rovného zacházení pro muže a ženy, pokud jde o přístup k zaměstnání, odbornému vzdělávání a postupu v zaměstnání a o pracovní podmínky (Úř. věst. L 39, s. 40; Zvl. vyd. 05/01, s. 187).

⁵⁷ Směrnice Rady 2001/23/ES ze dne 12. března 2001 o sblížení právních předpisů členských států týkajících se zachování práv zaměstnanců v případě převodů podniků, závodů nebo částí podniků nebo závodů (Úř. věst. L 82, s. 16; Zvl. vyd. 05/04, s. 98).

Soudní dvůr rozhodl, že právo Společenství, zejména zásada efektivity, vyžaduje, aby se specializovaný soud v rámci příslušnosti, která mu byla, byť nepovinně, svěřena právními předpisy zajišťujícími provedení směrnice 1999/70 o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS k rozhodování o žalobě založené na porušení těchto právních předpisů, prohlásil za příslušný rovněž k rozhodnutí o nárocích žalobce opírajících se přímo o samotnou směrnici pro období mezi dnem uplynutí lhůty k jejímu provedení a dnem vstupu uvedených právních předpisů v platnost, pokud se ukáže, že povinnost tohoto žalobce obrátit se souběžně na obecný soud s jinou žalobou založenou přímo na směrnici by měla nepříznivé procesní následky, které by mohly nadměrně ztěžovat výkon práv přiznaných mu právním řádem Společenství. V tomto ohledu je ustanovení 4 bodu 1 uvedené rámcové dohody, které zakazuje jakékoli rozdílné zacházení, které není objektivně odůvodněno, se zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou, pokud jde o pracovní podmínky, bezpodmínečné a dostatečně přesné na to, aby se jej jednotlivec mohl dovolávat u vnitrostátního soudu, na rozdíl od ustanovení 5 bodu 1 téže rámcové dohody, které určuje členským státům obecný cíl spočívající v zabránění zneužití vyplývajícímu z použití po sobě jdoucích pracovních smluv uzavřených na dobu určitou, přičemž jim však ponechává volbu prostředků k jeho dosažení.

Orgán členského státu jednající v postavení veřejného zaměstnavatele tedy není oprávněn přijmout opatření, která spočívají v obnovování smluv na dobu určitou na neobvykle dlouhou dobu v průběhu období mezi dnem uplynutí lhůty k provedení této směrnice a dnem vstupu zákona zajišťujícího toto provedení v platnost. Za těchto podmínek, pokud použitelné vnitrostátní právo obsahuje pravidlo vylučující zpětné použití zákona, není-li jasné a jednoznačně uveden opak, je vnitrostátní soud, kterému byla předložena žaloba založená na porušení ustanovení vnitrostátního zákona provádějícího směrnici 1999/70 o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS, povinen podle práva Společenství uvedenému ustanovení přiznat zpětný účinek ke dni uplynutí lhůty k provedení této směrnice pouze v tom případě, že vnitrostátní právo obsahuje údaj, který může tomuto ustanovení takový zpětný účinek přiznat.

Životní prostředí

Ve věci *Commune de Mesquer* (rozsudek ze dne 24. června 2008, C-188/07), na jejímž počátku byla žaloba podaná obcí Mesquer proti podnikům skupiny Total, kterou se domáhala na základě směrnice „o odpadech“⁵⁸ náhrady nákladů na vyčištění svého pobřeží a odstranění odpadu, které vznikly v důsledku ztroskotání tankeru Erika najatého společností Total International Ltd u francouzského pobřeží Atlantiku. Na základě žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce týkající se výkladu ustanovení uvedené směrnice podané francouzským Cour de cassation dospěl Soudní dvůr k závěru, že těžký topný olej přepravovaný plavidlem není „odpadem“, je-li využíván nebo uváděn na trh za hospodářsky výhodných podmínek a může-li být skutečně použit jako palivo, aniž by bylo třeba předchozího zpracování. Nicméně takovéto ropné látky vypuštěné do moře při lodní havárii, které se smísily s vodou a usazeninami a byly rozneseny podél pobřeží,

⁵⁸ Směrnice Rady 75/442/EHS ze dne 15. července 1975 o odpadech (Úř. věst. L 194, s. 39; Zvl. vyd. 15/01, s. 23), ve znění rozhodnutí Komise ze dne 24. května 1996, kterým se přizpůsobují přílohy II A a II B směrnice Rady 75/442/EHS o odpadech (Úř. věst. L 135, s. 32).

kde byly vyvrženy, je třeba považovat za látky, které neměl jejich držitel v úmyslu vyrobit a jichž se zbavuje, i když nedobrovolně, při jejich přepravě, takže musí být kvalifikovány jako odpad ve smyslu uvedené směrnice. Navíc pro účely určení subjektu, který je povinen nahradit náklady spojené s odstraněním odpadu, které vynaložila obec Mesquer, měl Soudní dvůr jednak za to, že vlastník plavidla přepravujícího uvedené ropné látky, který měl tyto látky fakticky ve svém držení bezprostředně před tím, než se z nich stal odpad, může být považován za osobu, jejíž činností vznikl odpad, a být kvalifikován jako „držitel“ ve smyslu této směrnice, a jednak za to, že prodejce ropných látek a nájemce plavidla, které je přepravovalo, způsobil „vznik odpadu“, pokud vnitrostátní soud dospěje k závěru, že tento prodejce-nájemce přispěl k riziku vzniku znečištění způsobeného uvedenou havárií, zejména pokud nepřijal opatření k předejití takové události, jako například opatření týkající se volby plavidla. Soudní dvůr dále dospěl k závěru, že pokud náklady spojené s odstraněním odpadu nejsou nebo nemohou být nahrazeny Mezinárodním fondem pro náhradu škod způsobených ropným znečištěním (IOPC) a jestliže ustanovení vnitrostátního práva členského státu o omezení či zproštění odpovědnosti – včetně práva vyplývajícího z mezinárodních úmluv – brání tomu, aby tyto náklady byly nahrazeny vlastníkem plavidla nebo nájemcem plavidla, přestože jsou považováni za „držitele“, musí takové vnitrostátní právo umožnit, aby náklady na odstranění odpadu nesl „výrobce výrobku, z něhož vznikl odpad“, který se takto rozšířil. Nicméně podle zásady „znečišťovatel platí“ může být takový výrobce povinen nahradit tyto náklady pouze tehdy, pokud v důsledku své činnosti přispěl k riziku vzniku znečištění způsobeného havárií plavidla.

Ve dvou věcech týkajících se výkladu směrnice 85/337⁵⁹, ve znění směrnice 97/11⁶⁰, byl upřesněn rozsah její působnosti.

Ve věci *Ecologistas en Acción-CODA* (rozsudek ze dne 25. července 2008, C-142/07) napadlo sdružení *Ecologistas en Acción-CODA* posouzení vlivů na životní prostředí záměrů přestavby a zdokonalení rychlostního silničního obchvatu Madridu učiněné městskou radou Madridu v rozporu s ustanoveními směrnice 85/337 ve znění pozdějších předpisů. Ve věci *Abraham a další* (rozsudek ze dne 28. února 2008, C-2/07) si obyvatelé žijící v blízkosti letiště Lutych-Bierset v rámci žaloby na náhradu škody stěžovali před belgickým Cour de cassation na obtěžování hlukem související s restrukturalizací tohoto bývalého vojenského letiště. V obou věcech vyvstala otázka, zda pojem „záměr“ obsažený v uvedené směrnici může pokrývat i záměry úprav, přestaveb, zdokonalení a rozšíření předmětných infrastruktur. Ve výše citované věci *Ecologistas en Acción-CODA* rozhodl Soudní dvůr, že směrnice ve znění pozdějších předpisů musí být vykládána v tom smyslu, že stanoví posuzování vlivů na životní prostředí u záměrů týkajících se přestavby a zdokonalení městských silnic, jednalo-li se o záměry uvedené v bodě 7 písm. b) nebo c) přílohy I této směrnice, zejména pak o záměry „[v]ýstavby dálnic a rychlostních silnic“, nebo o záměry uvedené v bodě 10 písm. e) či bodě 13 první odrážce přílohy II uvedené směrnice, které jsou z důvodu své povahy, rozsahu nebo umístění, a případně s přihlédnutím k jejich spolupůsobení s jinými záměry, způsobilé mít významný vliv na životní prostředí. Soudní dvůr dodal jednak

⁵⁹ Směrnice Rady 85/337/EHS ze dne 27. června 1985 o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 175, s. 40; Zvl. vyd. 15/01, s. 248).

⁶⁰ Směrnice Rady 97/11/ES ze dne 3. března 1997, kterou se mění směrnice 85/337/EHS o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí (Úř. věst. L 73, s. 5; Zvl. vyd. 15/03, s. 151).

to, že záměr přestavby silnice, která by byla z hlediska svého rozsahu a svých vlastností rovnocenná výstavbě, může být považován za záměr výstavby ve smyslu uvedené přílohy, a jednak to, že by bylo v rozporu se samotným cílem pozměněné směrnice vyloučit z oblasti její působnosti každý záměr týkající se městské silnice pouze z toho důvodu, že tato směrnice ve výčtu záměrů uvedených v jejích přílohách I a II výslovně neuvádí ty, které se týkají tohoto druhu silnic. Ve výše citované věci *Abraham a další* rozhodl Soudní dvůr, že ustanovení bodu 12 přílohy II, vykládaná ve vzájemném spojení s ustanoveními bodu 7 přílohy I směrnice 85/337, v původním znění, se týkají rovněž změn infrastruktury stávajícího letiště bez prodloužení rozjezdové a přistávací dráhy, jestliže je lze považovat, zejména s ohledem na jejich povahu, význam a vlastnosti, za změnu samotného letiště. Dodal, že by bylo v rozporu se samotným cílem této směrnice vyloučit z oblasti působnosti její přílohy II stavební práce spočívající ve zlepšení nebo rozšíření infrastruktury již vystavěného letiště z důvodu, že příloha I uvedené směrnice se týká „výstavby letišť“, a nikoliv „letišť“ jako takových.

Ve věci *Janecek* (rozsudek ze dne 25. července 2008, C-237/07) rozhodl Soudní dvůr, že čl. 7 odst. 3 směrnice Rady 96/62⁶¹ o posuzování a řízení kvality vnějšího ovzduší, ve znění nařízení č. 1882/2003⁶², musí být vykládán v tom smyslu, že v případě rizika překročení výstražných prahových hodnot nebo mezních hodnot musí mít bezprostředně dotčení jednotlivci možnost dosáhnout toho, aby příslušné vnitrostátní orgány vypracovaly akční plán, přestože na základě vnitrostátního práva disponují dalšími prostředky, kterými mohou dosáhnout toho, aby příslušné orgány přijaly opatření pro boj proti znečištění ovzduší. Členské státy mají, s výhradou přezkumu vnitrostátního soudu, povinnost přijmout v rámci akčního plánu a v krátké době vhodná opatření ke snížení rizika překročení mezních hodnot nebo výstražných prahových hodnot na minimum a postupnému navrácení se na úroveň pod uvedenými hodnotami, s ohledem na skutkové okolnosti a všechny dotčené zájmy.

Soudní spolupráce v občanských věcech

Mezi věcmi z oblasti soudní spolupráce v občanských věcech, které byly předloženy Soudnímu dvoru, je třeba upozornit na věc *Rinau* (rozsudek ze dne 11. července 2008, C-195/08 PPU), v níž Soudní dvůr vydal svůj první rozsudek v řízení o naléhavé předběžné otázce, které bylo zavedeno od 1. března 2008. Nejvyšší soud Litevské republiky, k němuž byl podán návrh na neuznání v Litvě rozsudku vydaného německým soudem, kterým bylo dítě svěřeno do péče svému otci s bydlištěm v Německu, si položil otázku, do jaké míry je možné zpochybnit vykonatelnost rozhodnutí o navrácení vydaného německými soudy přiznanou na základě osvědčení vystaveného podle nařízení č. 2201/2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské

⁶¹ Směrnice Rady 96/62/ES ze dne 27. září 1996 o posuzování a řízení kvality vnějšího ovzduší (Úř. věst. L 296, s. 55; Zvl. vyd. 15/03, s. 95).

⁶² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1882/2003 ze dne 29. září 2003 o přizpůsobení ustanovení týkajících se výborů, které jsou nápomocny Komisi při výkonu jejích prováděcích pravomocí, stanovených v právních aktech Rady přijatých postupem podle článku 251 Smlouvy o ES, ustanovením rozhodnutí 1999/468/ES (Úř. věst. L 284, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 447).

zodpovědnosti⁶³ z důvodu, že litevské soudy nakonec nařídily navrácení dítěte do Německa. Soudní dvůr rozhodl, že bylo-li přijato rozhodnutí o nenavrácení dítěte a byl-li o něm uvědomen soud původu, nemá pro účely vydání osvědčení stanoveného v článku 42 nařízení č. 2201/2003 žádný dopad, že toto rozhodnutí bylo pozastaveno, změněno, zrušeno nebo se za jakýchkoli okolností nestalo pravomocným nebo bylo nahrazeno rozhodnutím o navrácení dítěte, jestliže ke skutečnému navrácení dítěte nedošlo. Jelikož nevyvstala žádná pochybnost, pokud jde o pravost uvedeného osvědčení, které bylo vyhotoveno podle formuláře, jehož vzor se nachází v příloze IV nařízení, je opravný prostředek proti uznání rozhodnutí zakázán a dožádanému soudu přísluší pouze konstatovat vykonatelnost osvědčeného rozhodnutí a vyhovět okamžitému navrácení dítěte. Soudní dvůr byl toho názoru, že pokud by tomu tak nebylo, hrozilo by, že nařízení č. 2201/2003 bude zbaveno veškerého užitečného účinku, neboť cíl spočívající v navrácení dítěte by zůstal podřízen podmínce vyčerpání procesních prostředků, které připouští vnitrostátní právo členského státu, v němž je dítě neoprávněně zadrženo.

Policejní a justiční spolupráce v trestních věcech a boj proti terorismu

Ve věci *Kozłowski* (rozsudek ze dne 17. července 2008, C-66/08) týkající se výkonu evropského zatýkacího rozkazu vyložil Soudní dvůr čl. 4 bod 6 rámcového rozhodnutí 2002/584⁶⁴, který vykonávajícímu justičnímu orgánu umožňuje odmítnout výkon tohoto rozkazu, pokud se vyžádaná osoba „zdržuje ve vykonávajícím členském státě, je jeho státním příslušníkem nebo zde má trvalé bydliště“, a pokud se tento stát zaváže provést výkon trestu v souladu se svým vnitrostátním právem. Soudní dvůr rozhodl, že vyžádaná osoba „má trvalé bydliště“ ve vykonávajícím členském státě, pokud zřídila své skutečné bydliště v tomto státě. „Zdržuje se“ tam, pokud si v důsledku stálého pobytu po určitou dobu ve vykonávajícím členském státě vytvořila pouto k tomuto státu, které je srovnatelné s poutem vzniklým v důsledku bydliště, přičemž existenci tohoto pouta určuje vykonávající justiční orgán na základě celkového posouzení několika objektivních skutečností, kterými se vyznačuje situace této osoby, mezi něž patří zejména délka, povaha a podmínky pobytu vyžádané osoby, jakož i rodinné a hospodářské vazby. Vzhledem k tomu, že cílem tohoto rámcového rozhodnutí je zavedení systému předávání odsouzených nebo podezřelých osob mezi justičními orgány za účelem výkonu soudních rozhodnutí nebo trestního stíhání na základě zásady vzájemného uznávání, přičemž proti tomuto předávání se vykonávající justiční orgán může postavit pouze na základě jednoho z důvodů pro odmítnutí zakotvených rámcovým rozhodnutím, je třeba výrazy „zdržuje se“ a „má trvalé bydliště“, použité v tomto rámcovém rozhodnutí, vymezit jednotně, jelikož se vztahují k autonomním pojmům práva Unie. Proto ve vnitrostátním právu, kterým se provádí toto rámcové rozhodnutí, nemají členské státy právo přiznat těmto pojmům širší rozsah, než je rozsah vyplývající z takového jednotného výkladu.

⁶³ Nařízení Rady (ES) č. 2201/2003 ze dne 27. listopadu 2003 o příslušnosti a uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a ve věcech rodičovské zodpovědnosti a o zrušení nařízení (ES) č. 1347/2000, ve znění nařízení Rady č. 2116/2004 ze dne 2. prosince 2004 (Úř. věst. L 367, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 243).

⁶⁴ Rámcové rozhodnutí Rady 2002/584/SVV ze dne 13. června 2002 o evropském zatýkacím rozkazu a postupech předávání mezi členskými státy (Úř. věst. L 190, s. 1; Zvl. vyd. 19/06, s. 34).

Společná zahraniční a bezpečnostní politika

Rozsudkem ve věci *Komise v. Rada* (rozsudek ze dne 20. května 2008, C-91/05) zrušil Soudní dvůr rozhodnutí 2004/833⁶⁵ o provádění společné akce 2002/589⁶⁶ s ohledem na příspěvek Evropské unie Hospodářskému společenství států západní Afriky v rámci moratoria na ruční palné a lehké zbraně. Toto rozhodnutí Rady bylo přijato na základě Smlouvy o EU v rámci společné zahraniční a bezpečnostní politiky (SZBP), a nikoli na základě Smlouvy o ES v rámci politiky rozvojové spolupráce. Soudní dvůr měl za to, že i když je třeba neomezovat cíle posledně uvedené politiky na opatření vztahující se přímo na boj proti chudobě, je nicméně třeba, má-li opatření spadat do politiky rozvojové spolupráce, aby přispívalo ke sledování cílů hospodářského a sociálního rozvoje této politiky. Některá opatření mající za cíl zabránit nestabilitě rozvojových zemí, včetně těch, která byla přijata v rámci uvedeného moratoria, mohou přispívat k dosažení těchto cílů. K tomu, aby mohlo být konkrétní opatření pro boj proti šíření ručních palných a lehkých zbraní přijato Společenstvím v rámci politiky rozvojové spolupráce, musí spadat, z důvodu jak svého účelu, tak svého obsahu do působnosti pravomocí, které Smlouva o ES v této oblasti Společenství přiznává. Soudní dvůr připomíná judikaturu, podle níž platí, že opatření, které sleduje zároveň několik cílů nebo které má několik složek, aniž by jeden z nich byl vůči druhému vedlejší, se musí, jsou-li použitelné různé právní základy Smlouvy o ES, zakládat výjimečně na všech jednotlivých odpovídajících právních základech. Nicméně podle článku 47 Smlouvy o EU je podle Soudního dvora takové řešení vyloučeno v případě opatření, které stejně jako rozhodnutí 2004/833 sleduje několik cílů nebo které má několik složek spadajících jednak do politiky rozvojové spolupráce, a jednak do SZBP, aniž by jeden z nich byl vůči druhému vedlejší. Jelikož článek 47 Smlouvy o EU brání přijetí opatření ze strany Unie na základě Smlouvy o EU, které by mohlo být platně přijato na základě Smlouvy o ES, nemůže Unie použít právní základ spadající do SZBP pro přijetí ustanovení, která spadají rovněž do pravomoci přiznané Společenství Smlouvou o ES. Soudní dvůr dospěl k závěru, že Rada přijetím rozhodnutí 2004/833 na základě SZBP, ačkoli toto rozhodnutí spadá rovněž do politiky rozvojové spolupráce, porušila článek 47 Smlouvy o EU.

⁶⁵ Rozhodnutí Rady 2004/833/SZBP ze dne 2. prosince 2004 o provádění společné akce 2002/589/SZBP s ohledem na příspěvek Evropské unie Hospodářskému společenství států západní Afriky (ECOWAS) v rámci moratoria na ruční palné a lehké zbraně (Úř. věst. L 359, s. 65).

⁶⁶ Společná akce Rady 2002/589/SZBP ze dne 12. července 2002 o příspěvku Evropské unie k boji proti destabilizujícímu hromadění a šíření ručních palných a lehkých zbraní (Úř. věst. L 191, s. 1; Zvl. vyd. 18/01, s. 314).

B – Složení Soudního dvora

(Protokolární pořádek ke dni 6. října 2008)

První řada zleva doprava:

Předsedové senátu L. Bay Larsen a G. Arestis; první generální advokát M. Poiares Maduro; předsedové senátu A. Rosas a P. Jann; předseda Soudního dvora V. Skouris; předsedové senátu C. W. A. Timmermans a K. Lenaerts; předsedové senátu A. Tizzano a U. Löhmus.

Druhá řada zleva doprava:

Soudci E. Juhász a J. Makarczyk; generální advokátka J. Kokott; soudce J. N. Cunha Rodrigues; generální advokát D. Ruiz-Jarabo Colomer; soudkyně R. Silva de Lapuerta; soudci K. Schiemann, P. Küris a A. Borg Barthet.

Třetí řada zleva doprava:

Soudkyně P. Lindh; generální advokátka E. Sharpston; soudci E. Levits a J. Malenovský; soudci M. Ilešič, J. Klučka a A. Ó Caoimh; generální advokát P. Mengozzi.

Čtvrtá řada zleva doprava:

Soudci J. J. Kasel, A. Arabadžev a T. von Danwitz; generální advokáti J. Mazák a Y. Bot; soudce J. C. Bonichot; generální advokátka V. Trstenjak; soudkyně C. Toader; vedoucí soudní kanceláře R. Grass.

1. Členové Soudního dvora

(v pořadí podle data nástupu do funkce)

Vassilios Skouris

narozen v roce 1948; diplom obdržel na svobodné univerzitě v Berlíně (1970); doktorát z ústavního a správního práva na univerzitě v Hamburku (1973); profesor na univerzitě v Hamburku (1972–1977); profesor veřejného práva na univerzitě v Bielefeldu (1978); profesor veřejného práva na univerzitě v Soluni (1982); ministr vnitra (v letech 1989 a 1996); člen správního výboru na krétské univerzitě (1983–1987); Centra mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (od roku 1997); předseda Řeckého sdružení pro evropské právo (1992–1994); člen Řeckého národního výboru pro výzkum (1993–1995); člen Vrchního výboru pro výběr řeckých zaměstnanců státní správy (1994–1996); člen vědecké rady Akademie evropského práva v Trevíru (od 1995); člen správního výboru Řecké národní školy veřejné správy (1995–1996); člen vědecké rady ministerstva zahraničních věcí (1997–1999); předseda Řecké ekonomické a sociální rady v roce 1998; soudce Soudního dvora od 8. června 1999; předseda Soudního dvora od 7. října 2003.

Peter Jann

narozen v roce 1935; doktor práv na univerzitě ve Vídni (1957); jmenován soudcem a přidělen ke spolkovému ministerstvu spravedlnosti (1961); soudce pro věci tisku na Straf-Bezirksgericht ve Vídni (1963–1966); tiskový mluvčí spolkového ministerstva spravedlnosti (1966–1970); poté pověřen funkcemi na tomtéž ministerstvu v mezinárodním odboru; poradce komise pro soudnictví a tiskový mluvčí v parlamentu (1973–1978); jmenován členem ústavního soudu (1978); stálý soudce zpravodaj u posledně uvedeného soudu do konce roku 1994; soudce Soudního dvora od 19. ledna 1995.

Dámaso Ruiz-Jarabo Colomer

narozen v roce 1949; soudce; soudce u Consejo General del Poder Judicial (Vrchní soudcovské rady); profesor; vedoucí kanceláře předsedy Vrchní soudcovské rady; soudce *ad hoc* Evropského soudního dvora pro lidská práva; soudce Tribunal Supremo od roku 1996; generální advokát Soudního dvora od 19. ledna 1995.

Romain Schintgen

narozen v roce 1939; vysokoškolské studium na právnické a ekonomické fakultě univerzit v Montpellier a v Paříži; doktor práv (1964); advokát (1964); advokát oprávněný vystupovat před vyššími soudy (1967); ministerský rada na ministerstvu práce a sociálních věcí; člen (1978–1989), poté předseda (1988–1989) Hospodářské a sociální rady; člen představenstva Národní úvěrové a investiční společnosti a Evropské satelitní společnosti (až do roku 1989); člen (1993–1995), poté předseda rady Mezinárodního univerzitního institutu v Lucemburku (1995–2004); vyučující na Lucemburské univerzitě; vládní člen výboru Evropského sociálního fondu, poradního výboru pro volný pohyb pracovníků a správní rady Evropské nadace pro zlepšování pracovních a životních podmínek (do roku 1989); soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989 do 11. července 1996; soudce Soudního dvora od 12. července 1996 do 14. ledna 2008.

Antonio Tizzano

narozen v roce 1940; profesor práva Evropské unie na Univerzitě La Sapienza v Římě; profesor na univerzitách „Istituto Orientale“ (1969–1979) a „Federico II“ v Neapoli (1979–1992), Katánii (1969–1977) a Mogadišu (1967–1972); advokát u italského Kasačního soudu; právní poradce na Stálém zastoupení Italské republiky při Evropských společenstvích (1984–1992); člen italské delegace během jednání o přistoupení Španělského království a Portugalské republiky k Evropským společenstvím, jednání týkajících se Jednotného evropského aktu a Smlouvy o Evropské unii; autor početné řady publikací, včetně Komentářů k evropským smlouvám a kodexů Evropské unie; zakladatel a od roku 1996 ředitel revue „Il Diritto dell'Unione Europea“; člen řídicích nebo redakčních výborů několika právnických periodik; působil jako zpravodaj během mnoha mezinárodních kongresů; konference a přednášky na několika mezinárodních institucích, včetně Akademie mezinárodního práva v Haagu (1987); člen skupiny nezávislých expertů prověřujících finanční hospodaření Komise Evropských společenství (1999); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2000 do 3. května 2006; soudce Soudního dvora od 4. května 2006.

José Narciso da Cunha Rodrigues

narozen v roce 1940; různé funkce v soudnictví (1964–1977); vládou pověřen různými úkoly za účelem uskutečnění a koordinace studie reformy soudního systému; vládní zmocněnec u Evropské komise pro lidská práva a Evropského soudu pro lidská práva (1980–1984); znalec u řídicího výboru pro lidská práva Rady Evropy (1980–1985); člen revizní komise pro trestní zákoník a trestní řád; Procurador-Geral da República (1984–2000); člen kontrolního výboru Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF) (1999–2000); soudce Soudního dvora od 7. října 2000.

Christiaan Willem Anton Timmermans

narozen v roce 1941; referendář Soudního dvora Evropských společenství (1966–1969); úředník Komise Evropských společenství (1969–1977); doktor práv (univerzita v Leidenu); profesor evropského práva na univerzitě v Groningenu (1977–1989); soudce odvolacího soudu v Arnhemu; publikační činnost; zástupce generálního ředitele právní služby Komise Evropských společenství (1989–2000); profesor evropského práva na univerzitě v Amsterdamu; soudce Soudního dvora od 7. října 2000.

Allan Rosas

narozen v roce 1948; doktor práv na univerzitě v Turku (Finsko); profesor práv na univerzitě v Turku (1978–1981) a v Åbo Akademi (Turku/Åbo) (1981–1996); ředitel Institutu pro lidská práva tamtéž (1985–1995); různé odpovědné univerzitní funkce národní a mezinárodní; člen vědeckých společností; koordinátor národních i mezinárodních výzkumných projektů a programů, zvláště v následujících oblastech: právo Společenství, mezinárodní právo, základní lidská práva a svobody; ústavní právo a srovnávací nauka o veřejné správě; jakožto zástupce finské vlády členem nebo poradcem finských delegací na různých mezinárodních konferencích a setkáních; odborník na finské právo, zejména ve vládních a parlamentních právních komisích ve Finsku, stejně jako v Organizaci spojených národů, v Unesco, v Organizaci pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE) a v Radě Evropy; od roku 1995 hlavní právní poradce právní služby Evropské komise pověřený vnějšími vztahy; od března roku 2001 zástupce generálního ředitele právní služby Evropské komise; soudce Soudního dvora od 17. ledna 2002.

Rosario Silva de Lapuerta

narozena v roce 1954; licenciée en droit (bakalářka práv) (univerzita Complutense v Madridu); abogado del Estado (soudní úřednice) v Malaze; abogado del Estado v právní sekci ministerstva dopravy, turistiky a komunikací, poté v právní sekci ministerstva zahraničních věcí; abogado del Estado-Jefe ve státní právní službě pověřena zastupováním v řízení před Soudním dvorem a zástupkyně generálního ředitele sekce právní pomoci v mezinárodním právu a právu Společenství Abogacia General del Estado (ministerstvo spravedlnosti); členka poradní přípravné skupiny Komise pro budoucnost soudního systému Společenství; vedoucí španělské delegace skupiny „Amis de la Présidence“ (Přátelé předsednictví) pro reformu soudního systému Společenství v rámci Nicecké smlouvy a zvláštní pracovní skupiny „Cour de justice“ (Soudní dvůr) Rady; profesorka práva Společenství na diplomatické škole v Madridu; spoluvydavatelka časopisu „Noticias de la Unión Europea“; soudkyně Soudního dvora od 7. října 2003.

Koen Lenaerts

narozen v roce 1954; licencié en droit (bakalář práv) a doktor práv (Katholieke Universiteit Leuven); Master of Laws, Master in Public Administration (Harvard University); asistent (1979–1983), později profesor evropského práva na Katholieke Universiteit Leuven (od roku 1983); referendář Soudního dvora (1984–1985); profesor na Collège d'Europe v Bruggách (1984–1989); advokát bruselské advokátní komory (1986–1989); hostující profesor na Harvard Law School (1989); soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989 do 6. října 2003; soudce Soudního dvora od 7. října 2003.

Juliane Kokott

narozena v roce 1957; studium práv (univerzity v Bonnu a Ženevě); LL.M. (American University/Washington D.C.); doktorka práv (univerzita v Heidelbergu, 1985; Harvardova univerzita, 1990); hostující profesorka na univerzitě v Berkeley (1991); profesorka veřejného práva německého a cizích států, mezinárodního práva a evropského práva na univerzitách v Augsburgu (1992), Heidelbergu (1993) a Düsseldorfu (1994); soudkyně-náhradnice za německou vládu u Mezinárodního smírčího a rozhodčího soudu Organizace pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (OBSE); viceprezidentka Federální poradní rady pro globální změny (WBGU, 1996); profesorka mezinárodního práva a mezinárodního práva obchodního a evropského práva na univerzitě v St. Gallen (1999); ředitelka Institutu evropského a mezinárodního obchodního práva na univerzitě v St. Gallen (2000); zástupkyně ředitele studijního programu specializovaného na obchodní právo na univerzitě v St. Gallen (2001); generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2003.

Luís Miguel Poiares Pessoa Maduro

narozen v roce 1967; licencié en droit (bakalář práv) (univerzita v Lisabonu, 1990); asistent (Evropský univerzitní institut, 1991); doktor práv (Evropský univerzitní institut ve Florencii, 1996); hostující profesor (Collège de l'Europe de Natolin; Institut Ortega y Gasset v Madridu; portugalská katolická univerzita; Institut evropských studií v Macao); profesor (nezávislá univerzita v Lisabonu, 1997); Fulbright Visiting Research Fellow (Harvardova univerzita, 1998); jeden z ředitelů Akademie mezinárodního obchodního práva; spoluvydavatel (Hart Series on European Law and Integration, European Law Journal) a člen redakčního výboru několika právních časopisů; generální advokát Soudního dvora od 7. října 2003.

Konrad Hermann Theodor Schiemann

narozen v roce 1937; studium práv v Cambridgi; barrister (1964–1980); Queen's Counsel (1980–1986); soudce High Court of England and Wales (1986–1995); Lord Justice of Appeal (1995–2003); od roku 1985 přední člen Honourable Society of the Inner Temple a v roce 2003 její pokladník; soudce Soudního dvora od 8. ledna 2004.

Jerzy Makarczyk

narozen v roce 1938; doktor práv (1966); profesor mezinárodního práva veřejného (1974); Senior Visiting Fellow na univerzitě v Oxfordu (1985); profesor na Mezinárodní křesťanské univerzitě v Tokiu (1988); autor několika publikací o mezinárodním právu veřejném, právu Společenství a lidských právech; člen několika vědeckých společností v oblasti mezinárodního práva, evropského práva a lidských práv; vyjednavatel polské vlády pro stažení ruských jednotek z území Polské republiky; zástupce státního tajemníka, poté státní tajemník pro zahraniční věci (1989–1992); vedoucí polské delegace na Valném shromáždění Spojených národů; soudce Evropského soudu pro lidská práva (1992–2002); předseda Institutu mezinárodního práva (2003); poradce prezidenta Polské republiky pro zahraniční politiku a lidská práva (2002–2004); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Pranas Kūris

narozen v roce 1938; držitel diplomu v oboru právo univerzity ve Vilniusu (1961); kandidát právních věd, univerzita v Moskvě (1965); habilitovaný doktor (Dr. hab.), univerzita v Moskvě (1973); stážista v Institutu mezinárodních vysokých učeních (ředitel: prof. Ch. Rousseau), univerzita v Paříži (1967–1968); řádný člen Litevské akademie věd (1996); doktor honoris causa Litevské právnické univerzity (2001); různé funkce v oblasti výuky a správy na univerzitě ve Vilniusu (1961–1990), docent, profesor, profesor mezinárodního práva veřejného, děkan právnické fakulty; několik vládních funkcí a funkcí v litevské diplomacii a spravedlnosti; ministr spravedlnosti (1990–1991), státní poradce (1991), velvyslanec Litevské republiky pro Belgii, Lucembursko a Nizozemsko (1992–1994); soudce Evropského soudu pro lidská práva (bývalého) (červen 1994 – listopad 1998); soudce litevského Nejvyššího soudu a předseda tohoto soudu (prosinec 1994 – říjen 1998); soudce Evropského soudu pro lidská práva (od listopadu 1998); účast na několika mezinárodních konferencích; člen delegace Litevské republiky pro vyjednávání se SSSR (1990–1992); autor četných publikací (přibližně 200); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Endre Juhász

narozen v roce 1944; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Segedíně, Maďarsko (1967); přijímací zkouška do maďarské advokátní komory (1970); postgraduální studium v oboru srovnávacího práva na univerzitě ve Štrasburku, Francie (1969, 1970, 1971, 1972); úředník právního odboru ministerstva zahraničního obchodu (1966–1974), ředitel pro legislativní záležitosti (1973–1974); první obchodní atašé na velvyslanectví Maďarska v Bruselu, odpovědný za otázky Společenství (1974–1979); ředitel na ministerstvu zahraničního obchodu (1979–1983); první obchodní atašé, dále pak obchodní poradce na velvyslanectví Maďarska ve Washingtonu DC, Spojené státy (1983–1989); generální ředitel ministerstva obchodu a ministerstva mezinárodních hospodářských vztahů (1989–1991); hlavní vyjednavatel pro dohodu o přidružení mezi Maďarskem a Evropskými společenstvími a jejich členskými státy (1990–1991); generální tajemník ministerstva mezinárodních hospodářských vztahů, ředitel Úřadu pro evropské záležitosti (1992); státní tajemník při ministerstvu mezinárodních hospodářských vztahů (1993–1994); státní tajemník, prezident Úřadu pro evropské záležitosti ministerstva průmyslu a obchodu (1994); zvláštní a zplnomocněný velvyslanec, vedoucí diplomatické mise Maďarské republiky při Evropské unii (leden 1995 – květen 2003); hlavní vyjednavatel pro přistoupení Maďarské republiky k Evropské unii (červenec 1998 – duben 2003); ministr bez portfeje pro koordinaci otázek evropské integrace (od května 2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

George Arestis

narozen v roce 1945; držitel diplomu v oboru právo univerzity v Athénách (1968); M. A. Comparative Politics and Government, University of Kent v Canterbury (1970); výkon profese advokáta na Kypru (1972–1982); jmenování do funkce District Court Judge (1982); povýšen do funkce President District Court (1995); Administrative President District Court v Nikósii (1997–2003); soudce Nejvyššího soudu Kypru (2003); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Anthony Borg Barthet U.O.M.

narozen v roce 1947; doktorát v oboru právo Královské univerzity na Maltě v roce 1973; nástup do maltské veřejné správy jako Notary to Government v roce 1975; poradce republiky v roce 1978, první poradce republiky v roce 1979, náměstek Attorney General v roce 1988, jmenovaný Attorney General prezidentem Malty v roce 1989; lektor občanského práva na částečný úvazek na Maltské univerzitě (1985–1989); člen univerzitní rady Maltské univerzity (1998–2004); člen komise pro správu spravedlnosti (1994–2004); člen výboru guvernérů rozhodčího centra na Maltě (1998–2004); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Marko Ilešič

narozen v roce 1947; doktor práv (univerzita v Lublani); zaměření na srovnávací právo (univerzity ve Štrasburku a Coimbře); advokát; soudce pracovního tribunálu v Lublani (1975–1986); předseda sportovního tribunálu (1978–1986); rozhodce rozhodčího soudu pojišťovací společnosti Triglav (1990–1998); předseda burzovní rozhodčí komory (od 1995); rozhodce burzovního rozhodčího tribunálu (od roku 1998); rozhodce Jugoslávské obchodní komory (až do roku 1991) a Slovinské obchodní komory (od roku 1991); rozhodce Mezinárodní obchodní komory v Paříži; soudce odvolacího soudu UEFA (od roku 1988) a FIFA (od roku 2000); předseda Unie sdružení slovinských právníků; člen Asociace mezinárodního práva, Mezinárodního námořního výboru a dalších mezinárodních právních asociací; profesor občanského, obchodního a mezinárodního soukromého práva; děkan právnické fakulty univerzity v Lublani; autor četných právních publikací; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Jiří Malenovský

narozen v roce 1950; doktor práv Univerzity Karlovy v Praze (1975); odborný asistent (1974–1990), proděkan (1989–1991) a vedoucí katedry mezinárodního a evropského práva (1990–1992) Masarykovy univerzity v Brně; soudce Ústavního soudu ČSFR (1992); velvyslanec ČR při Radě Evropy (1993–1998); předseda Výboru delegátů ministrů Rady Evropy (1995); vrchní ředitel na ministerstvu zahraničních věcí (1998–2000); předseda české a slovenské sekce Asociace mezinárodního práva (1999–2001); soudce Ústavního soudu (2000–2004); člen Legislativní rady (1998–2000); člen Stálého rozhodčího soudu v Haagu (od roku 2000); profesor v oboru mezinárodního práva veřejného na Masarykově univerzitě v Brně (2001); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Ján Klučka

narozen v roce 1951; doktor práv univerzity v Bratislavě (1974); profesor v oboru mezinárodního práva na univerzitě v Košicích (od roku 1975); soudce Ústavního soudu (1993); člen Stálého rozhodčího soudu v Haagu (1994); člen Benátské komise (1994); předseda Slovenské společnosti pro mezinárodní právo (2002); soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Uno Lõhmus

narozen v roce 1952; doktorát v oboru právo v roce 1986; člen advokátní komory (1977–1998); hostující profesor v oboru trestního práva na univerzitě v Tartu; soudce Evropského soudu pro lidská práva (1994–1998); předseda Nejvyššího soudu Estonska (1998–2004); člen právní komise pro Ústavu; konzultant redakčního výboru pro trestní zákon; člen redakční pracovní skupiny pro trestní řád; autor několika publikací o lidských právech a ústavním právu; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Egils Levits

narozen v roce 1955; držitel diplomu v oboru právo a politické vědy univerzity v Hamburku; vědecký spolupracovník na právnické fakultě univerzity v Kielu; poradce lotyšského parlamentu pro otázky mezinárodního práva, ústavního práva a legislativní reformy; velvyslanec Lotyšska v Německu a Švýcarsku (1992–1993), v Rakousku, Švýcarsku a Maďarsku (1994–1995); místopředseda vlády a ministr spravedlnosti, pověřený řízením ministerstva zahraničních věcí (1993–1994); smírčí soudce Smírčího a rozhodčího soudu OBSE (od roku 1997); člen Stálého rozhodčího soudu (od roku 2001); v roce 1995 zvolen soudcem Evropského soudu pro lidská práva, znovu zvolen v roce 1998 a 2001; četné publikace v oblasti ústavního práva a správního práva, legislativní reformy a práva Společenství; soudce Soudního dvora od 11. května 2004.

Aindrias Ó Caoimh

narozen v roce 1950; bakalář v oboru občanského práva (National University of Ireland, University College Dublin, 1971); barrister (King's Inns, 1972); diplom vyššího studia evropského práva (University College Dublin, 1977); barrister u irské advokátní komory (1972–1999); docent evropského práva (King's Inns, Dublin); Senior Counsel (1994–1999); zástupce irské vlády v četných věcech před Soudním dvorem Evropských společenství; soudce High Court v Irsku (od roku 1999); Bencher (doyen) Honorable Society of King's Inns (od roku 1999); náměstek předsedy Irské společnosti evropského práva; člen Asociace mezinárodního práva (irská sekce); syn Andraese O'Keeffeho (Aindrias Ó Caoimh), soudce Soudního dvora (1974–1985); soudce Soudního dvora od 13. října 2004.

Lars Bay Larsen

narozen v roce 1953; diplom politických věd (1976), licencié en droit (bakalář práv) (1983), univerzita v Kodani; úředník na ministerstvu spravedlnosti (1983–1985); lektor (1984–1991), poté přidružený profesor (1991–1996) rodinného práva na univerzitě v Kodani; vedoucí sekce Advokatsamfund (1985–1986); vedoucí oddělení (1986–1991) na ministerstvu spravedlnosti; člen advokátní komory (1991); vedoucí divize (1991–1995), vedoucí policejního odboru (1995–1999), vedoucí právního odboru (2000–2003) na ministerstvu spravedlnosti; zástupce Dánska ve Výboru K-4 (1995–2000), v Groupe central de Schengen (1996–1998) a v Europol Management Board (1998–2000); soudce u Højesteret (2003–2006); soudce Soudního dvora od 11. ledna 2006.

Eleanor Sharpston

narozena v roce 1955; studia ekonomie, jazyků a práv na King's College, Cambridge (1973–1977); asistentka a výzkumná pracovníce na Corpus Christi College, Oxford (1977–1980); členka advokátní komory (Middle Temple, 1980); barrister (1980–1987 a 1990–2005); referendářka u generálního advokáta, poté u soudce Sira Gordona Slyna (1987–1990); profesorka evropského práva a práva srovnávacího (Director of European Legal Studies) na University College London (1990–1992); profesorka (Lecturer) na právnické fakultě (1992–1998), poté přidružená profesorka (Affiliated Lecturer) (1998–2005) na univerzitě v Cambridge; Fellow of King's College, Cambridge (od roku 1992); přidružená profesorka a výzkumná pracovníce (Senior Research Fellow) v Centre for European Legal Studies na univerzitě v Cambridge (1998–2005); Queen's Counsel (1999); Bencher of Middle Temple (2005); generální advokátka Soudního dvora od 11. ledna 2006.

Paolo Mengozzi

narozen v roce 1938; profesor mezinárodního práva a vedoucí katedry Jeana Monneta práva Evropských společenství univerzity v Bologni; doktor honoris causa univerzity Carlos III v Madridu; hostující profesor při univerzitách Johnse Hopkinse (Bologna Center), St. Johns (New York), Georgetown, Paris-II, Georgia (Atény) a Mezinárodního univerzitního institutu (Lucemburk); koordinátor programu European Business Law Pallas Program, organizovaného při univerzitě v Nimègue; člen poradního výboru Komise Evropských společenství pro veřejné zakázky; zástupce státního tajemníka pro průmysl a obchod u příležitosti půlročního italského předsednictví v Radě; člen poradní přípravné skupiny Evropských společenství pro Mezinárodní obchodní organizaci (WTO) a ředitel cyklu výzkumného centra akademie mezinárodního práva v Haagu pro školní rok 1997, věnovaného WTO; soudce Soudu prvního stupně od 4. března 1998 do 3. května 2006; generální advokát Soudního dvora od 4. května 2006.

Pernilla Lindh

narozena v roce 1945; licenciée en droit (bakalářka práv) na univerzitě v Lundu; soudní asistentka a soudkyně soudu prvního stupně v Trollhättan (1971–1974), soudní asistentka u odvolacího soudu ve Stockholmu (1974–1975); soudkyně soudu prvního stupně ve Stockholmu (1975); rada pro právní a administrativní záležitosti v kabinetu předsedy odvolacího soudu ve Stockholmu (1975–1978); rada se zvláštním posláním u Domstolverket (úřad pro správu soudnictví) (1977); rada v úřadu kancléře pro soudnictví (Justice Chancellor) (1979–1980); přisedící soudkyně odvolacího soudu ve Stockholmu (1980–1981); právní poradce na ministerstvu obchodu (1981–1982); právní poradce, poté ředitelka právního odboru a vrchní ředitelka právní sekce ministerstva zahraničních věcí (1982–1995); hodnost velvyslankyně v roce 1992; zástupkyně předsedy Swedish Market Court; zodpovědná za právní a institucionální otázky při vyjednávání EHP (zástupkyně předsedy, poté předsedkyně skupiny ESVO) a při vyjednávání o přistoupení Švédského království k Evropské unii; soudkyně Soudu prvního stupně od 18. ledna 1995 do 6. října 2006; soudkyně Soudního dvora od 7. října 2006.

Yves Bot

narozen v roce 1947; vystudoval právnickou fakultu v Rouenu; doktor práv (univerzita Paříž II Panthéon-Assas); hostující profesor na právnické fakultě v Le Mans; státní zástupce, poté první státní zástupce na státním zastupitelství v Le Mans (1974–1982); státní zástupce u tribunal de grande instance de Dieppe (soud prvního stupně v Dieppe) (1982–1984); zastupující státní zástupce u tribunal de grande instance de Strasbourg (soud prvního stupně ve Štrasburku) (1984–1986); státní zástupce u tribunal de grande instance de Bastia (soud prvního stupně v Bastii) (1986–1988); generální advokát u cour d'appel de Caen (odvolací soud v Caen) (1988–1991); státní zástupce u tribunal de grande instance du Mans (soud prvního stupně v Le Mans) (1991–1993); vysoký úředník na ministerstvu spravedlnosti pověřený zvláštními úkoly pro ministra (1993–1995); státní zástupce u tribunal de grande instance de Nanterre (soud prvního stupně v Nanterre) (1995–2002); státní zástupce u tribunal de grande instance de Paris (soud prvního stupně v Paříži) (2002–2004); vedoucí státní zástupce u cour d'appel de Paris (odvolací soud v Paříži) (2004–2006); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2006.

Ján Mazák

narozen v roce 1954; doktor práv (univerzita Pavola Jozefa Šafaříka, Košice, 1978); profesor občanského práva (1994) a práva Společenství (2004); ředitel institutu práva Společenství na právnické fakultě v Košicích (2004); soudce u Krajského soudu v Košicích (1980); místopředseda (1982) a předseda (1990) Městského soudu v Košicích; člen slovenské advokátní komory (1991); právní poradce při Ústavním soudu (1993–1998); náměstek ministra spravedlnosti (1998–2000); předseda Ústavního soudu (2000–2006); člen Benátské komise (2004); generální advokát Soudního dvora od 7. října 2006.

Jean-Claude Bonichot

narozen v roce 1955; licencié en droit (bakalář práv) na univerzitě v Metách, diplom Institut d'études politiques de Paris (Institut politických věd v Paříži), bývalý žák École nationale d'administration (Národní škola správní); zpravodaj (1982–1985), vládní komisař (1985–1987 a 1992–1999); přisedící (1999–2000); předseda šestého podsenátu senátu pro sporné věci (2000–2006) Conseil d'État (Nejvyšší správní soud); referendář u Soudního dvora (1987–1991); ředitel kabinetu ministra práce, zaměstnanosti a odborného vzdělávání, poté státní ministr, ministr pro veřejnou službu a modernizaci správy (1991–1992); vedoucí právní mise Conseil d'État u Caisse nationale d'assurance maladie des travailleurs salariés (Národní zaměstnanecká zdravotní pojišťovna) (2001–2006); hostující profesor na univerzitě v Metách (1988–2000), poté na univerzitě v Paříži I Panthéon-Sorbonne (od roku 2000); autor četných publikací o správním právu, právu Společenství a evropském právu lidských práv; zakladatel a předseda redakčního výboru „Bulletin de jurisprudence de droit de l'urbanisme“ (Právní bulletin pro právo urbanismu), spoluzakladatel a člen redakčního výboru „Bulletin juridique des collectivités locales“ (Právní bulletin pro místní celky), předseda vědeckého výboru pro výzkum týkající se institucí a práva urbanismu a bydlení; soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

Thomas von Danwitz

narozen v roce 1962; studia v Bonnu, Ženevě a Paříži; státní zkouška v oboru právo (1986 a 1992); doktor práv (univerzita v Bonnu, 1988); mezinárodní diplom v oboru veřejné správy [École nationale d'administration, (Národní škola správní, 1990)]; habilitován (univerzita v Bonnu, 1996); profesor německého veřejného práva a práva evropského (1996–2003), děkan právnické fakulty na Ruhrské univerzitě v Bochumi (2000–2001); profesor německého veřejného práva a práva evropského (univerzita v Kolíně, 2003–2006); ředitel institutu pro veřejné právo a správní vědu (2006); hostující profesor na Fletcher School of Law and Diplomacy (2000), univerzitě Françoise Rabelaise (Tours, 2001–2006) a na univerzitě v Paříži I Panthéon-Sorbonne (2005–2006); soudce Soudního dvora od 7. října 2006.

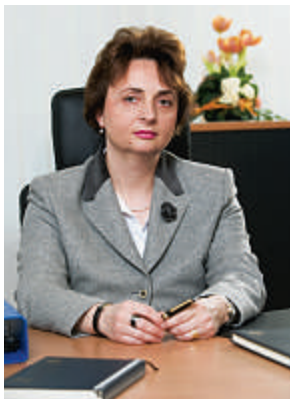
Verica Trstenjak

narozena v roce 1962; justiční zkouška (1987); doktorka práv na univerzitě v Lublani (1995); profesorka (od roku 1996) teorie práva a státu (právní nauka) a soukromého práva; vědecká pracovnice; doktorandská studia na univerzitě v Curychu, Institutu srovnávacího práva na univerzitě ve Vídni, na Institutu Maxe Plancka pro mezinárodní právo soukromé v Hamburku, na svobodné univerzitě v Amsterdamu; hostující profesorka na univerzitě ve Vídni, ve Freiburgu (Německo) a na Bucerius Law School v Hamburku; vedoucí právní služby (1994–1996) a státní tajemnice ministerstva vědy a technologie (1996–2000); generální tajemnice vlády (2000); členka pracovní skupiny pro evropský občanský zákoník (Study Group on European Civil Code) od roku 2003; vedoucí výzkumného projektu Humboldt (Humboldt Stiftung); publikování více než sta právnických článků a několika knih o evropském právu a právu soukromém, držitelka ceny Asociace slovinských právníků „právník roku 2003“; členka redakční rady několika právnických časopisů; generální tajemnice Sdružení slovinských právníků, členka několika právnických sdružení, mezi jinými Gesellschaft für Rechtsvergleichung; soudkyně Soudu prvního stupně od 7. července 2004 do 6. října 2006; generální advokátka Soudního dvora od 7. října 2006.

Alexander Arabadžev

narozen v roce 1949; studium práv (univerzita Sv. Klimenta Ochridského v Sofii); soudce soudu prvního stupně v Blagoevgradu (1975–1983); soudce krajského soudu v Blagoevgradu (1983–1986); soudce Nejvyššího soudu (1986–1991); soudce Ústavního soudu (1991–2000); člen Evropské komise pro lidská práva (1997–1999); člen Evropského konventu o budoucnosti Evropy (2002–2003); poslanec (2001–2006); pozorovatel u Evropského parlamentu; soudce Soudního dvora od 12. ledna 2007.

Camelia Toader

narozena v roce 1963; „bakalář“ práv (1986), doktorka práv (1997) (univerzita v Bukurešti); justiční čekatelka soudu prvního stupně v Buftea (1986–1988); soudkyně soudu prvního stupně 5. obvodu v Bukurešti (1988–1992); lektorka (1992–2005), poté profesorka (2005–2006) občanského práva a evropského smluvního práva na univerzitě v Bukurešti; několik doktorandských a výzkumných studií na institutu Maxe Plancka pro mezinárodní právo soukromé v Hamburku (mezi lety 1992 a 2004); vedoucí odboru pro evropskou integraci na ministerstvu spravedlnosti (1997–1999); soudkyně Nejvyššího soudu (1999–2006); hostující profesorka na univerzitě ve Vídni (2000); vyučující práva Společenství na Národní justiční akademii (2003 a 2005–2006); členka redakční rady několika právních časopisů; soudkyně Soudního dvora od 12. ledna 2007.

Jean-Jacques Kasel

narozen v roce 1946; doktor práv, bakalářská zkouška (licence) se zaměřením na správní právo (ULB, 1970); diplom z IEP v Paříži (Ecofin, 1972); advokátní koncipient; právní poradce Banque de Paris et des Pays-Bas (1972–1973); atašé, poté vyslanec tajemník na ministerstvu zahraničních věcí (1973–1976); předseda pracovních skupin Rady ministrů (1976); první tajemník zastupitelského úřadu, zástupce stálého představitele při OECD (Paříž, 1976–1979); vedoucí kanceláře místopředsedy vlády (1979–1980); předseda Evropské politické spolupráce (1980); poradce a následně zástupce vedoucího kanceláře předsedy Komise Evropských společenství (1981); ředitel pro záležitosti rozpočtu a služebního řádu v generálním sekretariátu Rady ministrů (1981–1984); rada stálého zastoupení při Evropských společenstvích (1984–1985); předseda rozpočtového výboru; zplnomocněný vyslanec, ředitel pro politické a kulturní záležitosti (1986–1991); diplomatický poradce předsedy vlády (1986–1991); velvyslanec v Řecku (1989–1991, nerezidentní), předseda politického výboru (1991); velvyslanec, stálý zástupce při Evropských společenstvích (1991–1998); předseda Coreperu (první pololetí 1997); velvyslanec (Brusel, 1998–2002); stálý představitel při NATO (1998–2002); dvorní maršálek a vedoucí kanceláře jeho královské Výsosti velkovévody (2002–2007); soudce Soudního dvora od 15. ledna 2008.

Roger Grass

narozen v roce 1948; diplom obdržel na Institutu politických studií v Paříži a po vysokoškolských studiích veřejného práva; náměstek státního zástupce u Tribunal de grande instance ve Versailles; vrchní rada u Soudního dvora; generální tajemník vrchního státního zastupitelství Cour d'appel v Paříži; kancelář ministra spravedlnosti; referendář předsedy Soudního dvora; vedoucí soudní kanceláře Soudního dvora od 10. února 1994.

2. Změny ve složení Soudního dvora v roce 2008

Slavnostní zasedání dne 14. ledna 2008

Rozhodnutím zástupců vlád členských států Evropských společenství ze dne 3. prosince 2007 byl pan Jean-Jacques Kasel jmenován soudcem Soudního dvora Evropských společenství na období, které uplyne 6. října 2009.

Pan Jean-Jacques Kasel nahrazuje pana Romaina Schintgena, který zastával funkci soudce Soudu prvního stupně od 25. září 1989 do 11. července 1996 a funkci soudce Soudního dvora od 12. července 1996.

3. Protokolární pořádky

od 1. ledna do 14. ledna 2008

Pan V. SKOURIS, předseda Soudního dvora
Pan P. JANN, předseda prvního senátu
Pan C. W. A. TIMMERMANS, předseda
ruhého senátu
Pan A. ROSAS, předseda třetího senátu
Pan K. LENAERTS, předseda čtvrtého senátu
Pan M. POIARES MADURO, první
generální advokát
Pan A. TIZZANO, předseda pátého senátu,
Pan G. ARESTIS, předseda osmého senátu
Pan U. LÖHMUS, předseda sedmého senátu
Pan L. BAY LARSEN, předseda šestého senátu
Pan D. RUIZ-JARABO COLOMER,
generální advokát
Pan R. SCHINTGEN, soudce
Pan J. N. CUNHA RODRIGUES, soudce
Paní R. SILVA de LAPUERTA, soudkyně
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan K. SCHIEMANN, soudce
Pan J. MAKARCZYK, soudce
Pan P. KÜRIS, soudce
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan M. ILEŠIČ, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan J. KLUČKA, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Pan A. Ó CAOIMH, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Paní P. LINDH, soudkyně
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan J. MAZÁK, generální advokát
Pan J.-C. BONICHOT, soudce
Pan T. von DANWITZ, soudce
Paní V. TRSTENJAK, generální advokátka
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Paní C. TOADER, soudkyně

Pan R. GRASS, vedoucí soudní kanceláře

od 15. ledna do 6. října 2008

Pan V. SKOURIS, předseda Soudního dvora
Pan P. JANN, předseda prvního senátu
Pan C. W. A. TIMMERMANS, předseda
druhého senátu
Pan A. ROSAS, předseda třetího senátu
Pan K. LENAERTS, předseda čtvrtého senátu
Pan M. POIARES MADURO, první
generální advokát
Pan A. TIZZANO, předseda pátého senátu
Pan G. ARESTIS, předseda osmého senátu
Pan U. LÖHMUS, předseda sedmého senátu
Pan L. BAY LARSEN, předseda šestého senátu
Pan D. RUIZ-JARABO COLOMER,
generální advokát
Pan J. N. CUNHA RODRIGUES, soudce
Paní R. SILVA de LAPUERTA, soudkyně
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan K. SCHIEMANN, soudce
Pan J. MAKARCZYK, soudce
Pan P. KÜRIS, soudce
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan M. ILEŠIČ, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan J. KLUČKA, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Pan A. Ó CAOIMH, soudce
Paní E. SHARPSTON, generální advokátka
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Paní P. LINDH, soudkyně
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan J. MAZÁK, generální advokát
Pan J.-C. BONICHOT, soudce
Pan T. von DANWITZ, soudce
Paní V. TRSTENJAK, generální advokátka
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Paní C. TOADER, soudkyně
Pan J.-J. KASEL, soudce

Pan R. GRASS, vedoucí soudní kanceláře

od 7. října do 31. prosince 2008

Pan V. SKOURIS, předseda
Pan P. JANN, předseda prvního senátu
Pan C. W. A. TIMMERMANS, předseda
druhého senátu
Pan A. ROSAS, předseda třetího senátu
Pan K. LENAERTS, předseda čtvrtého senátu
Paní E. SHARPSTON, první
generální advokátka
Pan M. ILEŠIČ, předseda pátého senátu
Pan A. Ó CAOIMH, předseda sedmého senátu
Pan J.-C. BONICHOT, předseda šestého
Pan T. VON DANWITZ, předseda
osmého senátu
Pan D. RUIZ-JARABO COLOMER,
generální advokát
Pan A. TIZZANO, soudce
Pan J. N. CUNHA RODRIGUES, soudce
Paní R. SILVA de LAPUERTA, soudkyně
Paní J. KOKOTT, generální advokátka
Pan M. POIARES MADURO, generální advokát
Pan K. SCHIEMANN, soudce
Pan J. MAKARCZYK, soudce
Pan P. KÜRIS, soudce
Pan E. JUHÁSZ, soudce
Pan G. ARESTIS, soudce
Pan A. BORG BARTHET, soudce
Pan J. MALENOVSKÝ, soudce
Pan J. KLUČKA, soudce
Pan U. LÖHMUS, soudce
Pan E. LEVITS, soudce
Pan L. BAY LARSEN, soudce
Pan P. MENGOZZI, generální advokát
Paní P. LINDH, soudkyně
Pan Y. BOT, generální advokát
Pan J. MAZÁK, generální advokát
Paní V. TRSTENJAK, generální advokátka
Pan A. ARABADŽEV, soudce
Paní C. TOADER, soudkyně
Pan J.-J. KASEL, soudce

Pan R. GRASS, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Soudního dvora

Pilotti Massimo, soudce (1952–1958), předseda Soudního dvora od roku 1952 do roku 1958
Serrarens Petrus, Josephus, Servatius, soudce (1952–1958)
Riese Otto, soudce (1952–1963)
Delvaux Louis, soudce (1952–1967)
Rueff Jacques, soudce (1952–1959 a 1960–1962)
Hammes Charles Léon, soudce (1952–1967), předseda Soudního dvora od roku 1964 do roku 1967
Van Kleffens Adrianus, soudce (1952–1958)
Lagrange Maurice, generální advokát (1952–1964)
Roemer Karl, generální advokát (1953–1973)
Rossi Rino, soudce (1958–1964)
Donner Andreas Matthias, soudce (1958–1979), předseda Soudního dvora od roku 1958 do roku 1964
Catalano Nicola, soudce (1958–1962)
Trabucchi Alberto, soudce (1962–1972), poté generální advokát (1973–1976)
Lecourt Robert, soudce (1962–1976), předseda Soudního dvora od roku 1967 do roku 1976
Strauss Walter, soudce (1963–1970)
Monaco Riccardo, soudce (1964–1976)
Gand Joseph, generální advokát (1964–1970)
Mertens de Wilmars Josse J., soudce (1967–1984), předseda Soudního dvora od roku 1980 do roku 1984
Pescatore Pierre, soudce (1967–1985)
Kutscher Hans, soudce (1970–1980), předseda Soudního dvora od roku 1976 do roku 1980
Dutheillet de Lamothe Alain Louis, generální advokát (1970–1972)
Mayras Henri, generální advokát (1972–1981)
O'Dalaigh Cearbhall, soudce (1973–1974)
Sørensen Max, soudce (1973–1979)
Mackenzie Stuart Alexander J., soudce (1973–1988), předseda Soudního dvora od roku 1984 do roku 1988
Warner Jean-Pierre, generální advokát (1973–1981)
Reischl Gerhard, generální advokát (1973–1981)
O'Keefe Aindrias, soudce (1975–1985)
Capotorti Francesco, soudce (1976), poté generální advokát (1976–1982)
Bosco Giacinto, soudce (1976–1988)
Touffait Adolphe, soudce (1976–1982)
Koopmans Thymen, soudce (1979–1990)
Due Ole, soudce (1979–1994), předseda Soudního dvora od roku 1988 do roku 1994
Everling Ulrich, soudce (1980–1988)
Chloros Alexandros, soudce (1981–1982)
Slynn Sir Gordon, generální advokát (1981–1988), poté soudce (1988–1992)
Rozès Simone, generální advokátka (1981–1984)
VerLoren van Themaat Pieter, generální advokát (1981–1986)
Grévisse Fernand, soudce (1981–1982 a 1988–1994)
Bahlmann Kai, soudce (1982–1988)
Mancini G. Federico, generální advokát (1982–1988), poté soudce (1988–1999)
Galmot Yves, soudce (1982–1988)
Kakouris Constantinos, soudce (1983–1997)

Lenz Carl Otto, generální advokát (1984–1997)
Darmon Marco, generální advokát (1984–1994)
Joliet René, soudce (1984–1995)
O'Higgins Thomas Francis, soudce (1985–1991)
Schockweiler Fernand, soudce (1985–1996)
Mischo Jean, generální advokát (1986–1991 a 1997–2003)
De Carvalho Moithinho de Almeida José Carlos, soudce (1986–2000)
Da Cruz Vilaça José Luis, generální advokát (1986–1988)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos, soudce (1986–2003), předseda Soudního dvora od roku 1994 do roku 2003
Diez de Velasco Manuel, soudce (1988–1994)
Zuleeg Manfred, soudce (1988–1994)
Van Gerven Walter, generální advokát (1988–1994)
Jacobs Francis Geoffrey, generální advokát (1988–2006)
Tesauro Giuseppe, generální advokát (1988–1998)
Kapteyn Paul Joan George, soudce (1990–2000)
Gulmann Claus Christian, generální advokát (1991–1994), poté soudce (1994–2006)
Murray John L., soudce (1991–1999)
Edward David Alexander Ogilvy, soudce (1992–2004)
La Pergola Antonio Mario, soudce (1994 a 1999–2006), generální advokát (1995–1999)
Cosmas Georges, generální advokát (1994–2000)
Puissochet Jean-Pierre, soudce (1994–2006)
Léger Philippe, generální advokát (1994–2006)
Hirsch Günter, soudce (1994–2000)
Elmer Michael Bendik, generální advokát (1994–1997)
Ragnemalm Hans, soudce (1995–2000)
Sevón Leif, soudce (1995–2002)
Fennelly Nial, generální advokát (1995–2003)
Ioannou Krateros, soudce (1997–1999)
Alber Siegbert, generální advokát (1997–2003)
Saggio Antonio, generální advokát (1998–2000)
O'Kelly Macken Fidelma, soudkyně (1999–2004)
Colneric Ninon, soudkyně (2000–2006)
Von Bahr Stig, soudce (2000–2006)
Geelhoed Leendert A., generální advokát (2000–2006)
Stix-Hackl Christine, generální advokátka (2000–2006)

– Předsedové

Pilotti Massimo (1952–1958)
Donner Andreas Matthias (1958–1964)
Hammes Charles Léon (1964–1967)
Lecourt Robert (1967–1976)
Kutscher Hans (1976–1980)
Mertens de Wilmars Josse J. (1980–1984)
Mackenzie Stuart Alexander John (1984–1988)
Due Ole (1988–1994)
Rodríguez Iglesias Gil Carlos (1994–2003)

– Vedoucí soudní kanceláře

Van Houtte Albert (1953–1982)

Heim Paul (1982–1988)

Giraud Jean-Guy (1988–1994)

C – Soudní statistiky Soudního dvora

Obecná činnost Soudního dvora

1. Zahájené, ukončené, probíhající věci (2004–2008)

Zahájené věci

2. Povaha řízení (2004–2008)
3. Přímé žaloby – Povaha žaloby (2008)
4. Předmět řízení (2008)
5. Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2004–2008))

Ukončené věci

6. Povaha řízení (2004–2008)
7. Rozsudky, usnesení, posudky (2008)
8. Soudní kolegium (2004–2008)
9. Předmět řízení (2004–2008)
10. Předmět řízení (2008)
11. Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2008)
12. Délka trvání řízení (2004–2008)

Věci probíhající k 31. prosinci

13. Povaha řízení (2004–2008)
14. Soudní kolegium (2008)

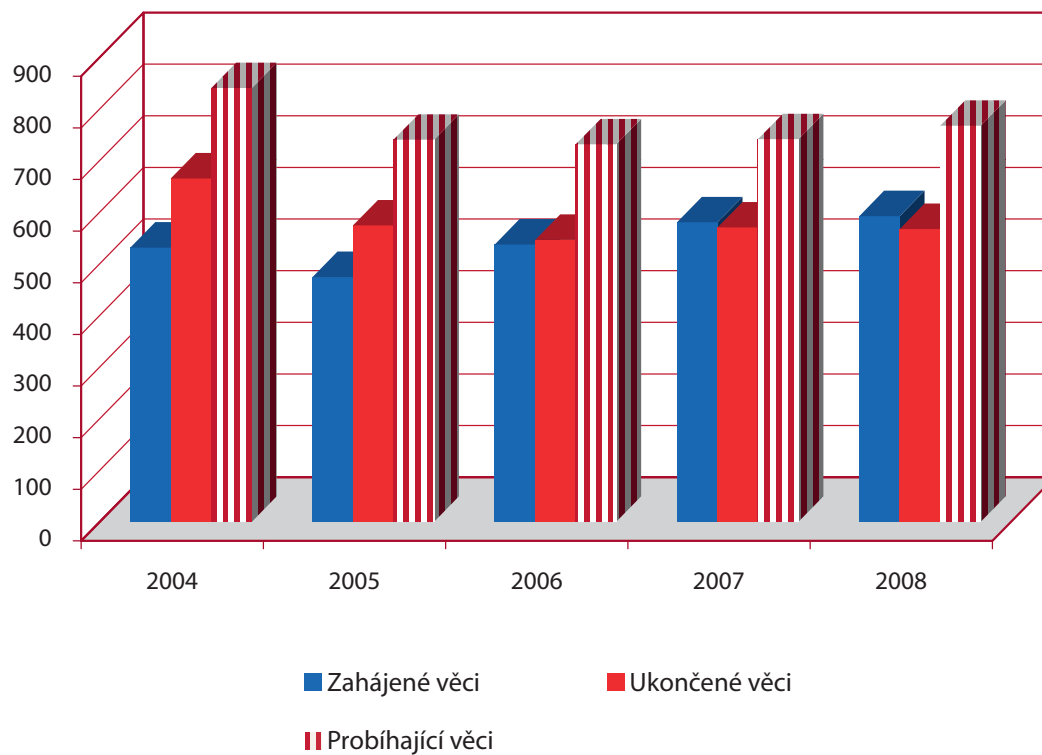
Různé

15. Zrychlená řízení (2004–2008)
16. Řízení o naléhavé předběžné otázce (2008)
17. Předběžná opatření (2008)

Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2008)

18. Zahájené věci a rozsudky
19. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)
20. Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)
21. Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem

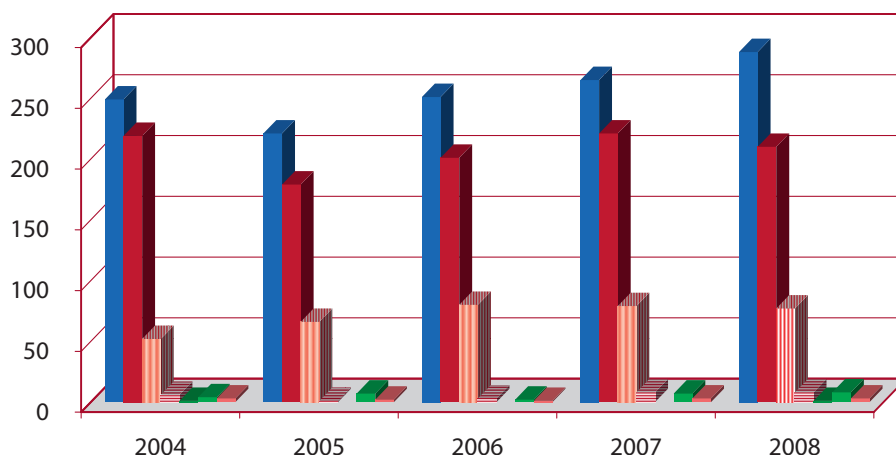
1. Obecná činnost Soudního dvora – Zahájené, ukončené, probíhající věci (2004–2008)¹

	2004	2005	2006	2007	2008
Zahájené věci	531	474	537	580	592
Ukončené věci	665	574	546	570	567
Probíhající věci	840	740	731	741	767

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

2. Zahájené věci – Povaha řízení (2004–2008) ^{1 2}

- Řízení o předběžných otázkách
- Přímé žaloby
- Kasační opravné prostředky
- Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství
- Posudky/usnesení
- Zvláštní řízení
- Návrhy na předběžná opatření

	2004	2005	2006	2007	2008
Řízení o předběžných otázkách	249	221	251	265	288
Přímé žaloby	219	179	201	221	210
Kasační opravné prostředky	52	66	80	79	77
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	6	1	3	8	8
Posudky/usnesení	1				1
Zvláštní řízení	4	7	2	7	8
Celkem	531	474	537	580	592
Návrhy na předběžná opatření	3	2	1	3	3

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Za „zvláštní řízení“ jsou považována: určení nákladů řízení (článek 74 jednacího řádu); právní pomoc (článek 76 jednacího řádu); odpor proti rozsudku (článek 94 jednacího řádu); námitky třetí osoby (článek 97 jednacího řádu); výklad rozsudku (článek 102 jednacího řádu); obnova řízení (článek 98 jednacího řádu); oprava rozsudku (článek 66 jednacího řádu); přezkum návrhu prvního generálního advokáta, aby Soudní dvůr přezkoumal rozhodnutí Soudu prvního stupně (článek 62 statutu Soudního dvora); řízení o soudním zabavení pohledávky (protokol o výsadách a imunitách); věci v oblasti imunit (protokol o výsadách a imunitách).

3. Zahájené věci – Přímé žaloby – Povaha žalob (2008)¹

Žaloby na neplatnost	3
Žaloby pro nečinnost	
Žaloby pro nesplnění povinnosti	207
Celkem	210

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

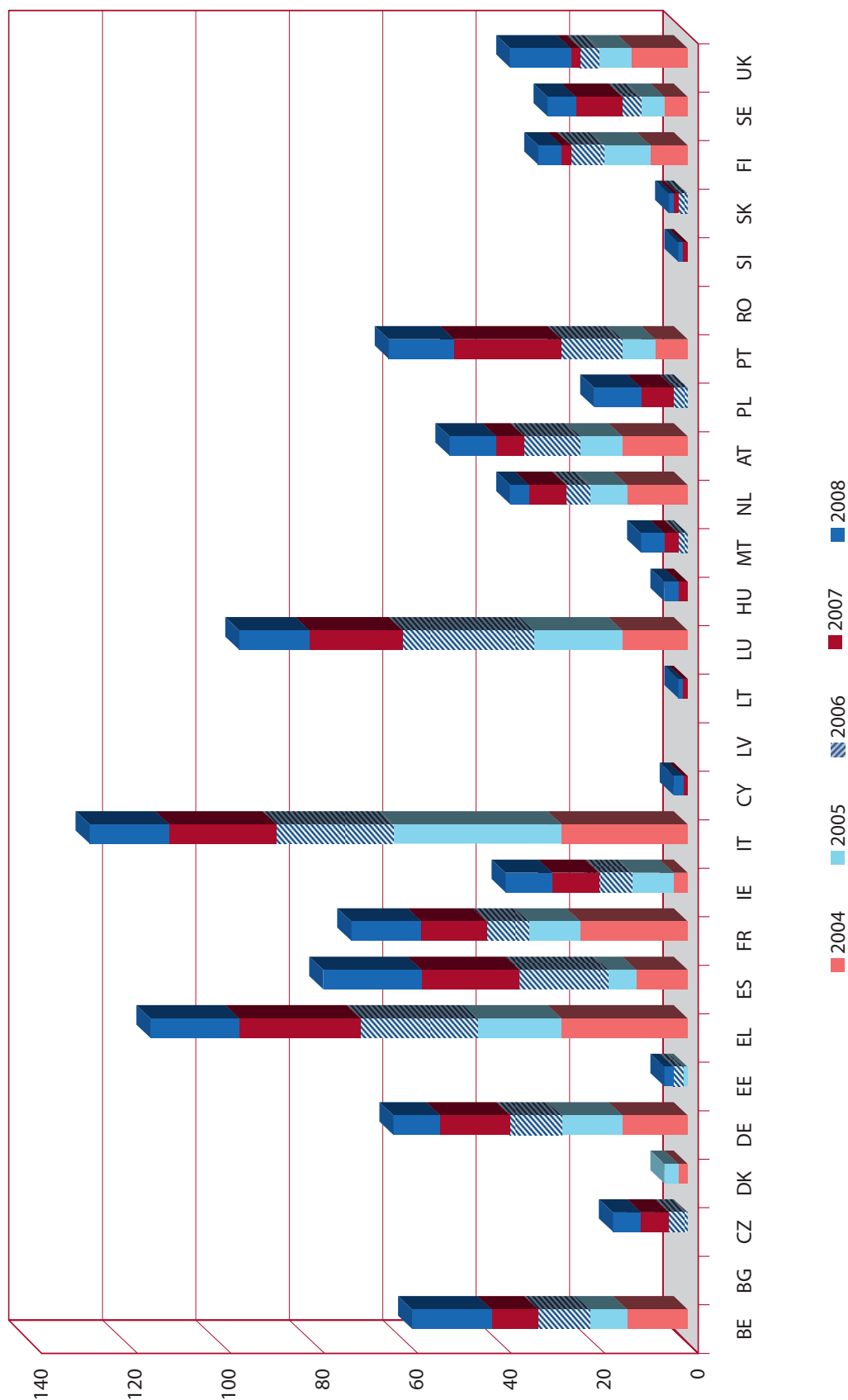
4. Zahájené věci¹ – Předmět řízení (2008)²

	Přímé žaloby	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Celkem	Zvláštní řízení
Zemědělství	4	11			15	
Státní podpory	1	6	4		11	
Evropské občanství		6			6	
Hospodářská soutěž		3	7		10	
Římská úmluva		1			1	
Právo podniků	9	9	1		19	
Institucionální právo	3	1	21	2	27	1
Energie	4				4	
Životní prostředí a spotřebitelé	49	34	5	6	94	
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	12	26			38	
Daně	14	35			49	
Svoboda usazování	26	7			33	
Volný pohyb kapitálu	3	9			12	
Volný pohyb zboží	2	8			10	
Volný pohyb osob	28	14			42	
Volný pohyb služeb	12	20			32	
Obchodní politika		3	2		5	
Politika rybolovu	2	1			3	
Hospodářská a měnová politika	1				1	
Společná zahraniční a bezpečnostní politika		1	1		2	
Průmyslová politika	3	5			8	
Regionální politika			2		2	
Sociální politika	5	26			31	
Právní zásady Společenství		3	1		4	
Duševní vlastnictví	1	12	23		36	
Sbližování právních předpisů	15	10			25	
Vnější vztahy	2	7			9	1
Vlastní zdroje Společenství	3				3	
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků		2			2	
Společný celní tarif		12			12	
Doprava	12	4			16	
Celní unie		8	1		9	
Smlouva o ES	209	284	68	8	569	2
Smlouva o EU	1	4			5	
Řízení						7
Služební řád			9		9	
Různé			9		9	7
CELKEM VŠE	210	288	77	8	583	9

¹ Bez přihlédnutí k návrhům na předběžná opatření.

² Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

5. Zahájené věci – Žaloby pro nesplnění povinnosti státem (2004–2008)¹

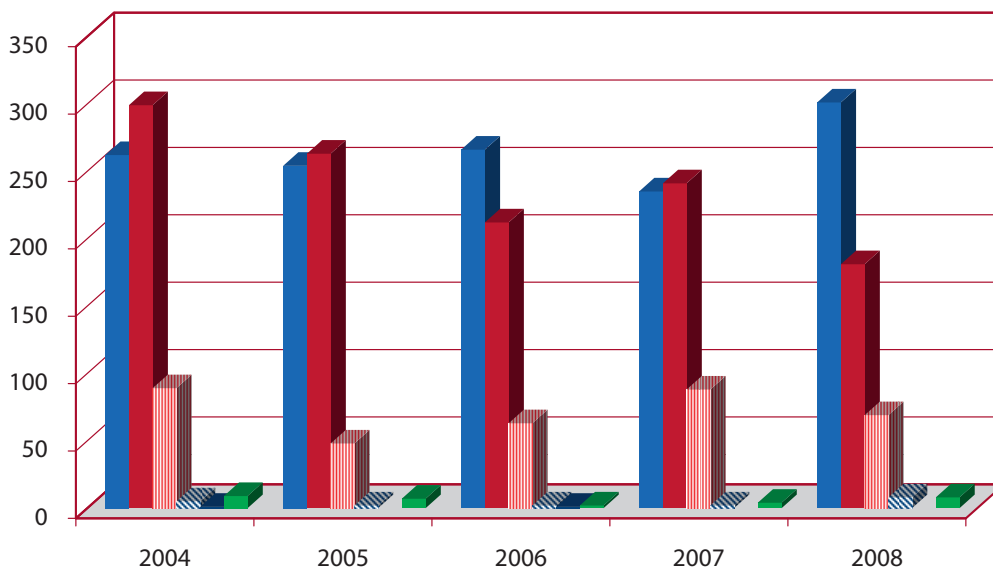

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Cellkem
2004	13			2	14		27	11	23	3	27				14			13	14		7				8	5	12	193 ²
2005	8			3	13	1	18	6	11	9	36				19			8	9		7				10	5	7	170
2006	11		4		11	2	25	19	9	7	25				28		2	5	12	3	13			2	7	4	4	193
2007	10		6		15		26	21	14	10	23	1	1	1	20	2	3	8	6	7	23		1	1	2	10	2	212
2008	17		6		10	2	19	21	15	10	17	2	1	1	15	3	5	4	10	10	14		1	1	5	6	13	207

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc). Články 93, 169, 170, 171, 225 Smlouvy o ES (nyní články 88 ES, 226 ES, 227 ES, 228 ES a 298 ES), články 141 AE, 142 AE, 143 AE a článek 88 UO.

² Jedna ze žalob je založena na článku 170 Smlouvy o ES (nyní článek 227 ES).

6. Ukončené věci – Povaha řízení (2004–2008)¹

■ Řízení o předběžných otázkách

■ Přímé žaloby

■ Kasační opravné prostředky

■ Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství

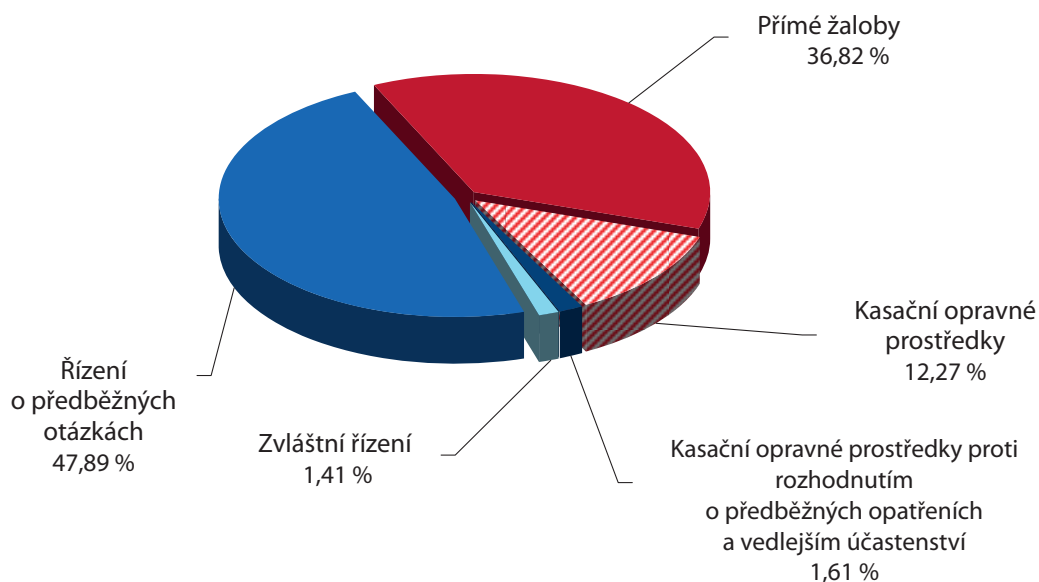
■ Posudky/usnesení

■ Zvláštní řízení

	2004	2005	2006	2007	2008
Řízení o předběžných otázkách	262	254	266	235	301
Přímé žaloby	299	263	212	241	181
Kasační opravné prostředky	89	48	63	88	69
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	5	2	2	2	8
Posudky/usnesení	1		1		
Zvláštní řízení	9	7	2	4	8
Celkem	665	574	546	570	567

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

7. Ukončené věci – Rozsudky, usnesení, posudky (2008)¹

	Rozsudky	Judikující usnesení ²	Usnesení o předběžných opatřeních ³	Ostatní usnesení ⁴	Posudky	Celkem
Řízení o předběžných otázkách	186	30		22		238
Přímé žaloby	108	2		70		180
Kasační opravné prostředky	39	20		2		61
Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství			7	1		8
Zvláštní řízení		5		2		7
Celkem	333	57	7	97		494

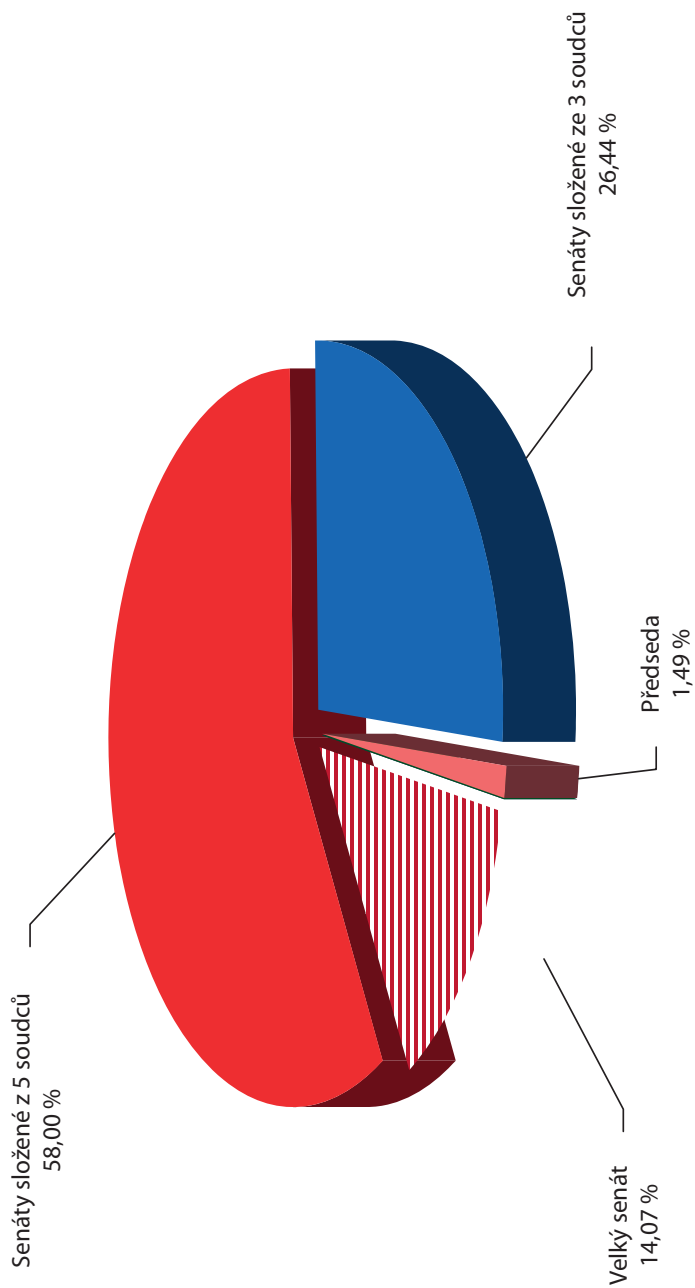
¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

² Judikující usnesení ukončující řízení (nepřípustnost, zjevná nepřipustnost, ...).

³ Usnesení vydaná na základě článků 185 nebo 186 Smlouvy o ES (nyní článků 242 ES a 243 ES) nebo na základě článku 187 Smlouvy o ES (nyní článku 244 ES) nebo na základě odpovídajících ustanovení Smlouvy o ESAE nebo ESUO nebo na základě kasačního opravného prostředku proti usnesení o předběžném opatření nebo vedlejším účastenství.

⁴ Usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Soudu.

8. Ukončené věci – Soudní kolegium (2004–2008)¹

	2004		2005		2006		2007		2008	
	Rozsudky/ Posudky ²	Usnesení ²	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²
Plénium/Plénium Soudního dvora	21		1	2	2					
Malé plénium ³	1	1								
Velký senát	31	1	59	55	55	51	66		66	
Senáty složené z 5 soudců	257	18	245	5	265	13	278	10	252	13
Senáty složené ze 3 soudců	113	61	103	51	67	41	108	48	152	59
Předseda		6	2	2		1	1	2	2	7
Celkem	423	86	408	58	389	55	444	397	457	79
			466	466	466	466	466	466	466	469

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Judikující ukončující řízení (jiná než usnesení ukončující řízení výškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Soudu).

³ Kolegium existující před vstupem Niceské smlouvy v platnost.

9. Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením – Předmět řízení (2004–2008)¹

	2004	2005	2006	2007	2008
Bruselská úmluva	7	8	4	2	1
Celní unie	12	9	9	12	8
Daně	28	34	55	44	38
Doprava	11	16	9	6	4
Duševní vlastnictví	20	5	19	21	22
Energie	1	3	6	4	4
Evropské občanství	1	2	4	2	6
Hospodářská a měnová politika	2			1	1
Hospodářská soutěž	29	17	30	17	23
Institucionální právo	13	16	15	6	16
Obchodní politika		4	1	1	1
Politika rybolovu	6	11	7	6	6
Právní zásady Společenství	4	2	1	4	4
Právo podniků	16	24	10	16	17
Přidružení zámořských zemí a území	1	2			
Přistoupení nových států	2	1		1	
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	2	5	9	17	5
Průmyslová politika	11	11		11	12
Regionální politika		5		7	1
Sbližování právních předpisů	33	41	19	22	21
Sociální politika	44	29	29	26	25
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	6	10	7	7	5
Společná zahraniční a bezpečnostní politika				4	2
Společný celní tarif	4	7	7	10	5
Spravedlnost a vnitřní věci			2		1
Státní podpory	21	23	23	9	26
Svoboda usazování	14	5	21	19	29
Vlastní zdroje Společenství		2	6	3	
Vnější vztahy	9	8	11	9	8
Volný pohyb kapitálu	4	5	4	13	9
Volný pohyb osob	17	17	20	19	27
Volný pohyb služeb	23	11	17	23	8
Volný pohyb zboží	17	11	8	14	12
Výsady a imunity		1	1	1	2
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky					
Zemědělství	60	63	30	23	54
Životní prostředí a spotřebitelé	67	44	40	50	43
Smlouva o ES	485	452	424	430	446
Smlouva o EU		3	3	4	6
Smlouva o ESUO	1	3		1	2
Smlouva o ESAE	2	1	4	1	
Řízení	8	1	2	3	5
Služební řád	12	6	9	17	11
Výsady a imunity	1				
Různé	21	7	11	20	16
CELKEM VŠE	509	466	442	456	470

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

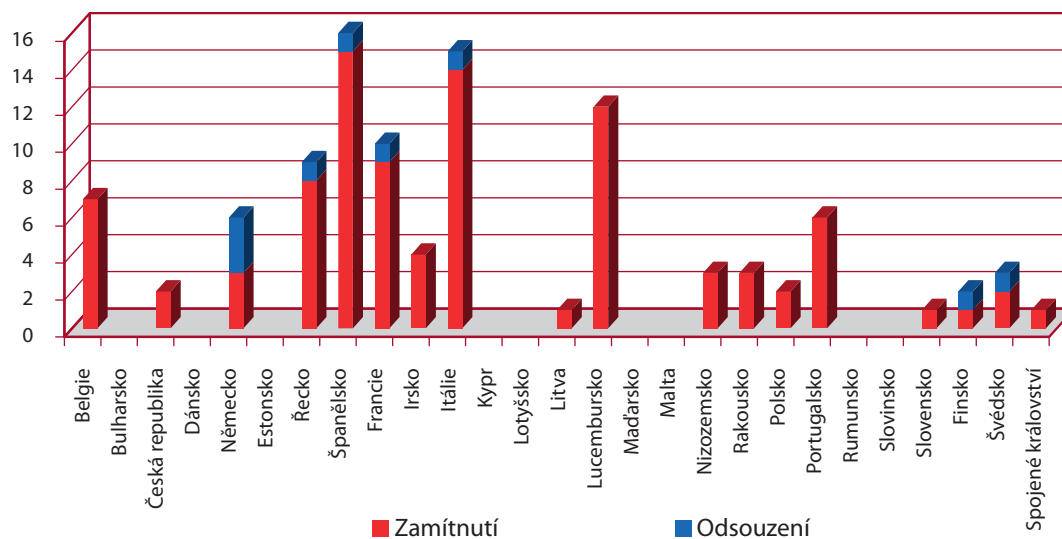
10. Věci ukončené rozsudkem, posudkem nebo judikujícím usnesením – Předmět řízení (2008)¹

	Rozsudky/ Posudky	Usnesení ²	Celkem
Bruselská úmluva	1		1
Celní unie	7	1	8
Daně	32	6	38
Doprava	4		4
Duševní vlastnictví	14	8	22
Energie	4		4
Evropské občanství	6		6
Hospodářská a měnová politika		1	1
Hospodářská soutěž	21	2	23
Institucionální právo	7	9	16
Obchodní politika	1		1
Politika rybolovu	5	1	6
Právní zásady Společenství	4		4
Právo podniků	16	1	17
Prostor svobody, bezpečnosti a práva	5		5
Průmyslová politika	12		12
Regionální politika		1	1
Sbližování právních předpisů	21		21
Sociální politika	18	7	25
Sociální zabezpečení migrujících pracovníků	5		5
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	2		2
Společný celní tarif	4	1	5
Spravedlnost a vnitřní věci	1		1
Státní podpory	23	3	26
Svoboda usazování	24	5	29
Vnější vztahy	7	1	8
Volný pohyb kapitálu	9		9
Volný pohyb osob	23	4	27
Volný pohyb služeb	7	1	8
Volný pohyb zboží	11	1	12
Výsady a imunity	2		2
Zemědělství	40	14	54
Životní prostředí a spotřebitelé	38	5	43
Smlouva o ES	374	72	446
Smlouva o EU	6		6
Smlouva o ESUO	2		2
Řízení		5	5
Služební řád	9	2	11
Různé	9	7	16
CELKEM VŠE	391	79	470

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Judikující ukončující řízení (jiná než usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Soudu).

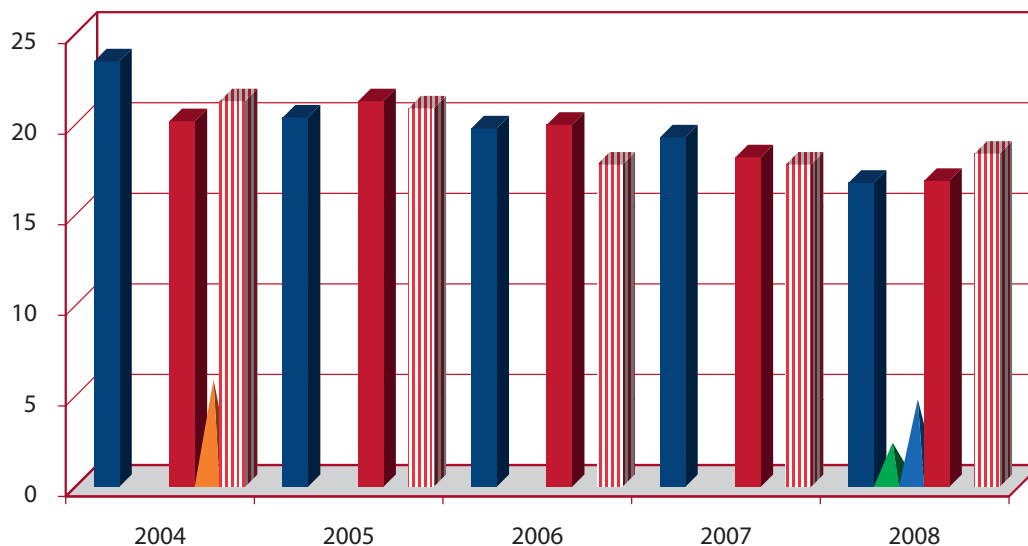
11. Ukončené věci – Rozsudky pro nesplnění povinnosti státem: směr rozhodnutí (2008)¹

	Odsouzení	Zamítnutí	Celkem
Belgie	7		7
Bulharsko			
Česká republika	2		2
Dánsko			
Německo	3	3	6
Estonsko			
Řecko	8	1	9
Španělsko	15	1	16
Francie	9	1	10
Irsko	4		4
Itálie	14	1	15
Kypr			
Lotyšsko			
Litva	1		1
Lucembursko	12		12
Maďarsko			
Malta			
Nizozemsko	3		3
Rakousko	3		3
Polsko	2		2
Portugalsko	6		6
Rumunsko			
Slovinsko			
Slovensko	1		1
Finsko	1	1	2
Švédsko	2	1	3
Spojené království	1		1
Celkem	94	9	103

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

12. Ukončené věci – Délka trvání řízení (2004–2008)¹ (rozsudky a judikující usnesení)²

- Řízení o předběžných otázkách
- Řízení o naléhavé předběžné otázce
- Zrychlená řízení o předběžné otázce
- Přímé žaloby
- Přímé žaloby – zrychlená řízení
- Kasační opravné prostředky

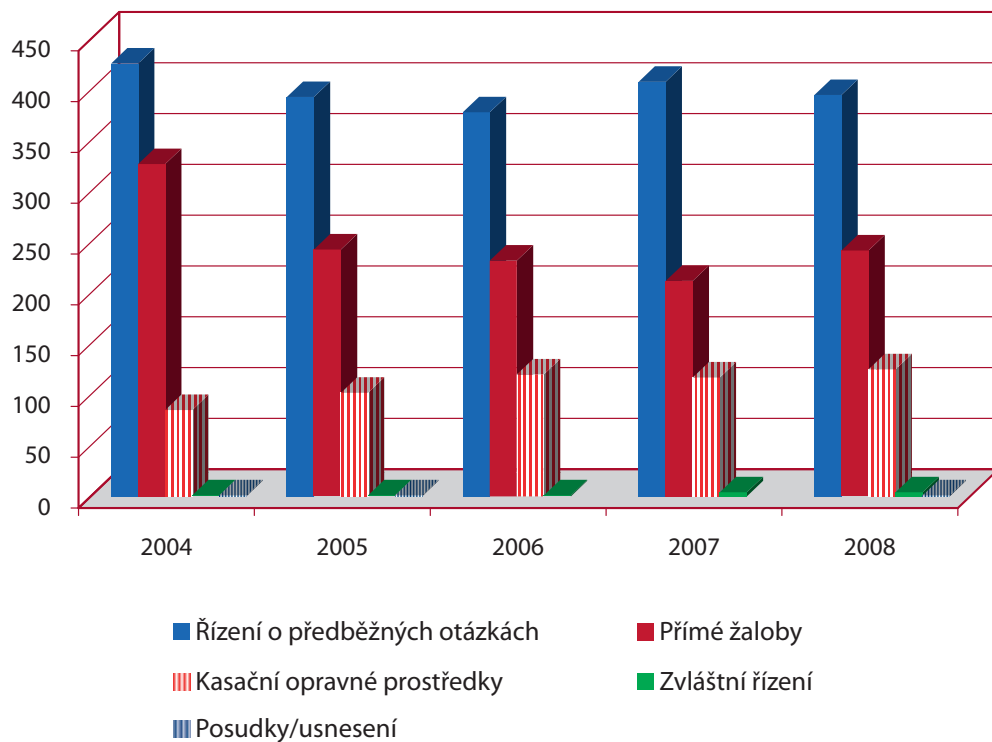
	2004	2005	2006	2007	2008
Řízení o předběžných otázkách	23,5	20,4	19,8	19,3	16,8
Řízení o naléhavé předběžné otázce					2,1
Zrychlená řízení o předběžné otázce					4,5
Přímé žaloby	20,2	21,3	20	18,2	16,9
Přímé žaloby – zrychlená řízení	5,6				
Kasační opravné prostředky	21,3	20,9	17,8	17,8	18,4

¹ Z výpočtu délky trvání řízení jsou vyloučeny: věci zahrnující mezitímní rozsudek nebo dokazování; posudky a usnesení; zvláštní řízení (a sice určení nákladů řízení, právní pomoc, odpor proti rozsudku, námítky třetí osoby, výklad rozsudku, obnova řízení, oprava rozsudku, řízení o soudním zabavení pohledávky a věci v oblasti imunit); věci ukončené usnesením o vyškrtnutí, nevydáním rozhodnutí ve věci, postoupením Soudu, řízení o předběžných opatřeních, jakož i kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství.

Délka trvání je vyjádřena v měsících a desetínách měsíce.

² Jedná se o jiná usnesení než usnesení ukončující řízení vyškrtnutím, nevydáním rozhodnutí ve věci nebo postoupením Soudu.

13. Věci probíhající k 31. prosinci – Povaha řízení (2004–2008)¹

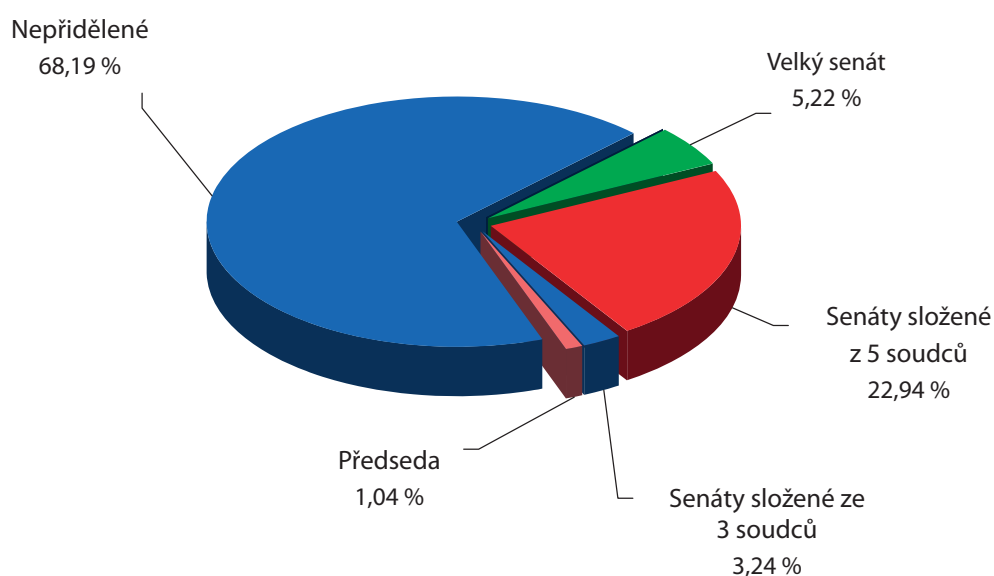

	2004	2005	2006	2007	2008
Řízení o předběžných otázkách	426	393	378	408	395
Příímé žaloby	327	243	232	212	242
Kasační opravné prostředky	85	102	120	117	125
Zvláštní řízení	1	1	1	4	4
Posudky/usnesení	1	1			1
Celkem	840	740	731	741	767

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

14. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegium (2008)¹

Rozdělení v roce 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Nepřidělené	547	437	490	481	523
Plénium/Veké plénium	2	2			
Malé plénium ²					
Velký senát	56	60	44	59	40
Senáty složené z 5 soudců	177	212	171	170	177
Senáty složené ze 3 soudců	57	29	26	24	19
Předseda	1			7	8
Celkem	840	740	731	741	767

¹ Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

² Kolegium existující před vstupem Niceské smlouvy v platnost.

15. Různé – Zrychlená řízení (2004–2008)¹

	2004		2005		2006		2007		2008		Celkem
	Povolení	Nevyhovění	Povolení	Nevyhovění	Povolení	Nevyhovění	Povolení	Nevyhovění	Povolení	Nevyhovění	
Přímé žaloby	1	2						1			4
Řízení o předběžných otázkách		10		5		5		6	2	6	34
Kasační opravné prostředky								1			1
Posudky		1									1
Celkem	1	13		5		5		8	2	6	40

¹ Zrychlené projednání věci před Soudním dvorem je možné na základě článků 62a a 104a jednacího řádu, které vstoupily v platnost dne 1. července 2000.

16. Různé – Řízení o naléhavé předběžné otázce (2008)

	2008		Celkem
	Povolení	Nevyhovění	
Řízení o naléhavé předběžné otázce	3	3	6

17. Různé – Předběžná opatření (2008)¹

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Počet kasačních opravných prostředků proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejších účastenství	Směr rozhodnutí		
			Zamítnutí	Schválení	Vyškrtnutí nebo nevydání rozhodnutí ve věci
Institucionální právo	2	2	2		
Životní prostředí a spotřebitelé	1	6		1	1
Celkem Smlouva o ES	3	8	2	1	1
CELKEM VŠE	3	8	2	1	1

¹ Uvedená čísla (čistá čísla) uvádějí celkový počet věcí s ohledem na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (řada spojených věcí = jedna věc).

18. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2008) – Zahájené věci a rozsudky

Roky	Zahájené věci ¹						Rozsudky ²
	Přímé žaloby ³	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1953	4				4		
1954	10				10		2
1955	9				9	2	4
1956	11				11	2	6
1957	19				19	2	4
1958	43				43		10
1959	47				47	5	13
1960	23				23	2	18
1961	25	1			26	1	11
1962	30	5			35	2	20
1963	99	6			105	7	17
1964	49	6			55	4	31
1965	55	7			62	4	52
1966	30	1			31	2	24
1967	14	23			37		24
1968	24	9			33	1	27
1969	60	17			77	2	30
1970	47	32			79		64
1971	59	37			96	1	60
1972	42	40			82	2	61
1973	131	61			192	6	80
1974	63	39			102	8	63
1975	62	69			131	5	78
1976	52	75			127	6	88
1977	74	84			158	6	100
1978	147	123			270	7	97
1979	1.218	106			1.324	6	138
1980	180	99			279	14	132
1981	214	108			322	17	128
1982	217	129			346	16	185
1983	199	98			297	11	151
1984	183	129			312	17	165

>>>

Roky	Zahájené věci ¹						Rozsudky ²
	Přímé žaloby ³	Řízení o předběžných otázkách	Kasační opravné prostředky	Kasační opravné prostředky proti rozhodnutím o předběžných opatřeních a vedlejším účastenství	Celkem	Návrhy na předběžná opatření	
1985	294	139			433	23	211
1986	238	91			329	23	174
1987	251	144			395	21	208
1988	193	179			372	17	238
1989	244	139			383	19	188
1990 ⁴	221	141	15	1	378	12	193
1991	142	186	13	1	342	9	204
1992	253	162	24	1	440	5	210
1993	265	204	17		486	13	203
1994	128	203	12	1	344	4	188
1995	109	251	46	2	408	3	172
1996	132	256	25	3	416	4	193
1997	169	239	30	5	443	1	242
1998	147	264	66	4	481	2	254
1999	214	255	68	4	541	4	235
2000	199	224	66	13	502	4	273
2001	187	237	72	7	503	6	244
2002	204	216	46	4	470	1	269
2003	278	210	63	5	556	7	308
2004	220	249	52	6	527	3	375
2005	179	221	66	1	467	2	362
2006	201	251	80	3	535	1	351
2007	221	265	79	8	573	3	379
2008	211	288	77	8	584	3	333
Celkem	8340	6318	917	77	15 652	348	7890

¹ Hrubá čísla; s vyloučením zvláštních řízení.

² Čistá čísla.

³ Včetně posudků.

⁴ Od roku 1990 jsou žaloby úředníků podávány k Soudu prvního stupně.

19. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2008) – Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a za rok)¹

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Celkem
1961																		1										1	
1962																		5											5
1963															1			5											6
1964											2						4												6
1965					4				2								1												7
1966																	1												1
1967	5				11			3							1		3											23	
1968	1				4			1	1								2											9	
1969	4				11			1	1						1													17	
1970	4				21			2	2								3											32	
1971	1				18			6	5						1		6											37	
1972	5				20			1	4								10											40	
1973	8				37			4	5						1		6											61	
1974	5				15			6	5								7									1		39	
1975	7			1	26			15	14						1		4									1		69	
1976	11				28			8	1	12							14									1		75	
1977	16			1	30			14	2	7							9									5		84	
1978	7			3	46			12	1	11							38									5		123	
1979	13			1	33			18	2	19					1		11									8		106	
1980	14			2	24			14	3	19							17									6		99	
1981	12			1	41			17		11					4		17									5		108	
1982	10			1	36			39		18							21									4		129	
1983	9			4	36			15	2	7							19									6		98	
																													>>>

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	Benelux ²	Celkem
1984	13			2	38				34	1	10							22								9		129	
1985	13				40				45	2	11				6			14								8		139	
1986	13			4	18		2	1	19	4	5				1			16								8		91	
1987	15			5	32		17	1	36	2	5				3			19								9		144	
1988	30			4	34			1	38		28				2			26								16		179	
1989	13			2	47		2	2	28	1	10				1			18			1					14		139	
1990	17			5	34		2	6	21	4	25				4			9			2					12		141	
1991	19			2	54		3	5	29	2	36				2			17			3					14		186	
1992	16			3	62		1	5	15		22				1			18			1					18		162	
1993	22			7	57		5	7	22	1	24				1			43			3					12		204	
1994	19			4	44			13	36	2	46				1			13			1					24		203	
1995	14			8	51		10	10	43	3	58				2			19			2				6	20		251	
1996	30			4	66		4	6	24		70				2			10			6				3	4	21	256	
1997	19			7	46		2	9	10	1	50				3			24			2				6	7	18	239	
1998	12			7	49		5	55	16	3	39				2			21			7				2	6	24	264	
1999	13			3	49		3	4	17	2	43				4			23			7				4	5	22	255	
2000	15			3	47		3	5	12	2	50							12			8				5	4	26	224	
2001	10			5	53		4	4	15	1	40				2			14			4				3	4	21	237	
2002	18			8	59		7	3	8		37				4			12			3				7	5	14	216	
2003	18			3	43		4	8	9	2	45				4			28			1				4	4	22	210	
2004	24			4	50		18	8	21	1	48				1	2		28			1				4	5	22	249	
2005	21			1	4	51	11	10	17	2	18				2	3		36			1	2			4	11	12	221	
2006	17			3	3	77	14	17	24	1	34			1	1	4		20			2	3			1	5	2	10	251
2007	22			2	5	59	2	8	14	26	2	43			1	2		19			7	3	1		1	5	6	16	265
2008	24			1	6	71	2	9	17	12	1	39	1	3	3	4	6	34			4	1			4	7	14	288	
Celkem	579	1	7	122	1672	4	134	211	755	51	978	1	3	5	64	17	719	333	14	64	1	2	56	76	448	1	6318		

¹ Článek 177 Smlouvy o ES (nyní článek 234 ES), čl. 35 odst. 1 EU, článek 41 ESUO a článek 150 ESAE, protokol 1971.

² Věc C-265/00, Campina Melkunie.

20. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2008) – Zahájená řízení o předběžných otázkách (podle členského státu a soudu)

			Celkem
Belgie	Cour constitutionnelle	71	
	Cour de cassation	12	
	Conseil d'État	43	
	Ostatní soudy	453	579
Bulharsko	Софийски градски съд Търговско отделение	1	
	Ostatní soudy		1
Česká republika	Nejvyšší soud		
	Nejvyšší správní soud	1	
	Ústavní soud		
	Ostatní soudy	6	7
Dánsko	Højesteret	22	
	Ostatní soudy	100	122
Německo	Bundesgerichtshof	120	
	Bundesverwaltungsgericht	88	
	Bundesfinanzhof	250	
	Bundesarbeitsgericht	17	
	Bundessozialgericht	73	
	Staatsgerichtshof des Landes Hessen	1	
	Ostatní soudy	1123	1672
Estonsko	Riigikohus	1	
	Ostatní soudy	3	4
Řecko	Άρειος Πάγος	9	
	Συμβούλιο της Επικρατείας	31	
	Ostatní soudy	94	134
Španělsko	Tribunal Supremo	22	
	Audiencia Nacional	1	
	Juzgado Central de lo Penal	7	
	Ostatní soudy	181	211
Francie	Cour de cassation	83	
	Conseil d'État	42	
	Ostatní soudy	630	755
Irsko	Supreme Court	17	
	High Court	15	
	Ostatní soudy	19	51

>>>

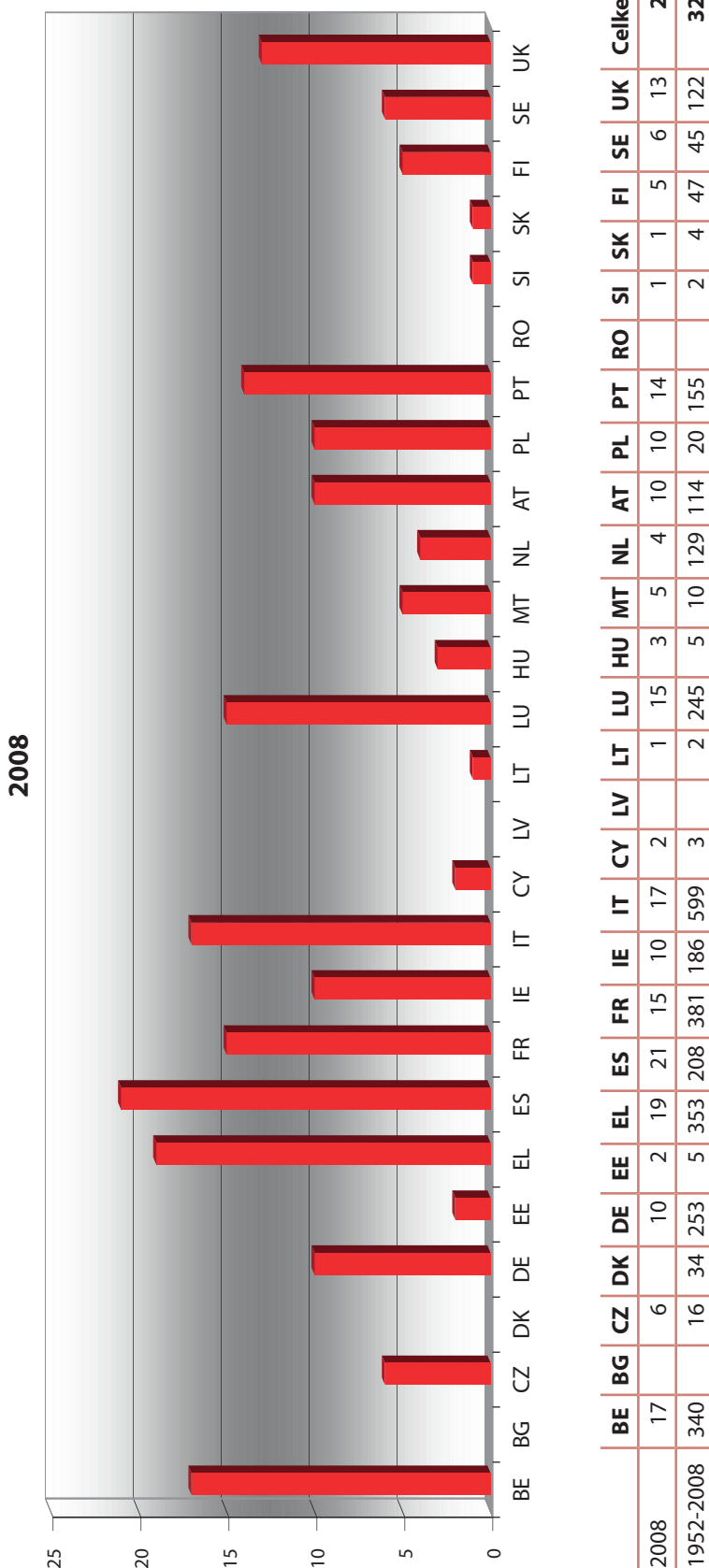
			Celkem
Itálie	Corte suprema di Cassazione	101	
	Corte Costituzionale	1	
	Consiglio di Stato	62	
	Ostatní soudy	814	978
Kypr	Ανώτατο Δικαστήριο		
	Ostatní soudy	1	1
Lotyšsko	Augstākā tiesa		
	Satversmes tiesa		
	Ostatní soudy	3	3
Litva	Konstitucinis Teismas	1	
	Lietuvos Aukščiausiasis Teismas	1	
	Lietuvos vyriausiasis administracinis Teismas	2	
	Ostatní soudy	1	5
Lucembursko	Cour supérieure de justice	10	
	Cour de cassation	2	
	Conseil d'État	13	
	Cour administrative	7	
	Ostatní soudy	32	64
Maďarsko	Legfelsőbb Bíróság	1	
	Fővárosi Ítéltábla	1	
	Szegedi Ítéltábla	1	
	Ostatní soudy	14	17
Malta	Qorti Kostituzzjonali		
	Qorti ta' l- Appel		
	Ostatní soudy		
Nizozemsko	Raad van State	59	
	Hoge Raad der Nederlanden	177	
	Centrale Raad van Beroep	46	
	College van Beroep voor het Bedrijfsleven	137	
	Tariefcommissie	34	
	Ostatní soudy	266	719
Rakousko	Verfassungsgerichtshof	4	
	Oberster Gerichtshof	71	
	Oberster Patent- und Markensenat	3	
	Bundesvergabeamt	24	
	Verwaltungsgerichtshof	57	
	Vergabekontrollsenat	4	
	Ostatní soudy	170	333

>>>

			Celkem
Polsko	Sąd Najwyższy		
	Naczelny Sąd Administracyjny	3	
	Trybunał Konstytucyjny		
	Ostatní soudy	11	14
Portugalsko	Supremo Tribunal Administrativo	1	
	Supremo Tribunal de Justiça	36	
	Ostatní soudy	27	64
Rumunsko	Tribunal Dâmbovița	1	
	Ostatní soudy		1
Slovinsko	Vrhovno sodišče		
	Ustavno sodišče		
	Ostatní soudy		
Slovensko	Ústavný Súd		
	Najvyšší súd	1	
	Ostatní soudy	1	2
Finsko	Korkein hallinto-oikeus	23	
	Korkein oikeus	10	
	Ostatní soudy	23	56
Švédsko	Högsta Domstolen	12	
	Marknadsdomstolen	4	
	Regeringsrätten	21	
	Ostatní soudy	39	76
Spojené království	House of Lords	38	
	Court of Appeal	45	
	Ostatní soudy	365	448
Benelux	Cour de justice/Gerechtshof ¹	1	1
Celkem			6318

¹ Věc C-265/00, Campina Melkunie.

21. Obecný vývoj soudní činnosti (1952–2008) – Podané žaloby pro nesplnění povinnosti státem¹

Mezi věcmi podanými proti Španělsku je jedna žaloba založená na článku 170 Smlouvy o ES (nyní článku 227 ES) podaná Belgií.

Mezi věcmi podanými proti Francii je jedna žaloba založená na článku 170 Smlouvy o ES (nyní článku 227 ES) podaná Irskem.

Mezi věcmi podanými proti Spojenému království jsou tři žaloby založené na článku 170 Smlouvy o ES (nyní článku 227 ES), z nichž jednu podala Francie a dvě Španělsko.

¹ Články 93, 169, 170, 171, 225 Smlouvy o ES (nyní články 88 ES, 226 ES, 227 ES, 228 ES a 298 ES), články 141 AE, 142 AE, 143 AE a článek 88 UO.

Kapitola II

Soud prvního stupně Evropských
společenství

A – Činnost Soudu prvního stupně v roce 2008

Autor: předseda Marc Jaeger

Po mnohých změnách nastalých v roce 2007 jak z důvodu částečné obměny členů Soudu, tak z důvodu přistoupení bylo složení Soudu v roce 2008 stabilnější. V tomto roce však odešel John D. Cooke, kterým byl soudcem Soudu téměř třináct let, a byl nahrazen Kevinem O'Higinsem.

Naproti tomu Soud doznal citelných změn, pokud jde o jeho metody a výsledky.

Soud, který čelí stálému nárůstu soudní agendy a s tím souvisejícímu nárůstu nevyřízených věcí, nově upravil své pracovní postupy, podmínky své organizace a svého fungování. Jednotlivé fáze vedení spisů, jakož i proces přípravy a vypracování rozhodnutí proto byly předmětem hlubší analýzy s cílem zvýšit efektivnost Soudu a současně dbát na to, aby nebyla narušena kvalita vydaných rozhodnutí. Byl rovněž vyvinut soubor statistických nebo administrativních nástrojů. Krom toho byl pozměněn jednací řád, aby mohl Soud rozhodovat o žalobách v oblasti duševního vlastnictví bez ústní části řízení, ledaže některý z účastníků předloží žádost uvádějící důvody, pro které si přeje být vyslechnut.

Veškerá přijatá opatření a obecně stálá snaha o efektivnost plně umožnily sklidit plody značného množství práce odvedené členy a zaměstnanci Soudu. Během uplynulého roku proto mohlo být vyřízeno 605 věcí, což představuje nárůst o 52 % ve srovnání s předchozím rokem, zatímco počet jednání konaných v roce 2008 se zdvojnásobil (341 oproti 172 v roce 2007). Průměrná délka řízení se citelně zkrátila (24,5 měsíce oproti 27,7 měsíce v roce 2007), i když je ještě třeba dosáhnout pokroku.

Soud bude muset v tomto směru v roce 2009 i nadále vyvíjet úsilí a počítá s tím, že ve větší míře využije výhod vyplývajících z plného zavedení reformy. Loňský rok byl totiž výjimečný, nejen pokud jde o počet vyřízených věcí, ale rovněž pokud jde o počet zahájených věcí (432 v roce 2006, 522 v roce 2007 a 629 v roce 2008). Počet projednávaných věcí se mírně zvýšil (1178 oproti 1154 v roce 2007). To v zárodku přináší riziko prodloužení délky řízení. S ohledem na systematický vývoj soudní agendy bude třeba hlouběji zvážit možnosti a prostředky, zejména strukturální, umožňující Soudu, aby i nadále zajišťoval v zájmu jednotlivců náležitě projednání věcí při současném zkrácení délky řízení.

Soudní agenda předložená Soudu svědčí i tento rok o neustále rostoucí různorodosti jak vznesených právních otázek, tak projednávaných oblastí (hospodářská soutěž, státní podpory, životní prostředí, regionální politika, obchodní politika, společná zahraniční a bezpečnostní politika, institucionální právo, duševní vlastnictví, veřejné zakázky atd.). Rovněž se jeví, že se ve velké míře potvrdila tendence – již konstatovaná minulý rok – nárůstu počtu předběžných opatření, s 58 návrhy na předběžná opatření podanými v roce 2008 a 57 ukončenými řízeními o předběžných opatřeních. Na následujících stranách jsou krátce vysvětleny hlavní směry judikatury. Postupně bude pojednáno o soudní agendě v oblasti přezkumu legality (I), o soudní agendě v oblasti náhrady škody (II), o kasačních opravných prostředcích (III) a o předběžných opatřeních (IV).

I. Soudní agenda v oblasti přezkumu legality

Přípustnost žalob podaných na základě článku 230 ES

1. Autor aktu

Článek 230 ES stanoví, že soudy Společenství přezkoumávají legalitu aktů přijímaných společně Evropským parlamentem a Radou, aktů Rady, Komise a Evropské centrální banky (ECB) a aktů Evropského parlamentu, které mají právní účinky vůči třetím osobám. Agentury Společenství tedy nejsou formálně uvedeny mezi autory, jejichž akty mohou být předmětem žaloby na neplatnost u soudu Společenství.

Důležitou otázkou pasivní legitimace těchto subjektů se Soud zabýval ve věci *Sogelma v. EAR* (rozsudek ze dne 8. října 2008, T-411/06, dosud nezveřejněný), jejímž předmětem byla žádost směřující ke zrušení rozhodnutí Evropské agentury pro obnovu (dále jen „EAR“) v oblasti veřejných zakázek přijatých podle akčního programu Společenství. Soud se domníval, že skutečnost, že EAR není uvedena mezi orgány vypočtenými v článku 230 ES a že nařízení, jímž se tato agentura zřizuje, nestanoví, že by byl soud Společenství příslušný k rozhodování o žalobách na neplatnost proti jiným rozhodnutím než rozhodnutím týkajícím se žádostí o přístup k dokumentům, nebrání tomu, aby podle článku 230 ES přezkoumával legalitu aktů této agentury.

Soud, který se opíral o rozsudek Soudního dvora ze dne 23. dubna 1986, *Les Verts v. Parlament*¹, jenž se týkal pasivní legitimace Parlamentu, totiž stanovil obecnou zásadu, že jakýkoli akt vydaný subjektem Společenství zakládající právní účinky ve vztahu k třetím osobám musí být soudně přezkoumatelný. Pouhá okolnost, že Komise přenáší rozhodovací pravomoc na EAR, proto nemůže způsobit ztrátu povahy napadnutelného aktu u rozhodnutí přijatých na tomto základě, jinak by hrozilo vytvoření právního vakua. Soud konečně zdůrazňuje, že EAR je nadána právní subjektivitou, jakož i pravomocí, aby sama prováděla programy pomoci Společenství, a že se Komise neúčastnila procesu přijetí rozhodnutí. EAR jakožto autor napadeného rozhodnutí tedy může být povolána před Soud, aby uvedené rozhodnutí bránila.

2. Akty, proti kterým lze podat žalobu

Akty, proti kterým lze podat žalobu na neplatnost ve smyslu článku 230 ES, jsou opatření zakládající právně závazné účinky, kterými jsou dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem mění jeho právní postavení².

Ve věci *Itálie v. Komise* (rozsudek Soudu ze dne 20. listopadu 2008, T-185/05, dosud nezveřejněný) se Italská republika domáhala zrušení rozhodnutí Komise, podle něhož

¹ 294/83, Recueil, s. 1339.

² Rozsudek Soudního dvora ze dne 11. listopadu 1981, *IBM v. Komise*, 60/81, Recueil, s. 2639, bod 9.

budou oznámení o volných pracovních místech vyšších vedoucích pracovníků určená externím kandidátům až do 1. ledna 2007 zveřejňována v *Úředním věstníku Evropské unie* v němčině, angličtině a francouzštině.

Soud připomněl, že opatření přijaté orgánem, které vyjadřuje pouze záměr orgánu dodržovat v určité oblasti určitý přístup, nepředstavuje napadnutelný akt. Avšak vzhledem k tomu, že se orgán nemůže odchýlit od vnitřních pravidel pro přijímání zaměstnanců, která sám stanovil a která jsou součástí právního rámce, který tento orgán musí při výkonu své posuzovací pravomoci důsledně dodržovat, je třeba mít za to, že taková pravidla zakládají právně závazné účinky. Privilegovaný žalobce, jakým je členský stát, tedy může rovnou napadnout žalobou na neplatnost legalitu těchto pravidel, aniž by musel čekat na jejich použití v konkrétním případě. Soud shledal, že rozhodnutí týkající se jazyků, v nichž se provádí zveřejnění, je formulováno jasně a jednoznačně a s konečnou platností upravuje určitý závazný aspekt přijímacích řízení, a dospěl k závěru, že je žaloba přípustná.

V rozsudku ze dne 5. června 2008, *Internationaler Hilfsfonds v. Komise* (T-141/05, nezveřejněné, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Soud v rámci řízení o žalobě na neplatnost proti dopisu, jímž bylo žalobkyni oznámeno, že Komise nemá v úmyslu jí zpřístupnit jiné dokumenty než ty, které jí již předala na základě dřívějšího rozhodnutí, rozhodl, že v souladu s judikaturou³ nepředstavují závěry Evropského veřejného ochránce práv týkající se stížnosti žalobkyně podané proti uvedenému rozhodnutí nové okolnosti, na jejichž základě by bylo možné napadený akt od uvedeného rozhodnutí odlišit. Okolnost, že Veřejný ochránce práv dospěl k závěru, že se dotčený orgán dopustil nesprávného úředního postupu, neumožňuje tento závěr zpochybnit. Na základě takové argumentace by totiž bylo třeba připustit, aby žalobce, který nepodal proti původnímu rozhodnutí žalobu na neplatnost ve stanovené lhůtě, mohl pouhým předložením věci Veřejnému ochránci práv a v případě, že posledně uvedený zjistí, že došlo k nesprávnému úřednímu postupu, uvedenou lhůtu obejít.

3. Aktivní legitimace

a) Osobní dotčení

Podle ustálené judikatury mohou jiné fyzické nebo právnické osoby než adresáti rozhodnutí pouze tehdy tvrdit, že jsou osobně dotčeny, pokud je toto rozhodnutí zasahuje z důvodu určitých vlastností, které jsou pro ně zvláštní, nebo faktické situace, která je vymezuje vzhledem ke všem ostatním osobám, a tím je individualizuje způsobem obdobným tomu, jakým by byl individualizován adresát takového rozhodnutí⁴.

Soud v tomto ohledu poskytl v rozsudku ze dne 1. července 2008, *Região autónoma dos Açores v. Rada* (T-37/04, nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), upřesnění ohledně *locus standi* nižších politických jednotek státu. Žalobce namítal, že je

³ Usnesení Soudu ze dne 15. října 2003, *Internationaler Hilfsfonds v. Komise*, T-372/02, Recueil, s. II-4389, bod 40.

⁴ Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 1963, *Plaumann v. Komise*, 25/62, Recueil, s. 197, 223.

osobně dotčen nařízením (ES) č. 1954/2003⁵ jednak z důvodu, že jakožto nejdlejší celek Unie požívá zvláštní ochrany, zejména v oblasti životního prostředí a hospodářství, podle čl. 299 odst. 2 ES, s nímž je napadené nařízení v rozporu, a jednak z důvodu, že se uvedené nařízení dotýká jeho zákonodárné a výkonné pravomoci v oblasti rybolovu.

Soud nejprve zdůraznil, že obecný zájem, který může mít region na dosažení výsledku příznivého pro svoji prosperitu, nemůže být sám o sobě dostatečný k tomu, aby byl tento region považován za dotčený ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES. Z judikatury totiž vyplývá, že právo hájit obecný zájem na svém území vyhrazuje systém zavedený Smlouvami členským státům, a nikoli regionálním orgánům. Dále měl Soud za to, že dokonce i za předpokladu, že by čl. 299 odst. 2 ES mohl být vykládán nejen v tom smyslu, že umožňuje Radě přijmout zvláštní odchylné se opatření pro nejdlejší regiony, ale rovněž v tom smyslu, že jí zakazuje přijmout opatření, která by zvětšila míru znevýhodnění těchto regionů, by ochrana stanovená tímto článkem nestačila k tomu, aby byl takový region aktivně legitimován, v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 22. listopadu 2001, *Nederlandse Antillen v. Rada* (C-452/98, Recueil, s. I-8973). Soud mimoto zdůraznil, že žalobce každopádně nepředložil argumenty, na jejichž základě by bylo možné mít za to, že napadená ustanovení vyvolávají účinky ohrožující populace ryb a mořské prostředí na Azorech, a v důsledku toho účinky ohrožující přežití odvětví rybolovu v daném regionu.

Krom toho, v reakci na argument žalobce vycházející ze zachování jeho pravomocí Soud uvedl, že ačkoliv soud Společenství skutečně uznal právo regionálních orgánů napadnout akty Společenství, které jim buď brání v přijetí aktů, které by při neexistenci zásahu Společenství mohly oprávněně přijmout, nebo jim ukládají, aby uvedené akty zrušily a podnikly určité kroky⁶, nejsou v projednávané věci předmětem napadených ustanovení sporného nařízení legislativní nebo správní akty přijaté žalobcem a jejich legalita není nijak zpochybněna nebo dotčena.

Konečně, při přezkumu argumentu vycházejícího ze skutečnosti, že Aarhuská úmluva stanoví, že strany úmluvy zajistí, aby osoby z řad veřejnosti mohly zahájit řízení s cílem napadnout akty veřejných orgánů, které jsou v rozporu s vnitrostátním právem životního prostředí, Soud zdůraznil, že zákonodárce Společenství za účelem usnadnění přístupu k soudu Společenství v oblasti životního prostředí přijal nařízení (ES) č. 1367/2006⁷. Toto nařízení ve své hlavě IV stanoví postup, po jehož ukončení mohou některé nevládní organizace podat k soudu Společenství žalobu na neplatnost v souladu s článkem 230 ES. Jelikož však v projednávané věci nejsou zjevně splněny podmínky uvedené hlavy IV, nepřísluší Soudu, aby nahradil zákonodárce a na základě Aarhuské úmluvy uznal přípustnost žaloby, která nesplňuje podmínky stanovené v článku 230 ES.

⁵ Nařízení Rady (ES) č. 1954/2003 ze dne 4. listopadu 2003 o řízení intenzity rybolovu některých rybolovných oblastí a zdrojů Společenství, kterým se mění nařízení (ES) č. 2847/93 a zrušují nařízení (ES) č. 685/95 a (ES) č. 2027/95 (Úř. věst. L 289, s. 1; Zvl. vyd. 04/06, s. 44).

⁶ Rozsudek Soudu ze dne 5. října 2005, *Land Oberösterreich a Rakousko v. Komise*, T-366/03 a T-235/04, Sb. rozh. s. II-4005, bod 28.

⁷ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1367/2006 ze dne 6. září 2006 o použití ustanovení Aarhuské úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí na orgány a subjekty Společenství (Úř. věst. L 264, s. 13).

Ve věci *Denka International v. Komise* (usnesení Soudu ze dne 27. června 2008, T-30/07, nezveřejněné) Soud připomněl, že skutečnost, že se osoba účastní procesu, jež vede k přijetí aktu Společenství, může tuto osobu individualizovat ve vztahu k dotčenému aktu jen tehdy, pokud jí právní úprava Společenství poskytuje určité procesní záruky. Vzhledem k tomu, že ani proces přípravy aktů s obecnou působností, ani povaha těchto aktů nevyžadují účast dotčených osob, jelikož se má za to, že jejich zájmy jsou zastupovány politickými orgány povolányými k přijetí těchto aktů, bylo by v rozporu se zněním a smyslem článku 230 ES, aby bylo každému jednotlivci umožněno, pokud se podílel na přípravě aktu obecně závazné povahy, aby proti tomuto aktu podal žalobu. Ani napadená směrnice, ani směrnice, na níž se prvně uvedená směrnice zakládá, přitom nestanoví procesní záruky ve prospěch podniků vyrábějících nebo distribuujících aktivní látky. Žalobkyně konečně tvrdila, že je majitelkou zapsané známky pro dotčenou aktivní látku, jejíž využití se napadená směrnice dotýká, což ji mělo individualizovat vzhledem k ostatním osobám podle rozsudku Soudního dvora ze dne 18. května 1994, *Codorníu v. Rada*⁸. Soud však zdůraznil, že uvedená právní ochrana spojená s ochrannou známkou nemůže žalobkyni vymezovat vzhledem k ostatním výrobcům a distributorům, kteří se mohou stejně tak dovolávat existence ochranné známky ve svůj prospěch. Cílem směrnice není vyhradit konkrétní právo duševního vlastnictví určitým hospodářským subjektům, takže případné dotčení práv duševního vlastnictví žalobkyně je důsledkem okolnosti, že produkuje aktivní látku, jež pro ni není zvláštní.

Věc *Apple Computer International v. Komise* (usnesení Soudu ze dne 19. února 2008, T-82/06, dosud nezveřejněné) přinesla upřesnění ohledně přípustnosti žalob podaných proti nařízením o sazebním zařazení zboží. Takové akty mají podle judikatury, třebaže obsahují zdánlivě konkrétní popisy, obecnou působnost. Týkají se totiž jednak všech výrobků, které odpovídají popsanému druhu, a jednak vyvolávají své účinky ve vztazích mezi všemi celními orgány Společenství a všemi dovozci⁹.

Soud měl za to, že okolnosti, že dotčené zařazení v rámci kombinované nomenklatury bylo důsledkem žádosti žalobkyně o závaznou informaci o sazebním zařazení zboží, že žádný jiný podobný výrobek nebyl předmětem předvedení před výborem pro nomenklaturu, ani že na základě předvedení fungování dotčeného výrobku byl v členských státech zveřejněn návrh nařízení o sazebním zařazení zboží odkazující na dotčené monitory, nemohou žalobkyni individualizovat tak, aby byla žaloba přípustná. Účast subjektu v procesu přijímání aktu je totiž může individualizovat s ohledem na tento akt pouze tehdy, pokud mu použitelná právní úprava Společenství přiznává určité procesní záruky.

I když byly za účelem určení přípustnosti žaloby v rozsudku Soudu ze dne 30. září 2003, *Sony Computer Entertainment Europe v. Komise*¹⁰ (dále jen „rozsudek Sony“), vzaty v úvahu podobné okolnosti, nemohly být v této souvislosti faktorem určujícím. Právě pouze za mimořádných okolností projednávaného případu byla v uvedené věci žalobkyně uznána za osobně dotčenou. Stejně tak Soud uvedl, že přestože z uvedeného rozsudku rovněž vyplývá, že skutečnost, že je žalobkyně jediným autorizovaným dovozcem dotčeného

⁸ C-309/89, Recueil, s. I-1853, body 21 a 22.

⁹ Rozsudek Soudního dvora ze dne 14. února 1985, *Casteels v. Komise*, 40/84, Recueil, s. 667, bod 11.

¹⁰ T-243/01, Recueil, s. II-4189.

výrobku, je relevantní skutečností, nemůže jako taková postačovat k prokázání jejího osobního dotčení. Konečně, vzhledem k tomu, že značně obecný popis dotčeného zboží v napadeném nařízení, jakož i neexistence jakéhokoliv vzhledového nebo textového prvku, který by jasně odkazoval na konkrétní hospodářský subjekt, v projednávaném případě vylučovaly jakékoliv osobní dotčení, dospěl Soud k závěru, že není důvodné domnívat se, že je v projednávané věci splněno kritérium mimořádných okolností ve smyslu rozsudku Sony, které by žalobkyni aktivně legitimovaly¹¹.

b) Bezprostřední dotčení

Podle ustálené judikatury musí mít akt Společenství, aby se jednotlivce bezprostředně dotýkal ve smyslu čl. 230 čtvrtého pododstavce ES, bezprostřední účinky na právní postavení dotčené osoby a jeho provedení musí mít čistě automatický charakter a vyplývat pouze z právní úpravy Společenství bez použití prováděcích předpisů¹².

Soud v usnesení ze dne 14. května 2008, *Icuna.com v. Parlament* (T-383/06 a T-71/07, dosud nezveřejněné), rozhodl, že rozhodnutí Parlamentu o zrušení zadávacího řízení na veřejnou zakázku má bezprostřední účinky na právní postavení uchazeče, jelikož vzhledem k tomu, že jde o zrušení celého uvedeného řízení, toto rozhodnutí způsobuje zrušení dřívějšího rozhodnutí, kterým byla odmítnuta jeho nabídka, ale rovněž zrušení rozhodnutí, které zrušilo rozhodnutí o přidělení zakázky tomuto podniku, a zrušení rozhodnutí, kterým mu byla zakázka přidělena.

Pravidla hospodářské soutěže použitelná na podniky

1. Obecné otázky

a) Překážka věci rozsouzené

V rozsudku ze dne 1. července 2008, *Compagnie maritime belge v. Komise* (T-276/04, dosud nezveřejněný), Soud uvedl, že pokud soud Společenství z důvodu formální vady částečně zrušil rozhodnutí Komise, kterým bylo zjištěno porušení pravidel hospodářské soutěže a byla uložena pokuta, je Komise oprávněna přijmout nové rozhodnutí s cílem opravit formální vady sankcionované soudem a uložit novou pokutu na základě nezrušených částí prvního rozhodnutí. Mimoto, po vyčerpání procesních prostředků nebo uplynutí lhůty stanovené pro podání těchto žalob je s nezrušenými částmi prvního rozhodnutí Komise spojena překážka věci rozsouzené, takže v rámci žaloby na neplatnost proti novému rozhodnutí

¹¹ V tomto ohledu je třeba rovněž zmínit usnesení ze dne 3. prosince 2008, *RSA Security Ireland v. Komise* (T-227/06, dosud nezveřejněné, bod 87), v němž Soud rozhodl, že žalobkyně neprokázala existenci mimořádných okolností ve smyslu rozsudku Sony, přičemž však uvedl, že existence fotografie výrobku, na němž je jasně zřetelné logo herní konzole společnosti Sony, hrála nezanedbatelný význam při posouzení přípustnosti žaloby.

¹² Rozsudek Soudního dvora ze dne 5. května 1998, *Dreyfus v. Komise*, C-386/96 P, Recueil, s. I-2309, bod 43.

nemůže sankcionovaný podnik zpochybnit skutečnost, že došlo k protiprávnímu jednání, jelikož to bylo s konečnou platností zjištěno v prvním rozhodnutí.

b) Přiměřená lhůta

V tomtéž rozsudku Soud připomněl, že nařízení (EHS) č. 2988/74¹³ zavedlo ucelenou podrobnou právní úpravu období, v němž je Komise oprávněna uložit pokuty podnikům, aniž by porušila základní požadavek právní jistoty, a rozhodl, že jakákoli úvaha spojená s povinností Komise vykonávat svou pravomoc ukládat pokuty v přiměřené lhůtě musí být odmítnuta. Tento závěr nemůže být zpochybněn s odvoláním na údajné porušení práva na obhajobu, neboť jestliže nedošlo k promlčení stanovenému v uvedeném nařízení, nemá žádný podnik, proti kterému je vedeno šetření podle nařízení č. 17¹⁴, jistotu, pokud jde o výsledek tohoto řízení a případné uložení sankcí nebo pokut. Prodloužení doby trvání této nejistoty je proto vlastní řízením podle nařízení č. 17 a není samo o sobě porušením práva na obhajobu. Co se týče použití pravidel hospodářské soutěže, překročení přiměřené lhůty může být důvodem zrušení pouze v případě rozhodnutí, kterým se konstatuje protiprávní jednání, pokud je prokázáno, že tímto porušením bylo dotčeno právo na obhajobu dotčených podniků.

2. Přínos v oblasti článku 81 ES

a) Použití čl. 81 odst. 1 ES

V rozsudku ze dne 8. července 2008, *AC-Treuhand v. Komise* (T-99/04, dosud nezveřejněný), Soud rozhodl, že skutečnost, že podnik není činný na trhu, na němž se narušení hospodářské soutěže projevilo, nevylučuje jeho odpovědnost za účast na provádění kartelové dohody. V projednávané věci žalobkyně – poradenský podnik – poskytla různé služby třem výrobcům organických peroxidů a hrála zásadní roli v rámci kartelové dohody mezi uvedenými výrobci, jelikož organizovala setkání a skrývala důkazy o protiprávním jednání.

¹³ Nařízení Rady (EHS) č. 2988/74 ze dne 26. listopadu 1974 o promlčení v záležitostech stíhání a výkonu práva v oblasti dopravy a hospodářské soutěže v Evropském hospodářském společenství (Úř. věst. L 319, s. 1; Zvl. vyd. 07/01, s. 61).

¹⁴ Nařízení Rady č. 17 ze dne 6. února 1962. První nařízení, kterým se provádějí články [81 ES] a [82 ES] (Úř. věst. 1962, s. 204; Zvl. vyd. 08/01, s. 3).

b) Právo na obhajobu a právo na spravedlivý proces

V témže rozsudku Soud rozhodl, že při přijetí takového prvního opatření v rámci vyšetřování vedeného proti podniku, jako je žádost o informace, je Komise povinna tento podnik informovat o domnělém protiprávním jednání, které je předmětem vedeného vyšetřování, a o skutečnosti, že by mohlo vést k tomu, že vůči tomuto podniku uplatní výtky. V projednávané věci se však Soud domníval, že opomenutí Komise v tomto ohledu nemůže způsobovat neplatnost napadeného rozhodnutí, jelikož tato nesrovnalost nezasáhla do účinnosti obhajoby žalobkyně.

c) Pokuty

Soud v rozsudku ze dne 18. června 2008, *Hoechst v. Komise* (T-410/03, dosud nezveřejněný), využil své pravomoci k soudnímu přezkumu v plné jurisdikci ve dvou aspektech. Zaprvé měl za to, že Komise porušila zásadu řádné správy a zásadu rovného zacházení. Ačkoli totiž jasně oznámila svůj úmysl neodhalit spolupracujícím podnikům, zejména společnosti Hoechst, skutečnost, že další podniky učinily kroky za účelem získání ochrany před pokutami, jiný podnik současně ujistila, že bude „loajálně upozorněn“, pokud by se jej jiný podnik pokusil předejít na základě sdělení o spolupráci. V projednávané věci Soud s ohledem na důležitost dodržování zásady řádné správy a zásady rovného zacházení ze strany Komise snížil výši pokuty uložené společnosti Hoechst o 10 %.

Zadruhé měl Soud za to, že se Komise dopustila omylu, když zjistila na straně společnosti Hoechst přítěžující okolnost vedoucí úlohy v rámci kartelové dohody, aniž by však v oznámení námitek dostatečně jasným a náležitým způsobem kvalifikovala skutečnosti, které byly žalobkyni vytýkány. Krom toho některé skutkové okolnosti zjištěné Komisí neumožňují jasně dospět k závěru, že na straně společnosti Hoechst existovala přítěžující okolnost vedoucí úlohy. Soud na základě toho dospěl k závěru, že se Hoechst nemohla účinně obhajovat.

V rozsudku ze dne 8. července 2008, *BPB v. Komise* (T-53/03, dosud nezveřejněný), měl Soud za to, že snížení pokuty, které Komise přiznala společnosti BPB za její spolupráci, není dostačující, jelikož žalobkyně byla prvním účastníkem praktik narušujících hospodářskou soutěž, který na základě žádosti o informace oznámil – nad rámec požadovaný Komisí – dodatečné informace potvrzující existenci kartelové dohody. V důsledku toho mohly tyto poznatky podstatným způsobem podpořit argumentaci Komise, pokud jde o existenci celkového plánu, a umožňovaly tak podstatně zvýšit pokuty v důsledku závažnosti protiprávního jednání. Soud proto společnosti BPB dodatečně snížil výši pokuty o 10 %.

V rozsudcích ze dne 8. října 2008, *Schunk a Schunk Kohlenstoff-Technik v. Komise* (T-69/04, dosud nezveřejněný), a *Carbone Lorraine v. Komise* (T-73/04, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Soud připomněl, že co se týče kartelové dohody o cenách, může Komise legitimně vyvozovat, že protiprávní jednání mělo účinky, jelikož účastníci kartelové dohody přijali opatření k uplatnění dohodnutých cen. Pro učinění závěru, že došlo k dopadu na trh, totiž stačí, aby dohodnuté ceny sloužily jako základ pro stanovení cen jednotlivých transakcí, a omezovaly tak vyjednávací prostor, kterým disponují zákazníci. Naproti tomu Soud rozhodl, že nemůže být od Komise vyžadováno, je-li provádění kartelové dohody prokázáno, aby systematicky prokazovala, že dohody

skutečně umožnily dotyčným podnikům dosáhnout vyšší úrovně cen transakcí než té, které by bylo dosaženo, kdyby kartelová dohoda neexistovala. Takový důkaz by vyžadoval značné prostředky vzhledem k tomu, že by vyžadoval provedení hypotetických výpočtů založených na hospodářských modelech, jejichž přesnost je soudem ověřitelná pouze obtížně a jejichž neomylná povaha není nijak dokázána. Pro posouzení závažnosti protiprávního jednání je totiž rozhodující, zda účastníci kartelové dohody učinili vše, co bylo v jejich moci učinit, aby svým záměrům dali konkrétní výsledek. To, co se stalo posléze v oblasti skutečně uplatňovaných tržních cen, mohlo být ovlivněno jinými faktory nacházejícími se mimo kontrolu účastníků kartelové dohody. Účastníci kartelové dohody nemohou obrátit ve svůj prospěch vnější faktory, které překazily jejich úsilí, a učinit z nich skutečnosti odůvodňující snížení pokuty.

Soud měl dále za to, že i když Schunk teprve v žalobě před Soudem zpochybnila skutečnosti, které jí byly vytýkány v oznámení námitek a na nichž se zakládalo zjištění, že byl porušen článek 81 ES, není namístě zrušit minimální snížení o 10 % přiznané společnosti Schunk na základě sdělení o spolupráci¹⁵, jak navrhovala Komise. Soud totiž uvedl, že dotčená zpochybnění byla zamítnuta na základě judikatury, podle které jsou skutková zjištění výslovně uznaná podnikem v rámci správního řízení považována za prokázaná, takže tento podnik již nemůže rozvíjet žalobní důvody směřující k jejich napadení v rámci soudního řízení.

d) Pojem „seskupení“ a stanovení hranice výše pokuty na úrovni 10 %

V rozsudku ze dne 8. července 2008, *Knauf Gips v. Komise* (T-52/03, nezveřejněný), Soud zdůraznil, že Komise může za účelem výpočtu horní hranice pokuty ve výši 10 % stanovené v čl. 15 odst. 2 nařízení č. 17 vzít v úvahu obrat všech entit, které tvoří hospodářskou jednotku ve smyslu ustanovení práva hospodářské soutěže. Soud zejména rozhodl, že i když je pravda, že okolnost, že základní kapitál různých obchodních společností náleží téže osobě nebo těmúž seskupení osob, není jako taková dostačující k prokázání, že tyto společnosti tvoří hospodářskou jednotku, což by mělo za následek, že by protiprávní jednání jedné společnosti mohlo být přičitatelné druhé společnosti a že by jedné společnosti mohlo být uloženo zaplatit pokutu za druhou společnost, lze s ohledem na veškeré poznatky dospět k závěru, že se o hospodářskou jednotku jedná. Soud navíc zejména připomněl, že pojem „podnik“ musí být chápán jako pojem označující hospodářskou jednotku z hlediska cíle dotčené dohody, i když z právního hlediska je tato hospodářská jednotka složena z více fyzických nebo právnických osob.

e) Přičitatelnost protiprávního chování

Během roku 2008 Soud použil svou judikaturu ohledně přičitatelnosti protiprávního chování zejména ve výše uvedeném rozsudku *Knauf Gips v. Komise*. V tomto ohledu připomněl, že společnosti lze přičíst veškerá protiprávní jednání seskupení, pokud je tato společnost identifikována jako právní osoba, která seskupení řídí a je odpovědná za jeho koordinaci.

¹⁵ Sdělení Komise o neuložení nebo snížení pokut v případech kartelových dohod (Úř. věst. 1996, C 207, s. 4).

3. Přínos v oblasti článku 82 ES

V rozsudku ze dne 10. dubna 2008, *Deutsche Telekom v. Komise* (T-271/03, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), se Soud vyjádřil k legalitě rozhodnutí Komise, kterým bylo sankcionováno zneužití dominantního postavení ze strany společnosti Deutsche Telekom spočívající v tom, že si účtovala vyšší cenu za přístup soutěžitelů k síti („služby zprostředkování“), než jsou maloobchodní ceny účtované účastníkům Deutsche Telekom. Takové stanovení cen ve formě „nůžkového efektu“ nutilo soutěžitele, aby svým účastníkům účtovali vyšší ceny než ceny, které Deutsche Telekom účtovala vlastním účastníkům. Komise tudíž Deutsche Telekom uložila pokutu ve výši 12,6 milionu eur.

Soud uvedl, že Komise byla oprávněna určit, že Deutsche Telekom, třebaže dodržela horní hranici cen stanovenou německým regulačním orgánem pro telekomunikace a pošty (dále jen „RegTP“), od začátku roku 1998 do konce roku 2001, jakož i od roku 2002 až do dne přijetí rozhodnutí disponovala dostatečným rozhodovacím prostorem, aby odstranila nebo snížila „nůžkový efekt“. Soud mimoto zdůraznil, že skutečnost, že ceny Deutsche Telekom musely být schváleny RegTP, ji nezbavuje odpovědnosti podle práva hospodářské soutěže. Jakožto podnik v dominantním postavení měla Deutsche Telekom povinnost podávat žádosti o změnu svých cen, jestliže tyto ceny vedly k zásahu do účinné a nenarušené hospodářské soutěže na společném trhu.

Pokud jde o metodu použitou Komisí za účelem konstatování „nůžkového efektu“ cen, Soud uvedl, že zneužívající povaha chování Deutsche Telekom je spojena s rozdílem mezi jejími cenami za služby zprostředkování a jejími maloobchodními cenami. Komise tedy nebyla povinna prokázat, že maloobchodní ceny byly jako takové zneužívající.

Komise byla rovněž oprávněna analyzovat zneužívající povahu cenových praktik pouze na základě cen a nákladů Deutsche Telekom bez ohledu na zvláštní postavení soutěžitelů na trhu. V tomto ohledu Soud uvedl, že pokud by legalita cenových praktik dominantního podniku závisela na zvláštní situaci soutěžících podniků, zejména v rámci struktury jejich nákladů, což jsou údaje, které dominantní podnik obecně nezná, nemohl by tento dominantní podnik sám posoudit legalitu vlastního chování.

Konečně, Soud připomněl, že pravomoc vnitrostátních orgánů podle telekomunikačního práva Společenství se nijak nedotýká pravomoci Komise konstatovat porušení práva hospodářské soutěže. Rozhodnutí Komise tedy nemůže být vytýkáno, že podrobuje ceny uplatňované Deutsche Telekom dvojí regulaci tím, že ji sankcionuje za to, že nevyužila svého rozhodovacího prostoru za účelem odstranění „nůžkového efektu“.

Státní podpory

1. Přípustnost

Judikatura z letošního roku zejména upřesňuje zaprvé pojem „osoba osobně dotčená rozhodnutím Komise o režimu podpor“, zadruhé pojem „akt zakládající právně závazné účinky“, a zatřetí pojem „právní zájem na podání žaloby“.

Ve svém rozsudku ze dne 28. listopadu 2008, *Hotel Cipriani a další v. Komise* (T-254/00, T-270/00 a T-277/00, dosud nezveřejněný), Soud prohlásil za přípustné žaloby podané některými podniky, kterým bylo přiznáno snížení nebo osvobození od sociálních příspěvků přiznávané podnikům usazeným na ostrovním území Benátek a Chioggia, proti rozhodnutí Komise, která uvedená opatření považovala za režim podpor, který je neslučitelný se společným trhem, a požadovala, aby Italská republika zajistila, že vyplacené podpory budou příjemci navráceny. Ačkoliv má totiž rozhodnutí o režimu podpor obecnou působnost, skutečnost, že podnik patří do uzavřeného okruhu skutečných příjemců tohoto režimu podpor, kteří jsou dokonale identifikovatelní a zvláště dotčení povinností navrátit podpory státu, dostává k vymezení každého z těchto příjemců ve vztahu k jakékoli další osobě. Pokud by, jak tvrdila Komise, byla aktivní legitimace skutečného příjemce režimu podpor podmíněna přezkumem jeho individuální situace v rozhodnutí Komise, kterým se prohlašuje neslučitelnost dotčeného režimu, závisela by tato aktivní legitimace na volbě uvedeného orgánu, zda takový individuální přezkum na základě informací, které jí byly předloženy v průběhu správního řízení, provede, či nikoli. Toto řešení by znamenalo právní nejistotu v rozsahu, v němž je znalost Komise, co se týče konkrétních individuálních situací, často náhodná.

Pokud jde o pojem „akt zakládající právně závazné účinky“, Soud v rozsudku ze dne 10. dubna 2008, *Nizozemsko v. Komise* (T-233/04, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), který se týkal rozhodnutí Komise, jímž byl systém pro obchodování s povolenkami na emise oxidů dusíku oznámený Nizozemským královstvím kvalifikován jako státní podpora slučitelná se společným trhem, rozhodl, že žaloba proti dotčenému rozhodnutí ze strany uvedeného členského státu, který Komisi požádal, aby prohlásila, že uvedený systém není podporou, je přípustná. Jakožto privilegovaný žalobce nemusí členský stát odůvodnit právní zájem na podání žaloby, ale musí pouze doložit to, že napadené rozhodnutí zakládá právní účinky. Tak je tomu v projednávané věci, jelikož kvalifikace uvedeného systému jako státní podpory jednak ve výsledku umožnila Komisi, aby přezkoumala slučitelnost dotčeného opatření se společným trhem, a krom toho vedla k uplatnění řízení stanoveného pro existující režimy podpor, a jednak může mít dopad na poskytnutí nové podpory na základě pravidel pro kumulaci podpor různého původu stanovených zejména právním rámcem Společenství pro státní podpory na ochranu životního prostředí¹⁶.

Pokud jde o právní zájem na podání žaloby, Soud v rozsudku ze dne 9. července 2008, *Alitalia v. Komise* (T-301/01, dosud nezveřejněný), uvedl, že společnost Alitalia, která obdržela dotaci ve formě zvýšení základního kapitálu, která byla Komisi kvalifikována jako

¹⁶ Úř. věst. 2001, C 37, s. 3; Zvl. vyd. 08/02, s. 76.

státní podpora slučitelná se společným trhem s výhradou dodržení některých podmínek, si zachovává osobní právní zájem na zrušení napadeného rozhodnutí, a to dokonce i poté, co v důsledku jiného rozhodnutí Komise dosáhla vyplacení celé této podpory. Jelikož totiž napadené rozhodnutí sloužilo jako právní základ pro vydání rozhodnutí, kterým bylo povoleno vyplacení poslední části podpory, bylo by toto druhé rozhodnutí – kdyby Soud zrušil napadené rozhodnutí v rozsahu, v němž kvalifikovalo dotčené opatření jako státní podporu – zbaveno právního základu. Krom toho v tomtéž rozsudku Soud rozhodl, že ačkoli bylo napadené rozhodnutí přijato s výhradou dodržení některých podmínek, které se italské orgány zavázaly dodržovat, je žalobní důvod uplatněný společností Alitalia a směřující proti těmto podmínkám přípustný, jelikož tyto podmínky jsou přičitatelné Komisi, která má výlučnou pravomoc, pokud jde o zjišťování případné neslučitelnosti podpory se společným trhem.

Pokud jde o právní zájem na podání žaloby u příjemce podpory, která byla Komisí prohlášena za částečně neslučitelnou se společným trhem, Soud v rozsudku ze dne 22. října 2008, *TV 2/Danmark a další v. Komise* (T-309/04, T-317/04, T-329/04 a T-336/04, dosud nezveřejněný), rozhodl, že podmínky, za nichž Komise posoudila slučitelnost dotčených podpor, brání možnosti přezkoumávat přípustnost žaloby rozštěpením napadeného rozhodnutí na dvě části, přičemž jedna by kvalifikovala sporná opatření státních podpor jako částečně neslučitelná se společným trhem a druhá by je kvalifikovala jako státní podpory částečně slučitelné. Komise totiž ověřila, zda dotčená opatření státního financování jako celek představovala částku přesahující výši čistých nákladů spojených s poskytováním služby obecného hospodářského zájmu.

Krom toho Soud uvedl, že právní zájem na podání žaloby lze vyvodit z existence prokázaného „rizika“, že by právní postavení žalobců bylo dotčeno soudním řízením, nebo také ze skutečnosti, že „riziko“ soudního řízení je ke dni podání žaloby k Soudu vzniklé a trvajících. Proti TV 2 je přitom vedeno soudní řízení na vnitrostátní úrovni zahájené soutěžitelem a směřující k náhradě za újmu, která byla tomuto soutěžiteli údajně způsobena z důvodu, že státní podpora získaná společností TV 2 umožnila této společnosti sledovat strategii nízkých cen, pokud jde o prodej jejího vysílacího času pro reklamu. I když Soud konstatoval, že TV 2 k němu podala žalobu před zahájením uvedeného řízení soutěžitelem, domníval se, že vzniklá a trvajících povaha rizika soudního řízení ke dni podání žaloby TV2 je prokázána skutečností, že se toto riziko projevilo ve formě soudního řízení probíhajícího před vnitrostátním soudem.

2. Hmotněprávní pravidla

a) Poskytnutí hospodářské výhody

Ve věci *SIC v. Komise* (rozsudek Soudu ze dne 26. června 2008, T-442/03, dosud nezveřejněný), jejímž předmětem byla žaloba proti rozhodnutí Komise, kterým se zejména prohlašuje, že některá opatření přijatá Portugalskou republikou ve vztahu k Radiotelevisão Portuguesa (dále jen „RTP“), společnosti pověřené poskytováním veřejné služby portugalské televize, nejsou státními podporami a že ostatní opatření jsou slučitelná se společným trhem, žalobkyně zejména tvrdila, že v okamžiku emise dluhopisů byla RTP

implicitně poskytnuta státní záruka, která vysvětluje, že se této společnosti podařilo přes její zhoršenou finanční situaci umístit emisi dluhopisů na trhu. Soud poté, co konstatoval jednak, že RTP je akciovou společností, za jejíž závazky Portugalská republika, její 100% akcionář, neručí neomezeně, a jednak, že prospekt k dotčené emisi dluhopisů nestanovil žádnou záruku ze strany státu, rozhodl, že skutečnost, že na trhu byla upsána emise dluhopisů z roku 1994, protože se trh domníval, že stát *de facto* zaručuje jejich vrácení, neumožňuje dospět k závěru, že se jedná o státní podporu. Pouze objektivní zjištění, která by vedla k závěru, že je stát v případě nesplnění závazku ze strany RTP právně zavázán tuto emisi splatit, by umožnila konstatovat existenci státní záruky.

Ve výše uvedeném rozsudku *Hotel Cipriani a další v. Komise* tvrdily podniky, které byly osvobozeny od sociálních příspěvků, že jim tyto úlevy neposkytují žádnou hospodářskou výhodu z důvodu, že jsou náhradou za zvýšené náklady způsobené strukturálním znevýhodněním v oblasti laguny, v níž jsou podniky usazeny. Soud konstatoval, že dané podniky neprokázaly přímý vztah mezi skutečně nesenými dodatečnými náklady a vyšší získané podpory. Z pouhé skutečnosti, že podniky usazené na laguně jsou vystaveny vyšším nákladům než na pevnině, nelze vyvozovat, že je dotčený režim nijak nezvýhodňuje a nezavádí diskriminaci vůči jejich soutěžitelům v Itálii nebo jiných členských státech.

b) Selektivní povaha podpory

Ve výše uvedeném rozsudku *Nizozemsko v. Komise* Soud rozhodl, že systém pro obchodování s povolenkami na emise oxidu dusíku (NO_x) přijatý Nizozemským královstvím není státní podporou. Jednak totiž všechna nizozemská průmyslová zařízení, jejichž celkový instalovaný tepelný výkon je vyšší než daná prahová hodnota, bez ohledu na zeměpisné či odvětvové faktory, podléhají emisnímu stropu NO_x stanovenému dotčeným opatřením a mohou být zvýhodněna obchodovatelností povolenek na emise stanovenou uvedeným opatřením. Dotčený systém, který se týká nejvíce znečišťujících podniků, používá kritérium, které je objektivní a je v souladu se sledovaným cílem ochrany životního prostředí. A jednak pouze podnikům, na které se tento režim vztahuje, je pod sankcí pokuty uložena emisní norma nebo striktní míra standardního výkonu. Skutková a právní situace podniků, které podléhají tomuto emisnímu stropu NO_x, tudíž nemůže být považována za srovnatelnou se skutkovou a právní situací podniků, na které se tento strop neuplatní. Každopádně i za předpokladu, že dotčené opatření zavádí rozlišení mezi podniky, a je tedy *a priori* selektivní, vyplývá toto rozlišení z povahy nebo systematiky systému, do něhož toto opatření patří, a nesplňuje tedy podmínku selektivity. Úvahy ekologického charakteru totiž odůvodňují rozlišování mezi podniky emitujícími velké množství NO_x a ostatními podniky.

Naproti tomu ve výše uvedeném rozsudku *SIC v. Komise* Soud rozhodl, že Komise právně dostačujícím způsobem neprokázala, že některá zvýhodnění ve prospěch RTP (osvobození od notářských poplatků, registračních poplatků, jakož i nákladů na zveřejnění týkajících se přeměny tohoto podniku na akciovou společnost prostřednictvím zákona) nesplňují podmínku selektivity z důvodu, že jsou odůvodněna povahou a obecnou systematikou systému, do kterého spadají. Jednak totiž Komise nepřezkoumala otázku, zda použití legislativního nástroje, které vedlo k osvobození od notářských poplatků, nebylo vybráno s cílem, aby se veřejné podniky vyhnuly poplatkům, nebo zda pouze vycházelo

z logiky portugalského právního systému. A jednak měla Komise prokázat, zda do logiky portugalského právního systému spadá i skutečnost, že přeměna RTP na akciovou společnost neproběhla způsobem běžně stanoveným pro soukromé společnosti, to znamená notářským zápisem (se všemi důsledky obecného práva, které z toho vyplývají ve smyslu formalit v souvislosti s registrací a zveřejněním), ale zákonem.

Věc *Government of Gibraltar a Spojené království v. Komise* (rozsudek ze dne 18. prosince 2008, T-211/04 a T-215/04, dosud nezveřejněný) umožnila Soudu, aby podmínku selektivity nově upřesnil.

V srpnu roku 2002 oznámilo Spojené království Komisi reformu zamýšlenou vládou Gibraltarů týkající se korporáční daně, která zahrnovala zavedení tří daní: registračního poplatku, daně z počtu zaměstnanců a daně z užívání majetku pro účely podnikání (business property occupation tax, dále jen „BPOT“), s tím, že povinnost platit obě posledně uvedené daně bude omezena hranicí 15 % zisku. Komise měla za to, že uvedená reforma je selektivní z hlediska regionálního v rozsahu, v němž stanoví, že společnosti v Gibraltarů podléhají obecně nižší dani než společnosti ve Spojeném království. Navíc měla za to, že tři prvky daňové reformy jsou selektivní z věcného hlediska: zaprvé, podmínka vytvoření zisku před vznikem povinnosti platit daň z počtu zaměstnanců a BPOT, jelikož tato podmínka zvýhodňuje podniky, které žádný zisk nevytvářejí; zadruhé, omezení povinnosti platit daň z počtu zaměstnanců a BPOT ve výši 15 % zisku, jelikož toto omezení zvýhodňuje podniky, které mají v dotčeném zdaňovacím období nízké zisky v poměru k počtu svých zaměstnanců a k užívání majetku pro účely podnikání; zatřetí, daň z počtu zaměstnanců a BPOT, jelikož tyto dvě daně zvýhodňují svou povahou podniky, které v Gibraltarů nejsou skutečně fyzicky přítomny.

Na základě uplatnění podmínek stanovených v judikatuře týkající se podpor poskytnutých nižšími politickými jednotkami států¹⁷ Soud rozhodl, že referenční rámec pro posouzení regionální selektivity dotčené daňové reformy odpovídá výhradně území Gibraltarů, a že tudíž nemůže být provedeno žádné srovnání s režimem použitelným ve Spojeném království.

Co se týče věcné selektivity, Soud poznamenal, že kvalifikace daňového opatření vyžaduje rozbor mající tři fáze. Zaprvé musí Komise provést identifikaci a přezkum „obvyklého“ režimu daňového systému, který je použitelný v zeměpisné oblasti, která představuje rozhodný referenční rámec. Právě ve srovnání s tímto „obvyklým“ daňovým režimem musí Komise zadruhé prokázat případnou selektivní povahu výhody, kterou přiznává dotčené daňové opatření. Pokud Komise prokáže, že existují odchylky od „obvyklého“ daňového režimu, které způsobují rozlišování mezi podniky, může dotyčný členský stát předložit důkazy o tom, že uvedené rozlišování je odůvodněno povahou nebo uspořádáním jeho daňového systému. V takovém případě musí Komise zatřetí ověřit, že tomu tak skutečně je. V tomto ohledu Soud dodal, že v případě, že Komise neprovede první a druhou výše uvedenou etapu, nemůže přistoupit ke třetí etapě, aniž by překročila meze svého přezkumu. Takový přístup by totiž mohl jednak umožnit Komisi, aby nahradila členský stát, pokud jde o stanovení jeho daňového systému a jeho „obvyklého“ režimu, a jednak tím

¹⁷ Rozsudek Soudního dvora ze dne 6. září 2006, *Portugalsko v. Komise*, C-88/03, Sb. rozh. s. I-7115, bod 67.

členskému státu znemožnit, aby odůvodnil dotčená rozlišování povahou a uspořádáním oznámeného daňového systému.

Soud, který konstatoval, že Komise ani neprovedla předchozí identifikaci „obvyklého“ režimu oznámeného daňového systému, ani nezpochybnila kvalifikaci provedenou v tomto ohledu orgány Gibraltaru, měl za to, že Komise nemohla prokázat, že některé prvky oznámeného daňového systému mají derogativní, a tedy *a priori* selektivní povahu ve srovnání s jeho „obvyklým“ režimem. Stejně tak měl Soud za to, že Komise nemohla správně posoudit, zda případná rozlišování mezi podniky mohou být odůvodněna povahou a uspořádáním oznámeného daňového systému.

c) Kritérium soukromého investora v tržním hospodářství

V rozsudku ze dne 17. prosince 2008, *Ryanair v. Komise* (T-196/04, dosud nezveřejněný), Soud zrušil rozhodnutí, kterým Komise odděleně přezkoumala dvě dohody uzavřené leteckou společností Ryanair s Valonským regionem, vlastníkem letiště Charleroi, a s Brussels South Charleroi Airport (dále jen „BSCA“), veřejným podnikem ovládaným Valonským regionem, který toto letiště řídí a provozuje. Podle napadeného rozhodnutí tyto dvě dohody zahrnovaly státní podpory neslučitelné se společným trhem. Komise především konstatovala, že Valonský region uzavřel s Ryanair první dohodu jakožto subjekt veřejné moci, a že tudíž jeho roli v rámci této dohody nebylo možno přezkoumat za použití zásady soukromého investora v tržním hospodářství. Soud nejprve uvedl, že vzhledem k tomu, že BSCA je entita hospodářsky závislá na Valonském regionu, měla je Komise považovat za jednu a tutéž entitu. Dále konstatoval, že Valonský region uzavřením dohody se společností Ryanair jednal v rámci provozování hospodářské činnosti. Pouhá skutečnost, že je tato činnost vykonávána v rámci správy veřejného majetku, totiž neznamená, že souvisí s výkonem vrchnostenských pravomocí. Krom toho pouhá okolnost, že Valonský region ve věci stanovování letištních poplatků disponuje nařizovací pravomocí, nevylučuje, že přezkum systému slev z těchto poplatků musí být proveden ve světle zásady soukromého investora v tržním hospodářství.

d) Časová působnost výjimek ze zákazu státních podpor

Ve věci *SIDE v. Komise* (rozsudek Soudu ze dne 15. dubna 2008, T-348/04, dosud nezveřejněný) Komise uplatnila výjimku týkající se opatření určených na podporu kultury a zachování kulturního dědictví stanovenou v čl. 87 odst. 3 písm. d) ES, tedy v ustanovení, které vstoupilo v platnost dne 1. listopadu 1993, na podporu poskytnutou Francií před uvedeným datem. Soud poté, co připomněl, že se hmotněprávní pravidla Společenství v zásadě netýkají situací nastalých před jejich vstupem v platnost, a upřesnil, že tento závěr platí nezávisle na tom, zda by tato pravidla mohla mít příznivé či nepříznivé účinky pro dotčené osoby, rozhodl jednak, že každá nová státní podpora je nezbytně neslučitelná se společným trhem, pokud může narušit hospodářskou soutěž během období, kdy byla poskytována, a pokud nespadá pod žádnou výjimku, a jednak, že dotčená podpora, jakmile jsou její účinky založeny, se stává s konečnou platností slučitelnou, či neslučitelnou se společným trhem. Jelikož analýza slučitelnosti podpory se společným trhem nevyžaduje

pouze posouzení, zda v okamžiku přijetí odpovídajícího rozhodnutí zájem Společenství vyžadoval, aby byla podpora vrácena, či nikoli, musí Komise také ověřit, zda mohla dotčená podpora během období, kdy byla poskytována, narušit hospodářskou soutěž. Na základě těchto úvah Soud dospěl k závěru, že se Komise uplatněním výše uvedené výjimky na období přede dnem 1. listopadu 1993 dopustila nesprávného právního posouzení.

e) Služby obecného hospodářského zájmu

Věc *BUPA a další v. Komise* (rozsudek Soudu ze dne 12. února 2008, T-289/03, dosud nezveřejněný) umožnila Soudu, aby rozvinul svou judikaturu týkající se otázky, zda vyrovnání, které podnik získá jako protiplnění za službu obecného hospodářského zájmu (dále jen „SOHZ“), kterou zajišťuje, představuje státní podporu, či nikoliv. Spor se týkal organizace systému soukromého zdravotního pojištění (dále jen „SZP“) v Irsku, který byl v letech 1994 až 1996 předmětem liberalizace, v jejímž rámci byla Voluntary Health Insurance Board (VHI) podřízena hospodářské soutěži s ostatními provozovateli včetně žalobkyně. V rámci této liberalizace bylo rozhodnuto o založení systému vyrovnávání rizik (dále jen „RES“) řízeného ze strany Health Insurance Authority (dále jen „HIA“). RES představuje v podstatě mechanismus, který stanoví jednak, že pojistitelé SZP, kteří mají rizikový profil bezpečnější než běžný tržní rizikový profil, musí zaplatit HIA poplatek, a jednak, že HIA musí provést příslušnou platbu pojistitelům SZP, kteří mají rizikový profil méně bezpečný než běžný profil. Mechanismus upřesňuje různé prahové hodnoty pro provedení plateb RES. Komise, která projednávala stížnost ze strany BUPA, jakož i oznámení RES ze strany Irska, rozhodla, že platby v rámci RES představují náhradu, která je určena jako vyrovnání za závazky SOHZ, tedy závazky, jejichž cílem je zajistit všem osobám žijícím v Irsku minimální úroveň služeb SZP za stejnou cenu, nezávisle na jejich zdravotním stavu, na jejich věku nebo na jejich pohlaví (dále jen „závazky SZP“)¹⁸.

Soud rozhodl, že i když v době rozhodné z hlediska rozboru Komise nebyl rozsudek Soudního dvora ze dne 24. července 2003, *Altmark Trans a Regierungspräsidium Magdeburg*¹⁹ (dále jen „rozsudek Altmark“), ještě vydán, je třeba legalitu napadeného rozhodnutí přezkoumat právě na základě daných čtyř podmínek, které Soudní dvůr v uvedeném rozsudku stanovil (dále jen „podmínky uvedené v rozsudku Altmark“). Jednak totiž Soudní dvůr nestanovil žádné omezení časové působnosti pravidel stanovených v rozsudku Altmark, a jednak výklad ustanovení práva Společenství Soudním dvorem pouze vyjasňuje a upřesňuje jeho význam a dosah tak, jak mělo být vykládáno a uplatněno, a to i ze strany orgánů Společenství, od okamžiku svého vstupu v platnost. Soud uvedl, že v projednávané věci musí být podmínky uvedené v rozsudku Altmark, jejichž rozsah se kromě toho ve velké míře překrývá s rozsahem podmínek čl. 86 odst. 2 ES, uplatněny v souladu s duchem a účelem, kterými byla vedena formulace jejich znění, ale způsobem přizpůsobeným zvláštnostem projednávané věci.

V rámci první podmínky uvedené v rozsudku Altmark, podle níž musí být podnik, který je příjemcem náhrad, skutečně pověřen plněním jasně definovaných závazků veřejné

¹⁸ Rozhodnutí K(2003) 1322 konečné ze dne 13. května 2003 (státní podpora N 46/2003-Irsko).

¹⁹ C-280/00, Recueil, s. I-7747.

služby, Soud konstatoval, že právo Společenství nenabízí ani jasnou a přesnou právní definici pojmu „úkol SOHZ“, ani zavedenou právní koncepci, která by s konečnou platností stanovila podmínky, které musí být splněny, aby se členský stát mohl právoplatně dovolávat existence a ochrany úkolu SOHZ. Členské státy mají proto širokou posuzovací pravomoc při vymezení definice toho, co považují za SOHZ, a Komise může tuto definici zpochybnit pouze v případě zjevného pochybení. Tato rozsáhlá posuzovací pravomoc však neznamená, že by byl členský stát zbaven povinnosti dbát na to, aby úkol SOHZ, jehož se dovolává, splňoval určité minimální požadavky (jimiž jsou zejména existence aktu veřejné moci, kterým jsou dotčené subjekty pověřeny daným úkolem, a jeho univerzální a závazná povaha), které jsou společné všem úkolům SOHZ ve smyslu Smlouvy o ES, a povinnosti prokázat, že tato kritéria jsou v projednávaném případě skutečně splněna. Pokud členský stát nepředloží důkaz o tom, že jsou tato kritéria splněna, může to představovat pochybení spočívající ve zjevně nesprávném posouzení, které musí Komise sankcionovat. Mimoto, členský stát musí uvést, z jakých důvodů se domnívá, že dotčená služba má být díky své zvláštní povaze kvalifikována jako SOHZ. Bez takového odůvodnění by totiž nebyla možná kontrola, byť jen okrajová, kterou vykonávají orgány Společenství. Soud krom toho uvedl, že pro svěřeni úkolu SOHZ není nezbytné, aby subjektu pověřenému tímto úkolem bylo uděleno výlučné nebo zvláštní právo k jeho splnění, a že toto pověření může rovněž spočívat v závazku, který je uložen velkému počtu, nebo dokonce všem hospodářským subjektům činným na stejném trhu. Naproti tomu, podmínkami nezbytnými pro to, aby byla doložena existence úkolů SOHZ, jsou jejich závazná a univerzální povaha: i když první podmínka znamená, že poskytovatel je povinen uzavřít smlouvu za neměnných podmínek, aniž by mohl druhou smluvní stranu odmítnout, neznamená druhá podmínka, že by dotčená služba musela nutně být poskytována celé populaci členského státu, za předpokladu, že je dotčená služba nabízena za jednotných a nediskriminačních cen a za kvalitativně podobných podmínek pro všechny zákazníky. Na základě uplatnění těchto kritérií v projednávaném případě Soud rozhodl, že RES první podmínku uvedenou v rozsudku Altmark splňuje.

Pokud jde o druhou podmínku uvedenou v rozsudku Altmark, která stanoví, že kritéria, na jejichž základě je vypočítáno vyrovnání za plnění úkolu SOHZ, musí být stanovena předem a objektivním a transparentním způsobem, Soud konstatoval, že je rovněž v projednávané věci splněna. Případná pravomoc irských orgánů v rámci výpočtu plateb RES totiž není jako taková v rozporu s existencí objektivních a transparentních kritérií. Kromě toho samotná složitost ekonomických a matematických vzorců pro výpočet, který je třeba provést, se nedotýká přesnosti a jasně stanovené povahy příslušných kritérií.

V rámci přezkumu třetí podmínky uvedené v rozsudku Altmark, podle níž musí být vyrovnávání nezbytné a přiměřené ve vztahu k nákladům vynaloženým na plnění úkolu SOHZ, Soud poznamenal, že platby RES nemají za cíl poskytnout vyrovnání za případné náklady nebo zvýšené náklady spojené s konkrétním poskytováním některých služeb SZP, ale pouze vyrovnávat dodatečné náklady, u kterých se vychází z toho, že vyplývají z negativního odchýlení rizikového profilu pojistitele SZP vůči průměrnému tržnímu rizikovému profilu. To však neznamená porušení dotčené podmínky. Jelikož se totiž systém vyrovnání dotčený v projednávané věci radikálně liší zejména od systému přezkoumaného v rozsudku Altmark, nemůže striktně vyhovět třetí podmínce uvedené v rozsudku Altmark, která vyžaduje, aby bylo možno určit náklady způsobené plněním závazku SOHZ. Nicméně kvantifikace zvýšených nákladů prostřednictvím srovnání mezi skutečným rizikovým

profilem pojistitele SZP a průměrným tržním rizikovým profilem s ohledem na částky uhrazené veškerými pojistiteli SZP podléhajícími RES je v souladu s účelem a duchem uvedené podmínky, jelikož výpočet vyrovnání je založen na konkrétních objektivních, jasně identifikovatelných a kontrolovatelných okolnostech.

Pokud jde o čtvrtou podmínku uvedenou v rozsudku *Altmark*, která vyžaduje, aby náklady vynaložené za účelem plnění úkolu SOHZ odpovídaly nákladům efektivního podniku, Soud rozhodl, že Komise mohla mít právoplatně za to, že v projednávaném případě není srovnání mezi případnými příjemci plateb RES a efektivně hospodařícím subjektem nezbytné. Je třeba vzít v úvahu skutečnost, že se uvedená podmínka ve vztahu k systému RES neuplatní striktně z důvodu dvou následujících specifických okolností: neutrality systému vyrovnávání, který tvoří RES, ve vztahu k příjmům a ziskům pojistitelů SZP a zvláštní povahy zvýšených nákladů spojených s negativním rizikovým profilem uvedených pojistitelů²⁰.

Jiné rozsudky umožnily Soudu, aby v roce 2008 doplnil strukturu rozboru použitelného ve vztahu k vyrovnání za plnění SOHZ.

V rozsudku ze dne 1. července 2008, *Deutsche Post v. Komise* (T-266/02, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Soud nejprve zdůraznil, že jestliže byly státní prostředky poskytnuty jako vyrovnání za dodatečné náklady spojené s plněním SOHZ při dodržení podmínek uvedených v rozsudku *Altmark*, Komise nemůže, aniž by zbavila čl. 86 odst. 2 ES veškerého užitečného účinku, kvalifikovat poskytnuté veřejné prostředky jako státní podporu, pokud jejich celková částka nepřesahuje výši dodatečných nákladů vzniklých v důsledku plnění uvedeného úkolu SOHZ. Pokud proto Komise opomene ověřit, zda výše vyrovnání nepřesahuje výši dodatečných nákladů spojených s poskytováním SOHZ, neprokáže právně dostačujícím způsobem, že uvedené vyrovnání poskytuje výhodu ve smyslu čl. 87 odst. 1 ES, a že tedy může představovat státní podporu. Krom toho, pokud Komise v tomto ohledu neprovedla žádný přezkum ani žádné posouzení, nepřísluší soudu Společenství, aby namísto uvedeného orgánu provedl přezkum, který Komise nikdy neprovedla, a aby odhadl závěry, ke kterým by na konci tohoto přezkumu dospěla.

Ve výše uvedeném rozsudku *SIC v. Komise* Soud prohlásil, že Portugalská republika nebyla povinna zorganizovat výběrové řízení před zadáním SOHZ televizního vysílání RTP. Specifičnost veřejné služby televizního vysílání, zejména její souvislost s demokratickými, společenskými a kulturními potřebami každé společnosti, totiž vysvětluje a odůvodňuje skutečnost, že od členského státu nelze vyžadovat, aby vypsál výběrové řízení za účelem zadání SOHZ televizního vysílání, přinejmenším když se rozhodne zajistit sám tuto veřejnou službu prostřednictvím veřejnoprávní společnosti, jak je tomu v projednávaném případě.

Soud uvedl, že členské státy jsou příslušné k definování SOHZ televizního vysílání způsobem, který zahrnuje vysílání širokého programového spektra, přičemž je subjektu pověřenému SOHZ současně povoleno, aby vykonával takové obchodní činnosti, jako je prodej vysílacího času pro reklamu. Kdyby tomu tak nebylo, závisela by sama definice SOHZ televizního vysílání na způsobu jejího financování, přestože je SOHZ již z povahy

²⁰ Ve výše uvedeném rozsudku *Hotel Cipriani a další v. Komise* Soud potvrdil, že co se týče rozhodnutí vydaných Komisí před vydáním rozsudku *Altmark*, je třeba přezkoumat, zda celkový přístup, který byl sledován, je slučitelný s podstatou podmínek podle rozsudku *Altmark*.

věci definována ve vztahu k obecnému zájmu, kterému má vyhovět, a nikoliv ve vztahu k prostředkům, které budou zajišťovat její poskytování.

Pokud jde o kontrolu dodržení podmínek pověření veřejnou službou ze strany RTP, Soud uvedl, že pouze členský stát je schopen posoudit, zda provozovatel vysílání poskytující veřejnou službu dodržuje normy kvality vymezené ve svém pověření. Komise se musí omezit na zjištění existence nezávislého kontrolního mechanismu na vnitrostátní úrovni, což v projednávaném případě učinila. Pokud jde o přiměřenost financování nákladů veřejné služby, dospěl Soud k závěru, že Komise tím, že nepožádala Portugalskou republiku, aby jí předala některé auditorské zprávy RTP, porušila svou povinnost přezkumu. Komise totiž nemůže opomenout vyžádat si sdělení informací, o kterých se zdá, že mohou potvrdit, nebo vyvrátit jiné informace, které jsou relevantní pro přezkum dotčeného opatření, ale jejichž hodnověrnost nemůže být považována za dostatečně prokázanou.

Soud mimoto ve výše uvedeném rozsudku *TV 2/Danmark a další v. Komise* uvedl, že SOHZ televizního vysílání se nemusí nutně omezit na vysílání nevýdělečných programů. Tvzení, podle něhož podnik TV 2 pověřený SOHZ (TV 2) bude nevyhnutelně veden k subvencování své obchodní činnosti prostřednictvím státního financování veřejné služby, Soud chápe v tom smyslu, že poukazuje nanejvýš na riziko, kterému musí členské státy předejít a které musí Komise případně sankcionovat. Krom toho, pokud jde o volnost ponechanou TV 2 dánskými orgány při konkrétním definování jejího programu, Soud konstatoval, že není nic neobvyklého, když provozovatel vysílání poskytující veřejnou službu požívá, s výhradou dodržování kvalitativních požadavků, při výběru programů redakční nezávislosti ve vztahu k politické moci.

f) Podpory určené k náhradě škod způsobených mimořádnými událostmi

Podle čl. 87 odst. 2 písm. b) ES musí být za slučitelné se společným trhem prohlášeny podpory poskytované za účelem náhrady škod způsobených mimořádnými událostmi.

Po útocích ze dne 11. září 2001 přijala Komise dne 10. října 2001 sdělení²¹, v němž měla za to, že na základě uvedeného ustanovení lze povolit náhradu zejména nákladů vyvolaných uzavřením amerického vzdušného prostoru od 11. do 14. září 2001. Soud v rozsudku ze dne 25. června 2008, *Olympiaki Aeroporia Ypiresies v. Komise* (T-268/06, dosud nezveřejněný), částečně zrušil rozhodnutí Komise, kterým se za neslučitelnou se společným trhem prohlašuje část podpor poskytnutých Řeckou republikou za účelem náhrady ztrát způsobených zrušením letů stanovených mimo rámec období uvedeného v uvedeném sdělení. Soud rozhodl, že i když čl. 87 odst. 2 písm. b) ES umožňuje poskytnout náhradu pouze za hospodářská znevýhodnění přímo způsobená mimořádnými událostmi, může být uznána existence přímé souvislosti, i když škoda – stejně jako v projednávané věci – vznikne krátce po uplynutí výše uvedeného období.

²¹ KOM(2001) 574 konečné.

3. Procesní pravidla

Konečně, judikatura z roku 2008 umožnila vyjasnit povinnosti Komise, přijímá-li druhé rozhodnutí o státní podpoře, která byla předmětem rozhodnutí zrušeného Soudem. Ve výše uvedeném rozsudku *Alitalia v. Komise* Soud rozhodl, že Komise v takovém případě nemá povinnost znovu zahájit formální vyšetřovací řízení, jelikož k protiprávnostem sankcionovaným Soudem nedošlo již při zahájení řízení. Mimoto Komise nebyla povinna dotčeným třetím osobám, jejichž právo uplatnit své připomínky bylo v rámci prvního rozhodnutí zaručeno zveřejněním oznámení rozhodnutí Komise o zahájení formálního vyšetřovacího řízení v Úředním věstníku, znovu nabídnout tutéž možnost v rámci přijetí druhého rozhodnutí.

Ochranná známka Společenství

Rozhodnutí týkající se použití nařízení (ES) č. 40/94²² představují v roce 2008 i nadále významné množství (171) věcí, které Soud ukončil, třebaže představují nižší procentní podíl na ukončených věcech než v roce 2007.

1. Absolutní důvody pro zamítnutí zápisu

Soud se poprvé v rozsudku ze dne 12. listopadu 2008, *Lego Juris v. OHIM – Mega Brands (Lego kostka)* (T-270/06, dosud nezveřejněný), týkajícím se řízení o prohlášení neplatnosti, vyjádřil k rozsahu působnosti absolutního důvodu pro zamítnutí stanoveného v čl. 7 odst. 1 písm. e) ii) nařízení č. 40/94, podle něhož se do rejstříku nezapíší označení, která jsou tvořena výlučně tvarem výrobku, který je nezbytný pro dosažení technického výsledku. Soud rozhodl, že uvedené ustanovení brání zápisu jakéhokoli tvaru, který je tvořen výlučně, pokud jde o jeho základní vlastnosti, tvarem výrobku, který je technicky v příčinné souvislosti a dostačuje k dosažení cíleného technického výsledku, i když lze tohoto technického výsledku dosáhnout jinými tvary užívanými totéž či jiné technické řešení. Tyto vlastnosti musejí být určeny objektivně na základě grafického ztvárnění dotčeného tvaru a případných popisů předložených při podání přihlášky ochranné známky, a nikoli na základě vnímání cílového spotřebitele.

V jiném řízení o prohlášení neplatnosti Soud v rozsudku ze dne 15. října 2008, *Powerserv Personalservice v. OHIM – Manpower (MANPOWER)* (T-405/05, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), upřesnil zeměpisný rozsah, ve kterém může relevantní veřejnost vnímat označení tvořené anglickým slovem „manpower“ jako popisné. V tomto ohledu rozhodl, že tomu tak může být i v případě neanglicky mluvících členských států za podmínky, že se zaprvé toto anglické slovo stalo součástí jazyka dotčené země a může v ní být používáno namísto výrazu značícího v tomto jazyce „pracovní sílu“ nebo „lidskou práci“, nebo že zadruhé v kontextu, do kterého spadají výrobky a služby chráněné ochrannou známkou MANPOWER, je angličtina používána, byť jen alternativně k národnímu

²² Nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství (Úř. věst. 1994, L 11, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 146).

jazyku, k oslovení relevantní veřejnosti. Podle těchto kritérií Soud dochází k závěru, že odvolací senát měl správně za to, že je dotčené označení popisné v Německu a Rakousku, zatímco měl nesprávně za to, že tomu je stejně v Nizozemsku, ve Švédsku a v Dánsku. Jiné úvahy týkající se úlohy znalosti jazyků u relevantní veřejnosti jsou uvedeny v rozsudku ze dne 26. listopadu 2008, *New Look v. OHIM (NEW LOOK)* (T-435/07, nezveřejněný), ve kterém Soud rozhodl, že vzhledem k tomu, že je obecně známou skutečností, že široká veřejnost ve skandinávských zemích, v Nizozemsku a Finsku má základní znalost angličtiny, mohl mít odvolací senát právem za to, že označení NEW LOOK, tedy běžný výraz, který spadá do běžné angličtiny a nevykazuje žádnou jazykovou obtíž, v těchto zemích postrádá jakoukoli rozlišovací způsobilost.

Jiný významný přínos judikatury z tohoto roku v dané oblasti se týká rozsahu odkazu čl. 7 odst. 1 písm. h) nařízení č. 40/94 na absolutní důvody pro zamítnutí uvedené v článku 6ter Pařížské úmluvy²³. Ve věci, ve které byl vydán rozsudek ze dne 28. února 2008, *American Clothing Associates v. OHIM (Vyobrazení javorového listu)* (T-215/06, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), která vznikla na základě žaloby podané podnikem, kterému Úřad pro harmonizaci na vnitřním trhu (ochranné známky a vzory) (dále jen „OHIM“) odmítl zapsat označení tvořené zejména javorovým listem z důvodu, že se javorový list objevuje na kanadské vlajce, Soud rozhodl, že z důvodu rozdílu, který uvedená úmluva činí mezi „továrními nebo obchodními známkami“ a „ochrannými známkami pro služby“, se její článek 6ter písm. a), který ukládá odmítnout zápis zejména vlajek a jiných znaků státní svrchovanosti, na „ochranné známky pro služby“ nepoužije. Kdyby totiž zákonodárce Společenství měl v úmyslu rozšířit tento zákaz na ochranné známky pro služby, neomezil by se na pouhý odkaz na článek 6ter Pařížské úmluvy, nýbrž by tento zákaz zmínil v samotném textu článku 7 nařízení č. 40/94. Krom toho Soud uvedl, že na rozdíl od toho, co je stanoveno pro posouzení rozlišovací způsobilosti kombinované ochranné známky, je při použití článku 6ter Pařížské úmluvy třeba zohlednit každý prvek zmiňované ochranné známky a k tomu, aby nedošlo k zápisu dotčené ochranné známky, postačuje, že jeden z těchto prvků představuje znak státní svrchovanosti nebo jeho napodobení, nezávisle na jejím celkovém vnímání. Konečně použití čl. 6ter odst. 1 písm. a) Pařížské úmluvy není podmíněno existencí možnosti omylu dotčené veřejnosti ohledně původu výrobků označených přihlašováním ochrannou známkou nebo ohledně existence spojitosti mezi majitelem této ochranné známky a státem, jehož symbolický znak je obsažen v uvedené ochranné známce.

V rozsudku ze dne 9. července 2008, *Hartmann v. OHIM (E)* (T-302/06, nezveřejněný), Soud poskytl významné upřesnění judikatury, podle níž OHIM může založit svou analýzu na skutečnostech vyplývajících z praktické zkušenosti obecně získané při uvádění výrobků všeobecné spotřeby na trh, aniž by musel uvádět příklady takové zkušenosti. Soud rozhodl, že vzhledem k tomu, že výrobky uvedené v přihlášené ochranné známce oddělení OHIM definovala jako výrobky, které nejsou určeny k všeobecné spotřebě, ale jsou určeny specializované veřejnosti, nelze připustit, že tato oddělení svou analýzu zakládají na konkrétních skutečnostech, které může znát každý.

²³ Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, ve znění změn a doplňků (UN Treaty Series, svazek 828, č. 11847, s. 108).

Soud upřesnil vztah, který musí existovat mezi ochrannou známkou a dotčenými výrobky nebo službami, aby ochranná známka mohla být považována za popisnou, v několika rozsudcích, zejména v rozsudku ze dne 2. dubna 2008, *Eurocopter v. OHIM (STEADYCONTROL)* (T-181/07, nezveřejněný), rozsudku ze dne 24. září 2008, *HUP Usługi Polska v. OHIM – Manpower (I.T.@MANPOWER)* (T-248/05, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), rozsudku ze dne 15. října 2008, *REWE-Zentral v. OHIM (Port Louis)* (T-230/06, nezveřejněný), rozsudku ze dne 25. listopadu 2008, *CFCMCEE v. OHIM (SURFCARD)* (T-325/07, nezveřejněný), a ze dne 2. prosince 2008, *Ford Motor v. OHIM (FUN)* (T-67/07, dosud nezveřejněný). V tomto posledně uvedeném rozsudku Soud konkrétně shledal, že vztah mezi smyslem slova „fun“ a pozemními motorovými vozidly, jakož i díly a částmi pozemních motorových vozidel není dostatečně přímý a konkrétní, aby bylo možné – na rozdíl od toho, jak rozhodl odvolací senát – zápis přihlášené ochranné známky zamítnout.

Konečně v rozsudku ze dne 12. března 2008, *Compagnie générale de diététique v. OHIM (GARUM)* (T-341/06, nezveřejněný), Soud upřesnil, že analýza rozlišovací způsobilosti označení musí odkazovat na konkrétní a aktuální, nebo přinejmenším velmi pravděpodobnou a dostatečně časově blízkou tržní zkušenost. Naproti tomu předpokládaný, případně hypotetický vývoj bez jakéhokoli vztahu ke konkrétním a ověřitelným skutečnostem v zásadě stačit nemůže.

2. Relativní důvody pro zamítnutí zápisu

Soud se stejně jako v roce 2007 ve sporu mezi českou společností Budějovický Budvar a americkou společností Anheuser-Busch v rozsudku ze dne 16. prosince 2008, *Budějovický Budvar v. OHIM – Anheuser-Busch (BUD)* (T-225/06, T-255/06, T-257/06 a T-309/06, dosud nezveřejněný), vyjádřil k výkladu čl. 8 odst. 4 nařízení č. 40/94, který umožňuje proti zápisu ochranné známky Společenství podat námitky uplatňující starší označení, které není ochrannou známkou. Soud nejprve uvedl, že OHIM musí zohlednit starší práva chráněná v členských státech, aniž by mohl zpochybnit jejich kvalifikaci. Jelikož je ochrana přiznaná označení původu „bud“ v Rakousku a ve Francii platná na základě vnitrostátních právních předpisů těchto států, OHIM tak musí účinky této ochrany zohlednit. Dále Soud konstatoval, že OHIM měl namísto použití článku 43 nařízení č. 40/94 *per analogiam* a požadavku, aby společnost Budějovický Budvar prokázala „skutečné“ užívání označení „bud“, ověřit, zda byla dotčená označení užívána v kontextu obchodní činnosti, jejímž cílem je dosažení hospodářských výhod, a nikoli v soukromé oblasti, a to bez ohledu na území, na kterém k tomuto užívání dochází. Soud měl za to, že česká společnost prokázala, že jsou dotčená označení užívána v obchodním styku. Navíc Soud konstatoval, že OHIM pochybil, když nezohlednil všechny skutkové a právní okolnosti relevantní k určení, zda dotčené vnitrostátní právní předpisy umožňují společnosti Budějovický Budvar zakázat užívání pozdější ochranné známky.

Jeden z dalších hlavních přínosů judikatury v roce 2008 v dané oblasti se týká otázky podobnosti výrobků nebo služeb, kterých se týkají starší ochranná známka a přihlášená ochranná známka, za účelem posouzení existence nebezpečí záměny. V rozsudku ze dne 18. června 2008, *Coca-Cola v. OHIM – San Polo (MEZZOPANE)* (T-175/06, dosud nezveřejněný),

Soud zaprvé shledal, že mezi vínem a pivem existuje jen slabá podobnost. Třebaže víno a pivo mohou z části uspokojovat tutéž potřebu vychutnávat nápoj při jídle nebo jako aperitiv, relevantní spotřebitel je vnímá jako odlišné výrobky. Krom toho neexistuje žádná skutečnost, která by umožnila dospět k závěru, že kupující jednoho z těchto výrobků je veden k tomu, aby koupil i druhý, a že tak jsou komplementární. Naproti tomu i když se zohlední rozdíly v cenách, víno a pivo mají v určité míře konkurenční charakter.

V rozsudku ze dne 4. listopadu 2008, *Group Lottuss v. OHIM – Ugly (COYOTE UGLY)* (T-161/07, nezveřejněný), Soud shledal existenci vysoké komplementarity jednak mezi „pivem“, a jednak mezi „službami koktejlového baru“, jakož i „zábavními službami, diskotékami a nočními podniky“. Pivo je totiž konzumováno pro uhašení žízně nebo pro potěšení, zatímco tyto služby se týkají činnosti spočívající v přípravě a podávání alkoholických nápojů v místech, kam se vyráží za zábavou. Soud měl za to, že OHIM tedy může právem konstatovat existenci nízkého stupně podobnosti mezi těmito výrobky a těmito službami. Je tomu jinak, pokud jde o podobnost mezi pivem a „kulturními činnostmi“, jelikož tyto kulturní činnosti s pivem vykazují vztah komplementarity, který je méně výrazný v porovnání se službami uvedenými výše.

Komplementarita mezi výrobky a službami je rovněž předmětem dvou dalších rozsudků, vydaných v souvislosti s řízeními o prohlášení neplatnosti. V rozsudku ze dne 24. září 2008, *Oakley v. OHIM – Venticinque (O STORE)* (T-116/06, dosud nezveřejněný), Soud stanovil, že vztah mezi službami poskytovanými v rámci maloobchodu s určitými oděvními výrobky a těmiž výrobky se vyznačuje úzkou vazbou v tom smyslu, že výrobky jsou důležité, případně nezbytné pro poskytování zmíněných služeb. Posledně uvedené služby jsou totiž poskytovány při prodeji uvedených výrobků a maloobchod zahrnuje všechny činnosti subjektu podněcující k uzavření prodeje. Naproti tomu tento vztah neexistuje, jestliže se prodejní služby, na které se vztahuje ochranná známka, týkají módních doplňků a jestliže se jiná ochranná známka týká oděvních a kožených výrobků.

V rozsudku ze dne 12. listopadu 2008, *Weiler v. OHIM – IQNet Association – The International Certification Network (Q2WEB)* (T-242/07, nezveřejněný), Soud k odůvodnění svého zjištění, podle něhož všechny dotčené výrobky a služby, kterých se týká ochranná známka Q2WEB, mohou být užívány nebo poskytovány doplňkově nebo následně, aby spotřebitelům poskytly dotčené služby, kterých se týká ochranná známka QWEB Certified Site, uvedl, že poskytovatelé telekomunikačních služeb, zvláště takových telekomunikačních služeb prostřednictvím internetu, kterých se týká ochranná známka QWEB Certified Site, zpravidla svým klientům poskytují software, jakož i službu údržby a aktualizace tohoto softwaru, který je tedy již z povahy věci důležitý pro užívání poskytnuté telekomunikační služby, a že takový software a služby jsou součástí výrobků a služeb, kterých se týká ochranná známka Q2WEB.

Judikatura z tohoto roku krom toho přinesla poznatky týkající se koncepčního srovnání mezi kolidujícími označeními v rámci řízení *inter partes*. Soud, který se musel vyjádřit k podobnosti mezi slovními označeními EL TIEMPO a TELETIEMPO, v rozsudku ze dne 22. dubna 2008, *Casa Editorial el Tiempo v. OHIM – Instituto Nacional de Meteorología (EL TIEMPO)* (T-233/06, nezveřejněný), rozhodl, že nic ve znění popisu dotčených výrobků a služeb neumožňuje mít za to, že slovo „tiempo“ bude nezbytně vykládáno v časovém

významu, pokud jde o přihlášenou ochrannou známku, a v klimatologickém významu, pokud jde o starší ochranné známky.

Krom toho v rozsudku ze dne 2. prosince 2008, *Harman International Industries v. OHIM – Becker (Barbara Becker)* (T-212/07, dosud nezveřejněný), Soud rozhodl, že jestliže je slovní ochranná známka složena ze dvou prvků, z nichž jeden je společný s jediným prvkem tvořícím jinou slovní ochrannou známku, pro shledání nebezpečí záměny se nevyžaduje, aby společný prvek kolidujících ochranných známek tvořil dominantní prvek celkového dojmu, který složená ochranná známka vyvolává. Pokud by totiž taková podmínka byla vyžadována, třebaže společný prvek ve složené ochranné známce má samostatnou rozlišovací roli, majitel starší ochranné známky by byl zbaven výlučného práva z této ochranné známky.

Konečně Soud upřesnil, jaká je úroveň pozornosti průměrného spotřebitele, když kupuje levný kus nábytku. Vzhledem k tomu, že tento spotřebitel jedná na základě řady funkčních a estetických úvah, aby vytvořil harmonii s ostatními kusy nábytku, kterými již disponuje, Soud v rozsudku ze dne 16. ledna 2008, *Inter-KEA v. OHIM – Waibel (idea)* (T-112/06, nezveřejněný), rozhodl, že ačkoli nákup ve striktním slova smyslu v případě některých kusů nábytku může proběhnout rychle, postup srovnávání a úvah, který výběru předchází, již pojmově vyžaduje vysokou úroveň pozornosti.

3. Formální a procesní otázky

a) Důkaz o skutečném užívání starší ochranné známky

V rozsudku ze dne 10. září 2008, *Boston Scientific v. OHIM – Terumo (CAPIO)* (T-325/06, nezveřejněný), Soud rozhodl, že číselné údaje obsažené v seznamu prodejů výrobků, na které se vztahuje starší ochranná známka, který u OHIM předložil majitel této starší ochranné známky, lze prokázat i jinými prostředky, než je notářský zápis nebo prohlášení uvedené v čl. 76 odst. 1 nařízení č. 40/94 a v pravidle 22 nařízení (ES) č. 2868/95²⁴. Skutečnost, že některé prvky faktur odpovídajících těmto prodejem jsou uvedeny v seznamu, svědčí o jeho ucelenosti a věrohodnosti. Krom toho vystavení faktury prokazuje, že starší ochranná známka byla užívána veřejně a navenek, a nikoli pouze uvnitř podniku, který je jejím majitelem, nebo v rámci distribuční sítě, kterou tento podnik vlastní nebo kontroluje.

V rozsudku ze dne 26. listopadu 2008, *Rajani v. OHIM – Artoz-Papier (ATOZ)* (T-100/06, nezveřejněný), Soud přezkoumává otázku data, které je třeba zohlednit jako *dies a quo* pro výpočet doby pěti let, během které se na starší ochrannou známku nemůže vztahovat důkaz o skutečném užívání, jestliže tato ochranná známka byla předmětem přihlášky k mezinárodnímu zápisu u Světové organizace duševního vlastnictví (WIPO), která byla podána k určitému datu, ale v členském státě její ochrana započala k pozdějšímu datu. Poté, co Soud konstatoval, že tato otázka spadá pod dotyčné vnitrostátní právo, rozhodl, že pokud je podle tohoto práva ochrana mezinárodně zapsané ochranné známky prozatímně

²⁴ Nařízení Komise (ES) č. 2868/95 ze dne 13. prosince 1995, kterým se provádí nařízení č. 40/94 (Úř. věst. L 303, s. 1; Zvl. vyd. 17/01, s. 189).

odmítnuta, ale později je přiznána, má se za to, že k zápisu došlo k datu, kdy WIPO převzala konečné oznámení týkající se přiznání ochrany.

b) Funkční kontinuita

Soud uplatnil zásady stanovené v rozsudku Soudního dvora ze dne 13. března 2007, *OHIM v. Kaul*²⁵, když v rozsudku ze dne 17. června 2008, *El Corte Inglés v. OHIM – Abril Sánchez a Ricote Saugar (BOOMERANGTV)* (T-420/03, dosud nezveřejněný), upřesnil, že ačkoli odvolací senát není povinen vzít v úvahu skutkové okolnosti a důkazy poprvé předložené v řízení před ním, je nutno ověřit, zda svým odmítnutím neporušil čl. 74 odst. 2 nařízení č. 40/94, když se domníval, že nemá žádný prostor pro uvážení. Soud měl za to, že povaha daných skutečností a důkazů je jen jedním z prvků, které mohou být brány v úvahu v rámci výkonu posuzovací pravomoci OHIM, jejíž výkon mu přísluší. Vzhledem k tomu, že odvolací senát vycházel ze skutečnosti, že žalobkyně měla možnost předložit předmětné dokumenty námitkovému oddělení, domníval se implicitně, že okolnosti projednávaného případu brání jejich zohlednění. Odvolací senát tak principiálně neshledal, že by dokumenty, které byly žalobkyní poprvé předloženy v řízení před ním, byly nepřijatelné, ale své rozhodnutí v tomto bodě odůvodnil.

c) Právní zájem na podání návrhu a řízení o prohlášení neplatnosti

V rozsudku ze dne 8. července 2008, *Lancôme v. OHIM – CMS Hasche Sigle (COLOR EDITION)* (T-160/07, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Soud rozhodl, že z uspořádání čl. 55 odst. 1 nařízení č. 40/94 vyplývá, že zákonodárce zamýšlel umožnit každé fyzické nebo právnické osobě a každé skupině, která má procesní způsobilost, aby podávala návrhy na prohlášení neplatnosti založené na absolutních důvodech neplatnosti, aniž by bylo nezbytné prokazovat existenci právního zájmu na podání návrhu, zatímco pokud jde o návrhy na prohlášení neplatnosti založené na relativních důvodech neplatnosti, výslovně okruh osob navrhuje prohlášení neplatnosti omezil na majitele starších ochranných známek nebo práv, jakož i na držitele licence.

d) Povinnosti odvolacích senátů

Soud, který vycházel z ustálené judikatury v oblasti povinnosti uvést odůvodnění²⁶, ve svém rozsudku ze dne 9. července 2008, *Reber v. OHIM a Choccoladefabriken Lindt & Sprüngli (Mozart)* (T-304/06, dosud nezveřejněný), uvedl, že odvolací senát ve svém rozhodnutí zpravidla nemusí poskytovat specifickou odpověď na každý argument vycházející z toho, že v jiných podobných věcech existují rozhodnutí jeho vlastních oddělení nebo vnitrostátních orgánů a soudů, která obsahují určitý názor, pokud z odůvodnění rozhodnutí, které přijímá

²⁵ C-29/05 P, Sb. rozh. s. I-2213.

²⁶ Rozsudky Soudního dvora ze dne 7. ledna 2004, *Aalborg Portland a další v. Komise*, C-204/00 P, C-205/00 P, C-211/00 P, C-213/00 P, C-217/00 P a C-219/00 P, Recueil, s. I-123, a ze dne 8. února 2007, *Groupe Danone v. Komise*, C-3/06 P, Sb. rozh. s. I-1331.

v konkrétní věci, přinejmenším implicitně, ale jasně a jednoznačně vyplývají důvody, pro které tato jiná rozhodnutí nejsou relevantní nebo nejsou při jeho posouzení zohledněna.

Ve výše uvedeném rozsudku *COYOTE UGLY* Soud rozhodl, že ačkoli odvolací senát má právo, zjistí-li podobnost, třebaže částečnou, mezi dotčenými výrobky a službami v rámci námitkového řízení, i bez návrhu rozdělit služby, na které se vztahuje přihlášená ochranná známka, tím, že uvede přesně podjednotky slučitelné se starší ochrannou známkou, takovou povinnost nemá.

Ochrana odrůdových práv

Nařízení (ES) č. 2100/94²⁷ vytvořilo systém odrůdových práv Společenství, který pro rostlinné odrůdy umožňuje přiznat práva průmyslového vlastnictví, která jsou platná na celém území Společenství. Provádění a uplatňování tohoto režimu Společenství zajišťuje Odrůdový úřad Společenství (dále jen „CPVO“), decentralizovaná agentura Společenství, která má sídlo v Angers (Francie) a své činnosti vykonává od 27. dubna 1995. V rámci CPVO byl zřízen odvolací senát rozhodující o stížnostech podaných proti určitým druhům rozhodnutí přijatých Odrůdovým úřadem Společenství. V souladu s článkem 73 uvedeného nařízení lze proti rozhodnutí odvolacího senátu CPVO podat opravný prostředek u soudu Společenství.

V průběhu roku 2008 Soud vydal první dva rozsudky týkající se rozhodnutí přijatých odvolacím senátem CPVO. Poté, co se Soud v rozsudku ze dne 31. ledna 2008, *Federación de Cooperativas Agrarias de la Comunidad Valenciana v. CPVO – Nador Cott Protection (Nadorcott)* (T-95/06, dosud nezveřejněný), vyjádřil hlavně k přípustnosti, vymezil v rozsudku ze dne 19. listopadu 2008, *Schröder v. CPVO (SUMCOL 01)* (T-187/06, dosud nezveřejněný), rozsah soudního přezkumu, který v dané oblasti vykonává. V tomto ohledu připomněl, že jestliže soud Společenství rozhoduje o rozhodnutích vydaných správním orgánem Společenství na základě složitých technických posouzení, v zásadě vykonává omezený přezkum a svým posouzením skutkového stavu nenahrazuje posouzení uvedeného orgánu, aniž by se však vzdal přezkumu výkladu technických údajů podaného správním orgánem. Tento přístup může být použit v případech, v nichž je správní rozhodnutí výsledkem složitých posouzení spadajících do takových oblastí vědy, jako je botanika nebo genetika. V projednávané věci představuje posouzení odlišnosti rostlinné odrůdy na základě kritérií uvedených v čl. 7 odst. 1 nařízení č. 2100/94 složitou vědeckou a technickou otázku, která může ospravedlnit omezení rozsahu soudního přezkumu. Tato kritéria totiž vyžadují ověření, zda odrůda, která je předmětem žádosti, se dá projevem vlastností vyplývajících z genotypu nebo z kombinace genotypů jasně odlišit od jakékoli jiné odrůdy. Naproti tomu posouzení, zda existuje jiná obecně známá odrůda, prováděné na základě kritérií stanovených v čl. 7 odst. 2 uvedeného nařízení, nevyžaduje odbornost nebo zvláštní technické znalosti a nevykazuje takovou složitost, která by ospravedlňovala omezení rozsahu soudního přezkumu. Tato kritéria totiž spočívají pouze v tom, že je požadováno, aby bylo například ověřeno, zda

²⁷ Nařízení Rady (ES) č. 2100/94 ze dne 27. července 1994 o odrůdových právech Společenství (Úř. věst. L 227, s. 1; Zvl. vyd. 03/16, s. 390).

k datu podání žádosti o ochranu odrůdy, která je předmětem této žádosti, byla jiná odrůda předmětem odrůdového práva nebo byla zapsána do úředního seznamu odrůd.

Přístup k dokumentům

V rozsudku ze dne 9. září 2008, *MyTravel v. Komise* (T-403/05, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), Soud upřesnil rozsah práva, které je stanoveno v nařízení (ES) č. 1049/2001²⁸, na přístup k určitým dokumentům obsaženým ve spisu Komise, v rámci posouzení slučitelnosti spojení podniků se společným trhem, jakož i k dokumentům vypracovaným útvary Komise v návaznosti na zrušení jednoho z jejích rozhodnutí Soudem.

Tento rozsudek spadá do kontextu spojování podniků Airtours a First Choice, které Komise prohlásila za neslučitelné se společným trhem. Vzhledem k tomu, že toto rozhodnutí bylo zrušeno Soudem v rozsudku ze dne 6. června 2002, *Airtours v. Komise* (T-342/99, Recueil, s. II-2585), zřídila Komise pracovní skupinu složenou z úředníků jejího Generálního ředitelství (GŘ) pro hospodářskou soutěž a její právní služby za účelem přezkoumání, zda je účelné proti rozsudku Soudu podat kasační opravný prostředek, a posouzení dopadů tohoto rozsudku na postupy uplatňované při kontrole spojování podniků nebo v jiných oblastech. MyTravel, právní nástupce Airtours, se obrátila na Komisi za účelem získání přístupu ke dvěma typům dokumentů: jednak k přípravným dokumentům a zprávě vypracované pracovní skupinou, a jednak k dokumentům obsaženým ve spisu ve věci Airtours/First Choice, z nichž zpráva vycházela. Komise přístup k většině z těchto dokumentů odepřela na základě tří výjimek uvedených v nařízení č. 1049/2001.

Pokud jde zprvu o výjimku týkající se ochrany rozhodovacího procesu, Soud uvedl, že zpráva vypracovaná pracovní skupinou spadá do rámce čistě správních, a nikoli legislativních funkcí Komise. Zájem veřejnosti na získání dokumentu na základě zásady transparentnosti přitom nemá stejnou váhu, jde-li o dokument, jenž je součástí správního postupu, jehož cílem je uplatnění pravidel práva hospodářské soutěže, jako v případě, kdy se jedná o dokument týkající se legislativního postupu. Soud, který uvedl, že zpřístupnění zprávy veřejnosti by ukázalo stanovisko, případně i kritické, úředníků Komise a umožnilo by srovnat obsah zprávy s rozhodnutím, které Komise nakonec přijala, dospěl k závěru, že Komise právem odepřela přístup k této zprávě, když měla za to, že její zpřístupnění veřejnosti by vážně ohrozilo možnost jednoho z jejích členů mít k dispozici svobodný a úplný názor vlastních služeb. Krom toho měl Soud za to, pokud jde o vnitřní dokumenty týkající se spojení Airtours-First Choice, že se Komise správně domnívala, že zpřístupnění těchto dokumentů by snížilo způsobilost jejích služeb vyjadřovat svá stanoviska a ohrozilo by vážně její rozhodovací proces v rámci kontroly spojování podniků, jelikož tyto dokumenty mohou uvádět názory služeb Komise, které se již možná neobjeví v konečné verzi rozhodnutí. Takové zpřístupnění by podněcovalo k autocenzuře a narušovalo by svobodnou a úplnou komunikaci mezi jednotlivými službami. Krom toho je toto riziko důvodně předvídatelné, jelikož lze předpokládat, že takové dokumenty by mohly být

²⁸ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1049/2001 ze dne 30. května 2001 o přístupu veřejnosti k dokumentům Evropského parlamentu, Rady a Komise (Úř. věst. L 145, s. 43; Zvl. vyd. 01/03, s. 331).

použity k ovlivnění stanoviska služeb Komise, která musí zůstat svobodná a nesmí podléhat žádnému vnějšímu tlaku.

Pokud jde zadruhé o výjimku týkající se ochrany soudního řízení a právního poradenství, ohledně níž žalobkyně tvrdila, že se nevztahuje na písemné odpovědi vyhotovené právní službou pro GR pro hospodářskou soutěž v rámci vyhotovení rozhodnutí Airtours, Soud uvedl, že zpřístupnění uvedených odpovědí by mohlo vést právní službu v budoucnu ke zdrženlivosti a opatrnosti, aby nebyla ovlivněna rozhodovací způsobilost Komise v oblastech, v nichž plní své správní funkce. Soud dodává, že by zpřístupnění těchto stanovisek mohlo Komisi dostat do choulostivé situace, kdy by její právní služba musela před Soudem hájit stanovisko, které by se lišilo od stanoviska, jež uplatňovala v rámci vnitřního postupu. Takový rozpor může značně ovlivnit svobodu názoru právní služby a její možnost účinně hájit před soudem Společenství, rovnocenně s ostatními zástupci účastníků řízení, konečné stanovisko Komise.

Pokud jde však zatřetí o výjimku týkající se ochrany inspekce, vyšetřování a auditu, Soud konstatoval, že pokud jde o jeden z požadovaných dokumentů, rozhodnutí Komise obsahuje pouze vágní a obecné úvahy, z nichž nelze vyrozumět, na základě čeho mohly být inspekce, vyšetřování a audit ohroženy, a uvedené rozhodnutí zrušil v rozsahu, v němž odpírá přístup k tomuto dokumentu.

Rozsudek Soudu ze dne 18. prosince 2008, *Muñiz v. Komise* (T-144/05, nezveřejněný), se zabývá rovněž otázkou použitelnosti výjimky týkající se ochrany rozhodovacího procesu v rámci žádosti o přístup k přípravným dokumentům, které pracovní skupina předložila výboru pro nomenklaturu, který se účastní legislativního postupu přijímání opatření o zařazení zboží přijatých Komisí, jestliže zařazení konkrétního výrobku může vyvolat obtíže. Soud měl za to, že ačkoli ochrana rozhodovacího procesu proti vnějšímu tlaku může představovat legitimní důvod pro omezení přístupu k dokumentům, musí být určena s jistotou skutečná existence takového tlaku a musí být prokázán předvídatelný charakter nebezpečí, že tím bude rozhodnutí o zařazení značně dotčeno. Krom toho, ačkoli je třeba zohlednit snahu Komise o zachování způsobilosti zaměstnanců a odborníků volně vyjadřovat své názory, je třeba posoudit, zda jsou tyto obavy objektivně odůvodněny. Soud se domníval, že v tomto případě tomu tak nebylo, jelikož Komise svá tvrzení nepodpírela žádným důkazem, a napadené rozhodnutí zrušil.

Výjimka týkající se ochrany obchodních zájmů je předmětem úvah v rozsudku ze dne 30. ledna 2008, *Terezakis v. Komise* (T-380/04, nezveřejněný). Komise zejména žalobci odepřela přiznat přístup ke smlouvě uzavřené mezi Athens International Airport a konsorciem Hochtief, týkající se výstavby nového letiště v Aténách v lokalitě Spata, a to z důvodu, že by její zpřístupnění vážně poškodilo obchodní zájmy smluvních stran. Soud uvedl, že takový dokument může svou povahou obsahovat důvěrné informace týkající se jak dotčených společností, tak jejich obchodních vztahů, a že konkrétní skutečnosti týkající se struktury nákladů podniku v zásadě představují obchodní tajemství, jehož zpřístupnění třetím osobám může poškodit obchodní zájmy dotčeného podniku. Třebaže je pravda, že určité pasáže smlouvy obsahují informace týkající se smluvních stran a jejich obchodních vztahů, přezkum uskutečněný Komisí neumožňuje konkrétně posoudit, zda se uplatněná výjimka vztahuje skutečně na všechny informace obsažené ve smlouvě. Jelikož se nezdá, že by Komise nemohla uvést skutečnosti odůvodňující důvěrnost, co se týče celé hlavní

smlouvy, aniž by zpřístupnila obsah této smlouvy, a tudíž aniž by výjimku zbavila jejího hlavního cíle, a jelikož Soudu nepřísluší, aby svým posouzením nahrazoval posouzení Komise, Soud napadené rozhodnutí zrušil v rozsahu, v němž odepírá alespoň částečný přístup ke smlouvě.

V rozsudku Soudu ze dne 10. září 2008, *Williams v. Komise* (T-42/05, nezveřejněný), vyvstává otázka, zda rozhodnutí týkající se částečného odepření přístupu k určitým dokumentům, které jsou v rozhodnutí označeny, může být vykládáno jako rozhodnutí obsahující implicitní odepření přístupu k určitým typům jiných dokumentů, jako jsou memoranda a elektronická pošta zasláná v rámci přípravných prací ke směrnici 2001/18/ES²⁹ o geneticky modifikovaných organismech, které v něm uvedeny nejsou, ale které byly rovněž předmětem žádosti o přístup. Za tímto účelem Soud postupoval ve třech etapách. Nejprve konstatoval, že Komise měla k dispozici významný počet přípravných dokumentů, které se liší od dokumentů uvedených v napadeném rozhodnutí, a že v případě neexistence prohlášení Komise v tomto smyslu není namístě předpokládat, že dotčené dokumenty neexistovaly. Dále Soud ověřil, zda žádost o přístup byla dostatečně přesná k tomu, aby Komisi umožnila pochopit, že se týká takových dokumentů. Soud se zabýval okolnostmi projednávané věci a domníval se, že tomu tak je, z čehož vyvodil, že skutečnost, že Komise v napadeném rozhodnutí neoznačila všechny vnitřní dokumenty týkající se kontextu přijetí směrnice 2001/18, se v souladu s článkem 8 nařízení č. 1049/2001 rovná implicitnímu odmítnutí přístupu, které může být předmětem žaloby před Soudem. Soud konečně přezkoumal, zda skutečnost, že napadené rozhodnutí nezamýšlelo zpřístupnění uvedených dokumentů, může být odůvodněna zvláštními okolnostmi této věci, zejména tím, že žádost o přístup je případně rozsáhlá a nepřesná. Soud připomněl, že možnost, aby orgán vážil zájem veřejnosti na přístupu k dokumentům proti pracovní zátěži, která z toho vyplývá, se uplatní jen výjimečně v případech, kdy by konkrétní a individuální přezkum dokumentů Komisi způsobil nepřiměřenou správní zátěž, a konstatoval, že Komise formálně takovou výjimku neuplatňuje, protože měl za to, že Komise neodůvodnila implicitní odepření přístupu k dokumentům neoznačeným v napadeném rozhodnutí. Toto odepření již pojmově představuje zcela chybějící odůvodnění, které Komise nemůže zhojit prostřednictvím úvah předložených před soudem Společenství, a v tomto ohledu odůvodňuje zrušení napadeného rozhodnutí.

Společná zahraniční a bezpečnostní politika – Boj proti terorismu

V roce 2008 Soud znovu rozhodoval v oblasti boje proti terorismu, a to ve dvou rozsudcích, a sice v rozsudku ze dne 23. října 2008, *People's Mojahedin Organization of Iran v. Rada* (T-256/07, dosud nezveřejněný, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku), a v rozsudku ze dne 4. prosince 2008, *People's Mojahedin Organization of Iran v. Rada* (T-284/08, dosud nezveřejněný), přičemž tatáž žalobkyně již měla částečný úspěch ve věci v roce 2006³⁰. V prvně uvedeném rozsudku Soud upřesnil, že má-li Rada

²⁹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2001/18/ES ze dne 12. března 2001 o záměrném uvolňování geneticky modifikovaných organismů do životního prostředí a o zrušení směrnice Rady 90/220/EHS (Úř. věst. L 106, s. 1; Zvl. vyd. 15/06, s. 77).

³⁰ Rozsudek Soudu ze dne 12. prosince 2006, *Organizace Mudžáhidů iránského lidu v. Rada*, T-228/02, Sb. rozh. s. II-4665 (viz Výroční zpráva 2006).

posoudit, zda zmrazení finančních prostředků osoby, skupiny nebo subjektu je nebo zůstává odůvodněné, musí především posoudit riziko, že by za neexistence takového opatření mohly být uvedené finanční prostředky použity na financování nebo přípravu teroristických činů. Pokud jde o úlohu Soudu, široká posuzovací pravomoc, kterou je třeba Radě přiznat, neznamená, že se musí zdržet přezkumu výkladu příslušných údajů tímto orgánem. Soud Společenství totiž musí zejména ověřit nejen věcnou správnost dovolávaných důkazních materiálů, jejich věrohodnost a soudržnost, ale musí rovněž přezkoumat, zda tyto skutečnosti představují veškeré rozhodné údaje, jež musí být při posuzování situace vzaty v úvahu, a zda lze o ně opřít vyvozené závěry. Nicméně v rámci tohoto přezkumu mu nepřísluší nahradit posouzení Rady ohledně účelnosti vlastním posouzením. Krom toho Soud zdůrazňuje, že v případě, kdy orgán Společenství disponuje širokou posuzovací pravomocí, má přezkum dodržování určitých procesních záruk zásadní význam. Soud rozhodl, že přezkum týkající se otázky, zda Rada měla přiměřené důvody pro to, aby zachovala zmrazení finančních prostředků žalobkyně, zůstává nezpochybnitelně v mezích soudního přezkumu, který soud Společenství může vykonat, jelikož odpovídá v zásadě přezkumu zjevně nesprávného posouzení.

Poté, co Soud takový přezkum provedl, zrušil jedno z napadených rozhodnutí z důvodu, že Rada dostatečně neodůvodnila skutečnosti, pro které nezohlednila rozhodnutí vydané soudním orgánem Spojeného království, a sice Proscribed Organisations Appeals Commission (dále jen „POAC“), nařizující vynětí žalobkyně ze seznamu teroristických organizací v této zemi. Soud připomíná, že za účelem přijetí opatření Společenství týkajících zmrazení finančních prostředků je zcela nezbytné, aby se Rada ujistila o existenci rozhodnutí příslušného vnitrostátního soudního orgánu, jakož i o důsledcích, které jsou tomuto rozhodnutí vyhrazeny na vnitrostátní úrovni. Svým rozhodnutím přitom POAC zejména kvalifikovala jako nepřiměřené posouzení Home Secretary (ministra vnitra) Spojeného království, podle něhož byla žalobkyně stále organizací zapojenou do terorismu.

Ve druhém z uvedených rozsudků, který byl v rámci zrychleného řízení vydán již následujícího dne po jednání, Soud zdůraznil nezbytnost zabezpečit spravedlivou rovnováhu mezi požadavky boje proti terorismu a ochranou základních práv a rozhodl, že omezení kladená Radou na práva obhajoby zúčastněných osob musejí být vyvážena striktním nezávislým a nestranným soudním přezkumem, přičemž soud Společenství musí mít pravomoc přezkoumávat legalitu a opodstatněnost opatření ke zmrazení finančních prostředků, aniž by vůči němu mohly být namítány utajení nebo důvěrnost důkazů a informací použitých Radou. Soud napadené rozhodnutí zrušil zejména z důvodu, že Rada není oprávněna založit své rozhodnutí o zmrazení finančních prostředků na informacích nebo poznacích ze spisu sdělených členským státem, jestliže tento členský stát není ochoten povolit jejich sdělení soudu Společenství.

Výsady a imunity

V rozsudku ze dne 15. října 2008, *Mote v. Parlament* (T-345/05, dosud nezveřejněný), se Soud vyjádřil k rozhodnutí Parlamentu o zbavení imunity jednoho z jeho členů. V této věci bylo proti A. N. Moteovi, občanu Spojeného království, vedeno trestní stíhání z důvodu, že obdržel veřejné dávky na základě nepravdivých prohlášení. Poté, co byl zvolen poslancem

Evropského parlamentu, A. N. Mote požádal o přerušení probíhajícího trestního řízení s odvoláním na své výsady a imunity poslance Evropského parlamentu. O přerušení rozhodl příslušný vnitrostátní soud, který měl za to, že režim stíhání na svobodě se složením peněžité záruky, v němž se A. N. Mote nacházel, představuje překážku volnému pohybu členů Parlamentu, a je tak v rozporu s článkem 8 protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství³¹. Plenární zasedání Parlamentu, kterému věc předložilo Spojené království, rozhodlo o tom, že A. N. Mote bude zbaven imunity, a ten tedy u Soudu požádal o zrušení tohoto rozhodnutí.

Ve svém rozsudku Soud rozhodl, že z čl. 10 posledního pododstavce protokolu o výsadách a imunitách Evropských společenství, podle kterého je Evropský parlament oprávněn zbavit svého člena imunity, vyplývá, že Parlament má pravomoc rozhodnout o žádosti zbavit evropského poslance imunity. Naproti tomu neexistuje žádné pravidlo ustavující Parlament jako autoritu příslušnou k rozhodování o existenci výsady stanovené v článku 8 protokolu. Články 8 a 10 protokolu ostatně nemají tutéž působnost, jelikož článek 10 má za cíl zajistit nezávislost členů Parlamentu tím, že zabrání tomu, aby na ně v průběhu zasedání Parlamentu byl činěn nátlak spočívající v hrozbě zadržení nebo soudního stíhání, a účelem článku 8 je ochrana členů Parlamentu před jinými než soudními omezeními jejich volného pohybu. Soud uvedl, že A. N. Mote uplatňuje pouze omezení soudní povahy, a dospěl k závěru, že se Parlament nedopustil žádného nesprávného právního posouzení, když rozhodl zbavit A. N. Motea imunity, aniž by rozhodl o výsadě, která mu byla přiznána v jeho postavení člena Parlamentu.

II. Soudní agenda v oblasti náhrady škody

Hlavní přínos judikatury z tohoto roku v této oblasti souvisí s podmínkami, za kterých může být založena odpovědnost Společenství jednak z důvodu, že orgán nebo instituce Společenství rozšíří informace týkající se jednotlivců, a jednak z důvodu pochybení, kterých se dopustí Komise v rámci hospodářské analýzy, která je podkladem rozhodnutí prohlašujícího spojení podniků za neslučitelné se společným trhem.

Vztah s vnitrostátními řízeními

V rozsudku ze dne 8. července 2008, *Franchet a Byk v. Komise* (T-48/05, dosud nezveřejněný), podal Soud výklad nařízení (ES) č. 1073/1999³², které upravuje kontroly, inspekce a jiná opatření prováděné zaměstnanci Evropského úřadu pro boj proti podvodům (OLAF), orgánu pověřeného zejména prováděním vnitřních správních vyšetřování za účelem vyšetřování závažných činů, které mohou představovat porušení povinností úředníky a zaměstnanci Společenství, jež může vést k disciplinárnímu a popřípadě i trestnímu stíhání. Toto nařízení stanoví, že uvedená vyšetřování musí být prováděna v souladu se

³¹ Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství ze dne 8. dubna 1965, který je přílohou Smlouvy o vytvoření jednotné Rady a jednotné Komise (Úř. věst. 1967, 152, s. 13).

³² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1073/1999 ze dne 25. května 1999 o vyšetřování prováděném OLAF (Úř. věst. L 136, s. 1; Zvl. vyd. 01/03, s. 91).

Smlouvou, a zejména při plném dodržování lidských práv a základních svobod, jakož i plném dodržování práva dotčených osob na vyjádření se ke skutečnostem, které se jich týkají. V tomto případě vzhledem k tomu, že několik vnitřních auditů statistického úřadu Evropských společenství (Eurostat) odhalilo možné nesrovnalosti ve finančním řízení, OLAF zahájil vyšetřování týkající se zejména smluv, které Eurostat uzavřel s různými společnostmi. V roce 2002 a 2003 OLAF předal lucemburským a francouzským soudním orgánům spisy k vyšetřování vztahujícím se k těmto nesrovnalostem, týkajícím se Y. Francheta jako bývalého generálního ředitele Eurostatu a D. Byka jako bývalého ředitele Eurostatu. Posledně jmenovaní u Soudu podali žalobu na náhradu škody, když uplatňovali existenci pochybení ze strany OLAF a Komise v průběhu uvedených vyšetřování.

Soud odmítá argument Komise, podle něhož je žaloba na náhradu škody zčásti předčasná z důvodu, že vnitrostátní řízení stále probíhají. V rámci řízení před Soudem totiž nejde o to, zda jsou vytykané skutečnosti prokázány, či nikoli, nýbrž jde o to, posoudit způsob, jakým OLAF vedl a uzavřel vyšetřování, které jmenovitě poukazuje na Y. Francheta a D. Byka a připisuje jim odpovědnost za nedostatky, které byly zveřejněny ještě před konečným rozhodnutím, jakož i způsob, jakým Komise jednala v kontextu tohoto vyšetřování. I kdyby vnitrostátní soudy považovaly žalobce za nevinné, nezhojí to totiž nutně případnou újmu, která jim byla podle nich způsobena. Vzhledem k tomu, že údajná újma uplatňovaná před Soudem se odlišuje od újmy, kterou by mohlo prokázat zprošťující rozhodnutí vnitrostátních soudních orgánů, tedy návrhová žádání žalobců směřující k náhradě škody nelze odmítnout jako předčasná.

Dostatečně závažné porušení normy, která přiznává práva jednotlivcům

Pokud jde o věc samou, Soud ve výše uvedeném rozsudku *Franchet a Byk v. Komise*, zaprvé uvedl, že OLAF měl Y. Francheta a D. Byka informovat před tím, než lucemburským a francouzským soudním orgánům předal spisy, které se jich týkají, a že norma, která stanoví takovou povinnost, přiznává práva jednotlivcům. I když má OLAF prostor pro posouzení v případech, které vyžadují zachování naprostého utajení pro účely vyšetřování, je tomu jinak, pokud jde o způsoby přijímání rozhodnutí o tom, že dotčení úředníci budou vyrozuměni později. Nesplnění této předchozí informační povinnosti tak představuje dostatečně závažné porušení.

Zadruhé Soud konstatoval, že v rozporu s nařízením č. 1073/1999 před předáním informací týkajících se žalobců vnitrostátním orgánům nebyl konzultován dozorčí výbor OLAF. Vzhledem k tomu, že tento výbor má chránit práva osob, které jsou vyšetřovány OLAF, a jeho konzultace je bezpodmínečnou povinností, se tak OLAF dopustil dostatečně závažného porušení normy, která přiznává práva jednotlivcům.

Zatřetí Soud rozhodl, že skutečnost, že OLAF veřejně žalobce označil za pachatele trestných činů – včetně toho, že nechal uniknout informace do tisku – představuje porušení zásad presumpce nevinny, důvěrnosti vyšetřování a řádné správy. Pokud jde o úniky informací, měl za to, že v případě neexistence jakéhokoli důkazu předloženého Komisí směřujícího k prokázání, že mohly mít jiný původ, za ně OLAF musí nést odpovědnost. Výše uvedené zásady přiznávají práva jednotlivcům a jejich porušení ze strany OLAF bylo dostatečně

závažné vzhledem k tomu, že mu přísluší dbát o to, aby k takovému únikům nedocházelo, a že nemá žádný prostor pro uvážení ohledně dodržování této povinnosti.

Konečně Soud zkoumal, zda Komise jednala protiprávně, když v rámci předmětných vyšetřování vyhradila některé informace, zejména prostřednictvím tiskové zprávy zřetelně spojující jména žalobců s obviněními týkajícími se věci Eurostat. Soud sice připomněl, že orgánům nelze bránit v tom, aby informovaly veřejnost o probíhajících vyšetřováních, avšak dospěl k závěru, že v této věci nelze mít za to, že Komise takto postupovala s veškerou diskrétností a požadovanou zdrženlivostí a při zachování vyváženosti mezi zájmy Y. Francheta a D. Byka a zájmy orgánu. Vzhledem k tomu, že Komise nemá žádný rozhodovací prostor v rámci povinnosti respektovat zásadu presumpce nevin, porušila posledně uvedenou zásadu dostatečně závažným způsobem.

Otázku uvedení jména úředníka v dokumentech týkajících se případu nesprávného úředního postupu, které rozšířil orgán nebo instituce Společenství, Soud přezkoumával rovněž v rozsudku ze dne 24. září 2008, *M v. Veřejný ochránce práv* (T-412/05, nezveřejněný). Žalobce, úředník Komise, požadoval náhradu škody, o níž tvrdil, že mu vznikla v důsledku uvedení jeho jména v rozhodnutí veřejného ochránce práv týkajícím se stížnosti poukazující na údajný případ nesprávného úředního postupu útvaru Komise, ke kterému byl přidělen, týkající se zejména výstavby čistírny odpadních vod, která má negativní dopad na životní prostředí.

Soud rozhodl, že předmětem šetření veřejného ochránce práv mohou být pouze orgány a instituce Společenství, a nikoli jednotlivci. Soud, který uplatnil *per analogiam* judikaturu vycházející z rozsudku ze dne 15. června 1999, *Ismeri Europa v. Účetní dvůr*³³, však uvedl, že snaha veřejného ochránce práv, aby účinně plnil své poslání, jej může vést k tomu, aby výjimečně uvedl zjištěné skutečnosti úplným způsobem, a tedy aby uvedl jména dotčených osob. Zvláštní okolnosti, které mohou souviset se závažností skutečností nebo s nebezpečím záměny a které mohou poškozovat zájmy třetích osob, totiž mohou veřejnému ochránci práv umožnit, aby ve svých rozhodnutích uvedl jména osob, které v zásadě nepodléhají jeho kontrole, s výhradou, že se na tyto osoby vztahuje zásada kontradiktornosti. V této věci Soud konstatoval, že označení žalobce nebylo nezbytné pro dosažení cíle, který sleduje oznámení případu nesprávného úředního postupu, ani nutné za účelem zabránění nebezpečí záměny s jinými konkrétními úředníky, kteří byli zproštěni jakékoli odpovědnosti v oznámené situaci, a že veřejný ochránce práv žalobce před přijetím svého rozhodnutí nevyšlechl.

Soud dochází k závěru, že pochybení, kterého se veřejný ochránce práv dopustil, je dostatečně závažné pro založení mimosmluvní odpovědnosti Společenství, jelikož i když tento orgán má širokou posuzovací pravomoc, co se týče opodstatněnosti stížností a toho, jak v rámci nich bude postupovat, není tomu tak v případě posouzení otázky, zda je třeba v konkrétním případě upustit od pravidla důvěrnosti.

³³ T-277/97, Recueil, s. II-1825. Rozsudek byl potvrzen v rámci řízení o kasačním opravném prostředku rozsudkem Soudního dvora ze dne 10. července 2001, *Ismeri Europa v. Účetní dvůr* (C-315/99 P, Recueil, s. I-5281).

Další zvláště významná otázka, kterou Soud v tomto roce přezkoumával v této oblasti, je možnost vzniku odpovědnosti Společenství v důsledku pochybení, kterých se dopustila Komise tím, že spojení podniků, které jí bylo oznámeno, prohlásila za neslučitelné se společným trhem. Původ věci *MyTravel v. Komise* (rozsudek Soudu ze dne 9. září 2008, T-212/03, dosud nezveřejněný) tkví v žalobě podané britskou cestovní kanceláří MyTravel, která byla předtím známa pod názvem Airtours, které Komise odepřela možnost získat veškerý kapitál jednoho z jejích konkurentů ve Spojeném království. Airtours, zpochybňující analýzu Komise, podala žalobu k Soudu a ve výše uvedeném rozsudku *Airtours v. Komise* Soud napadené rozhodnutí zrušil z důvodu, že Komise dostatečně neprokázala negativní účinky spojení podniků.

V návaznosti na tento rozsudek MyTravel podala žalobu na náhradu škody, již se domáhala náhrady škody, kterou údajně utrpěla z důvodu protiprávnosti, kterými bylo stíženo řízení o kontrole vedené Komisí.

Soud, který přijal přístup obdobný přístupu uplatněnému v rozsudku ze dne 11. července 2007, *Schneider Electric v. Komise*³⁴, rozhodl, že v zásadě nelze vyloučit, že by zjevné a závažné vady ovlivňující hospodářskou analýzu Komise, z níž vycházelo rozhodnutí, kterým se spojení prohlašuje za neslučitelné se společným trhem, mohly představovat porušení dostatečně závažná na to, aby vedla ke vzniku mimosmluvní odpovědnosti Společenství. Upřesnil však, že v rámci své analýzy žaloby na náhradu škody musí nezbytně zohlednit proměnné parametry a obtíže, které jsou vlastní kontrole spojování podniků obecně a strukturám složitých oligopolů zvláště. Tento postup je sám o sobě náročnější než postup, který se uplatní v rámci přezkumu žaloby na neplatnost, v jehož rámci se Soud spokojuje, v mezích žalobních důvodů uplatněných žalobcem, s přezkumem legality napadeného rozhodnutí, aby se přesvědčil, že Komise správně posoudila jednotlivé okolnosti, které jí umožňují prohlásit oznámené spojení za neslučitelné se společným trhem. Proto pouhé nesprávné posouzení a nepředložení relevantních důkazů ve smyslu výše uvedeného rozsudku *Airtours v. Komise* nemůže samo o sobě stačit k určení zjevného a závažného překročení mezí posuzovací pravomoci Komise v oblasti kontroly spojování podniků a v situaci složitého oligopolu. V této věci měla totiž Komise i přes svá pochybení v rámci správního spisu k dispozici důkazy, které mohly rozumně podepřít její konstatování. Protiprávnosti konstatované Soudem v rozsudku *Airtours v. Komise* neznamenaají, že by se Komise dopustila zjevného a závažného překročení své posuzovací pravomoci v oblasti kontroly spojování podniků, pokud je jako v této věci schopna vysvětlit důvody, pro které se mohla rozumně domnívat, že její posouzení bylo opodstatněné. Krom toho, i když sled úvah Komise ve věci transparentnosti trhu Soud nepřesvědčil, jelikož tento sled úvah nebyl dostatečně podepřen důkazy nebo byl nesprávně vysvětlen, nic to nemění na tom, že Komise své závěry učinila po provedení důkladného přezkumu údajů poskytnutých v rámci správního řízení.

Konečně Soud konstatoval, že závazky uvedené Airtours za účelem odstranění problémů týkajících se potenciálních negativních účinků spojení na hospodářskou soutěž, které Komise označila, Komise skutečně přezkoumala a tyto závazky nemohly jednoznačně vyřešit její námitky.

³⁴ T-351/03, Sb. rozh. s. II-2237, probíhá řízení o kasačním opravném prostředku.

Na základě těchto úvah Soud určil, že se Komise nedopustila dostatečně závažného porušení normy přiznávající práva jednotlivcům.

III. Kasační opravné prostředky

V průběhu roku 2008 bylo k Soudu podáno 37 kasačních opravných prostředků směřujících proti rozhodnutím Soudu pro veřejnou službu. Kasační senát složený z pěti soudců, a sice předsedy Soudu a čtyř předsedů senátů podle rotačního systému, ukončil celkem 21 těchto věcí. Šesti rozsudky Soud částečně zrušil napadená rozhodnutí, 3 z těchto věcí byly vráceny Soudu pro veřejnou službu³⁵.

Jedno z rozhodnutí vydaných v této oblasti v roce 2008 (rozsudek Soudu ze dne 5. března 2008, *Combescot v. Komise*, T-414/06 P, dosud nezveřejněný) bylo předmětem návrhu prvního generálního advokáta Soudního dvora na přezkum na základě čl. 225 odst. 2 druhého pododstavce ES a článku 62 statutu Soudního dvora. Tomuto návrhu však nebylo vyhověno³⁶.

Z organizačního hlediska Soud rozhodl, že se ve věcech zahájených mezi 1. říjnem 2008 a 30. zářím 2009 kasační senát již bude skládat pouze ze tří soudců, a sice předsedy Soudu a podle rotačního systému ze dvou předsedů senátů, s možností přidělit věc rozšířenému kolegiu o pěti soudcích (rozhodnutí ze dne 8. července 2008, Úř. věst. C 197, s. 17).

IV. Návrhy na předběžná opatření

Tento rok bylo Soudu předloženo 58 návrhů na předběžná opatření, což představuje značné zvýšení oproti počtu návrhů (34) podaných v roce 2007, který již značně přesahuje počet v předcházejícím roce. V roce 2008 se soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních vyjádřil k 57 návrhům na předběžná opatření, přičemž v roce 2007 se vyjádřil ke 41 návrhům. Vyhověl jedinému návrhu na odklad provádění v usnesení předsedy Soudu ze dne 30. října 2008, *Francie v. Komise* (T-257/07 RII, nezveřejněné).

Pokud jde věc, ve které bylo vydáno uvedené usnesení *Francie v. Komise*, je třeba připomenout, že soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních již usnesením ze dne 28. září 2007, *Francie v. Komise* (T-257/07 R, Sb. rozh. s. II-4153), s ohledem na závažnost výtky vycházející z porušení zásady předběžné opatrnosti odložil použitelnost režimu zmírnění ochranných veterinárních opatření, která jsou použitelná na přenosné spongiformní encefalopatie, který Komise přijala v roce 2007, když vycházela z vývoje vědeckých poznatků. Uvedené usnesení ze dne 28. září 2007 nebylo předmětem kasačního

³⁵ Rozsudky Soudu ze dne 1. července 2008, *Komise v. D*, T-262/06 P; ze dne 19. září 2008, *Chassagne v. Komise*, T-253/06 P, a ze dne 13. října 2008, *Neophytou v. Komise*, T-43/07 P, dosud nezveřejněné. Soud naproti tomu s konečnou platností rozhodl v rozsudcích ze dne 22. května 2008, *Ott a další v. Komise*, T-250/06 P; ze dne 8. července 2008, *Komise v. Economidis*, T-56/07 P, jakož i ze dne 18. prosince 2008, *Belgie a Komise v. Genette*, T-90/07 P a T-99/07 P, dosud nezveřejněné.

³⁶ Rozhodnutí Soudního dvora ze dne 16. dubna 2008, C-216/08 RX, nezveřejněné.

opravného prostředku před předsedou Soudního dvora. Komise však tento režim zmírnění zrušila a přijala novou právní úpravu, jejíž znění je téměř totožné se zněním zrušeného režimu. Odlišné bylo pouze odůvodnění nové právní úpravy v rozsahu, v němž poskytlo vědecká a technická vysvětlení sloužící k doplnění odůvodnění bývalého režimu. Za těchto okolností Francouzská republika podala nový návrh, domáhající se odkladu provádění této nové právní úpravy³⁷.

Předseda Soudu měl za to, že s ohledem na to, že je nová právní úprava téměř totožná s bývalým režimem, se v rámci přezkumu podmínky týkající se *fumus boni juris* může omezit na to, že ověří, zda nové odůvodnění obsahuje skutečnosti, které mohou odůvodnit posouzení, které by bylo jiné než posouzení bývalého režimu, které bylo uvedeno v usnesení ze dne 28. září 2007. Na základě tohoto selektivního přezkumu došel předseda k závěru, že co se týče vyhodnocení a řízení rizika v rámci nového odůvodnění, takové skutečnosti neexistují. Předseda tedy rozhodl, že se nezdá, že by tvrzení Francouzské republiky, podle nichž nová právní úprava mohla porušit zásadu předběžné opatrnosti, byla na první pohled nerelevantní, a tato tvrzení tedy odůvodňují důkladný přezkum, který provede soud rozhodující ve věci samé. Pokud jde o podmínku naléhavosti, předseda dospěl k závěru, že v případě, že by požadovaný odklad provádění přiznán nebyl, existovalo by vysoké riziko závažné a nenapravitelné újmy pro lidské zdraví. Pokud jde o vážení přítomných zájmů, zdůrazňuje, že požadavky spojené s ochranou veřejného zdraví musí mít v této věci přednost před důvody uplatněnými ke zmírnění ochranných veterinárních opatření použitelných v dané oblasti.

Všechny ostatní návrhy na předběžná opatření byly zamítnuty, většinou z důvodu chybějící naléhavosti vzhledem k tomu, že navrhovatelé neprokázali hrozbu vážné a nenapravitelné újmy. Pozornost je třeba věnovat zejména třem hlavním skupinám věcí³⁸.

První skupina se týká osmi návrhů na předběžná opatření podaných Kyperskou republikou, které směřují k odkladu vykonatelnosti vyhlášení nabídkových řízení Komise směřujících k posílení hospodářského rozvoje v severní části ostrova Kypr. Kyperská republika tvrdila, že Komise v těchto vyhlášeních turecké společenství na Kypru pokládala za autonomní státní entitu a existenci „Severokyperské turecké republiky“ pokládala za uznanou. Domnívala se, že tato vyhlášení představují vážné nebezpečí pro její svrchovanost, nezávislost, územní celistvost a jednotnost.

³⁷ Ve věci v hlavním řízení (T-257/07) bylo Francouzské republice povoleno, aby svá návrhová žádání a své důvody rozšířila i na novou právní úpravu.

³⁸ Čtvrtá skupina se týká 19 návrhů na předběžná opatření podaných italskými podniky usazenými v regionu Benátky, které byly příjemci státních podpor neslučitelných se společným trhem. V usnesení předsedy Soudu ze dne 8. července 2008, *Fondazione Opera S. Maria della Carità a další v. Komise* (T-234/00 R, T-235/00 R a T-283/00 R, nezveřejněné), jsou tři z těchto návrhů odmítnuty jako nepřípustné, jelikož se navrhovatelé omezili na uvedení svých žalob v hlavním řízení a na změnu italských právních předpisů v oblasti řízení o předběžných opatřeních, aniž by uvedli skutkové a právní okolnosti, které by soudci příslušnému pro rozhodování o předběžných opatřeních umožnily přezkum podmínek *fumus boni juris* a naléhavosti. Ostatních šestnáct návrhů bylo vzato zpět.

Ve třech usneseních *Kypr v. Komise*³⁹ předseda Soudu poté, co připomněl, že je Kyperská republika na ostrově jedinou státní entitou uznanou na mezinárodní úrovni a že severní část ostrova je součástí jejího území a spadá pouze pod její svrchovanost, připustil, že se argumentace Kyperské republiky může zdát dostatečně relevantní k tomu, aby charakterizovala *fumus boni juris*. Předseda však dospěl k závěru, že ke zjevnému a vážnému porušení mezinárodního práva a práva Společenství nedošlo, takže uváděná újma nemůže být kvalifikována jako vážná. Dotčená vyhlášení totiž vnitřně nemají politické poslání a nejsou zejména určena k tomu, aby se dotýkala problematiky případného znovusjednocení kyperského ostrova. Jde o předpisy technické povahy sloužící k tomu, aby uchazečům poskytly užitečné informace, které jim umožní rozhodnout o své účasti v postupu podávání nabídek a připravit své nabídky. Podle předsedy se ani nezdá, že by uváděná újma výlučně nemajetkové povahy byla nenapravitelná, jelikož by případné zrušení napadených vyhlášení v rámci řízení v hlavní věci představovalo její dostatečnou nápravu.

Druhá skupina věcí se týká opatření, jimiž byly zmrazeny finanční prostředky, která Rada přijala vůči íránské bance Bank Melli Iran (dále jen „BMI“) a její londýnské dceřiné společnosti Melli Bank v rámci sankčního režimu zavedeného za účelem vyvinutí tlaku na Íránskou islámskou republiku, aby ukončila některé aspekty svého jaderného programu.

Tento návrh byl zamítnut usnesením předsedy Soudu ze dne 27. srpna 2008, *Melli Bank v. Rada* (T-246/08 R, nezveřejněné). Pokud jde o údajnou finanční újmu, předseda Soudu rozhodl, že jelikož v návrhu na předběžná opatření nejsou uvedeny konkrétní informace týkající se finanční situace BMI, která žalobkyni 100 % ovládala, nemůže přezkoumat, zda nemožnost žalobkyně provádět bankovní operace, vyplývající z její příslušnosti ke skupině BMI, jí s ohledem na celkový obrat této skupiny způsobila ztrátu, kterou lze kvalifikovat jako vážnou finanční újmu. Dodává, že je spíše realističtější očekávat, že žalobkyně má minimální finanční prostředky nezbytné k zajištění svého přežití až do vydání rozsudku v hlavní věci a že skupina BMI může během tohoto období nést finanční újmu způsobenou její londýnské dceřiné společností. Pokud jde o údajné poškození dobrého jména žalobkyně, předseda měl za to, že za předpokladu, že by bylo prokázáno, bylo již napadeným rozhodnutím způsobeno. Podle předsedy účelem řízení o předběžných opatřeních není zajistit náhradu již způsobené újmy, ale zaručit plnou účinnost rozsudku ve věci samé. Zrušení napadeného rozhodnutí v rámci řízení v hlavní věci by v každém případě představovalo dostatečnou nápravu uváděné nemajetkové újmy.

Dne 17. září 2008 podala Melli Bank proti témuž rozhodnutí druhou žalobu na neplatnost⁴⁰. Návrh na předběžná opatření, který byl podán v souvislosti s touto druhou žalobou, byl ze stejných důvodů, jako jsou ty, které odůvodnily zamítnutí prvního návrhu, zamítnut usnesením předsedy Soudu ze dne 17. září 2008, *Melli Bank v. Rada* (T-332/08 R,

³⁹ Usnesení předsedy Soudu ze dne 8. dubna 2008, *Kypr v. Komise*, T-54/08 R, T-87/08 R, T-88/08 R a T-91/08 R až T-93/08 R; ze dne 11. dubna 2008, *Kypr v. Komise*, T-119/08 R, a *Kypr v. Komise*, T-122/08 R, nezveřejněná. Po zamítnutí osmi návrhů na předběžná opatření Kyperská republika všechny žaloby ve věcech v hlavním řízení vzala zpět.

⁴⁰ Pokud jde o tyto dvě žaloby, podmínky překážky věci zahájené splněny nebyly, jelikož druhá žaloba byla podána ve lhůtě stanovené v čl. 230 pátém pododstavci ES a byla založena na autonomních důvodech ve vztahu k důvodům vzneseným v rámci první žaloby.

nezveřejněné). Konečně usnesení ze dne 15. října 2008, *Bank Melli Iran v. Rada* (T-390/08 R, nezveřejněné), ze stejných důvodů zamítlo návrh na předběžná opatření, který byl podán v souvislosti s žalobou podanou BMI, mateřskou společností žalobkyně, směřující ke zrušení téhož rozhodnutí.

Třetí skupina věcí souvisí s rozhodnutím, kterým Komise 24 společností spravujícím autorská práva, usazeným v Evropském hospodářském prostoru (EHP), a členům Mezinárodní konfederace společností autorů a skladatelů (CISAC) nařídila, aniž by uložila pokuty, aby zejména revidovaly dohody o vzájemném zastupování, které všechny uzavřely dvoustranně za účelem správy práv na veřejné provozování, jejichž nositeli jsou autoři (skladatelé a textaři), pokud jde o jejich hudební díla⁴¹. Podle Komise byla tato síť dvoustranných dohod založena na jednání ve vzájemné shodě zakázaném článkem 81 ES a článkem 53 dohody o EHP. CISAC a 20 společností spravujících autorská práva proti tomuto rozhodnutí podaly žaloby na neplatnost. Devět společností spravujících autorská práva – a sice německá, italská, francouzská, polská, finská, maďarská, dánská, řecká a norská společnost – v souvislosti se svými žalobami podalo návrhy na odklad vykonatelnosti napadeného rozhodnutí.

Předseda Soudu usneseními ze dne 14. listopadu 2008, *Stowarzyszenie Autorów, ZAiKS v. Komise* (T-398/08 R, nezveřejněné), *Säveltäjain Tekijänoikeustoimisto Teosto v. Komise* (T-401/08 R, nezveřejněné), *GEMA v. Komise* (T-410/08 R, nezveřejněné), *Artisjus v. Komise* (T-411/08 R, nezveřejněné), *Sacem v. Komise* (T-422/08 R, nezveřejněné), ze dne 20. listopadu 2008, *SIAE v. Komise* (T-433/08 R, nezveřejněné), a ze dne 5. prosince 2008, *KODA v. Komise* (T-425/08 R, nezveřejněné), jakož i soudce příslušný pro rozhodování o předběžných opatřeních (S. Papasavvas) usnesením ze dne 19. listopadu 2008, *AEPI v. Komise* (T-392/08 R, nezveřejněné), osm z těchto návrhů na předběžná opatření zamítli z důvodu neexistence naléhavosti, jelikož navrhovatelé neprokázali hrozbu vážné a nenapravitelné újmy v případě okamžité vykonatelnosti napadeného rozhodnutí. V těchto usneseních je zejména připomenuto, že se napadené rozhodnutí týká pouze takzvaného „on-line“ využívání autorských práv (prostřednictvím internetu, satelitu a kabelového přenosu), ohledně něhož žádný z navrhovatelů neprokázal, že představuje podstatnou část jejich příjmů, a netýká se takzvané „off-line“ oblasti činností navrhovatelů (koncerty, rádio, diskotéky, bary atd.). Navíc podle výše uvedených usnesení v napadeném rozhodnutí Komise nezakazuje systém dohod o vzájemném zastupování jako takový ani nebrání navrhovatelům v tom, aby prováděli určitá územní vymezení, ale omezuje se na kritiku koordinovanosti přístupu, který za tímto účelem přijaly všechny společnosti spravující autorská práva. Konečně v rozsahu, v němž se navrhovatelé obávají, že napadené rozhodnutí je může z důvodu právní nejistoty, kterou vyvolalo, co se týče platnosti a obsahu budoucích dohod o vzájemném zastupování, vystavit nebezpečí, že budou Komisi potrestáni z důvodu porušení své povinnosti revize, mají tato usnesení za to, že uplatňované nebezpečí je čistě hypotetické a že přísluší Komisi, aby prokázala protiprávnost budoucího jednání navrhovatelů, pokud by měla v úmyslu jim uložit sankci, jelikož těmto navrhovatelům není nijak bráněno v tom, aby za účelem poukázání na protiprávnost uložených sankcí věc předložili soudu Společenství a přitom uplatnili nejednoznačnost povinnosti revize uložené v napadeném rozhodnutí.

⁴¹ Rozhodnutí Komise K (2008) 3435 v konečném znění ze dne 16. července 2008, vztahující se k řízení podle článku 81 ES a článku 53 dohody o EHP (věc č. COMP/C-2/38.698 – CISAC).

Konečně je třeba zmínit usnesení předsedy Soudu ze dne 18. března 2008, *Aer Lingus Group v. Komise* (T-411/07 R, dosud nezveřejněné), z důvodu významných upřesnění, která obsahuje, co se týče přípustnosti návrhů na předběžná opatření. Je v něm uvedeno, že soudce rozhodující o návrhu na předběžné opatření v zásadě nemůže nařídit předběžné opatření, které by představovalo zásah do výkonu pravomocí jiného orgánu. Návrh na předběžná opatření směřující k tomu, aby bylo Komisi při přijímání určitých opatření proti druhému účastníkovi zakázaného spojení nařízeno použít čl. 8 odst. 4 a 5 nařízení (ES) č. 139/2004⁴² určitým způsobem, musí být tedy odmítnut jako nepřipustný. Pokud by totiž bylo v rozsudku v hlavním řízení rozhodnuto, že Komise má pravomoc nařídit opatření uvedená v čl. 8 odst. 4 a 5 nařízení, příslušelo by Komisi, bude-li to považovat za nezbytné v kontextu kontrolních pravomocí udělených jí v oblasti spojování, přijmout opatření nezbytná ke splnění povinností vyplývajících z rozsudku v souladu s článkem 233 ES.

Krom toho je třeba zdůraznit, že obecné znění článku 243 ES je zjevně určeno k zajištění dostatečných pravomocí pro soudce rozhodujícího o návrhu na předběžné opatření k nařízení jakéhokoliv opatření, které považuje za nezbytné pro zaručení plné účinnosti budoucího konečného rozhodnutí, za účelem zajištění, aby v právní ochraně zajišťované Soudním dvorem nebyla mezera. Nelze tedy vyloučit, že soudce rozhodující o návrhu na předběžné opatření může uložit příkazy přímo třetím osobám, pokud to bude nezbytné, přičemž však řádně přihlédně jednak k procesním právům adresátů předběžných opatření a účastníků řízení přímo dotčených těmito opatřeními, zejména k právu obhajoby, a jednak k síle *fumus boni juris*, jakož i k hrozbě vážné a nenapravitelné újmy. I pokud třetí osoba neměla příležitost být vyslechnuta v rámci řízení o předběžném opatření, nelze vyloučit, že jí za výjimečných okolností a s přihlédnutím k dočasné povaze předběžných opatření může být předběžné opatření uloženo, pokud se jeví, že bez takového opatření by byl navrhovatel vystaven situaci, která může ohrozit samotnou jeho existenci. Soudce rozhodující o návrhu na předběžné opatření takové posouzení vykonává, když vyvažuje jednotlivé dotčené zájmy.

⁴² Nařízení Rady (ES) č. 139/2004 ze dne 20. ledna 2004 o kontrole spojování podniků (Úř. věst. L 24, s. 1; Zvl. vyd. 08/03, s. 40).

B – Složení Soudu prvního stupně

(Protokolární pořádek ke dni 31. prosince 2008)

První řada, zleva doprava:

Soudce F. Dehousse; předsedové senátů O. Czúcz, N. J. Forwood a A. W. H. Meij; předsedkyně senátu V. Tiili; předseda Soudu M. Jaeger; předsedové senátů J. Azizi a M. Vilaras; předsedkyně senátů M. E. Martins Ribeiro a I. Pelikánová.

Druhá řada, zleva doprava:

Soudce E. Moavero Milanesi; soudkyně I. Labucka; soudce V. Vadapalas; soudkyně I. Wiszniewska-Białecka a E. Cremona; soudce D. Šváby; soudkyně K. Jürimäe; soudci S. Pappasavvas a N. Wahl.

Třetí řada, zleva doprava:

Soudci K. O'Higgins, L. Truchot, A. Dittrich, T. Čipev, M. Prek, V. Ciucă, S. Soldevila Fragoso a S. Frimodt Nielsen; vedoucí soudní kanceláře E. Coulon.

1. Členové Soudu prvního stupně

(podle pořadí nástupu do funkce)

Marc Jaeger

narozen v roce 1954; advokát; soudní atašé, zmocněnec u vrchního státního zástupce; soudce, zástupce předsedy okresního soudu v Lucemburku; vyučující v Univerzitním centru Lucemburku; uvolněný soudce; referendář u Soudního dvora od roku 1986; soudce Soudu prvního stupně od 11. července 1996; předseda Soudu prvního stupně od 17. září 2007.

Virpi Tiili

narozena v roce 1942; doktorka práv na univerzitě v Helsinkách; asistentka občanského práva a obchodního práva na univerzitě v Helsinkách; ředitelka právních záležitostí a obchodní politiky finské Ústřední obchodní komory; vrchní ředitelka finské Správy ochrany spotřebitelů; členka několika vládních výborů a delegací, mimo jiné předsedkyně Rady pro dohled nad reklamou na léčivé přípravky (1988–1990), členka Rady pro záležitosti spotřebitelů (1990–1994), členka Rady pro hospodářskou soutěž (1991–1994) a členka redakčního výboru Nordic Intellectual Property Law Review (1982–1990); soudkyně Soudu prvního stupně od 18. ledna 1995.

Josef Azizi

narozen v roce 1948; doktor práv a bakalář v oboru sociálních a hospodářských věd na univerzitě ve Vídni; přednášející a vyučující na Univerzitě hospodářských věd ve Vídni, na právnické fakultě univerzity ve Vídni a na několika dalších univerzitách; emeritní profesor právnické fakulty univerzity ve Vídni; Ministerialrat (ministrský rada) a vedoucí odboru Federální státní kanceláře; člen Řídícího výboru pro právní spolupráci Rady Evropy (CDCJ); zmocněnec ad litem u Verfassungsgerichtshof (Ústavní soud) v soudních řízeních ohledně kontroly ústavnosti federálních zákonů; koordinátor odpovědný za přizpůsobení rakouského federálního práva právu Společenství; soudce Soudu prvního stupně od 18. ledna 1995.

John D. Cooke

narozen v roce 1944; zapsán u irské advokátní komory v roce 1966; rovněž zapsán u anglické advokátní komory a advokátní komory Walesu, Severního Irsku a Nového Jižního Walesu; barrister (advokát) v letech 1966 až 1996; zapsán u Inner Bar v Irsku (Senior Counsel) v roce 1980 a v Novém Jižním Walesu v roce 1991; předseda Rady advokátních komor Evropského společenství (CCBE) v letech 1985 až 1986; hostující profesor na právnické fakultě University College v Dublinu; člen Chartered Institute of Arbitrators; předseda irské Royal Zoological Society v letech 1987 až 1990; bencher Honorable Society of Kings Inns (Dublin); honorary bencher Lincoln's Inn (Londýn); soudce Soudu prvního stupně od 10. ledna 1996 do 15. září 2008.

Arjen W. H. Meij

narozen v roce 1944; rada u nizozemského Nejvyššího soudu (1996); poradce a zástupce předsedy v College van Beroep voor het bedrijfsleven (správního obchodního a průmyslového soudu) (1986); dočasně přidělený rada u odvolacího soudu pro sociální zabezpečení a u soudní komise pro celní sazebník; referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1980); vyučující evropského práva na právnické fakultě univerzity v Groningenu a pomocný vědecký pracovník na University of Michigan Law School; člen mezinárodního sekretariátu amsterodamské obchodní komory (1970); soudce Soudu prvního stupně od 17. září 1998.

Mihalis Vilaras

narozen v roce 1950; advokát (1974–1980); národní expert v právní službě Komise Evropských společenství, posléze vrchní rada Generálního ředitelství V (Zaměstnání, průmyslové vztahy, sociální věci); auditor, maître des requêtes u Státní rady a od roku 1999 její řádný člen; mimořádný člen řeckého Zvláštního nejvyššího soudu; člen řeckého Ústředního výboru pro přípravu návrhů zákonů (1996–1998); ředitel právní služby při generálním sekretariátu řecké vlády; soudce Soudu prvního stupně od 17. září 1998.

Nicholas James Forwood

narozen v roce 1948; diplomy z univerzity v Cambridge (BA 1969, MA 1973) (mechanické vědy a právo); zapsán u anglické advokátní komory v roce 1970, následně vykonával advokátní profesi v Londýně (1971–1999) a v Bruselu (1979–1999); zapsán u irské advokátní komory v roce 1981; jmenován jako Queen's Counsel v roce 1987; bencher Middle Temple v roce 1998; zástupce anglické advokátní komory a advokátní komory Walesu v Radě advokátních komor Evropské unie (CCBE) a předseda stálého zastoupení CCBE při Soudním dvoru (1995–1999); člen kanceláře World Trade Law Association a European Maritime Law Organization (1993–2002); soudce Soudu prvního stupně od 15. prosince 1999.

Maria Eugénia Martins de Nazaré Ribeiro

narozena v roce 1956; studia v Lisabonu, Bruselu a Štrasburku; advogada v Portugalsku a Bruselu; nezávislá vědecká pracovníce v Institutu evropských studií svobodné univerzity v Bruselu; referendářka u portugalského soudce u Soudního dvora, J. C. Moitinha de Almeida (1986–2000), posléze u předsedy Soudu prvního stupně B. Vesterdorfa (2000–2003); soudkyně Soudu prvního stupně od 31. března 2003.

Franklin Dehousse

narozen v roce 1959; licencié en droit (bakalář práv) (univerzita v Lutychu, 1981); aspirant (Fonds national de la recherche scientifique, 1985–1989); právní poradce Chambre des représentants (1981–1990); doktor práv (univerzita ve Štrasburku, 1990); profesor (univerzity v Lutychu a Štrasburku, Collège d'Europe, Institut royal supérieur de Défense, univerzita Montesquieu v Bordeaux; Collège Michel Servet des universités de Paris; fakulty Notre-Dame de la Paix v Namuru); zvláštní zástupce ministra zahraničních věcí (1995–1999); ředitel evropských studií Institut royal des relations internationales (1998–2003); přisedící u Conseil d'Etat (2001–2003); poradce u Evropské komise (1990–2003); člen Observatoire Internet (2001–2003); soudce Soudu prvního stupně od 7. října 2003.

Ena Cremona

narozena v roce 1936; držitelka diplomu v oboru jazyky Královské univerzity na Maltě (1955); doktorka práv Královské univerzity na Maltě (1958); advokátka maltské advokátní komory od roku 1959; právní poradkyně Národní rady žen (1964–1979); členka Komise veřejné služby (1987–1989); členka představenstva Lombard Bank (Malta) Ltd, zastupující stát jako akcionáře (1987–1993); členka volební komise od roku 1993; členka zkušební komise disertací na Právnické fakultě Královské univerzity na Maltě; členka Evropské komise proti rasismu a intoleranci (ECRI) (2003–2004); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Ottó Czúcz

narozen v roce 1946; doktor práv univerzity v Segedíně (1971); rada na ministerstvu práce (1971–1974); přednášející a profesor (1974–1989), děkan právnické fakulty (1989–1990), prorektor (1992–1997) univerzity v Segedíně; advokát; člen prezidia Národní důchodové pojišťovny; zástupce prezidenta Evropského institutu sociálního zabezpečení (1998–2002); člen vědecké rady Mezinárodní asociace sociálního zabezpečení; soudce Ústavního soudu (1998–2004); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Irena Wiszniewska-Białecka

narozena v roce 1947; držitelka diplomu v oboru právo univerzity ve Varšavě (1965–1969); výzkumná pracovníce (asistentka, docentka, profesorka) Institutu právních věd polské Akademie věd (1969–2004); výzkumná pracovníce Institutu Maxe Plancka pro zahraniční a mezinárodní patentové a autorské právo a právo hospodářské soutěže v Mnichově (stipendium od Foundation AvH – 1985–1986); advokátka (1992–2000); soudkyně Nejvyššího správního soudu (2001–2004); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Irena Pelikánová

narozena v roce 1949; doktorka práv, asistentka hospodářského práva (před rokem 1989), poté doktorka věd, profesorka obchodního práva (od roku 1993) na Právnické fakultě Univerzity Karlovy v Praze; členka prezidia Komise pro cenné papíry (1999–2002); advokátka; členka Legislativní rady české vlády (1998–2004); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Daniel Šváby

narozen v roce 1951; doktor práv (univerzita v Bratislavě); soudce obvodního soudu v Bratislavě; soudce odvolacího občanskoprávního senátu a místopředseda Městského soudu v Bratislavě; člen odboru občanského a rodinného práva právního institutu ministerstva spravedlnosti; dočasně přidělený soudce obchodního kolegia Nejvyššího soudu; člen Evropské komise pro lidská práva (Štrasburk); soudce Ústavního soudu (2000–2004); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Vilenas Vadapalas

narozen v roce 1954; doktor práv univerzity v Moskvě; habilitovaný doktor práv univerzity ve Varšavě; profesor na univerzitě ve Vilniusu: mezinárodního práva (od roku 1981), lidských práv (od roku 1991) a práva Společenství (od roku 2000); poradce vlády pro zahraniční věci (1991–1993); člen koordinační skupiny delegace vyjednáující přistoupení k Evropské unii; vrchní ředitel vládního odboru evropského práva (1997–2004); profesor evropského práva na univerzitě ve Vilniusu a vedoucí katedry Jeana Monneta; předseda Litevské asociace studií o Evropské unii; zpravodaj pracovní parlamentní skupiny pro ústavní reformu týkající se přistoupení Litvy; člen Mezinárodní komise právníků (duben 2003); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Küllike Jürimäe

narozena v roce 1962; držitelka diplomu v oboru právo univerzity v Tartu (1981–1986); asistentka státního zástupce v Tallinnu (1986–1991); držitelka diplomu Estonské diplomatické školy (1991–1992); právní poradkyně (1991–1993) a vrchní rada hospodářské a průmyslové komory (1992–1993); soudkyně odvolacího soudu v Tallinnu (1993–2004); European Master v oboru lidská práva a demokratizace, univerzity v Padově a v Nottinghamu (2002–2003); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Ingrida Labucka

narozena v roce 1963; držitelka diplomu v oboru právo lotyšské univerzity (1986); inspektorka pro ministerstvo vnitra pro oblast Kirov a město Riga (1986–1989); soudkyně soudu prvního stupně v Rize (1990–1994); advokátka (1994–1998 a červenec 1999 až květen 2000); ministryně spravedlnosti (listopad 1998 až červenec 1999 a květen 2000 až říjen 2002); členka Mezinárodního rozhodčího soudu v Haagu (2001–2004); členka Parlamentu (2002–2004); soudkyně Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Savvas S. Papasavvas

narozen v roce 1969; studia na univerzitě v Aténách (Ptychion v roce 1991); postgraduální studia na univerzitě v Paříži II (DEA veřejného práva v roce 1992) a na univerzitě v Aix-Marseille III (doktorát v oboru právo v roce 1995); zapsán u kyperské advokátní komory, člen nikosijské advokátní komory od roku 1993; přednášející na kyperské univerzitě (1997–2002), docent ústavního práva od září 2002; výzkumný pracovník Evropského centra veřejného práva (2001–2002); soudce Soudu prvního stupně od 12. května 2004.

Enzo Moavero Milanesi

narozen v roce 1954; doktor práv (univerzita La Sapienza, Řím); studia práva Společenství (Collège d'Europe, Bruggy); člen advokátní komory, činný jako advokát (1978–1983); přednášející v oboru právo Společenství na univerzitách La Sapienza, Řím (1993–1996), Luiss, Řím (1993–1996 a 2002–2006), a Bocconi, Miláno (1996–2000); poradce pro otázky Společenství italského předsedy vlády (1993–1995); úředník Evropské komise: právní poradce a poté vedoucí kabinetu místopředsedy (1989–1992), vedoucí kabinetu komisaře odpovědného za „vnitřní trh“ (1995–1999) a „hospodářskou soutěž“ (1999), ředitel generálního ředitelství pro hospodářskou soutěž (2000–2002), náměstek generálního tajemníka Evropské komise (2002–2005), generální ředitel Úřadu politických poradců (2006); soudce Soudu prvního stupně od 3. května 2006.

Nils Wahl

narozen v roce 1961; magistr práv, univerzita ve Stockholmu (1987); doktor práv, univerzita ve Stockholmu (1995); hostující profesor (docent) a vedoucí katedry Jeana Monneta pro evropské právo (1995); profesor evropského práva, univerzita ve Stockholmu (2001); advokátní koncipient (1987–1989); generální ředitel vzdělávací nadace (1993–2004); předseda švédského sdružení Nätverket för europarättslig forskning (Síť pro výzkum práva Společenství) (2000–2006); člen Rady pro otázky hospodářské soutěže (Rådet för konkurrensfrågor) (2001–2006); soudce odvolacího soudu pro Skåne a Blekinge (Hovrätten över Skåne och Blekinge) (2005); soudce Soudu prvního stupně od 7. října 2006.

Miro Prek

narozen v roce 1965; diplom v oboru právo (1989); člen advokátní komory (1994); pověřený různými úkoly a funkcemi ve veřejné správě, především na legislativním úřadu vlády (náměstek státního tajemníka a zástupce ředitele, vedoucí oddělení pro evropské právo a právo srovnávací) a úřadu pro evropské záležitosti (náměstek státního tajemníka); člen vyjednávacího týmu pro dohodu o přidružení (1994–1996) a pro přistoupení k Evropské unii (1998–2003), odpovědný za právní záležitosti; advokát; odpovědný za projekty směřující k přizpůsobení se evropským právním předpisům a k evropské integraci, především na západě Balkánského poloostrova; vedoucí odboru Soudního dvora Evropských společenství (2004–2006); soudce Soudu prvního stupně od 7. října 2006.

Teodor Čipev

narozen v roce 1940; studium práv na univerzitě Sv. Klimenta Ochridského v Sofii (1961); doktor práv (1977); advokát (1963–1964); právní poradce ve státním podniku pro mezinárodní silniční dopravu (1964–1973); vyučující na právním institutu bulharské akademie věd (1973–1988); lektor občanského procesního práva na právnické fakultě univerzity Sv. Klimenta Ochridského v Sofii (1988–1991); rozhodce u rozhodčího soudu obchodní a průmyslové komory (1988–2006); soudce Ústavního soudu (1991–1994); hostující profesor na univerzitě Paissiy Hilendarski v Plovdivu (únor 2001–2006); ministr spravedlnosti (1994–1995); lektor občanského procesního práva na Nové bulharské univerzitě v Sofii (1995–2006); soudce Soudu prvního stupně od 12. ledna 2007.

Valeriu M. Ciucă

narozen v roce 1960; „bakalář“ práv (1984), doktor práv (1997) (univerzita Alexandru Ioan Cuza v Iași); soudce soudu prvního stupně v Suceava (1984–1989); vojenský soudce vojenského soudu v Iași (1989–1990); profesor na univerzitě Alexandru Ioan Cuza v Iași (1990–2006); specializační stipendium v oblasti soukromého práva na univerzitě v Rennes (1991–1992); docent na univerzitě Petre Andrei v Iași (1999–2002); hostující profesor na univerzitě Littoral Côte d’Opale (LAB. RII) (2006); soudce Soudu prvního stupně od 12. ledna 2007.

Alfred Dittrich

narozen v roce 1950; studium práv na univerzitě v Erlangen-Norimberku (1970–1975); Rechtsreferendar u vrchního zemského soudu v Norimberku (1975–1978); ministerský rada spolkového ministerstva hospodářství (1978–1982); úředník na Stálém zastoupení Spolkové republiky Německo při Evropských společenstvích (1982); ministerský rada spolkového ministerstva hospodářství pověřený záležitostmi práva Společenství a hospodářské soutěže (1983–1992); vedoucí odboru „Právo Evropské unie“ na ministerstvu spravedlnosti (1992–2007); vedoucí německé delegace pracovní skupiny Rady nazvané „Soudní dvůr“; zmocněnec spolkové vlády v četných věcech probíhajících před Soudním dvorem Evropských společenství; soudce Soudu prvního stupně od 17. září 2007.

Santiago Soldevila Frago

narozen v roce 1960; držitel diplomu v oboru právo Nezávislé univerzity v Barceloně (1983); soudce (1985); od roku 1992 soudce specializovaný na správní spory u Vrchního soudu Kanárských ostrovů v Santa Cruz de Tenerife (1992 a 1993) a Audiencia nacional (Nejvyššího soudu) (Madrid, od května 1998 do srpna 2007), kde projednával spory v daňové oblasti (DPH), žaloby směřující proti obecně závazným správním předpisům ministerstva hospodářství a žaloby proti jeho rozhodnutím týkajícím se státních podpor nebo občanskoprávní odpovědnosti správních orgánů, jakož i žaloby podané proti veškerým rozhodnutím regulačních orgánů v odvětví bankovníctví, burzovním odvětví, v energetické oblasti, v pojišťovnictví a v oblasti hospodářské soutěže; soudce Ústavního soudu (1993–1998); soudce Soudu prvního stupně od 17. září 2007.

Laurent Truchot

narozen v roce 1962; držitel diplomu Institut d'études politiques de Paris (Institut politických věd) (1984); bývalý žák École nationale de la magistrature (národní soudní školy) (1986–1988); soudce soudu prvního stupně v Marseille (leden 1988–leden 1990); soudce přidělený na ředitelství občanskoprávních věcí ministerstva spravedlnosti (leden 1990–červen 1992); zástupce vedoucího oddělení, poté vedoucí oddělení generálního ředitelství hospodářské soutěže, spotřeby a potírání podvodů ministerstva hospodářství, financí a průmyslu (červen 1992–září 1994); technický poradce ministra spravedlnosti (září 1994–květen 1995); soudce soudu prvního stupně v Nîmes (květen 1995–květen 1996); referendář u Soudního dvora v kabinetu generálního advokáta P. Légera (květen 1996–prosinec 2001); soudní rada u Cour de Cassation (kasačního soudu) (prosinec 2001–srpen 2007); soudce Soudu prvního stupně od 17. září 2007.

Sten Frimodt Nielsen

narozen v roce 1963; bakalář práv, univerzita v Kodani (1988); úředník na ministerstvu zahraničních věcí (1988–1991); lektor mezinárodního a evropského práva na univerzitě v Kodani (1988–1991); velvyslanec tajemník u Stálé mise Dánska při OSN v New Yorku (1991–1994); úředník právní sekce ministerstva zahraničních věcí (1994–1995); hostující profesor na univerzitě v Kodani (1995); poradce, poté hlavní poradce ve službách předsedy vlády (1995–1998); rada-vyslanec u Stálého zastoupení Dánska při Evropské unii (1998–2001); zvláštní poradce ve službách předsedy vlády pro právní otázky (2001–2002); ředitel odboru a právní poradce ve službách předsedy vlády (březen 2002–červenec 2004); náměstek státního tajemníka a právní poradce ve službách předsedy vlády (srpen 2004–srpen 2007); soudce Soudu prvního stupně od 17. září 2007.

Kevin O'Higgins

narozen v roce 1946; studium na Crescent College v Limericku, na Clongowes Wood College, na University College v Dublinu (bakalářský titul a diplom evropského práva) a v Kings Inns; zapsán u irské advokátní komory v roce 1968; barrister (1968–1982); Senior Counsel (Inner Bar of Ireland, 1982–1986); soudce Circuit court (1986–1997); soudce High Court of Ireland (1997–2008); bencher Kings Inns; zástupce Irska v Radě evropských soudců (Conseil consultatif de Juges européens) (2000–2008); soudce Soudu prvního stupně od 15. září 2008.

Emmanuel Coulon

narozen v roce 1968; studia práv (univerzita Panthéon-Assas, Paříž); studia managementu (univerzita Paříž-Dauphine); Collège d'Europe (1992); vstupní zkouška do regionálního střediska pro vzdělávání advokátních koncipientů v Paříži; advokátní zkoušky u advokátní komory v Bruselu; výkon advokátní praxe v Bruselu; úspěšný uchazeč v otevřeném výběrovém řízení Komise Evropských společenství; referendář u Soudu prvního stupně Evropských společenství (kabinet předsedy Saggia, 1996–1998; kabinet předsedy Vesterdorfa, 1998–2002); vedoucí kabinetu předsedy Soudu prvního stupně (2003–2005); vedoucí kanceláře Soudu prvního stupně od 6. října 2005.

2. Změny ve složení Soudu prvního stupně v roce 2008

Slavnostní zasedání ze dne 15. září 2008

Rozhodnutím zástupců vlád členských států Evropských společenství ze dne 22. července 2008 byl pan Kevin O'Higgins jmenován soudcem Soudu prvního stupně Evropských společenství na období do 31. srpna 2013.

Pan Kevin O'Higgins nastupuje na místo pana Johna D. Cooka, který vykonával funkci soudce Soudu prvního stupně od 10. ledna 1996.

3. Protokolární pořádky

od 1. ledna do 14. září 2008

Pan M. JAEGER, předseda Soudu
Paní V. TIILLI, předsedkyně senátu
Pan J. AZIZI, předseda senátu
Pan A. W. H. MEIJ, předseda senátu
Pan M. VILARAS, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, předseda senátu
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, předsedkyně senátu
Pan O. CZÚCZ, předseda senátu
Paní I. PELIKÁNOVÁ, předsedkyně senátu
Pan J. D. COOKE, soudce
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Paní E. CREMONA, soudkyně
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Pan V. VADAPALAS, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan S. PAPASAVVAS, soudce
Pan E. MOAVERO MILANESI, soudce
Pan N. WAHL, soudce
Pan M. PREK, soudce
Pan T. ČIPEV, soudce
Pan V. CIUCĂ, soudce
Pan A. DITTRICH, soudce
Pan S. SOLDEVILA FRAGOSO, soudce
Pan L. TRUCHOT, soudce
Pan S. FRIMODT NIELSEN, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

od 15. září do 31. prosince 2008

Pan M. JAEGER, předseda Soudu
Paní V. TIILLI, předsedkyně senátu
Pan J. AZIZI, předseda senátu
Pan A. W. H. MEIJ, předseda senátu
Pan M. VILARAS, předseda senátu
Pan N. J. FORWOOD, předseda senátu
Paní M. E. MARTINS RIBEIRO, předsedkyně senátu
Pan O. CZÚCZ, předseda senátu
Paní I. PELIKÁNOVÁ, předsedkyně senátu
Pan F. DEHOUSSE, soudce
Paní E. CREMONA, soudkyně
Paní I. WISZNIEWSKA-BIAŁECKA, soudkyně
Pan D. ŠVÁBY, soudce
Pan V. VADAPALAS, soudce
Paní K. JÜRIMÄE, soudkyně
Paní I. LABUCKA, soudkyně
Pan S. PAPASAVVAS, soudce
Pan E. MOAVERO MILANESI, soudce
Pan N. WAHL, soudce
Pan M. PREK, soudce
Pan T. ČIPEV, soudce
Pan V. CIUCĂ, soudce
Pan A. DITTRICH, soudce
Pan S. SOLDEVILA FRAGOSO, soudce
Pan L. TRUCHOT, soudce
Pan S. FRIMODT NIELSEN, soudce
Pan K. O'HIGGINS, soudce

Pan E. COULON, vedoucí soudní kanceláře

4. Bývalí členové Soudu prvního stupně

Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995), předseda od roku 1989 do roku 1995

Barrington Donal Patrick Michael (1989–1996)

Saggio Antonio (1989–1998), předseda od roku 1995 do roku 1998

Edward David Alexander Ogilvy (1989–1992)

Kirschner Heinrich (1989–1997)

Yeraris Christos (1989–1992)

Schintgen Romain Alphonse (1989–1996)

Briët Cornelis Paulus (1989–1998)

Biancarelli Jacques (1989–1995)

Lenaerts Koen (1989–2003)

Bellamy Christopher William (1992–1999)

Kalogeropoulos Andreas (1992–1998)

Lindh Pernilla (1995–2006)

Potocki André (1995–2001)

Gens de Moura Ramos Rui Manuel (1995–2003)

Mengozzi Paolo (1998–2006)

Trstenjak Verica (2004–2006)

Pirrung Jörg (1997–2007)

García-Valdecasas y Fernández Rafael (1989–2007)

Legal Hubert (2001–2007)

Předsedové

Da Cruz Vilaça José Luis (1989–1995)

Saggio Antonio (1995–1998)

Vesterdorf Bo (1998–2007)

Vedoucí soudní kanceláře

Jung Hans (1989–2005)

C – Soudní statistiky Soudu prvního stupně

Obecná činnost Soudu prvního stupně

1. Zahájené, ukončené, probíhající věci (2004–2008)

Zahájené věci

2. Povaha řízení (2004–2008)
3. Povaha žalob (2004–2008)
4. Předmět žalob (2004–2008)

Ukončené věci

5. Povaha řízení (2004–2008)
6. Předmět žalob (2008)
7. Předmět žalob (2004–2008) (rozsudky a usnesení)
8. Soudní kolegia (2004–2008)
9. Délka trvání řízení v měsících (2004–2008) (rozsudky a usnesení)

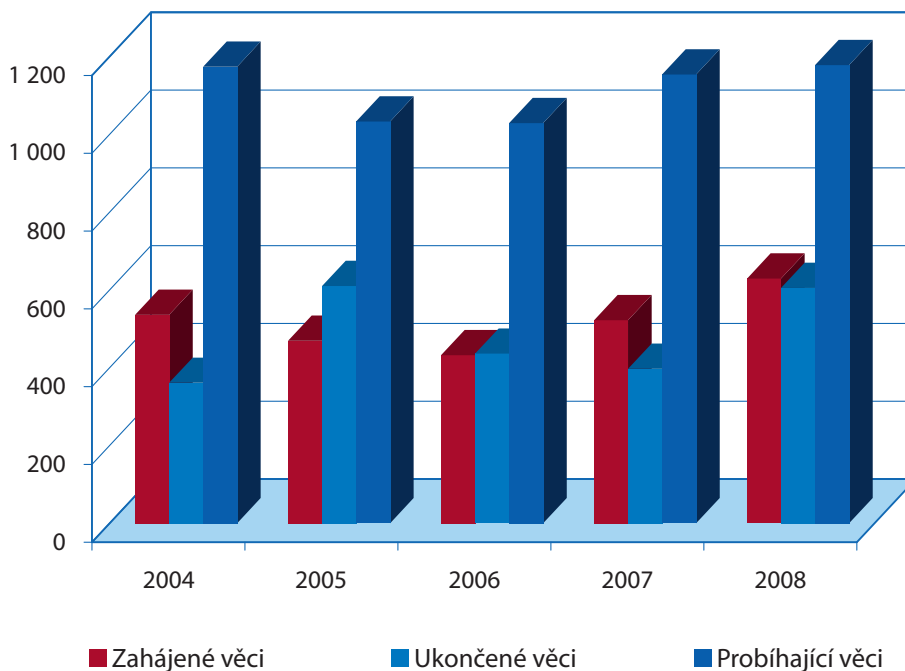
Věci probíhající k 31. prosinci

10. Povaha řízení (2004–2008)
11. Předmět žalob (2004–2008)
12. Soudní kolegia (2004–2008)

Různé

13. Řízení o předběžných opatřeních (2004–2008)
14. Zrychlená řízení (2004–2008)
15. Rozhodnutí Soudu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1989–2008)
16. Rozdělení kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru podle povahy řízení (2004–2008)
17. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2008) (rozsudky a usnesení)
18. Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2004–2008)
19. Obecný vývoj (1989–2008) (zahájené, ukončené, probíhající věci)

1. Obecná činnost Soudu prvního stupně – Zahájené, ukončené, probíhající věci (2004–2008)¹

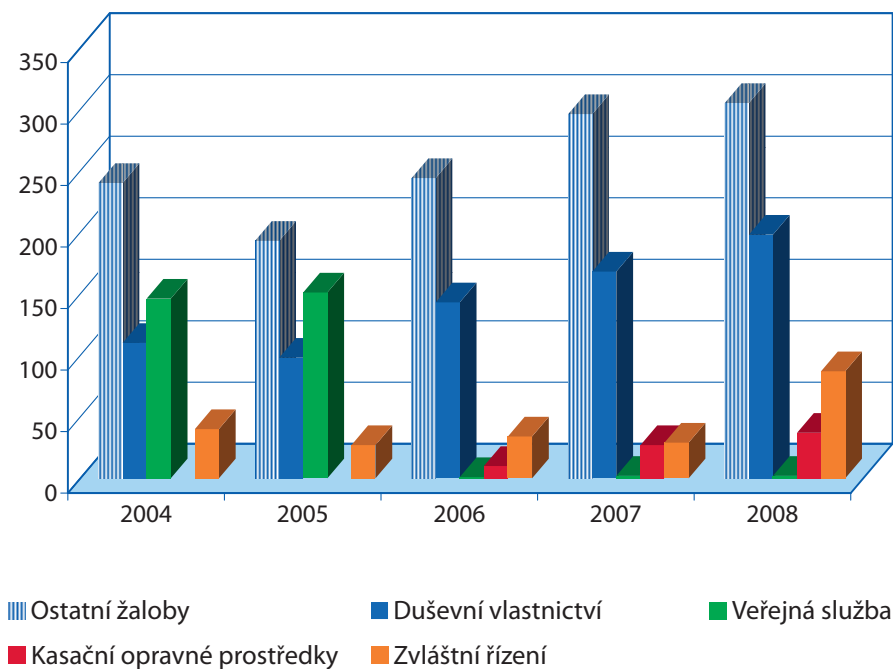

	2004	2005	2006	2007	2008
Zahájené věci	536	469	432	522	629
Ukončené věci	361	610	436	397	605
Probíhající věci	1174	1033	1029	1154	1178

¹ Není-li uvedeno jinak, tato tabulka a tabulky na následujících stranách zohledňují zvláštní řízení.

Za „zvláštní řízení“ jsou považována: odpor proti rozsudku (článek 41 statutu ESD; článek 122 jednacího řádu SPS); námitky třetí osoby (článek 42 statutu ESD; článek 123 jednacího řádu Soudu); obnova řízení (článek 44 statutu ESD; článek 125 jednacího řádu Soudu); výklad rozsudku (článek 43 statutu ESD; článek 129 jednacího řádu Soudu); určení nákladů řízení (článek 92 jednacího řádu Soudu); právní pomoc (článek 96 jednacího řádu Soudu) a oprava rozsudku (článek 84 jednacího řádu Soudu).

2. Zahájené věci – Povaha řízení (2004-2008)¹

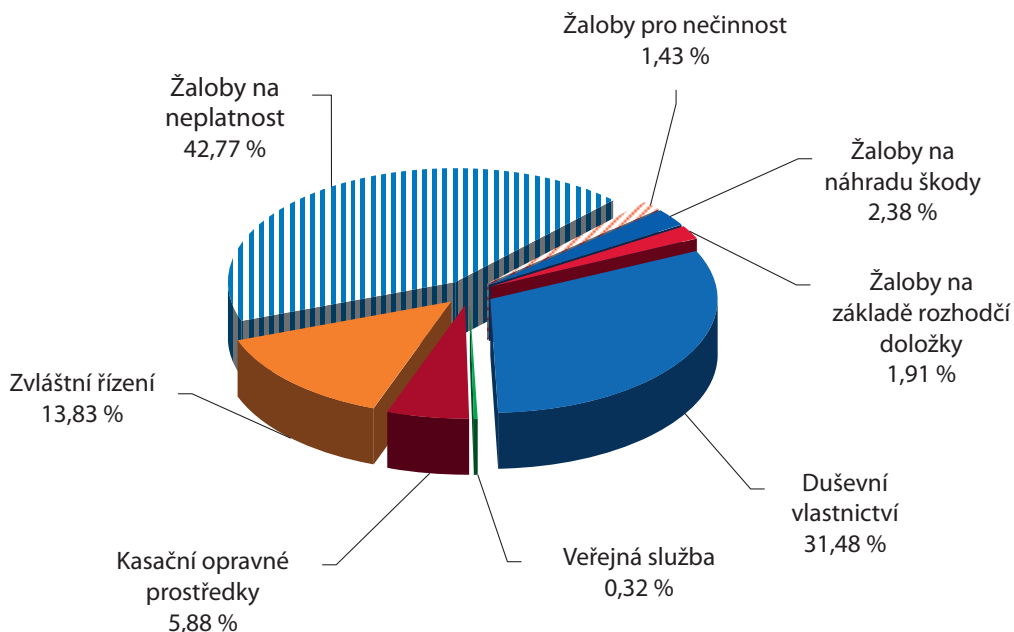

	2004	2005	2006	2007	2008
Ostatní žaloby	240	193	244	296	305
Duševní vlastnictví	110	98	143	168	198
Veřejná služba	146	151	1	2	2
Kasační opravné prostředky			10	27	37
Zvláštní řízení	40	27	34	29	87
Celkem	536	469	432	522	629

¹ V této tabulce a tabulkách na následujících stranách znamená poznámka „ostatní žaloby“ veškeré žaloby podané fyzickými nebo právnickými osobami, jiné než žaloby úředníků Evropských společenství a žaloby týkající se duševního vlastnictví.

3. Zahájené věci – Povaha žalob (2004–2008)

Rozdělení v roce 2008

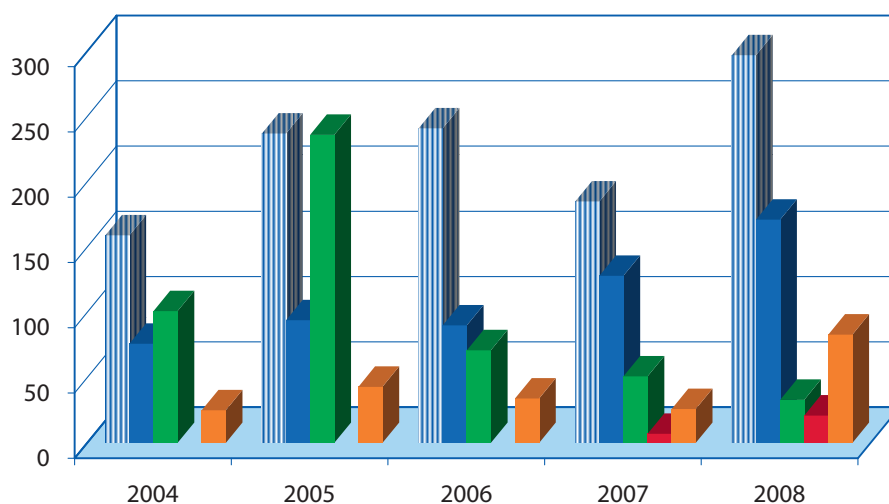

	2004	2005	2006	2007	2008
Žaloby na neplatnost	199	160	223	249	269
Žaloby pro nečinnost	15	9	4	12	9
Žaloby na náhradu škody	18	16	8	27	15
Žaloby na základě rozhodčí doložky	8	8	9	8	12
Duševní vlastnictví	110	98	143	168	198
Veřejná služba	146	151	1	2	2
Kasační opravné prostředky			10	27	37
Zvláštní řízení	40	27	34	29	87
Celkem	536	469	432	522	629

4. Zahájené věci – Předmět žalob (2004–2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Celní unie	11	2		4	1
Daně			1	2	
Doprava	3		1	4	1
Duševní vlastnictví	110	98	145	168	198
Energie			1		
Hospodářská a měnová politika		1	2		
Hospodářská soutěž	36	40	81	62	71
Institucionální právo	33	28	15	28	43
Kultura			3	1	2
Obchodní politika	12	5	18	9	10
Politika rybolovu	3	2		5	23
Právo podniků	6	12	11	10	30
Přistoupení nových států	1				
Regionální politika	10	12	16	18	7
Rozhodčí doložka		2	3	1	12
Rozpočet Společenství				2	
Sbližování právních předpisů	1			1	
Sociální politika	5	9	3	5	3
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	4		5	12	6
Společný celní tarif	1		2	1	
Spravedlnost a vnitřní věci		1		3	3
Státní podpory	46	25	28	37	55
Svoboda usazování	1				1
Vlastní zdroje Společenství		2			
Vnější vztahy	3	2	2	1	2
Volný pohyb osob	1	2	4	4	1
Volný pohyb služeb			1		3
Volný pohyb zboží	1			1	1
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	6	9	5	10	1
Zemědělství	25	21	18	34	14
Životní prostředí a spotřebitelé	30	18	21	41	14
Celkem Smlouva o ES	349	291	386	464	502
Celkem Smlouva o ESUO					1
Celkem Smlouva o ESAE	1		1		
Služební řád úředníků	146	151	11	29	39
Zvláštní řízení	40	27	34	29	87
CELKEM OBECNĚ	536	469	432	522	629

5. Ukončené věci – Povaha řízení (2004–2008)

|||| Ostatní žaloby

■ Duševní vlastnictví

■ Veřejná služba

■ Kasační opravné prostředky

■ Zvláštní řízení

	2004	2005	2006	2007	2008
Ostatní žaloby	159	237	241	185	297
Duševní vlastnictví	76	94	90	128	171
Veřejná služba	101	236	71	51	33
Kasační opravné prostředky				7	21
Zvláštní řízení	25	43	34	26	83
Celkem	361	610	436	397	605

6. Ukončené věci – Předmět žalob (2008)

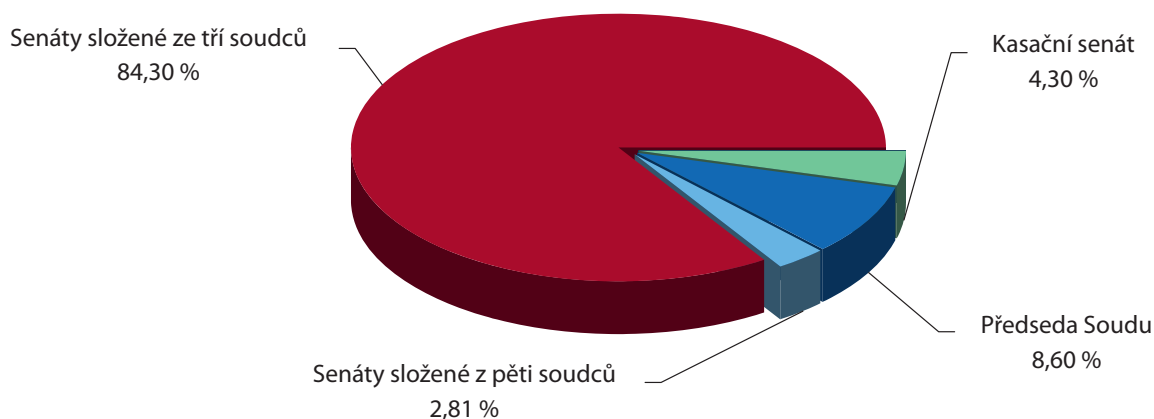
	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Celní unie	2	1	3
Daně		2	2
Doprava		3	3
Duševní vlastnictví	121	50	171
Hospodářská a měnová politika		1	1
Hospodářská soutěž	14	17	31
Institucionální právo	11	25	36
Kultura	1	1	2
Obchodní politika	6	6	12
Politika rybolovu	1	3	4
Právo podniků	10	14	24
Regionální politika	7	35	42
Rozhodčí doložka	1	2	3
Sbližování právních předpisů		1	1
Sociální politika	3		3
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	4	2	6
Společný celní tarif		3	3
Spravedlnost a vnitřní věci		1	1
Státní podpory	23	14	37
Svoboda usazování		1	1
Vnější vztahy	1	1	2
Volný pohyb osob		2	2
Volný pohyb zboží		2	2
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	3	7	10
Zemědělství	17	21	38
Životní prostředí a spotřebitelé	1	27	28
Celkem Smlouva o ES	226	242	468
Služební řád úředníků	33	21	54
Zvláštní řízení		83	83
CELKEM OBECNĚ	259	346	605

7. Ukončené věci – Předmět žalob (2004–2008) (rozsudky a usnesení)

	2004	2005	2006	2007	2008
Celní unie	3	7	2	2	3
Daně	1		1		2
Doprava	1	1	2	1	3
Duševní vlastnictví	76	94	91	129	171
Energie			3	1	
Hospodářská a měnová politika			1	1	1
Hospodářská soutěž	26	35	42	38	31
Institucionální právo	16	35	14	17	36
Kultura					2
Obchodní politika	1	7	13	4	12
Politika rybolovu	6	2	24	4	4
Právo podniků	2	6	6	6	24
Přidružení zámořských zemí a území		4	2		
Přistoupení nových států			1		
Regionální politika	4	4	7	6	42
Rozhodčí doložka	2	1		1	3
Rozpočet Společenství				1	
Sbližování právních předpisů	3			1	1
Sociální politika	4	6	5	3	3
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	2	5	4	3	6
Společný celní tarif				1	3
Spravedlnost a vnitřní věci		1		2	1
Státní podpory	54	53	54	36	37
Svoboda usazování		1			1
Vlastní zdroje Společenství			2		
Vnější vztahy	7	11	5	4	2
Volný pohyb osob	2	1	4	4	2
Volný pohyb služeb				1	
Volný pohyb zboží	1	1			2
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky		1	3	10	10
Zemědělství	15	34	25	11	38
Životní prostředí a spotřebitelé	4	19	19	15	28
Celkem Smlouva o ES	230	329	330	302	468
Celkem Smlouva o ESUO	5	1	1	10	
Celkem Smlouva o ESAE		1		1	
Služební řád úředníků	101	236	71	58	54
Zvláštní řízení	25	43	34	26	83
CELKEM OBECNĚ	361	610	436	397	605

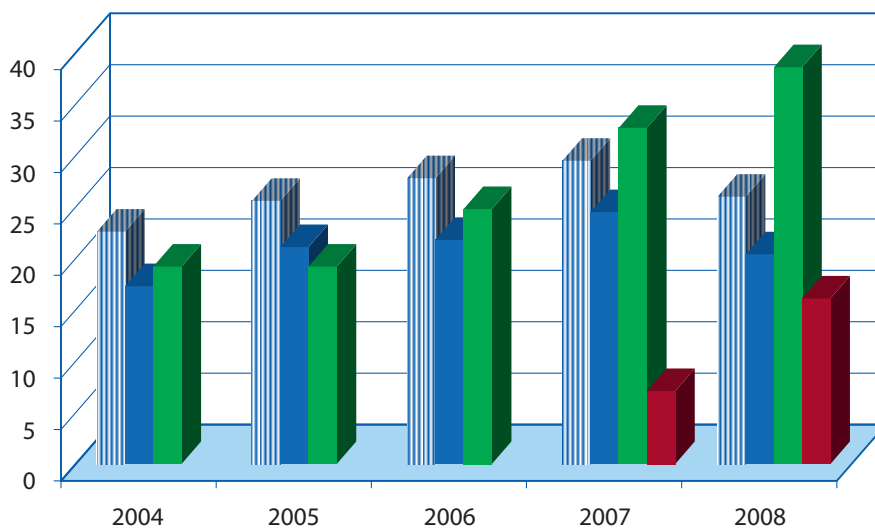
8. Ukončené věci – Soudní kolegia (2004–2008)

Rozdělení v roce 2008

	2004			2005			2006			2007			2008		
	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem	Rozsudky	Usnesení	Celkem
Velký senát				6		6				2		2			
Kasační senát										3	4	7	16	10	26
Předseda Soudu		7	7	25	25		19	19		16	16		52	52	
Senáty složené z pěti soudců	18	46	64	28	34	62	22	33	55	44	8	52	15	2	17
Senáty složené ze tří soudců	141	135	276	181	329	510	198	157	355	196	122	318	228	282	510
Samosoudce	13	1	14	7		7	7		7	2		2			
Celkem	172	189	361	222	388	610	227	209	436	247	150	397	259	346	605

9. Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2004–2008)¹ (rozsudky a usnesení)

▨ Ostatní žaloby

■ Duševní vlastnictví

■ Veřejná služba

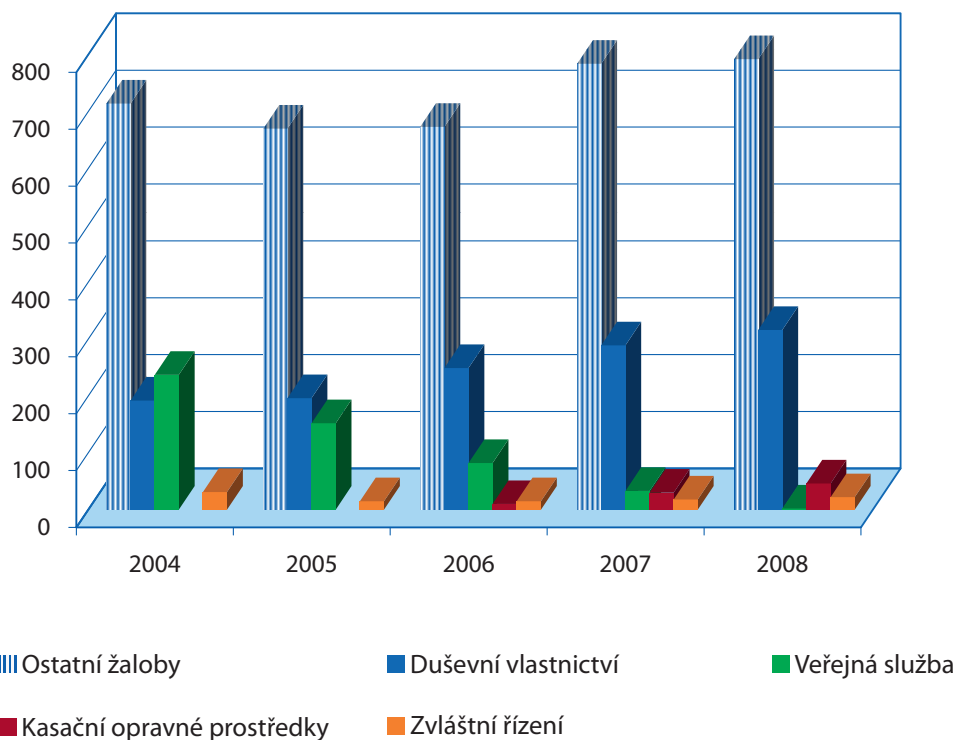
■ Kasační opravné prostředky

	2004	2005	2006	2007	2008
Ostatní žaloby	22,6	25,6	27,8	29,5	26,0
Duševní vlastnictví	17,3	21,1	21,8	24,5	20,4
Veřejná služba	19,2	19,2	24,8	32,7	38,6
Kasační opravné prostředky				7,1	16,1

¹ Výpočet průměrné délky trvání řízení nezohledňuje: věci, ve kterých bylo rozhodnuto mezitímním rozsudkem; zvláštní řízení, věci postoupené Soudním dvorem v návaznosti na změnu rozdělení pravomocí mezi Soudním dvorem a Soudem; věci postoupené Soudem v návaznosti na začátek fungování Soudu pro veřejnou službu.

Délka trvání je vyjádřena v měsících a v desetínách měsíce.

10. Věci probíhající k 31. prosinci – Povaha řízení (2004–2008)

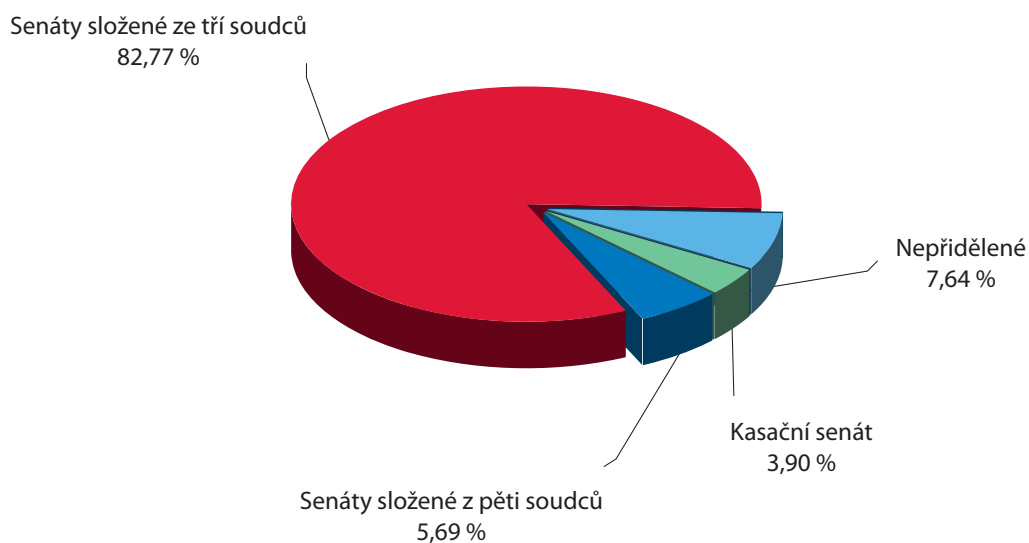
	2004	2005	2006	2007	2008
Ostatní žaloby	714	670	673	784	792
Duševní vlastnictví	192	196	249	289	316
Veřejná služba	237	152	82	33	2
Kasační opravné prostředky			10	30	46
Zvláštní řízení	31	15	15	18	22
Celkem	1174	1033	1029	1154	1178

11. Věci probíhající k 31. prosinci – Předmět žalob (2004–2008)

	2004	2005	2006	2007	2008
Celní unie	18	13	11	13	11
Daně				2	
Doprava	3	2	1	4	2
Duševní vlastnictví	193	197	251	290	317
Energie	4	4	2	1	1
Hospodářská a měnová politika		1	2	1	
Hospodářská soutěž	129	134	173	197	236
Institucionální právo	49	42	43	54	61
Kultura			3	4	4
Obchodní politika	25	23	28	33	31
Politika rybolovu	28	28	4	5	24
Právo podniků	10	16	23	27	33
Přidružení zámořských zemí a území	6	2			
Přistoupení nových států	1	1			
Regionální politika	19	27	36	48	13
Rozhodčí doložka		1	3	3	12
Rozpočet Společenství				1	1
Sbližování právních předpisů	1	1	1	1	
Sociální politika	6	9	7	9	9
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	13	8	9	18	18
Společný celní tarif	1	1	3	3	
Spravedlnost a vnitřní věci				1	3
Státní podpory	218	190	164	165	184
Svoboda usazování	1				
Vlastní zdroje Společenství		2			
Vnější vztahy	18	9	6	3	3
Volný pohyb osob	1	2	3	3	2
Volný pohyb služeb			1		3
Volný pohyb zboží	1			1	
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky	8	16	18	18	9
Zemědělství	95	82	74	97	73
Životní prostředí a spotřebitelé	44	43	44	70	56
Celkem Smlouva o ES	892	854	910	1072	1106
Celkem Smlouva o ESUO	12	11	10		1
Celkem Smlouva o ESAE	2	1	2	1	1
Služební řád úředníků	237	152	92	63	48
Zvláštní řízení	31	15	15	18	22
CELKEM OBECNĚ	1174	1033	1029	1154	1178

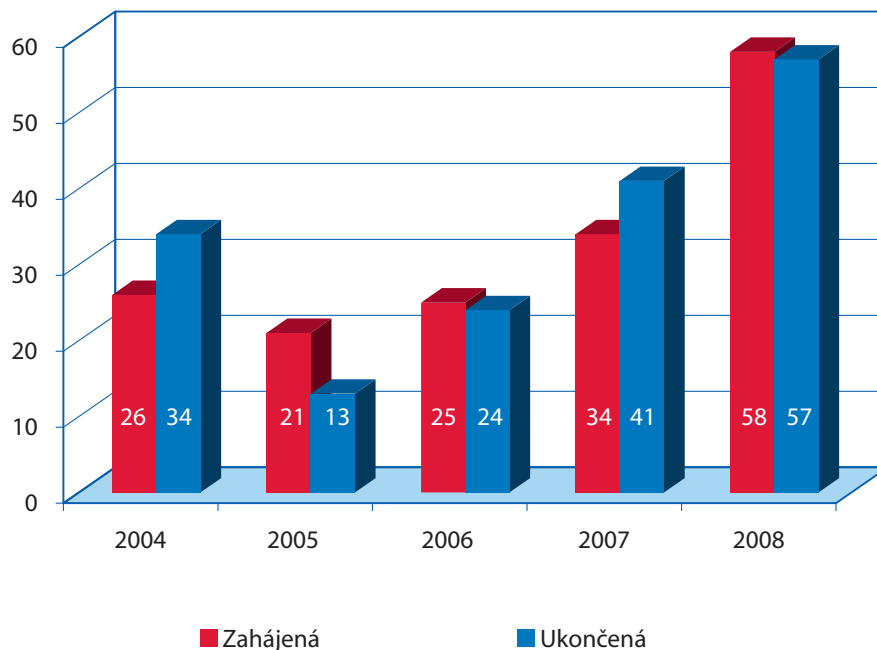
12. Věci projednávané k 31. prosinci – Soudní kolegia (2004–2008)

Rozdělení v roce 2008

	2004	2005	2006	2007	2008
Velký senát	6	1	2		
Kasační senát			10	30	46
Předseda Soudu			1		
Senáty složené z pěti soudců	187	146	117	75	67
Senáty složené ze tří soudců	914	846	825	971	975
Samosoudce	1	4	2		
Nepřidělené	66	36	72	78	90
Celkem	1174	1033	1029	1154	1178

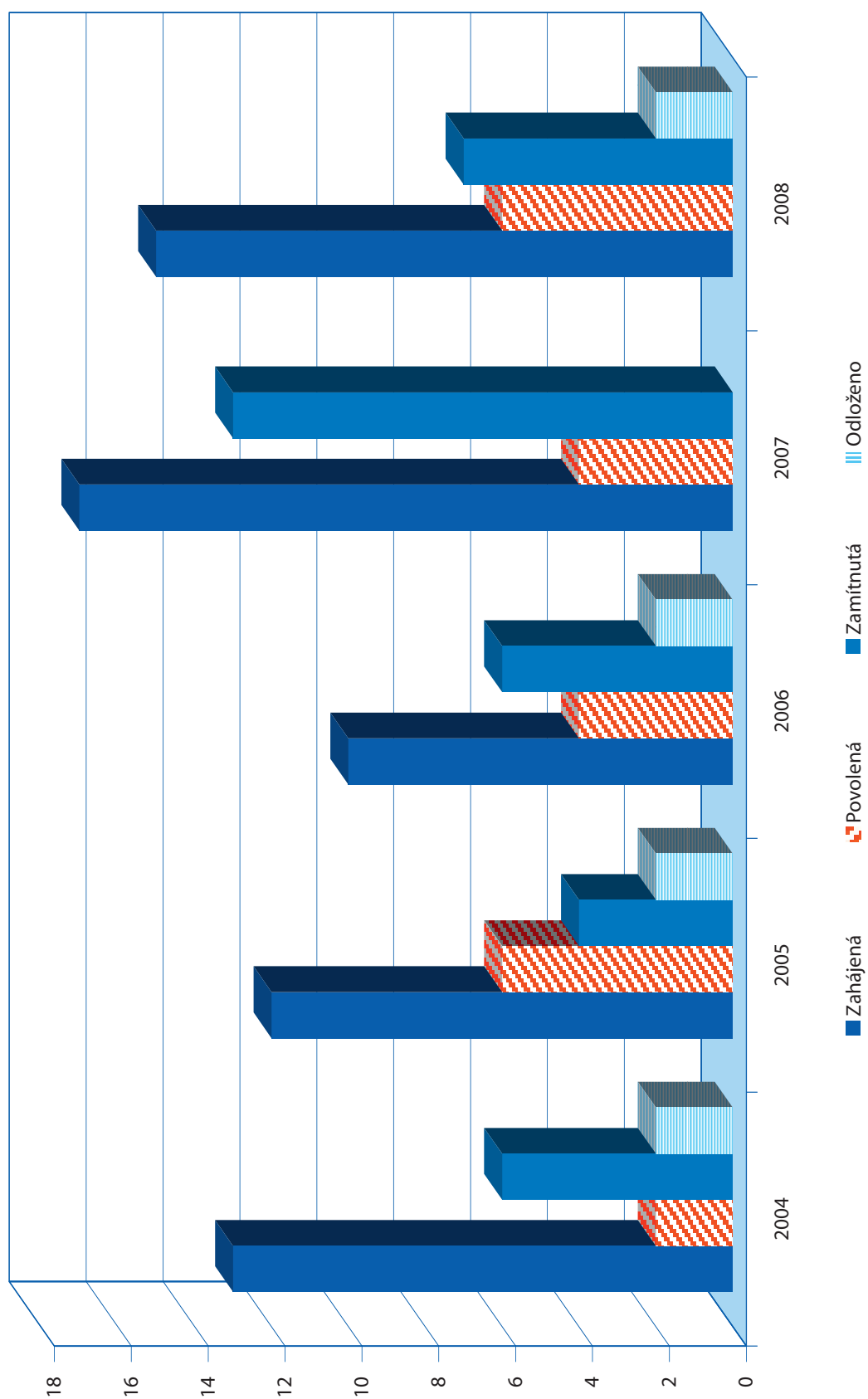
13. Různé – Řízení o předběžných opatřeních (2004–2008)

Rozdělení v roce 2008

	Zahájená řízení o předběžných opatřeních	Ukončená řízení o předběžných opatřeních	Směr rozhodnutí		
			Zamítnutí	Souhlas	Vyškrtnutí/ Nevydání rozhodnutí ve věci
Zemědělství	1	1		1	
Státní podpory	22	22	6		16
Hospodářská soutěž	13	10	10		
Právo podniků	13	12	12		
Institucionální právo	1	2	1		1
Životní prostředí a spotřebitelé	1	2	2		
Politika rybolovu	1	1			1
Společná zahraniční a bezpečnostní politika	3	3	3		
Sociální politika	2	2	2		
Duševní vlastnictví		1	1		
Doprava	1	1	1		
Celkem Smlouva o ES	58	57	38	1	18
CELKEM OBECEŇ	58	57	38	1	18

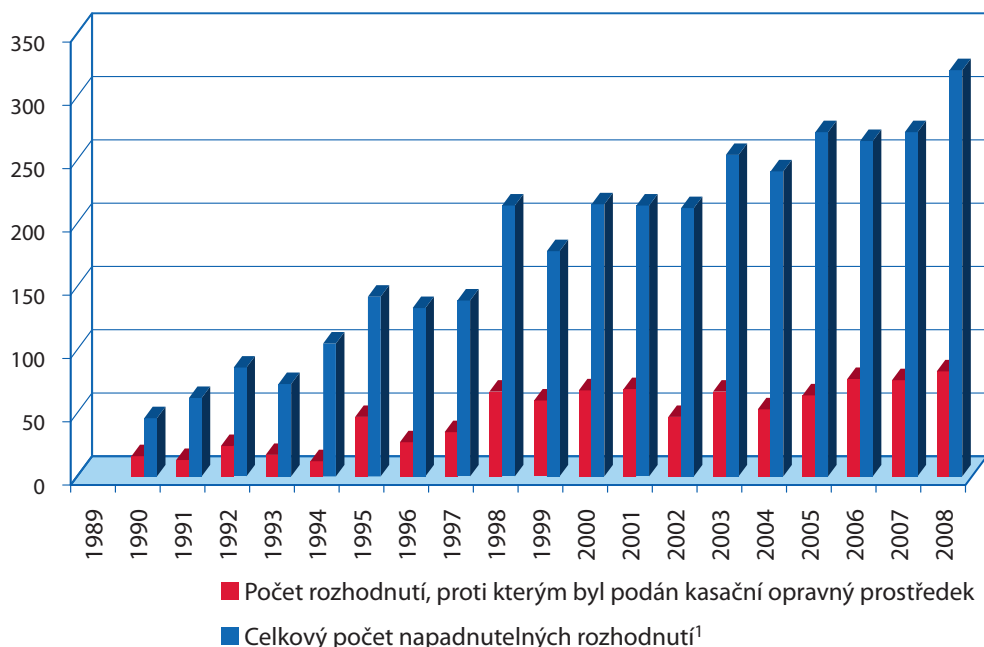
14. Různé – Zrychlená řízení (2004–2008)

	2004			2005			2006			2007			2008							
	Zahájena	Směr rozhodnutí		Zahájena	Směr rozhodnutí		Zahájena	Směr rozhodnutí		Zahájena	Směr rozhodnutí		Zahájena	Směr rozhodnutí						
		Povolená	Zamítnutá		Odlouženo	Povolená		Zamítnutá	Odlouženo		Povolená	Zamítnutá		Odlouženo	Povolená	Zamítnutá	Odlouženo			
Doprava	1		1																	
Hospodářská soutěž	3		2	3	2	4	2	2	1	1	1	1	1	1						
Institucionální právo	1	2	1	1					1	1	3	2	1							
Obchodní politika						2	1													
Politika rybolovu	1	1																		
Právo podniků	4	1	2	3	2	1	1		1		3	1	3							
Rozhodčí doložka											1				1					
Služební řád úředníků	1		1								1									
Společná zahraniční a bezpečnostní politika										3	2	1	4	4						
Státní podpory							1		1	1	2	1	1	1						
Vlastní zdroje Společenství				2																
Volný pohyb osob	1		1																	
Výzkum, informace, vzdělávání, statistiky										1	1									
Zemědělství				2				2	1	3										
Životní prostředí a spotřebitelé	1	1	1	2	1	1	1	1	1	7	1	7								
Celkem	13	2	6	2	12	6	4	2	10	4	6	2	17	4	13	0	15	6	7	2

Zrychlené projednání věci před Soudem prvního stupně může být odsouhlaseno na základě článku 76a jednacího řádu. Toto ustanovení je použitelné od 1. února 2001. Do kategorie „odloženo“ spadají následující případy: zpětvzetí žádosti, zpětvzetí a případy, kdy je o žalobě rozhodnuto usnesením před tím, než je rozhodnuto o žádosti o projednání věci ve zrychleném řízení.

15. Různé – Rozhodnutí Soudu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudnímu dvoru (1989–2008)

	Počet rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek	Celkový počet napadnutelných rozhodnutí ¹	Procentní podíl rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek
1989			
1990	16	46	35 %
1991	13	62	21 %
1992	24	86	28 %
1993	17	73	23 %
1994	12	105	11 %
1995	47	142	33 %
1996	27	133	20 %
1997	35	139	25 %
1998	67	214	31 %
1999	60	178	34 %
2000	68	215	32 %
2001	69	214	32 %
2002	47	212	22 %
2003	67	254	26 %
2004	53	241	22 %
2005	64	272	24 %
2006	77	265	29 %
2007	76	272	28 %
2008	83	321	26 %

¹ Celkový počet napadnutelných rozhodnutí – rozsudky, usnesení o nepřípustnosti, o předběžných opatřeních, o nevydání rozhodnutí ve věci a o zamítnutí vedlejšího účastenství – pro která uplynula lhůta pro podání kasačního opravného prostředku nebo byl kasační opravný prostředek podán.

16. Různé – Rozdělení kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru podle povahy řízení (1989–2008)

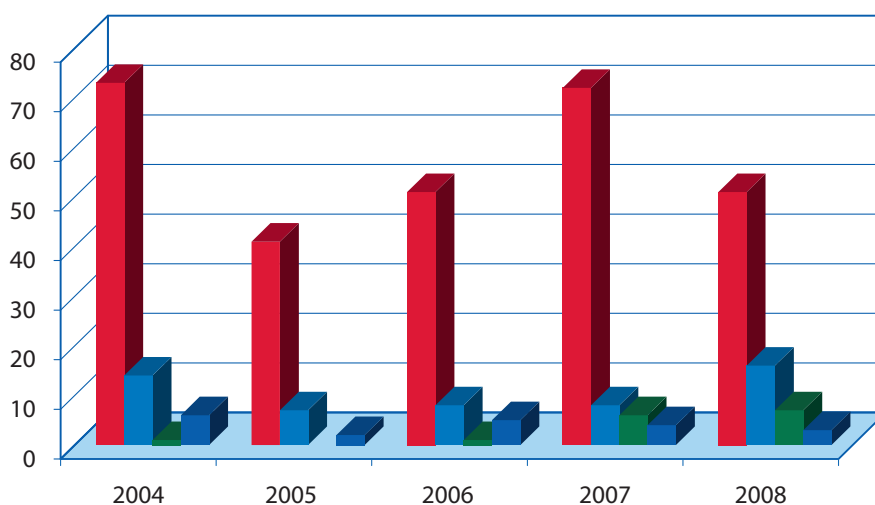
	2004			2005			2006			2007			2008		
	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %	Kasační opravné prostředky	Napadnutelná rozhodnutí	Kasační opravné prostředky v %
Ostatní žaloby	41	114	36 %	37	120	31 %	46	146	32 %	52	163	32 %	51	190	27 %
Duševní vlastnictví	7	45	16 %	16	71	23 %	18	59	31 %	14	63	22 %	23	100	23 %
Věřejná služba	5	82	6 %	11	81	14 %	13	60	22 %	10	46	22 %	9	31	29 %
Celkem	53	241	22 %	64	272	24 %	77	265	29 %	76	272	28 %	83	321	26 %

17. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2008)

(rozsudky a usnesení)

	Zamítnuté kasační opravné prostředky	Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	Vyškrtnutí/ Nevydání rozhodnutí ve věci	Celkem
Zemědělství	1	1			2
Státní podpory	5	2	5		12
Hospodářská soutěž	4		1		5
Institucionální právo	7	2	1		10
Životní prostředí a spotřebitelé	4	1		1	6
Volný pohyb kapitálu		1			1
Volný pohyb osob	1				1
Politika rybolovu		3			3
Hospodářská a měnová politika	1				1
Společná zahraniční a bezpečnostní politika		1			1
Regionální politika	1				1
Duševní vlastnictví	13	2		2	17
Vnější vztahy	4				4
Služební řád úředníků	8	2			10
Společný celní tarif	1				1
Celní unie	1	1			2
Celkem	51	16	7	3	77

18. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudnímu dvoru (2004–2008) (rozsudky a usnesení)

- Zamítnuté kasační opravné prostředky
- Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení
- Úplné nebo částečné zrušení s vrácením
- Vyškrtnutí/Ne vydání rozhodnutí ve věci

	2004	2005	2006	2007	2008
Zamítnuté kasační opravné prostředky	73	41	51	72	51
Úplné nebo částečné zrušení bez vrácení	14	7	8	8	16
Úplné nebo částečné zrušení s vrácením	1		1	6	7
Vyškrtnutí/Ne vydání rozhodnutí ve věci	6	2	5	4	3
Celkem	94	50	65	90	77

19. Různé – Obecný vývoj (1989–2008)**Zahájené, ukončené, probíhající věci**

	Zahájené věci¹	Ukončené věci²	Věci probíhající k 31. prosinci každého roku
1989	169	1	168
1990	59	82	145
1991	95	67	173
1992	123	125	171
1993	596	106	661
1994	409	442	628
1995	253	265	616
1996	229	186	659
1997	644	186	1117
1998	238	348	1007
1999	384	659	732
2000	398	343	787
2001	345	340	792
2002	411	331	872
2003	466	339	999
2004	536	361	1174
2005	469	610	1033
2006	432	436	1029
2007	522	397	1154
2008	629	605	1178
Celkem	7407	6229	

¹ 1989: Soudní dvůr postoupil 153 věcí nově zřízenému Soudu prvního stupně

1993: Soudní dvůr postoupil 451 věcí z důvodu prvního rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně

1994: Soudní dvůr postoupil 14 věcí z důvodu druhého rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně

2004–2005: Soudní dvůr postoupil 25 věcí z důvodu třetího rozšíření pravomocí Soudu prvního stupně.

² 2005–2006: Soud prvního stupně postoupil 118 věcí nově zřízenému Soudu pro veřejnou službu.

Kapitola III

Soud pro veřejnou službu
Evropské unie

A — Činnost Soudu pro veřejnou službu v roce 2008

Autor: předseda Paul J. Mahoney

1. Rok 2007 se vyznačoval prvním částečným tříletým obnovením mandátů členů Soudu. Odchylně od čl. 2 druhého pododstavce první věty přílohy statutu Soudního dvora totiž přestali tři členové Soudu vykonávat své funkce uplynutím prvních tří let funkčního období, totiž dne 30. září 2008. Rozhodnutím ze dne 27. června 2008 Rada Evropské unie dotýčným třem soudcům obnovila jejich funkční období. Dne 24. září 2008 byl P. Mahoney znovu zvolen předsedou Soudu, zatímco H. Kanninen byl zvolen předsedou druhého a S. Gervasoni předsedou prvního senátu.

2. Od roku 1998 počet každoročně podaných žalob v oblasti veřejné služby neustále narůstal (s výjimkou ustálení v letech 2001 a 2002). V roce 2008, kdy bylo evidováno 111 nových žalob, se počet podaných žalob v porovnání s předchozím rokem (157 v roce 2007) poprvé za deset let zřetelně snížil. Je samozřejmě předčasné spatřovat v této skutečnosti obrat v tendenci nárůstu sporů v oblasti veřejné služby Společenství, kterou se vyznačovaly poslední roky, avšak pravidlo, podle kterého se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, které vstoupilo v platnost spolu s jednacím řádem Soudu dne 1. listopadu 2007, mohlo hrát v uvedeném vývoji roli.

V roce 2008 Soud ukončil 129 věcí. Rozdíl mezi počtem ukončených a zahájených věcí je tedy kladný, což má za následek, že poprvé od vytvoření Soudu počet projednávaných věcí mírně klesl (217 v roce 2008 oproti 235 v roce 2007).

V roce 2008 bylo 53 % věcí ukončeno rozsudkem a 47 % usnesením. Průměrná délka řízení činí 19,7 měsíce u rozsudků a 14 měsíců u usnesení, což představuje mírné zvýšení průměrné délky řízení v tomto stupni v porovnání s minulým rokem. Třicet sedm rozhodnutí Soudu bylo napadeno kasačním opravným prostředkem k Soudu prvního stupně, což odpovídá 37 % jím vydaných napadnutelných rozhodnutí a 35 % všech ukončených věcí, kromě případu jednostranného zpětvzetí návrhu jedním z účastníků řízení. Sedm rozhodnutí Soudu bylo zrušeno Soudem prvního stupně.

3. V průběhu tohoto roku pokračoval Soud ve svém úsilí odpovědět na výzvu zákonodárce usnadnit smírné narovnání sporu v každém stadiu řízení. V důsledku smírného narovnání se tak na základě zásahu Soudu podařilo ukončit 7 případů, nejčastěji při neformální schůzce uspořádané soudcem zpravodajem nebo v průběhu jednání¹.

4. Konečně v roce 2008 doplnil Soud v souvislosti se vstupem v platnost Praktických pokynů pro účastníky soudního řízení dne 1. května 2008 svůj soubor vlastních procesních nástrojů. Pokyny zejména obsahují formulář, který je povinně třeba použít k předložení jakékoli žádosti o právní pomoc, jakož i průvodce pro žadatele o právní pomoc.

¹ Pro příklad smírného narovnání, k němuž došlo v den jednání na základě zásahu Soudu, viz usnesení ze dne 4. září 2008, *Duyster v. Commission*, F-81/06, kdy se žalovaná, uznávajíc nepříjemnosti způsobené žalobkyní některými událostmi, které jsou předmětem tohoto řízení, zavázala dotýčné zaplatit paušální částku ve výši 2000 eur, jakož i podepsat, vložit do osobního spisu žalobkyně a oznámit jí připravený dopis, který jí je určený.

5. Následující text nejprve uvede nejvýznamnější přínosy pro judikaturu v tomto roce, přičemž bude pojednáno postupně o sporech v oblasti přezkumu legality a sporech o náhradu škody (I), o předběžných opatřeních (II) a o žádostech o poskytnutí právní pomoci (III).

I. Přezkum legality a spory o náhradu škody

V tomto oddíle budou probrána nejvýznamnější rozhodnutí v procesní oblasti, co se týče meritorních otázek a otázek nákladů řízení.

Procesní aspekty

1. Příslušnost Soudu

Ve věci *Domínguez González v. Komise* (usnesení ze dne 12. listopadu 2008, F-88/07) se Soud musel vypořádat se sporem vycházejícím z pracovní smlouvy podléhající belgickému právu a obsahující ujednání o soudní příslušnosti bruselských soudů, jejímž předmětem bylo poskytnutí technické pomoci v rámci humanitární pomoci třetím zemím. Po prověření toho, že podřízení uvedené smlouvy vnitrostátnímu právu, a nikoli pracovnímu řádu ostatních zaměstnanců Evropských společenství (dále jen „PŘZ“) odpovídá legitimnímu zájmu žalované a nepředstavuje zneužití řízení, konstatoval Soud, že není příslušný k rozhodnutí sporu vzešlého z plnění uvedené smlouvy.

2. Podmínky přípustnosti

V rozsudku ze dne 21. února 2008, *Skoulidi v. Komise*, F-4/07, Soud jednak uvedl, že v případě aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení jednání orgánu související s přijetím tohoto aktu může sloužit za základ žaloby na náhradu škody, již předchází postup před zahájením soudního řízení na základě žádosti podle čl. 90 odst. 1 služebního řádu úředníků Evropských společenství (dále jen „služební řád“), pouze v případě, že dotčené jednání je oddělitelné od aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení, a zároveň a především, že úředník může, v rámci žaloby čistě odškodňovací povahy, žádat o nápravu škodných následků, které mu údajně způsobil akt nepříznivě zasahující do jeho právního postavení, aniž by se domáhal zrušení uvedeného aktu, pod podmínkou zahájení postupu před zahájením soudního řízení takovou stížností proti uvedenému aktu, jako je stížnost uvedená v čl. 90 odst. 2 služebního řádu, přičemž tříměsíční lhůta stanovená tímto ustanovením musí být dodržena jak v případě, kdy se žalobce domáhá náhrady škody za újmu majetkovou, tak i, jak tomu je v projednávané věci, náhrady škody za újmu nemajetkovou.

V rozsudcích ze dne 23. dubna 2008, *Pickering v. Komise* (F-103/05) a *Bain a další v. Komise* (F-112/05), uvedl Soud, že i když je pravda, že výplatní pásky jsou běžně považovány za akty nepříznivě zasahující do právního postavení, jelikož ukazují, že došlo k nepříznivému zásahu do peněžních nároků úředníka, skutečným aktem nepříznivě zasahujícím do

právního postavení je ve skutečnosti rozhodnutí přijaté orgánem oprávněným ke jmenování (dále jen „OOJ“) snížit nebo zrušit výplatu, kterou úředník doposud dostával a která byla uváděna na výplatních páskách.

V rozsudku ze dne 11. prosince 2008, *Collote v. Komise*, F-58/07, rozhodl Soud, že je třeba v případě, kdy dvě po sobě jdoucí stížnosti podané ve lhůtě pro podání stížnosti jsou předmětem dvou po sobě jdoucích rozhodnutí OOJ, když druhá stížnost obsahuje nové skutečnosti vzhledem k první stížnosti, považovat rozhodnutí o zamítnutí druhé stížnosti za nové rozhodnutí, přijaté po přezkumu rozhodnutí o zamítnutí první stížnosti, ve světle druhé stížnosti. Lhůta pro podání žaloby proto běží ode dne oznámení odpovědi na druhou stížnost.

3. Námitky a překážky v průběhu řízení

a) Námitka nepřipustnosti

Ve výše uvedené věci *Domínguez González v. Komise* Soud na základě námítky nepřipustnosti a nepříslušnosti vznesené žalovanou poprvé rozhodl o své příslušnosti usnesením po uspořádání jednání na základě ustanovení upraveného v čl. 78 odst. 2 druhého pododstavce jednacího řádu, které stanoví, že nerozhodne-li Soud jinak, projedná se návrh na vydání rozhodnutí o námitce nebo překážce ústně.

b) Návrh na vyjmutí dokumentů

V rozsudku ze dne 8. května 2008, *Suvikas v. Rada*, F-6/07, Soud nařídil, aby ze spisu byly vyňaty dokumenty vyhotovené v rámci výběrového řízení členem poradní výběrové komise, jelikož žalobce uvedené dokumenty obdržel prostřednictvím třetí osoby, která je sama získala neoprávněně.

4. Spory týkající se neplatnosti: uplatnění žalobního důvodu vycházejícího z porušení působnosti zákona i bez návrhu

V rozsudku ze dne 21. února 2008, *Putterie-De-Beukelaer v. Komise*, F-31/07* (který je předmětem kasačního opravného prostředku u Soudu prvního stupně), kvalifikoval Soud důvod vycházející z porušení působnosti zákona jako důvod nepominutelný. Soud totiž konstatoval, že by porušil své povinnosti soudu posuzujícího otázky legality, kdyby neuplatnil, a to i v případě, kdy mezi účastníky řízení v tomto ohledu neexistuje spor, že rozhodnutí, které před ním bylo napadeno, bylo přijato na základě normy, která se na projednávanou věc nemůže použít, a kdyby následně při rozhodování o sporu, který mu byl předložen, sám takovou normu uplatnil.

* Rozsudky označené hvězdičkou byly přeloženy do všech úředních jazyků Evropské unie.

Meritorní otázky

Probrány budou nejvýznačnější přínosy judikatury tohoto roku, co se týče obecných zásad, a poté v pořadí oddílů služebního řádu ohledně práv a povinností úředníka, jeho služebního postupu, příjmů a sociálního zabezpečení a konečně výkladu PRŽ.

1. Obecné zásady

a) Zpětvzetí protiprávního správního aktu

V rozsudku ze dne 11. září 2008, *Bui Van v. Komise*, F-51/07* (který je předmětem kasačního opravného prostředku u Soudu prvního stupně), Soud, který se musel vypořádat s otázkou legality zpětvzetí protiprávního správního aktu, uvedl, že ke zpětvzetí takového aktu musí dojít v přiměřené lhůtě, která musí být posouzena v závislosti na okolnostech vlastních každé věci, jako jsou význam sporu pro dotčenou osobu, složitost věci a chování dotčených stran, to, zda dotčený akt zakládá subjektivní práva, jakož i vyvážení zájmů. Obecně je třeba považovat za přiměřenou lhůtu pro zpětvzetí lhůtu, která odpovídá tříměsíční lhůtě pro podání žaloby uvedené v čl. 91 odst. 3 služebního řádu. Vzhledem k tomu, že tato lhůta platí pro samotnou správu, je třeba vzít jako začátek lhůty den přijetí aktu, který má správa v úmyslu vzít zpět.

Mimoto Soud rozhodl, že k rozhodnutí o zpětvzetí protiprávního správního aktu musí dojít při dodržení práva na obhajobu dotyčného úředníka. V této věci měl Soud za to, že porušení práva žalobce být vyslechnut nemohlo mít samo o sobě vliv na obsah napadeného rozhodnutí, jelikož vyjádření předložené žalobcem Soudu neobsahuje žádnou dodatečnou informaci v porovnání s informacemi, kterými již Komise disponovala. Soud naproti tomu rozhodl, že porušením práva žalobce být vyslechnut se Komise dopustila pochybení, jež může zakládat její odpovědnost.

b) Splnění povinností vyplývajících z rozsudku soudu Společenství

V rozsudku ze dne 24. června 2008, *Andres a další v. ECB*, F-15/05*, Soud v plénu rozhodl, že přináší-li splnění povinností vyplývajících ze zrušujícího rozsudku zvláštní obtíže, je dotčený orgán oprávněn přijmout jakékoli rozhodnutí, které spravedlivě vyrovná znevýhodnění vyplývající pro dotčené osoby ze zrušeného rozhodnutí. V tomto kontextu může správa s dotčenými osobami navázat dialog za účelem dosažení dohody, která jim poskytne spravedlivou náhradu za protiprávnost, jejíž byly obětí. Co se týče provedení rozsudku prohlášeného za protiprávní postup úpravy platů zaměstnanců Evropské centrální banky za daný rok z důvodu neprovedení řádné a náležité konzultace výboru zaměstnanců, představuje spravedlivé a přiměřené řešení přijetí kompromisního řešení spočívajícího jednak v rozšíření konzultace na další roky, kdy rovněž nebyla provedena, jakož i v zohlednění některých opravených údajů v rozsahu, v němž by to bylo ve prospěch zaměstnanců, a jednak v tom, že zvýšení platů vyplývajících z uvedené konzultace bude rozšířeno na veškeré zaměstnance, a nejen na žalobce, i kdyby zvláštní obtíže bránily tomu, aby uvedenému zvýšení byl přiznán zpětný účinek.

c) Zásada proporcionality

V rozsudku ze dne 9. září 2008, *Smadja v. Komise*, F-135/07 (který je předmětem kasačního opravného prostředku u Soudu prvního stupně), připomenul Soud, že zpětný účinek správního aktu může představovat nezbytné opatření k zajištění dodržení takové základní zásady, jako je zásada proporcionality. V této věci Komise tím, že bez platného důvodu neměla v úmyslu přiznat zpětný účinek rozhodnutí o jmenování žalobkyně, přijatému po vstupu nového služebního řádu v platnost, ke dni přijetí původního rozhodnutí o jmenování, přijatého za platnosti dřívějšího služebního řádu a zrušeného rozsudkem Soudu prvního stupně, tak, aby žalobkyni bylo zajištěno zařazení do vyšší platové třídy, které jí náleželo ke dni vyhlášení uvedeného rozsudku, nebo tím, že odmítla doplnit napadené rozhodnutí jakýmkoli jiným opatřením, které by mohlo uvést do souladu zájem služby a legitimní zájem žalobkyně, porušila zásadu proporcionality a svou povinnost řádné péče.

d) Zásada řádné správy

V rozsudku ze dne 11. července 2008, *Kuchta v. ECB*, F-89/07, týkajícím se legality individuálního rozhodnutí o úpravě odměny zaměstnance ECB, připomenul Soud, že pravidla řádné správy v oblasti řízení zaměstnanců předpokládají zejména, aby rozdělení pravomocí v rámci každého subjektu nebo orgánu Společenství bylo jasně definováno a patřičně zveřejněno. Soud zrušil sporné rozhodnutí poté, co konstatoval, že nebyl schopen zjistit ani, kdo ho vydal, ani orgán, který byl na základě pověření výkonné rady ECB oprávněn k přijetí takového rozhodnutí.

2. Práva a povinnosti úředníka

V rozsudku ze dne 9. prosince 2008, *Q v. Komise*, F-52/05*, Soud poprvé vyložil čl. 12a odst. 3 služebního řádu, který jako „psychické obtěžování“ definuje každé nepřístojné chování, které trvá delší dobu, je opakované nebo systematické a zahrnuje mluvené nebo psané projevy, úmyslná jednání nebo gesta učiněná úmyslně, které mohou těžce poškodit osobnost, důstojnost nebo fyzickou či psychickou integritu člověka. Soud měl za to, že pro to, aby bylo konstatováno psychické obtěžování ve smyslu uvedeného ustanovení, není požadováno, aby mluvené nebo psané projevy, úmyslná jednání nebo gesta byly učiněny s úmyslem těžce poškodit osobnost, důstojnost nebo fyzickou či psychickou integritu člověka. Stačí, že uvedená jednání objektivně takové následky přivodila.

3. Služební postup úředníka

a) Přijímání

Soud měl příležitost upřesnit rozsah některých pravidel použitelných v oblasti výběrového řízení.

V rozsudku ze dne 22. května 2008, *Pascual-García v. Komise*, F-145/06, uvedl Soud, že skutečnost, že výzkumná činnost mohla dále prohloubit vzdělání uchazeče a umožnit mu pozdější získání titulu doktor, nemůže sama o sobě bránit tomu, aby byla kvalifikována jako odborná praxe ve smyslu oznámení o výběrovém řízení.

V rozsudku ze dne 11. září 2008, *Coto Moreno v. Komise*, F-127/07, rozhodl Soud, že posouzení provedená komisí výběrového řízení při hodnocení znalostí a schopností uchazeče nepodléhají soudnímu přezkumu. Stejně však neplatí pro soulad mezi číselně vyjádřenou známkou a slovním hodnocením výběrové komise. Tento soulad, který je zárukou rovného zacházení s uchazeči, je totiž jedním z pravidel, kterými se řídí práce výběrové komise a jejichž ověření přísluší soudu. Soulad mezi číselně vyjádřenou známkou a slovním hodnocením může být navíc předmětem přezkumu soudu Společenství, nezávislého na přezkumu posouzení výkonů uchazečů výběrovou komisí, který soud odmítá vykonávat, pokud se přezkum shody omezuje na ověření neexistence zjevného nesouladu.

V rozsudku ze dne 14. října 2008, *Meierhofer v. Komise*, F-74/07*, uvedl Soud, pokud se jedná o povinnost podat odůvodnění rozhodnutí komise výběrového řízení týkajícího se ústní zkoušky, že sdělení jediné individuální vylučující známky uchazeči vždy nepředstavuje, a to bez ohledu na zvláštní okolnosti dotyčné věci, dostatečné odůvodnění. V této věci Soud poznamenal, že odmítnutí žalované podvolit se některým organizačním procesním opatřením mělo za následek, že mu nebyl umožněn plný výkon jeho přezkumu.

b) Posudky

V rozsudku ze dne 6. března 2008, *Skareby v. Komise*, F-46/06 (který je předmětem kasačního opravného prostředku u Soudu prvního stupně), připomenul Soud, že z čl. 8 odst. 5 čtvrtého pododstavce obecných prováděcích ustanovení k článku 43 služebního řádu přijatých Komisí vyplývá, že správa je povinna stanovit držiteli pracovního místa cíle a kritéria hodnocení. Podle tohoto ustanovení se formální rozhovor, který mezi hodnotitelem a držitelem pracovního místa proběhne na počátku každého sledovaného období, musí týkat nejen pracovních výkonů uvedeného držitele pracovního místa po sledované období, nýbrž i stanovení cílů na rok následující po dotyčném období. Tyto cíle představují referenční základ pro hodnocení výkonnosti.

c) Povýšení

Čtyřmi rozsudky ze dne 31. ledna 2008 (*Buendía Sierra v. Komise*, F-97/05, *Di Bucci v. Komise*, F-98/05, *Wilms v. Komise*, F-99/05, a *Valero Jordana v. Komise*, F-104/05), rozhodl Soud, že při neexistenci ustanovení odchylných od zásady okamžité použitelnosti nových pravidel v nařízení č. 723/2004, kterým se s účinností od 1. května 2004 mění služební řád úředníků a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství, byl čl. 45 odst. 1 služebního řádu, ve znění tohoto nařízení, použitelný okamžitě od vstupu uvedeného nařízení v platnost. Komise tudíž legálně nemohla v listopadu 2004 uplatnit ustanovení čl. 45 odst. 1 předchozího služebního řádu zrušená tímto nařízením, aby přijala rozhodnutí stanovící celkový počet bodů za zásluhy úředníka za hodnotící období 2004 a rozhodnutí o tom, že jej na základě tohoto hodnotícího období nepovýší.

Čtyřmi rozsudky ze dne 11. prosince 2008 ve věcech *Collotte v. Komise*, F-58/07, *Dubus a Leveque v. Komise*, F-66/07, *Evraets v. Komise*, F-92/07, a *Acosta Iborra a další v. Komise*, F-93/07, konstatoval Soud, že čl. 45 odst. 2 služebního řádu týkající se povinnosti úředníka prokázat před svým prvním povýšením svou schopnost pracovat ve třetím jazyce nemohl být uplatněn před vstupem společných prováděcích pravidel stanovených v uvedeném odstavci 2 článku 45 v platnost.

d) Nová struktura služebního postupu

i) Koeficient násobení

Rozsudek ze dne 4. září 2008, *Lafili v. Komise*, F-22/07 (který je předmětem kasačního opravného prostředku u Soudu prvního stupně), se týkal zejména výkladu čtvrté věty čl. 7 odst. 7 přílohy XIII služebního řádu týkající se možných účinků změny označení platových tříd na odměnu úředníků přijatých přede dnem 1. května 2004. Tento relativně technický rozsudek upřednostňuje výklad souladný se zásadou okamžité použitelnosti nové právní úpravy, v této věci reformy služebního řádu. Soud zvláště rozhodl, že „přechodná opatření by ze své povahy měla mít za cíl usnadnění přechodu předchozí právní úpravy na právní úpravu novou, při ochraně nabytých nároků, aniž by však ve prospěch jedné kategorie úředníků zachovávala účinky předchozí právní úpravy na takové situace, které nastanou v budoucnu, jako je postup do vyššího stupně v rámci nové struktury služebního postupu“. Navíc, „existují-li taková ustanovení nejednoznačná ve svém vyjádření, která mohou mít více než jeden výklad, jako jsou ustanovení použitelná v projednávané věci, je třeba dát přednost výkladu, který umožňuje se takovému rozdílnému zacházení mezi úředníky vyhnout.

ii) Osvědčovací řízení

Ve výše uvedeném rozsudku *Putterie-De-Beukelaer v. Komise* konstatoval Soud, že hodnotící řízení, které je upraveno v obecných prováděcích ustanoveních k článku 43 služebního řádu přijatých Komisí a osvědčovací řízení, které je upraveno v rozhodnutí Komise ze dne 7. dubna 2004 o prováděcích pravidlech osvědčovacího řízení, se navzájem liší a spočívají

na zcela odlišných postupech. V tomto ohledu, je-li spolupodepisující úředník příslušný vydat posudek o vývoji služebního postupu, s výhradou případné změny posudku revizním hodnotitelem, pak v rámci osvědčovacího řízení přísluší orgánu oprávněnému ke jmenování vyslovit se v každé fázi posledně uvedeného řízení k přihláškám úředníků do tohoto řízení. Uvedenému orgánu, tedy orgánu odlišnému od spolupodepisujícího úředníka v hodnotícím řízení, pak zvláště přísluší posoudit na základě dostupných posudků o vývoji služebního postupu praxi a zásluhy kandidátů, kteří podali přihlášku do osvědčovacího řízení.

V rozsudku ze dne 21. února 2008, *Semeraro v. Komise*, F-19/06, uvedl Soud, že bod 1.1 rozhodnutí Komise ze dne 11. května 2005 o kritériích zařazení, co se týče osvědčovacího období 2005, podle kterého pro zařazení do seznamu úředníků přijatých k osvědčení musí být potenciál úředníka uznán v jeho posudku o vývoji služebního postupu, překračuje meze pověření, podle něhož o hodnotě kritérií a jejich váze pro účely vytvoření seznamu úředníků přijatých k osvědčení rozhoduje OJ po stanovisku smíšeného výboru pro dané osvědčovací období.

4. Příjmy a sociální zabezpečení úředníků

V rozsudku ze dne 2. prosince 2008, *Baniel-Kubinova a další v. Parlament*, F-131/07, Soud rozhodl, že dočasní nebo pomocní zaměstnanci, kteří pobírali denní příspěvek a poté obdrželi v částečné nebo plné výši příspěvek na zařízení (na základě prohlášení o přenesení svého obvyklého bydliště do místa zaměstnání), nemohou v důsledku toho v době svého přijetí do služebního poměru, kdy se stávají úředníky ve zkušební době, nárokovat znovu v témže místě zaměstnání denní příspěvek. Denní příspěvek je totiž vyhrazen úředníkům a zaměstnancům, kteří jsou nuceni změnit bydliště, aby splnili povinnosti podle článku 20 služebního řádu, což je podmínka, kterou žalobci nespĺňovali, jelikož již změnili své bydliště, o čemž učinili prohlášení za účelem obdržení příspěvku na zařízení.

5. Pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství

a) Zařazení smluvního zaměstnance do platové třídy

V rozsudku ze dne 11. prosince 2008, *Reali v. Komise*, F-136/06, uvedl Soud, že směrnice Rady 89/48/EHS ze dne 21. prosince 1988 o obecném systému pro uznávání vysokoškolských diplomů vydaných po ukončení nejméně tříletého odborného vzdělávání a přípravy nemá za následek omezení posuzovací pravomoci, kterou má orgán při srovnávání příslušné hodnoty diplomů v rámci své náborové politiky. V systému směrnice 89/48 je srovnávání diplomů prováděno za účelem přístupu k některým regulovaným činnostem v různých členských státech. Takové posuzování nelze zaměňovat s posouzením příslušné univerzitní hodnoty titulů obdržných v různých členských státech za účelem určení platové třídy spojené se zaměstnáním v orgánu Evropských společenství.

b) Rozhodnutí Komise ze dne 28. dubna 2004 o maximální délce zaměstnávání dočasných zaměstnanců ve službách Komise

V rozsudku ze dne 26. června 2008, *Joseph v. Komise*, F-54/07, uvedl Soud, co se týče rozhodnutí Komise ze dne 28. dubna 2004 o maximální délce zaměstnávání dočasných zaměstnanců ve službách Komise, že uložením maximální hranice pěti let jak pro uzavření, tak i obnovení smlouvy smluvních zaměstnanců podle čl. 85 odst. 1 PŘZ, nezakázal zákonodárce orgánům uzavírání nebo obnovování tohoto typu smluv na základě článku 3a uvedeného režimu, na kratší dobu, pokud je dodržena minimální doba stanovená v čl. 85 odst. 1 tohoto režimu (šest nebo devět měsíců podle případu). Orgán však nemůže, aniž by porušil posledně uvedené ustanovení, obecně a paušálně, v dané věci obecnými prováděcími ustanoveními nebo interním rozhodnutím obecného dosahu, omezit maximální dobu pracovního poměru smluvních zaměstnanců, jež byla stanovena samotným zákonodárcem.

K nákladům řízení

1. Věci zahájené před vstupem jednacího řádu Soudu v platnost

Soud opakovaně použil čl. 87 odst. 3 jednacího řádu Soudu prvního stupně, který se podle čl. 3 odst. 4 rozhodnutí Rady 2004/752/ES, Euratom ze dne 2. listopadu 2004 o zřízení Soudu pro veřejnou službu Evropské unie (Úř. věst. L 333, s. 7) na Soud použije obdobně, dokud nevstoupí v platnost jednací řád tohoto soudu. V rozsudku ze dne 24. června 2008, *Islamaj v. Komise*, F-84/07, tak Soud rozhodl o rozdělení nákladů mezi účastníky řízení z výjimečných důvodů, zatímco ve výše uvedených rozsudcích *Bui Van v. Komise* a *Lafili v. Komise* rozdělil Soud náklady mezi účastníky řízení, kteří ve věci měli úspěch částečně nebo neměli ve věci úspěch.

Rovněž je třeba uvést, že ve věci, ve které Soud konstatoval, že ve sporu nebude vydáno rozhodnutí ve věci samé, v kterémžto případě Soud podle čl. 87 odst. 6 jednacího řádu Soudu prvního stupně použitelného obdobně rozhoduje o nákladech řízení dle volného uvážení, byla žalované uložena náhrada veškerých nákladů řízení vynaložených žalobkyní (usnesení ze dne 1. února 2008, *Labate v. Komise*, F-77/07). Soud totiž vzal v úvahu jednak okolnost, že Komise neodpověděla na stížnost podanou žalobkyní, a jednak skutečnost, že tím, že sporné rozhodnutí sama zrušila, implicitně uznala, že postup přijetí tohoto rozhodnutí byl problematický, což přímo přispělo k tomu, aby věc byla předložena soudu Společenství.

2. Věci zahájené po vstupu jednacího řádu Soudu v platnost

Jedna z důležitých novinek, kterou způsobil vstup jednacího řádu v platnost dne 1. listopadu 2007, se týká režimu nákladů řízení. Podle čl. 87 odst. 1 jednacího řádu se účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval. Podle čl. 87 odst. 2 uvedeného jednacího řádu v souladu s požadavky ekvity může Soud rozhodnout, že se účastníku

řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží pouze částečná náhrada nákladů řízení nebo se mu náhrada nákladů řízení neuloží.

V rozsudku ze dne 4. prosince 2008, *Blais v. ECB*, F-6/08, Soud poprvé použil ustanovení týkající se ekvity stanovené v čl. 87 odst. 2 jednacího řádu, když rozhodl, že je třeba uložit žalobkyni – ačkoli neměla v řízení úspěch – kromě jejích vlastních nákladů řízení, pouze polovinu nákladů řízení vynaložených žalovanou. Soud se domníval, že by nebylo spravedlivé uložit žalobkyni veškeré náklady žalované zaprvé vzhledem k okolnosti, že lze mít za to, že řízení bylo zčásti způsobeno jednáním žalované, zadruhé vzhledem ke značnému peněžnímu významu sporu pro žalobkyni, zatřetí vzhledem ke skutečnosti, že argumenty žalobkyně nepostrádaly závažnost, začtvrté vzhledem k osobní situaci žalobkyně a konečně vzhledem k okolnosti, že výše nákladů řízení, které by žalobkyně mohla nést, byla vyšší než ve většině sporů, které jsou Soudu předloženy, z důvodu skutečnosti, že se žalovaná rozhodla nechat zastupovat se nejen svými vlastními zmocněnci, nýbrž i advokátem.

V usnesení ze dne 10. července 2008, *Maniscalco v. Komise*, F-141/07, bylo uvedeno, že návrhové žádání směřující k tomu, aby o náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle práva, nemůže být považováno za návrh směřující k uložení náhrady nákladů řízení účastníku řízení, který neměl úspěch ve věci.

Konečně lze uvést, že v usnesení ze dne 25. listopadu 2008, *Iordanova v. Komise*, F-53/07, použil Soud čl. 98 odst. 4 jednacího řádu, podle kterého, nemá-li příjemce právní pomoci úspěch ve věci, může Soud v souladu s požadavky ekvity nařídit v rámci rozhodování o nákladech řízení v rozhodnutí, jímž se řízení končí, že některý z účastníků řízení ponese vlastní náklady řízení nebo že tyto náklady ponese zcela nebo zčásti pokladna Soudu z titulu právní pomoci.

II. Návrhy na předběžné opatření

V roce 2008 byla ukončena čtyři řízení o návrzích na předběžné opatření, které byly zamítnuty z důvodu nedostatku naléhavosti požadovaných opatření, definovaných ustálenou judikaturou tak, že musejí být nařízena a vyvolávat účinky již před rozhodnutím v hlavním řízení, aby bylo zabráněno vážné a nenapravitelné újmě zájmům navrhovatele (usnesení předsedy Soudu ze dne 30. ledna 2008, *S v. Parlament*, F-64/07 R; ze dne 25. dubna 2008, *Bennett a další v. OHIM*, F-19/08 R; ze dne 3. července 2008, *Plasa v. Komise*, F-52/08 R, a ze dne 17. prosince 2008, *Wenig v. Komise*, F-80/08 R).

Ve výše uvedeném usnesení *Wenig v. Komise* bylo zvláště připomenuto, že opatření musejí mít přechodnou povahu v tom smyslu, že nesmějí předjímat rozhodnutí ve věci samé. V rámci vyvážení existujících zájmů je třeba vzít v úvahu nezvratnou povahu případného odkladu vykonatelnosti sporného rozhodnutí a vyhovět návrhu žalobce pouze v případě, že se naléhavost požadovaného opatření jeví nespornou.

III. Žádosti o poskytnutí právní pomoci

Od 1. května 2008, kdy vstoupily v platnost Praktické pokyny pro účastníky soudního řízení, musí být každá žádost o poskytnutí právní pomoci podána prostřednictvím povinného formuláře, který obsahuje průvodce pro žadatele.

V průběhu roku 2008 bylo vydáno sedm usnesení, jimiž bylo rozhodnuto o žádostech o poskytnutí právní pomoci. S výjimkou žádosti ve věci *Kaminska v. Výbor regionů*, F-142/07 AJ, ve které bylo žádosti o poskytnutí právní pomoci vyhověno, byly žádosti zamítnuty z důvodu, že žadatel nebyl, nebo neprokázal, že je, z důvodu své hospodářské situace zcela nebo zčásti neschopen nést náklady spojené s právní pomocí a zastupováním před Soudem.

V usneseních zamítajících žádosti o poskytnutí právní pomoci bylo zejména připomenuto, že čl. 95 odst. 2 druhý pododstavec jednacího řádu uvádí, že hospodářská situace žadatele se hodnotí s ohledem na objektivní faktory, jako jsou příjmy, majetek a rodinná situace. Rovněž bylo připomenuto, že podle čl. 96 odst. 2 prvního pododstavce uvedeného jednacího řádu se k žádosti přikládají všechny informace a doklady umožňující zhodnotit hospodářskou situaci žadatele, například osvědčení příslušného vnitrostátního orgánu potvrzující tuto hospodářskou situaci.

B – Složení Soudu pro veřejnou službu

(Protokolární pořádek ke dni 31. prosince 2008)

Zleva doprava:

Soudci H. Tagaras a H. Kreppel; předseda senátu H. Kanninen; předseda Soudu P. Mahoney; předseda senátu S. Gervasoni; soudkyně I. Boruta; soudce S. Van Raepenbusch; vedoucí soudní kanceláře W. Hakenberg.

1. Členové Soudu pro veřejnou službu

(podle data nástupu do funkce)

Paul J. Mahoney

narozen v roce 1946; studia práv (Master of Arts, univerzita v Oxfordu, 1967; Master of Laws, University College London, 1969); vyučující, University College London (1967–1973); barrister (Londýn, 1972–1974); rada, vrchní rada u Evropského soudu pro lidská práva (1974–1990); profesor práv hostující na univerzitě ve Saskatchewan, Saskatoon, Kanada (1988); vedoucí personálního oddělení Rady Evropy (1990–1993); vedoucí odboru (1993–1995), náměstek vedoucího soudní kanceláře (1995–2001), vedoucí kanceláře Evropského soudu pro lidská práva (2001–září 2005); předseda Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Horstpeter Kreppel

narozen v roce 1945; univerzitní studia v Berlíně, Mnichově, Frankfurtu nad Mohanem (1966–1972); první státní zkouška (1972); justiční čekatel ve Frankfurtu nad Mohanem (1972–1973 a 1974–1975); Collège d'Europe v Bruggách (1973–1974); druhá státní zkouška (Frankfurt nad Mohanem, 1976); zaměstnán na Spolkovém úřadě práce a jako advokát (1976); soudce u pracovního soudu (Spolková země Hesensko, 1977–1993); vyučující na Fachhochschule für Sozialarbeit ve Frankfurtu nad Mohanem a na Verwaltungsfachhochschule ve Wiesbadenu (1979–1990); národní expert u právní služby Komise Evropských společenství (1993–1996 a 2001–2005); atašé pro sociální věci na velvyslanectví Spolkové republiky Německo v Madridu (1996–2001); soudce u pracovního soudu ve Frankfurtu nad Mohanem (únor–září 2005); soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Irena Boruta

narozena v roce 1950; studium práv na univerzitě ve Wroclawi (1972), doktorka práv (Lodž 1982); advokátka u advokátní komory Polské republiky (od roku 1977); hostující badatelka (univerzita v Paříži X, 1987–1988; univerzita v Nantes, 1993–1994); expertka Solidarity (1995–2000); profesorka v oboru pracovního práva a sociálního práva na univerzitě v Lodži (1997–1998 a 2001–2005), profesorka na Vyšší obchodní škole ve Varšavě (2002), profesorka pracovního práva a práva sociálního zabezpečení na Univerzitě kardinála Stefana Wyszyńskiho ve Varšavě (2002–2005); náměstkyně ministra práce a sociálních věcí (1998–2001); členka vyjednávacího výboru pro přistoupení Polské republiky k Evropské unii (1998–2001); zástupkyně polské vlády u Mezinárodní organizace práce (1998–2001); autorka několika publikací o evropském pracovním a sociálním právu; soudkyně Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Heikki Kanninen

narozen v roce 1952; diplom na Škole vyšších obchodních studií v Helsinkách a na právnické fakultě univerzity v Helsinkách; referendář u Nejvyššího správního soudu Finska; generální sekretář výboru pro reformu právní ochrany ve veřejné správě; vrchní rada u Nejvyššího správního soudu; generální sekretář výboru pro reformu správních věcí, poradce na ředitelství pro legislativu ministerstva spravedlnosti; náměstek vedoucího kanceláře Soudního dvora ESVO; referendář u Soudního dvora Evropských společenství; soudce u Nejvyššího správního soudu (1998–2005); člen přezkumné komise pro uprchlíky; místopředseda výboru pro rozvoj finských soudních orgánů; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Haris Tagaras

narozen v roce 1955; diplom v oboru právo (univerzita v Soluni, 1977); zvláštní diplom v oboru evropského práva (Institut evropských studií svobodné univerzity v Bruselu, 1980); doktor práv (univerzita v Soluni, 1984); právník lingvista u Rady Evropských společenství (1980–1982); badatel ve středisku mezinárodního a evropského hospodářského práva v Soluni (1982–1984); rada u Soudního dvora Evropských společenství a u Komise Evropských společenství (1986–1990); profesor v oboru práva Společenství, mezinárodního práva soukromého a lidských práv na univerzitě Panteion v Aténách (od roku 1990); externí spolupracovník pro evropské věci na ministerstvu spravedlnosti a člen Stálého výboru pro Luganskou úmluvu (1991–2004); člen Národní komise pro hospodářskou soutěž (1999–2005); člen Národní komise pro telekomunikace a pošty (2000–2002); člen advokátní komory v Soluni, advokát u kasačního soudu; zakládající člen Unie evropských advokátů (UAE); přidružený člen Mezinárodní akademie srovnávacího práva; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Sean Van Raepenbusch

narozen v roce 1956; diplom v oboru právo (Svobodná univerzita v Bruselu, 1979); zvláštní diplom v oboru mezinárodní právo (Brusel, 1980); doktor práv (1989); odpovědný za právní útvar Sociétés anonymes du canal et des installations maritimes v Bruselu (1979–1984); úředník u Komise Evropských společenství (generální ředitelství pro sociální věci, 1984–1988); člen právní služby Komise Evropských společenství (1988–1994); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (1994–2005); vyučující na univerzitním středisku v Charleroi (mezinárodní a evropské sociální právo, 1989–1991), na univerzitě v Mons-Hainaut (evropské právo, 1991–1997), na univerzitě v Lutychu (právo evropské veřejné služby, 1989–1991; institucionální právo Evropské unie, 1995–2005; evropské sociální právo, 2004–2005); četné publikace v oblasti evropského sociálního práva a ústavního práva Evropské unie; soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Stéphane Gervasoni

narozen v roce 1967; diplom na Institutu politických věd v Grenoblu (1988) a na École nationale d'administration (1993); člen Státní rady (soudní sekce, 1993–1997; sekce pro sociální věci, 1996–1997; maître des requêtes od roku 1996); přednášející na Institutu politických věd v Paříži (1993–1995); commissaire du gouvernement u zvláštní kasační komise v oblasti důchodů (1994–1996); právní poradce ministerstva pro veřejnou službu a města Paříže (1995–1997); generální sekretář na prefektuře departementu Yonne, sous-préfet okresu Auxerre (1997–1999); generální sekretář prefektury departementu Savojsko, sous-préfet okresu Chambéry (1999–2001); referendář u Soudního dvora Evropských společenství (září 2001– září 2005); řádný člen přezkumné komise NATO (od roku 2001); soudce Soudu pro veřejnou službu od 6. října 2005.

Waltraud Hakenberg

narozena v roce 1955; studia práv v Řezně a Ženevě (1974–1979); první státní zkouška (1979); postgraduální studia v oboru právo Společenství na Collège d'Europe v Bruggách (1979–1980); justiční čekatelka v Řezně (1980–1983); doktorka práv (1982); druhá státní zkouška (1983); advokátka v Mnichově a Paříži (1983–1989); úřednice Soudního dvora Evropských společenství (1990–2005); referendářka Soudního dvora Evropských společenství (kabinet soudce Janna, 1995–2005); vyučující na několika univerzitách v Německu, Rakousku, Švýcarsku a Rusku; honorární profesorka na univerzitě v Sársku (od roku 1999); členka různých právních výborů, sdružení a porot; četné publikace v oblasti práva a soudní agendy Společenství; vedoucí kanceláře Soudu pro veřejnou službu od 30. listopadu 2005.

2. Protokolární pořádky

od 1. ledna 2008 do 30. září 2008

p. P. MAHONEY, předseda Soudu
p. H. KREPPEL, předseda senátu
p. S. VAN RAEPENBUSCH, předseda senátu
pí I. BORUTA, soudkyně
p. H. KANNINEN, soudce
p. H. TAGARAS, soudce
p. S. GERVASONI, soudce
pí W. HAKENBERG, vedoucí soudní kanceláře

od 1. října 2008 do 31. prosince 2008

p. P. MAHONEY, předseda Soudu
p. H. KANNINEN, předseda senátu
p. S. GERVASONI, předseda senátu
p. H. KREPPEL, soudce
pí I. BORUTA, soudkyně
p. H. TAGARAS, soudce
p. S. VAN RAEPENBUSCH, soudce
pí W. HAKENBERG, vedoucí soudní kanceláře

C – Soudní statistiky Soudu pro veřejnou službu

Obecná činnost Soudu pro veřejnou službu

1. Zahájené, ukončené, probíhající věci (2005–2008)

Zahájené věci

2. Procentní podíl počtu věcí podle hlavního žalovaného orgánu (2006–2008)
3. Jednací jazyk (2006–2008)

Ukončené věci

4. Rozsudky a usnesení – soudní kolegia (2008)
5. Směr rozhodnutí (2007)
6. Přijatá předběžná opatření: směr rozhodnutí (2008)
7. Délka řízení v měsících (2008)

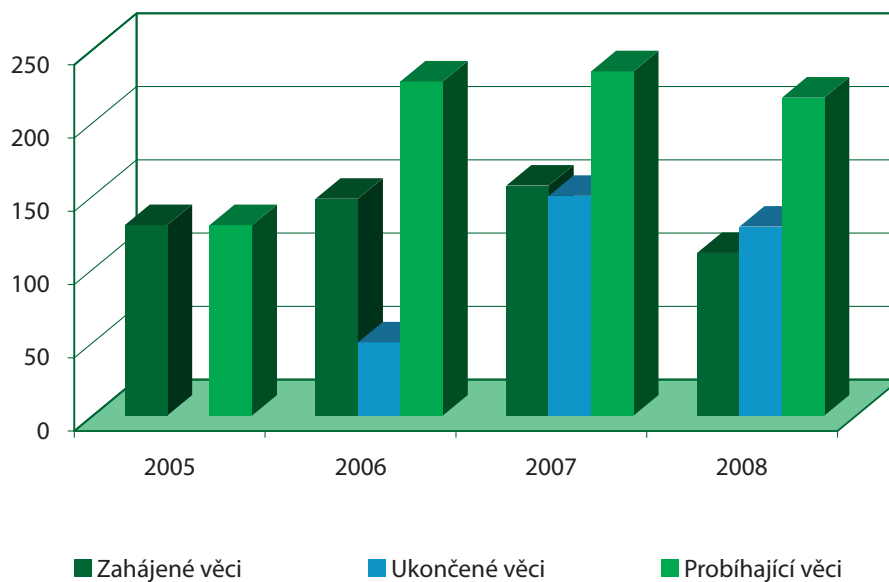
Probíhající věci k 31. prosinci

8. Soudní kolegium (2006–2008)
9. Počet žalobců (2008)

Různé

10. Rozhodnutí Soudu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudu prvního stupně (2006–2008)
11. Výsledky kasačních opravných prostředků podaných k Soudu prvního stupně (2006–2008)

1. Obecná činnost Soudu pro veřejnou službu Zahájené, ukončené, probíhající věci (2005–2008)

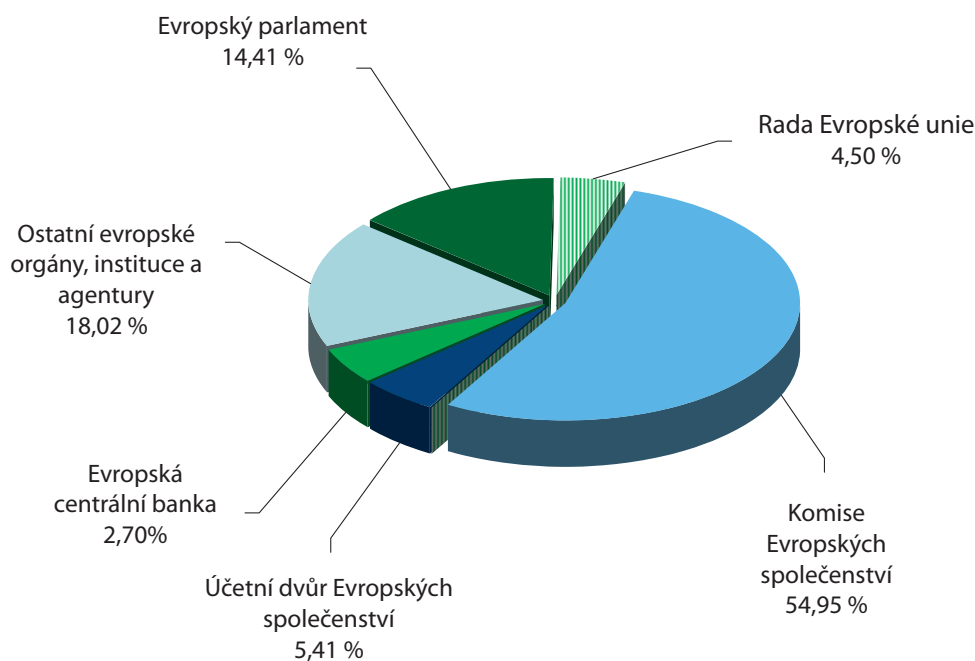
	2005	2006	2007	2008
Zahájené věci	130	148	157	111
Ukončené věci	–	50	150	129
Probíhající věci	130	228	235	217 ¹

Zmíněná čísla (hrubá čísla) uvádějí celkový počet věcí nezávisle na spojení věcí z důvodu, že spolu souvisejí (jedno číslo věci = jedna věc).

¹ Z toho 9 přerušených řízení.

2. Zahájené věci – Procentní podíl počtu věcí podle hlavních žalovaných orgánů (2006–2008)

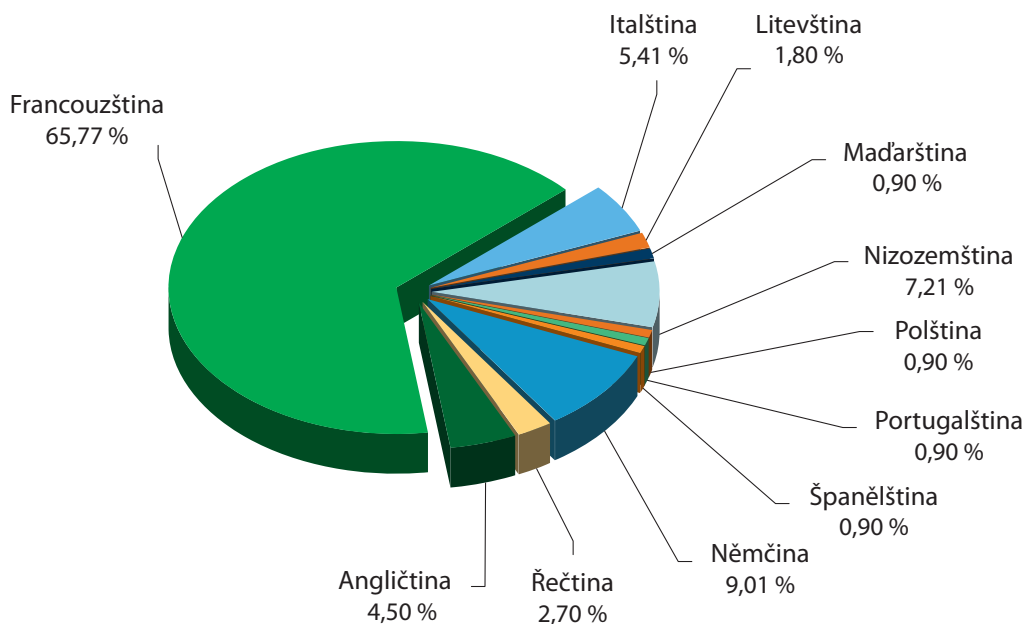
Procentní podíl zahájených věcí (2008)

	2006	2007	2008
Evropský parlament	7,14 %	13,38 %	14,41 %
Rada Evropské unie	6,07 %	3,82 %	4,50 %
Komise Evropských společenství	75,00 %	50,96 %	54,95 %
Soudní dvůr Evropských společenství	3,57 %	3,82 %	–
Účetní dvůr Evropských společenství	1,79 %	1,91 %	5,41 %
Evropská centrální banka	1,07 %	1,27 %	2,70 %
Ostatní evropské orgány, instituce a agentury	5,36 %	24,84 %	18,02 %
Celkem	100,00 %	100,00 %	100,00 %

3. Zahájené věci – Jednací jazyk (2006–2008)

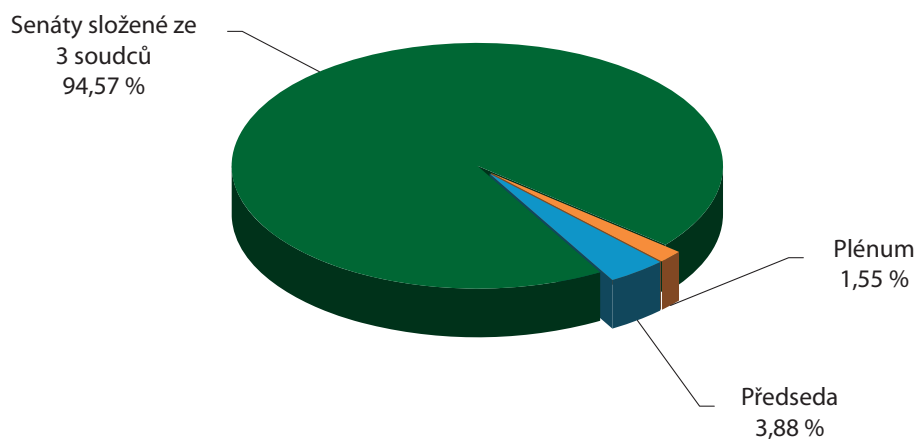
Rozdělení v roce 2008

Jednací jazyk	2006	2007	2008
Bulharština	–	2	–
Španělština	1	2	1
Němčina	2	17	10
Řečtina	3	2	3
Angličtina	8	8	5
Francouzština	113	102	73
Italština	10	17	6
Litevština	–	2	2
Maďarština	2	1	1
Nizozemština	7	3	8
Polština	–	–	1
Portugalština	–	–	1
Rumunština	–	1	–
Slovinština	1	–	–
Finština	1	–	–
Celkem	148	157	111

Jednací jazyk odpovídá jazyku, ve kterém byla podána žaloba, nikoliv mateřskému jazyku nebo státní příslušnosti žalobce.

4. Ukončené věci – Rozsudky a usnesení – soudní kolegia (2008)

	Rozsudky	Usnesení ukončující řízení ¹	Ostatní uzavření	Celkem
Plénium	2	–	–	2
Předseda	–	5	–	5
Senáty složené ze 3 soudců	66	55	1	122
Samosoudce	–	–	–	–
Celkem	68	60	1	129

¹ Z toho 7 věcí uzavřených smírným narovnáním.

5. Ukončené věci – Směr rozhodnutí (2008)

	Rozsudky			Usnesení				Ostatní uzavření	Celkem
	Žaloby, jimž bylo plně vyhověno	Žaloby, jimž bylo částečně vyhověno	Žaloby zamítnuté v plném rozsahu	Žaloby/Žádosti [zjevně nepřipustné nebo neopodstatněné	Smírná narovnání po zásahu Soudu prvního stupně	Vyškrtnutí z jiného důvodu, nevydání rozhodnutí ve věci nebo postoupení	Žádosti, jimž bylo vyhověno (zvláštní řízení)		
Přídělení/ Přeražení	-	-	2	2	-	1	-	-	5
Výběrové řízení	1	2	4	2	-	-	-	-	9
Pracovní podmínky/Dovolená	-	2	2	1	1	-	-	-	6
Hodnocení/ Povýšení	7	8	12	4	2	5	-	1	39
Důchody a příspěvky v invaliditě	-	-	2	3	-	6	-	-	11
Disciplinární řízení	-	-	1	2	-	-	-	-	3
Přijímání/ Jmenování/ Zařazení do platové třídy	1	6	4	5	-	2	-	-	18
Odměna a příspěvky	-	-	8	2	4	3	-	-	17
Ukončení smlouvy zaměstnance	-	-	3	1	-	1	-	-	5
Sociální zabezpečení/ Nemoc z povolání/ Úrazy	1	1	1	1	-	2	-	-	6
Ostatní	-	-	-	8	-	1	1	-	10
Celkem	10	19	39	31	7	21	1	1	129

6. Přijatá předběžná opatření – Směr rozhodnutí (2006–2008)

Počet předběžných opatření		Směr rozhodnutí	
		Úplné nebo částečné připuštění	Zamítnutí
2006	2	–	2
2007	4	–	4
2008	4	–	4
Celkem	10	–	10

7. Ukončené věci – Délka trvání řízení v měsících (2008)

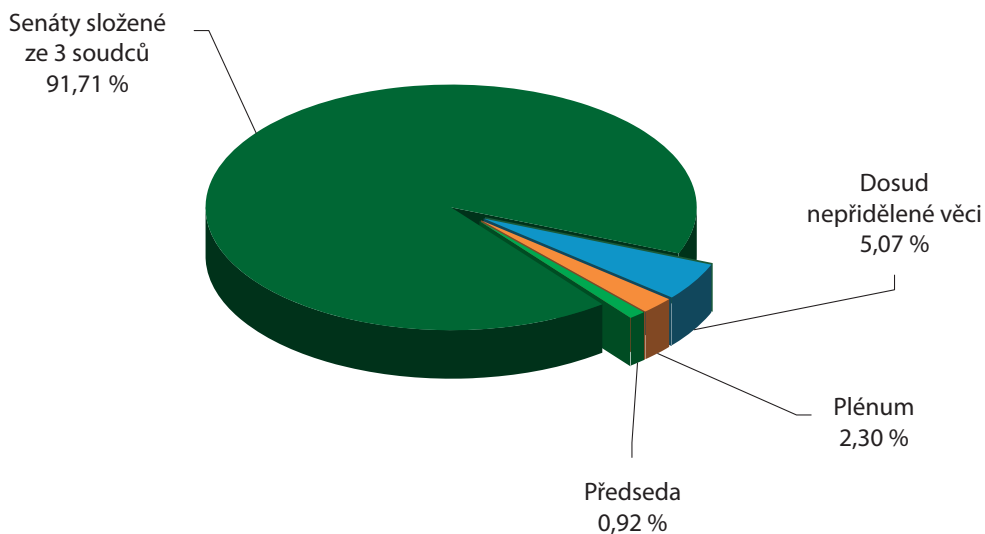
Rozsudky		Průměrná délka	Celkový průměr
Věci zahájené před Soudem pro veřejnou službu	56	16,9	19,7
Věci původně zahájené před Soudem prvního stupně ¹	12	32,6	
Celkem	68		
Usnesení			
Věci zahájené před Soudem pro veřejnou službu	55	11,3	14,0
Věci původně zahájené před Soudem prvního stupně ¹	6	38,3	
Celkem	61		
CELKEM VŠE	129		17,0

Délky trvání jsou vyjádřeny v měsících a desetinách měsíců.

¹ Soud prvního stupně postoupil nově vytvořenému Soudu pro veřejnou službu 118 věcí.

8. Věci probíhající k 31. prosinci – Soudní kolegium (2006–2008)

Rozdělení v roce 2008

	2006	2007	2008
Plénium	6	3	5
Předseda	4	2	2
Senáty složené ze 3 soudců	207	205	199
Samosoudce	–	–	–
Dosud nepřidělené věci	11	25	11
Celkem	228	235	217

9. Věci probíhající k 31. prosinci – Počet žalobců (2008)

Deset probíhajících věcí sdružujících nejvyšší počet žalobců v jediné věci

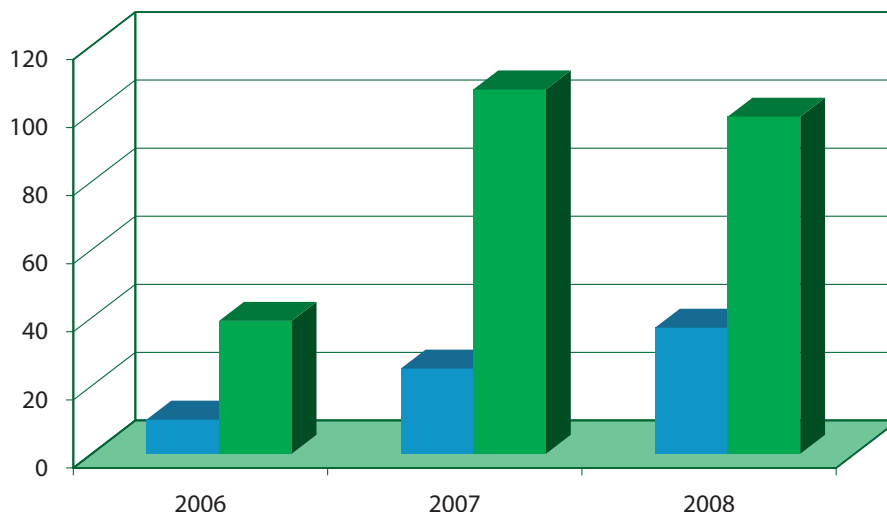
Počet žalobců ve věci	Oblasti
181	Služební řád – Přijímání – Smluvní zaměstnanci – Délka smlouvy, obnovení nebo prodloužení na dobu určitou nebo neurčitou
143	Služební řád – Jmenování – Kandidáti zapsaní na seznam kandidátů vhodných na přijetí před vstupem nového služebního řádu v platnost
108	EIB – Důchod – Roční úprava
80	Služební řád – Pomocní zaměstnanci pro zasedání Parlamentu – Dočasní zaměstnanci – Překvalifikování na smluvní zaměstnance s pracovní smlouvou na dobu neurčitou
76	Služební řád – Jmenování – Překvalifikování několika smluv na dobu určitou na jedinou smlouvu na dobu neurčitou
59	Služební řád – Povýšení – Hodnotící období 2005 – Doplnující platové třídy stanovené novým služebním řádem
47	Služební řád – Smluvní zaměstnanci – Přijímání – Výběrové řízení CAST27/Relex – Nezapsání na seznam kandidátů vhodných na přijetí
29	Služební řád – Smluvní zaměstnanci – Oprava zařazení a odměny
27	Služební řád – Zaměstnanci školek a družin – Plat
21	Služební řád – Plat – Náhrada za službu v nepřetržitém provozu nebo ve směnném provozu – Náhrada pro pracovníky s pravidelnou pohotovostí – Články 56a a 56b služebního řádu

V následujícím textu označuje „služební řád“ služební řád úředníků Evropských společenství a pracovní řád ostatních zaměstnanců Evropských společenství.

Celkový počet žalobců ve všech probíhajících věcech

	Celkový počet žalobců	Celkový počet probíhajících věcí
2006	1652	228
2007	1267	235
2008	1161	217

10. Různé – Rozhodnutí Soudu, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek k Soudu prvního stupně (2006–2008)

■ Kasační opravné prostředky¹

■ Rozhodnutí, proti nimž lze podat kasační opravný prostředek²

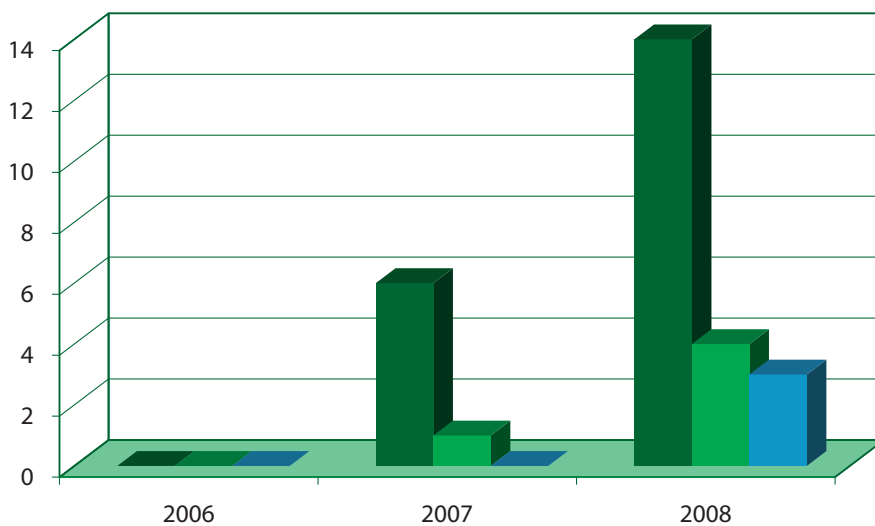
	Kasační opravné prostředky ¹	Rozhodnutí, proti nimž lze podat kasační opravný prostředek ²	Procentní podíl rozhodnutí, proti kterým byl podán kasační opravný prostředek ³	Procentní podíl kasačních opravných prostředků, mimo řízení o smírném narovnání
2006	10	39	25,64 %	22,22 %
2007	25	107	23,36 %	21,93 %
2008	37	99	37,37 %	34,91 %

¹ Rozhodnutí napadená kasačním opravným prostředkem několika stranami jsou počítána pouze jednou. V roce 2007 se to týkalo dvou rozhodnutí, každé z nich bylo předmětem dvou kasačních opravných prostředků.

² Rozsudky, usnesení prohlašující žalobu za nepřijatelnou, zjevně nepřijatelnou nebo zjevně neopodstatněnou, usnesení o předběžných opatřeních, o nevydání rozhodnutí ve věci a zamítnutí vedlejšího účastenství, které byly vyhlášeny nebo přijaty během sledovaného roku.

³ Tento procentní podíl nemusí v daném roce korespondovat s rozhodnutími, proti nimž mohl být podán kasační opravný prostředek, která byla vydána ve sledovaném roce, vzhledem k tomu, že lhůta pro podání kasačního opravného prostředku může překrývat dva kalendářní roky.

11. Různé – Výsledky kasačních opravných prostředků k Soudu prvního stupně (2006–2008)

- Zamítnuté opravné prostředky
- Úplné či částečné zrušení bez vrácení
- Úplné či částečné zrušení s vrácením

	2006	2007	2008
Zamítnuté opravné prostředky	–	6	14
Úplné či částečné zrušení bez vrácení	–	1	4
Úplné či částečné zrušení s vrácením	–	–	3
Celkem		7	21

Kapitola IV

Setkání a návštěvy

A – Oficiální návštěvy a události u Soudního dvora, Soudu prvního stupně a Soudu pro veřejnou službu

Soudní dvůr

24. ledna	p. M. A. Moratinos, ministr zahraničních věcí Španělského království
25. ledna	p. F. Fillon, předseda vlády Francouzské republiky
13. února	Delegace Corte centroamericana de Justicia
1. dubna	Delegace australského Court of the Future Network
9. dubna	p. A. Krautscheid, ministr pro spolkové a evropské záležitosti a média Spolkové země Severní Porýní-Vestfálsko
14.–15. dubna	Delegace nizozemských soudů –Gerechtscoördinatoren
17. dubna	J. E. p. E. Duckwitz, stálý zástupce Spolkové republiky Německo při Evropské unii
17. dubna	J. E. p. K. Darroch, stálý zástupce Spojeného království při Evropské unii
17. dubna	pí B. Ask, ministryně spravedlnosti Švédského království
18. dubna	J. E. p. H. D. Schweisgut, stálý zástupce Rakouské republiky při Evropské unii
21.–28. dubna	Delegace Soudního dvora Hospodářského a měnového společenství střední Afriky (CEMAC), Soudního dvora Západoafrické hospodářské a měnové unie (UEMOA), jakož i Soudního dvora Hospodářského společenství států západní Afriky (CEDEAO)
28. dubna	J. E. pí M. Vicenová, stálá zástupkyně České republiky při Evropské unii
14. května	J. E. p. Ph. Guex, velvyslanec Švýcarské konfederace v Lucemburském velkovévodství, jakož i J. E. p. J. De Watteville, velvyslanec, vedoucí zastoupení Švýcarska při Evropské unii
5. června	p. J. Pospíšil, ministr spravedlnosti České republiky
9.–10. června	Schůze soudců členských států (Belgie, Bulharska, Dánska, Německo, Estonsko, Řecko, Kypr, Lotyšsko, Litva, Lucembursko, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Spojeného království)
9.–27. června	Výstava „Sous le regard de Dame Justice“ p. Ph. Heinische, malíře a karikaturisty
16. června	p. J. Lewandowski, zpravodaj rozpočtového výboru Evropského parlamentu

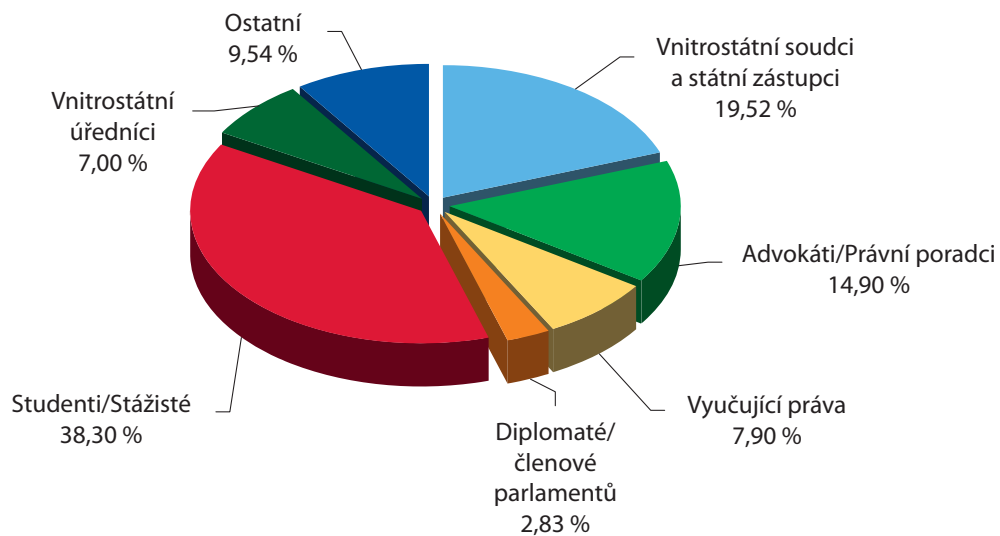
17. června	Zmocněnci Francouzské republiky, České republiky a Švédského království zastupující tyto členské státy před Soudním dvorem
23.–27. června	Delegace Soudního dvora Hospodářského a měnového společenství střední Afriky (CEMAC), Soudního dvora Západoafrické hospodářské a měnové unie (UEMOA), jakož i Soudního dvora Hospodářského společenství států západní Afriky (CEDEAO)
8. července	p. V. Hoff, ministr pro spolkové a evropské záležitosti spolkové země Hesensko
8.–9. září	Delegace španělského nejvyššího soudu
9.–12. září	Delegace rumunského nejvyššího a kasačního soudu
15.–16. září	Delegace španělského Consejo General del Poder Judicial
17. září	Delegace dánského parlamentu
7. října	Výstava fotografií připomínající 50. výročí vzniku „jediného“ Soudního dvora Evropských společenství
9. října	p. F. Mac Gregor, předseda odvolacího soudu Seychel
13. října	Delegace výboru pro právní záležitosti Evropského parlamentu
14. října	Delegace čínského nejvyššího soudu
20.–21. října	„Luxemburger Expertenforum“
23. října	J. E. p. F. Nelli Feroci, velvyslanec, stálý zástupce Italské republiky při Evropské unii
31. října	pí M. Kiviniemi, finská ministryně pro veřejnou a místní správu
6. listopadu	p. M. Sarrazin a p. J. Montag, poslanci Bundestagu
20. listopadu	p. G. Holzinger, předseda Ústavního soudu Rakouské republiky
24. listopadu	Delegace Evropského soudu pro lidská práva
5. prosince	p. C. Wiseler, ministr pro veřejné práce Lucemburského velkovévodství, a p. D. Perrault, architekt
10.–11. prosince	Delegace soudců a odborníků v oblasti daňového práva členských států a států, které se ucházejí o členství v Evropské unii

Soud prvního stupně

22. dubna	J. E. p. Ph. Guex, velvyslanec Švýcarské konfederace v Lucemburském velkovévodství
17. června	Pracovní návštěva zmocněnců francouzské, české a švédské vlády, doprovázených právními poradci Rady Evropské unie
9. července	p. N. Diamandouros, evropský veřejný ochránce práv
13. října	Delegace výboru pro právní záležitosti Evropského parlamentu
12. prosince	Zmocněnci Státního ministerstva Lucemburského velkovévodství

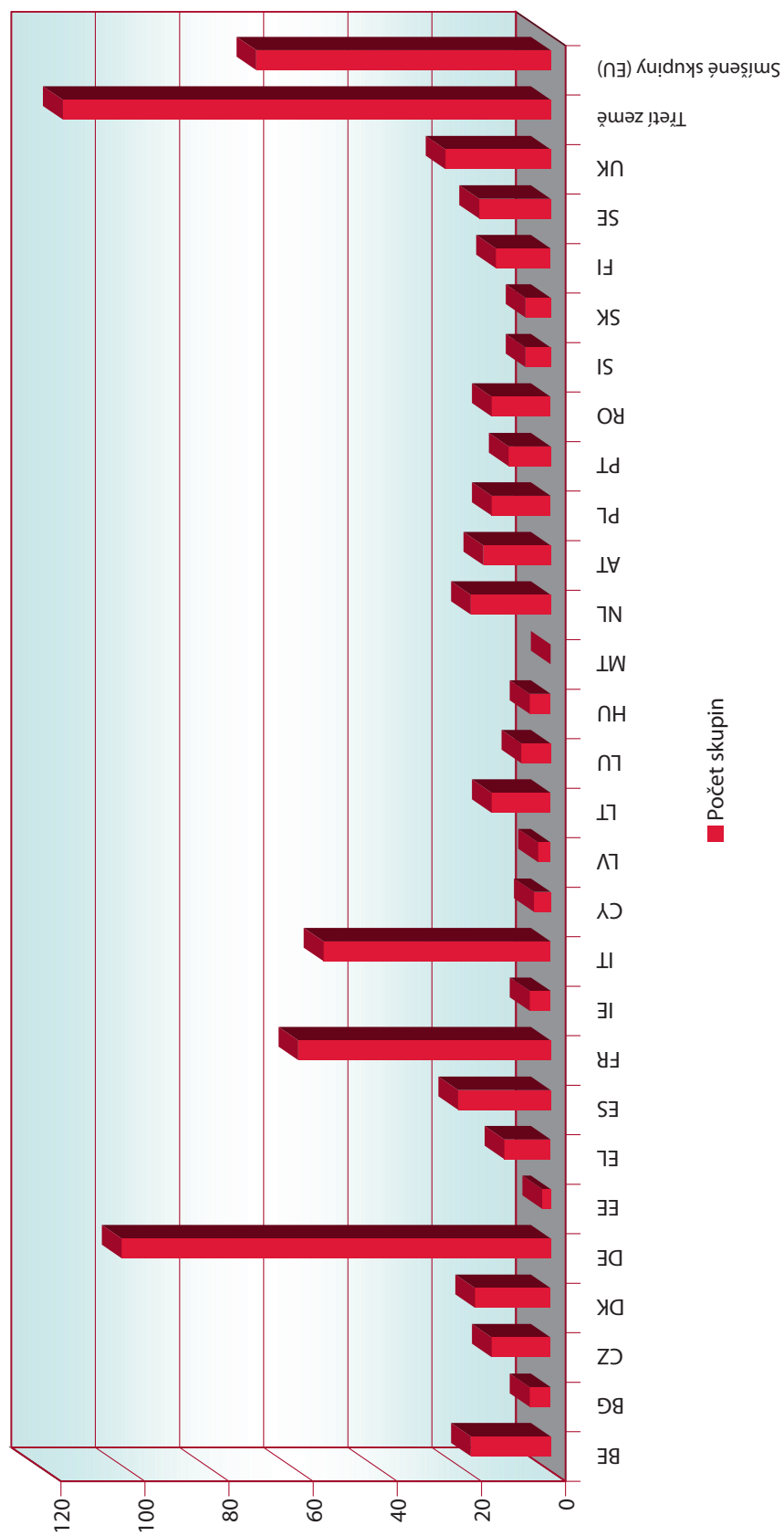
Soud pro veřejnou službu

22. dubna	Návštěva pí M. De Sola Domingo, hlavní právní poradkyně služby Komise pro urovnávání sporů
24. dubna	Návštěva p. P. Hustinx, evropského inspektora ochrany údajů, a p. J. Bayo Delgada, zástupce evropského inspektora ochrany údajů
13. října	Návštěva delegace výboru pro právní záležitosti Evropského parlamentu
21. listopadu	Návštěva p. N. Diamandourose, evropského veřejného ochránce práv

B – Studijní návštěvy (2008)**1. Rozdělení podle typů skupin****Počet skupin**

	Vnitrostátní soudci a státní zástupci	Advokáti/Právní poradci	Vyučující práva	Diplomaté/členové parlamentů	Studenti/Stážisté	Vnitrostátní úředníci	Ostatní	Celkem
Počet skupin	131	100	53	19	257	47	64	671

2. Studijní návštěvy – Rozdělení podle jednotlivých členských států (2008)

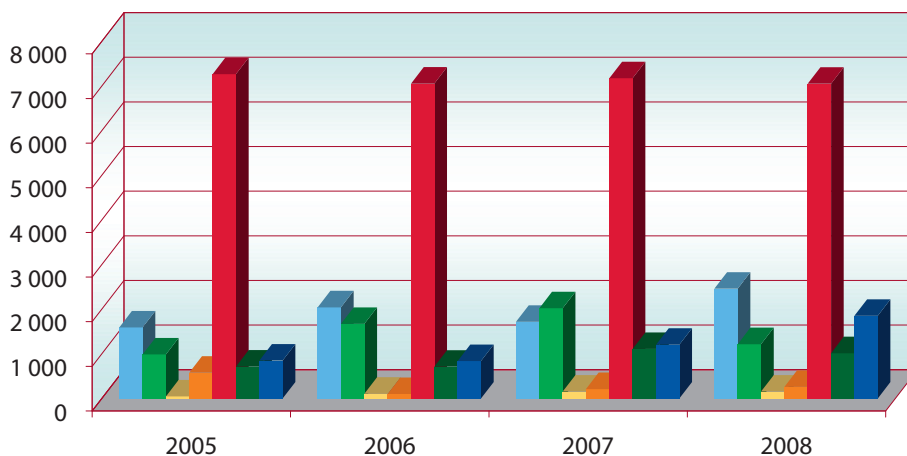

	Počet návštěvníků										Počet skupin
	Vnitrostátní soudci a státní zástupci	Advokáti/ Právní poradci	Vyučující práva	Diplomaté/ členové parlamentů	Studenti/ Stážísté	Vnitrostátní úředníci	Ostatní	Celkem			
BE		53	1		400			20	474	19	
BG	34	13			42				89	5	
CZ		46	14		24				84	14	
DK	8	10	43	31	98	27		90	307	18	
DE	375	265	29	70	1113	163		828	2843	102	
EE				27					27	2	
EL	121		6		150				277	11	
ES	294	33			36	18		103	484	22	
FR	230	46	7		1118	143		297	1841	60	
IE	10				74				84	5	
IT		55	3		534				592	54	
CY	4		8		16				28	4	
LV					23	40			63	3	
LT			9		15				24	14	
LU		55			161	14			230	7	
HU			8		80	8			96	5	
MT									0	0	
NL	86	52		50	271			42	501	19	
AT	18	76	4		190			38	326	16	
PL	68	73	4		84	105			334	14	
PT	3		6		20				29	10	
RO	60		2			3			65	14	
SI	3	10				7			20	6	
SK	78				34				112	6	
FI		30		39	52	11		27	159	13	
SE	188	17		6	61			97	369	17	
UK	100	37			335			16	488	25	
Třetí země	215	57	12	39	1320	50		82	1775	116	
Smlouvané skupiny (EU)	568	291			802	427		214	2302	70	
Celkem	2463	1219	156	262	7053	1016	1854	14 023	671		

3. Studijní návštěvy – Vnitrostátní soudci a státní zástupci (2008)

	BE	BG	DK	DE	EE	EL	CY	LV	LT	LU	NL	PL	PT	UK	Celkem
Seminář	8	6	3	16	2	8	2	2	4	2	7	15	8	8	91

4. Vývoj počtu a typu návštěvníků (2005–2008)

■ Vnitrostátní soudci a státní zástupci	■ Diplomáté/členové parlamentů	■ Vnitrostátní úředníci
■ Advokáti/Právní poradci	■ Studenti/Stážisté	■ Ostatní
■ Vyučující práva		

Počet návštěvníků

	Vnitrostátní soudci a státní zástupci	Advokáti/Právní poradci	Vyučující práva	Diplomáté/členové parlamentů	Studenti/Stážisté	Vnitrostátní úředníci	Ostatní	Celkem
2005	1595	989	48	581	7267	716	853	12 049
2006	2044	1673	108	101	7056	714	840	12 536
2007	1719	2025	157	213	7178	1111	1206	13 609
2008	2463	1219	156	262	7053	1016	1854	14 023

C – Slavnostní zasedání

14. ledna	Slavnostní zasedání u příležitosti skončení funkčního období a odchodu p. soudce Schintgena
28. ledna	Slavnostní zasedání u příležitosti částečné obměny Evropského účetního dvora
23. května	Slavnostní zasedání u příležitosti slavnostního závazku pí A. Vassiliou, nové členky Evropské komise
30. června	Smuteční slavnostní zasedání
7. července	Slavnostní zasedání u příležitosti slavnostního závazku p. A. Tajaniho, nového člena Evropské komise
15. září	Slavnostní zasedání u příležitosti odchodu p. soudce Cooka a nástupu do funkce p. K. O'Higinse jako soudce Soudu prvního stupně
4. prosince	Slavnostní zasedání u příležitosti slavnostního otevření nového Paláce Soudního dvora

D – Návštěvy a účast na oficiálních akcích

Soudní dvůr

11. ledna	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání Cour de cassation v Paříži
12. ledna	Zastoupení Soudního dvora na ceremoniálu pořádaném p. Lawrencem Gonzim, předsedou vlády Malty, u příležitosti vstupu Malty do eurozóny ve Valettě
16. ledna	Zastoupení Soudního dvora na Rechtspolitischer Neujahrsempfang na ministerstvu spravedlnosti v Berlíně
18.–19. ledna	Účast delegace Soudního dvora na třetím sympoziu předsedů rakouského, německého a švýcarského ústavního soudu, jakož i předsedy Evropského soudu pro lidská práva a předsedy Soudního dvora Evropských společenství ve Vídni
22.–23. ledna	Zastoupení Soudního dvora na vzdělávacím semináři v oblasti ochranných známek a vzorů pro soudce vnitrostátních soudů 27 členských států Evropské unie v Alicante
25. ledna	Účast delegace Soudního dvora na slavnostním zasedání Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku
25. ledna	Zastoupení Soudního dvora na ceremoniálu k zahájení soudního roku nejvyššího kasačního soudu v Římě
25. ledna	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání Evropského soudu pro lidská práva a na semináři k „Úloze konsensu v systému Evropské úmluvy o lidských právech“ ve Štrasburku
29. ledna	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním ceremoniálu k zahájení soudního roku Nejvyššího soudu Portugalska v Lisabonu
31. ledna	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání na počest p. Güntera Hirsche, předsedy Spolkového soudního dvora, a u příležitosti nástupu do funkce jeho nástupce, na pozvání pí Brigitte Zypries, ministryně spravedlnosti Spolkové republiky Německo v Karlsruhe
24. února	Zastoupení Soudního dvora na ceremoniálu pořádaném prezidentem Estonské republiky, p. Toomasem Hendrikem Ilvesem, u příležitosti 90. výročí Estonské republiky v Talinu
12. března	Zastoupení Soudního dvora na oslavách 50. výročí Evropského parlamentu ve Štrasburku

12. března	Zastoupení Soudního dvora na výročním zasedání Ústavního soudu Polské republiky ve Varšavě
9. dubna	Zastoupení Soudního dvora na oslavách 25. výročí Ústavního soudu Portugalska v Lisabonu
7. května	Zastoupení Soudního dvora na slavnostní recepci pořádané v Hofburgu prezidentem Rakouské republiky u příležitosti ukončení funkčního období p. Korinka, předsedy rakouského ústavního soudu ve Vídni
16.–17. května	Zastoupení Soudního dvora na druhém mezinárodním ústavním sympoziu pořádaném andorským ústavním soudem na téma „Mezinárodní právo a národní ústavy v judikatuře ústavních soudů“ v Andorra la Vella
28.–31. května	Účast delegace Soudního dvora na kongresu FIDE v Linci
1. června	Zastoupení Soudního dvora na ceremoniálu pořádaném u příležitosti italského státního svátku v Římě
9. června	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zahájení výstavy architekta Dominiqua Perraulta v Centre Pompidou v Paříži
9.–10. června	Zastoupení Soudního dvora na sympoziu „Ways and means of strengthening the implementation at national level of the European Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms“ v Stockholmu
15.–16. června	Zastoupení Soudního dvora na schůzi správní rady Sdružení státních rad a nejvyšších správních soudů Evropské unie, jakož i na sympoziu pořádaném tímto sdružením ve Varšavě
30. června	Zastoupení Soudního dvora na třetím sympoziu Síťě předsedů nejvyšších soudů členských států Evropské unie v Lublani
3. července	Účast předsedy Soudního dvora na setkání s p. J. C. Pirisem, generálním ředitelem, právním poradcem Rady Evropské unie a p. H. G. Pötteringem, předsedou Evropského parlamentu v Bruselu
2.–3. září	Účast delegace Soudního dvora na oslavách 90. výročí finského nejvyššího správního soudu v Helsinkách
8.–9. září	Zastoupení Soudního dvora na semináři pořádaném španělským nejvyšším soudem se Sdružením státních rad a nejvyšších správních soudů Evropské unie na téma „Konvergence nejvyšších správních soudů Evropské unie při uplatňování práva Společenství“ v Santanderu
10.–11. září	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání pořádaném u příležitosti 15. výročí vzniku Ústavního soudu České republiky v Brně

16. září	Zastoupení Soudního dvora na oslavách pořádaných u příležitosti 175. výročí portugalského nejvyššího soudu v Lisabonu
22. září	Zastoupení Soudního dvora na setkání delegace Sdružení státních rad a nejvyšších správních soudů Evropské unie s komisařem Barrotem za účelem jednání o činnostech sdružení a jejich financování v Bruselu
24. září	Účast předsedy Soudního dvora na večeři na počest ekumenického patriarchy Bartoloměje, na pozvání p. V. Kaskarelise, velvyslance, stálého zástupce Řecké republiky při Evropské unii v Bruselu
29. září	Zastoupení Soudního dvora na ceremoniálu k zahájení soudního roku nejvyššího soudu, jemuž předsedala Jeho Výsost Španělský král v Madridu
30. září–1. října	Zastoupení Soudního dvora na Opening of the Legal year v Londýně
1. října	Zastoupení Soudního dvora na Verfassungstag (slavnostní připomenutí dne vzniku rakouského ústavního soudu), za účasti prezidenta Rakouské republiky ve Vídni
3. října	Zastoupení Soudního dvora na oslavách pořádaných v rámci „Tag der Deutschen Einheit“ v Hamburku
7.–8. října	Zastoupení Soudního dvora na výroční konferenci Fóra soudců Evropské unie pro životní prostředí v Paříži
9.–10. října	Zastoupení Soudního dvora na schůzi vedoucích pracovníků odvolacích soudů hlavních měst Evropské unie v Paříži
13. října	Zastoupení Soudního dvora na oslavách 10. výročí vstupu v platnost Protokolu č. 11 Evropské úmluvy o lidských právech na Evropském soudě pro lidská práva ve Štrasburku
13. října	Zastoupení Soudního dvora na „10th Anniversary Meeting of the European Judicial Network“ v Madeiře
16.–17. října	Zastoupení Soudního dvora na konferenci předsedů nejvyšších soudů, jakož i nejvyšších státních zástupců členských států Evropské unie ve Vídni
25.–28. října	Účast delegace Soudního dvora na oficiální návštěvě Nejvyššího kasačního soudu Bulharské republiky v Sofii
31. října	Zastoupení Soudního dvora na slavnostním zasedání nizozemského kasačního soudu u příležitosti odchodu do důchodu jeho předsedy p. W. J. M. Davidse v Haagu
2.–3. listopadu	Zastoupení Soudního dvora na sympoziu pořádaném u příležitosti 50. výročí francouzského ústavního soudu v Paříži

17. listopadu	Zastoupení Soudního dvora na schůzi správní rady Sdružení státních rad a nejvyšších správních soudů členských států v Bruselu
6. prosince	Zastoupení Soudního dvora na recepci pořádané u příležitosti státního svátku, na pozvání prezidentky Finské republiky v Helsinkách
18. prosince	Zastoupení Soudního dvora na ceremoniálu pořádaném u příležitosti „Dne ústavnosti“ v Lublani

Soud prvního stupně

11. ledna	Zastoupení Soudu na slavnostním zasedání francouzského nejvyššího soudu v Paříži
15. ledna	Zastoupení Soudu na konferenci pořádané u příležitosti 50. výročí Bundeskartellamt v Bonnu
25. ledna	Zastoupení Soudu u příležitosti slavnostního zasedání Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku
15.–18. května	Účast předsedy a členů Soudu na setkání pořádaném nejvyšším státním zástupcem, jakož i vysokými představiteli Kyperské republiky a vystoupení k pravomocem Soudu prvního stupně v oblasti práva hospodářské soutěže Společenství v Nikósii
28.–31. května	Zastoupení Soudu na 23. kongresu FIDE v Linci
2.–5. června	Zastoupení Soudu na 14. konferenci evropských ústavních soudů ve Vilniusu
25. června	Účast předsedy na recepci předsedy vlády Francouzské republiky p. F. Fillona u příležitosti 60. výročí Generálního sekretariátu pro evropské záležitosti v Paříži
2. září	Zastoupení Soudu na ceremoniálu pořádaném u příležitosti 90. výročí finského nejvyššího správního soudu v Helsinkách
29. září	Zastoupení Soudu na slavnostním zasedání k zahájení soudního roku, jemuž předsedala Jeho Výsost Španělský král v Madridu
1. října	Zastoupení Soudu na ceremoniálu k zahájení soudního roku v Londýně
3. října	Zastoupení Soudu na ceremoniálu k 90. výročí ochrany duševního vlastnictví v Polsku ve Varšavě

6.–7. října	Zastoupení Soudu na mezinárodní konferenci na téma „Mezinárodní soudy – Výzvy, na které je třeba odpovědět“, v rámci švédského předsednictví Výboru ministrů Rady Evropy ve spolupráci s Výborem právních poradců pro mezinárodní právo veřejné Rady Evropy v Londýně
20.–21. října	Účast předsedy a členů Soudu na Luxemburger Expertenforum zur Entwicklung des Gemeinschaftsrechts v Lucemburku
24. října	Účast předsedy na konferenci „EU litigation – Using EU Law as a litigation tool“ pořádané IBC Legal Conferences a vystoupení na téma „Efficient administration of justice in a changing environment – What lawyers and judges can do“ v Bruselu
25. října–2. listopadu	Zastoupení Soudu na podzimním zasedání Správního soudu Organizace spojených národů v New Yorku
25. listopadu	Zastoupení Soudu u kulatého stolu „Europe without frontiers“, pořádaného u příležitosti státní návštěvy prezidentky Finské republiky pí T. Halonen v Lucemburku
5. prosince	Účast a vystoupení předsedy a členů Soudu na Autumn Conference on European State Aid Law 2008 v Lucemburku

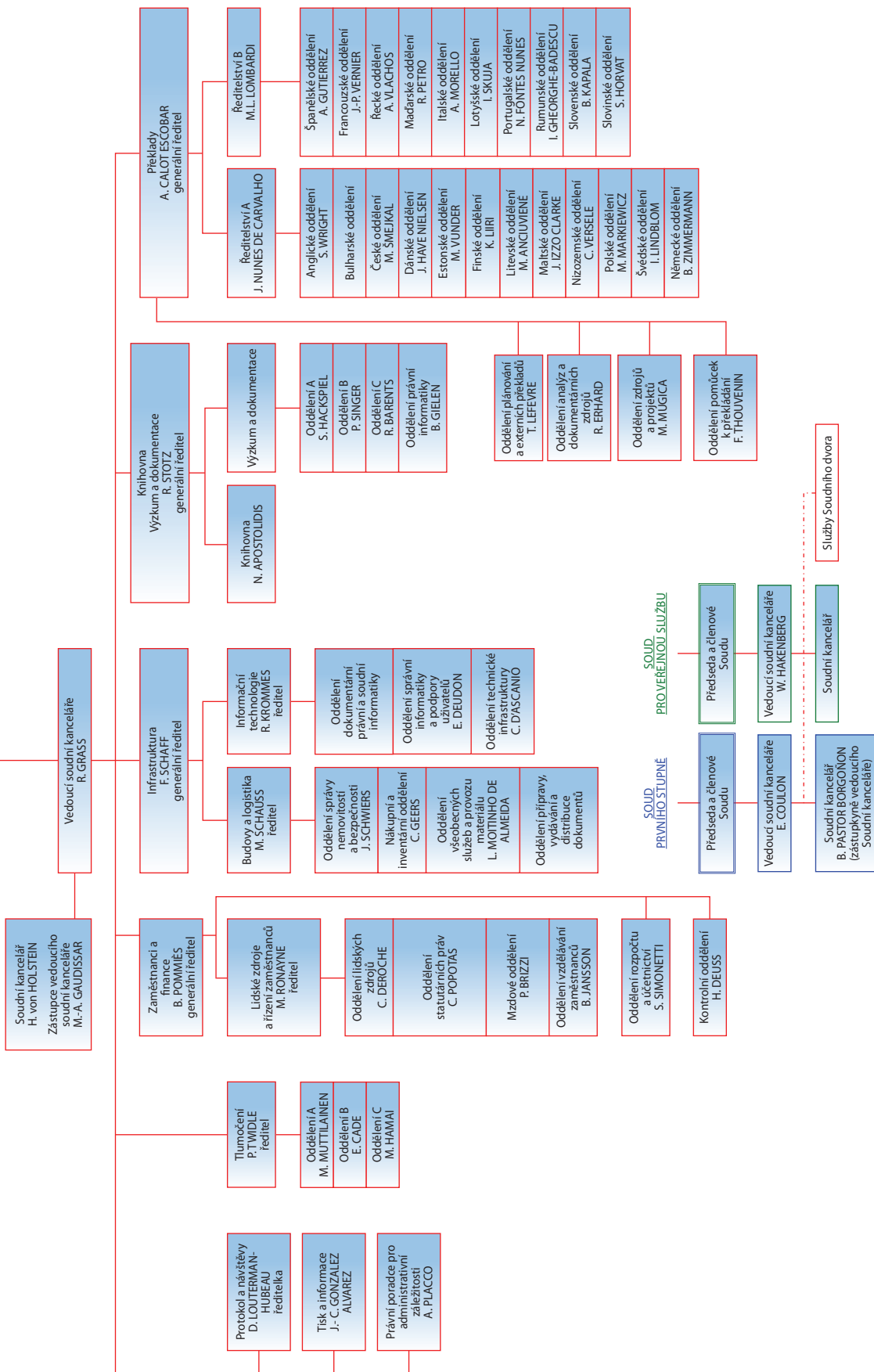
Soud pro veřejnou službu

28. února	Setkání členů Soudu s členy Soudního dvora ESVO
6.–8. března	Návštěva belgické státní rady
15.–18. května	Návštěva finského nejvyššího správního soudu

Zkrácené schéma organizační struktury

Zkrácené schéma organizační struktury

Kontaktní údaje Soudního dvora

Kontaktní údaje Soudního dvora jsou následující:

Soudní dvůr Evropských společenství

Poštovní adresa: L-2925 Luxembourg

Telefon: +352 4303-1

Telex soudní kanceláře: 2510 CURIA LU

Telegrafní adresa: CURIA

Fax Soudního dvora: +352 4303-2600

Fax odboru tisku a informací: +352 4303-2500

Fax vnitřního odboru – Oddělení publikací: +352 4303-2650

Internetová adresa Soudního dvora: www.curia.europa.eu

Soudní dvůr Evropských společenství

Výroční zpráva 2008 – Přehled činnosti Soudního dvora Evropských společenství, Soudu prvního stupně Evropských společenství a Soudu pro veřejnou službu Evropské unie

Lucemburk: Úřad pro úřední tisky Evropských společenství

2009 — 243 s. — 21 × 29,7 cm

Číslo katalogu: QD-AG-09-001-CS-C

ISBN 978-92-829-0891-4

doi: 10.2862/15357

ISSN 1830-1886

Jak získat publikace EU

Publikace na prodej:

- prostřednictvím EU Bookshopu (<http://bookshop.europa.eu>);
- u vašeho knihkupce – uveďte název, vydavatele a/nebo číslo ISBN;
- obraťte se přímo na některého z našich obchodních zástupců. Jejich kontaktní údaje najdete na <http://bookshop.europa.eu> nebo je získáte zasláním faxu na číslo +352 2929-42758.

Bezplatné publikace:

- prostřednictvím EU Bookshopu (<http://bookshop.europa.eu>);
- na zastoupeních nebo delegacích Evropské komise. Jejich kontaktní údaje najdete na <http://ec.europa.eu/> nebo je získáte zasláním faxu na číslo +352 2929-42758.

